

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

VİKTOR PELEVİN

**KURTADAMIN
KUTSAL KİTABI**

ÇEVİREN: HAZAL YALIN

İTHAKİ MODERN

Viktor Olegoviç Pelevin, 22 Kasım 1962'de Moskova'da doğdu. Annesi Zinayda Semenovna Efremova, İngilizce öğretmeni, babası Oleg Anatolyeviç Pelevin ise Bauman Üniversitesi'nin askeri bölümünde öğretmendi. Viktor Pelevin, 1985'de Moskova Elektrik Mühendisliği Enstitüsü'nden elektromekanik mühendisliği lisansıyla mezun oldu. Rus Hava Kuvvetleri'nde görev yaptı. Yayınevinde editörlük, bir dergide ise kadrolu muhabir olarak çalıştı. Öykü derlemesi olan ilk kitabı *Mavi Fener* 1992'de yayımlandı. Bir yıl sonra, bu kitabıyla Rusya Little Booker Ödülü'nü kazandı. İlk romanı *Omon Ra* ise 1992'de edebiyat dergisi *Znamya*'da tefrika halinde yayımlandı. Bu romanla edebiyat eleştirmenlerinin dikkatini çekti ve Booker Ödülü'ne aday gösterildi. Sonraki romanı *Böceklerin Yaşamı* da 1993 yılında aynı dergide tefrika edildi. 1996'da *Buda'nın Serçe Parmağı* yayımlandı. 1999'da yayımlanan *P Nesli* ile dünya üzerinde üç buçuk milyon adetten fazla sattı, kitap Almanya'da Richard Schonefeld Ödülü'nü de kazandı. *Kurtadamın Kutsal Kitabı* 2004, *Ампи́р В* [V İmparatorluğu] 2006, *t.* ise 2009'da yayımlandı. 2011'de, kıyamet sonrası bir Ukrayna'da geçen bilimkurgu kitabı *S.N.U.F.F* yayımlandı. Yazarın 2019'da yayımlanan son kitabı *Искусство лёгких касаний* [Hafifçe Dokunmanın Sanatı] ise birbirine bağlı öykülerden oluşuyor. Kendini Budist olarak tanımlamasa da öğretilerini uygulayan, insan önüne çıkmayı, röportaj vermeyi pek sevmeyen Pelevin, edebiyat çevrelerinin içinde olmamayı tercih etti. Evli olmayan Viktor Pelevin, 2000'lerin başından beri Avustralya'da yaşıyor.

Kurtadamın Kutsal Kitabı

Viktor Pelevin

Özgün Adı

Священная книга оборотня

İthaki Yayınları - 1725

İthaki Modern - 26

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*

Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Emirhan Burak Aydın*

Yayıma Hazırlayan: *Mustafa Gündük*

Düzeltili: *Emirhan Burak Aydın*

Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*

Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*

1. Baskı, Ekim 2020, İstanbul

ISBN: 978-625-7913-98-0

Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Hazal Yalın, 2020

Viktor Pelevin © 2004

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2020

Bu kitabın yayın hakları Kalem Ajans ve FTM Agency aracılığıyla alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 – Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 48625

VİKTOR PELEVİN

**KURTADAMIN
KUTSAL KİTABI**

ÇEVİREN: HAZAL YALIN

UZMAN GÖRÜŞÜ

“A Huli” adıyla da bilinen elinizdeki metin, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde adı bilinmeyen bir yazar tarafından yazılmış başarısız bir edebi sahtekârlıktır. Uzmanların büyük çoğunluğu, elyazmalarının değil, ancak bunun dünyaya yayılma şeklinin ilgi çekici olduğunda hemfikirdir. Buna göre, “A Huli” başlığını taşıyan bu metin dosyası, Moskova parklarından birinde “dramatik şartlar altında” bulunan bir dizüstü bilgisayarın sabit diskinde ortaya çıkmıştır. Buluntuyla ilgili düzenlenen polis tutanağı ise bu olayın bilinçli olarak tezgâhlandığına tanıklık etmektedir. Bizim anlayışımıza göre bu rapor, çağdaş bir PR çalışmasının ustalıkla kurgulanışını ortaya koymaktadır.

Tutanak orijinal, bütün mühürleri ve imzaları yerli yerinde, ne var ki tam tarihi bilinmiyor – tarihin yazılı olduğu başlık sayfasının üst kısmı, ilgili memurun talimatnamesi gereği takvim yılının sonunda klasöre konulmak üzere tırtıklı yerinden yırtılmış. Tutanaktan anlaşılıyor ki Moskova’nın güney idari bölgesindeki Bitsevskiy Parkı’nda tuhaf bazı olaylar, polis memurlarının dikkatini çekmiş. Parkta dolaşan vatandaşlar, ağaçların üzerinde maviye çalan bir parıltı, şimşeği andıran ışık topları ve çok sayıda, her biri beş renkli gökkuşağı görmüşler.

Bu gökkuşaklarının bir kısmı küre şeklindeymiş (görgü tanıklarının anlattıklarına göre bunların ışığı birbirlerinin içinden geçiyor gibiymiş).

Anomalinin merkez üssü, parkın kıyısında, bisiklet atlayışları için yapılmış rampanın bulunduğu açıklık bir alanmış. Rampa'nın yanında "Canondale Jekyll 1000" marka bir bisikletin yarı yarıya erimiş gövdesi ve tekerlek kalıntıları bulunmuş. Rampa'nın etrafındaki otlar on metre yarıçaplı bir alanda yanmış durumdaymış, bu yanık alan da düzgün bir beş köşeli yıldız biçimindeymiş ve yıldızın kenarlarındaki otlar hiç zarar görmemiş. Bisiklet rampasının yanında kadın kıyafetleri de keşfedilmiş; bunlar kot pantolon, bir çift spor ayakkabı, haftalık bir sete ait "Pazar" yazılı külot ve göğsüne "ckuf" yazılı bir tişörtten ibaretmiş.

Tutanaktaki fotoğraflara bakılacak olursa, bu kelimenin üçüncü harfi, Latin alfabesindeki "u" harfinden ziyade Kiril alfabesindeki "и"ye benziyor. Dolayısıyla, burada, M. Leybman'ın monografisinde iddia ettiği gibi "fuck" kelimesinin anagramıyla değil de, "скиф", yani "İskitli" kelimesiyle karşı karşıya bulunduğumuzu kabul edebiliriz. Tişörtün sırtındaki "Evet, biz Asyalıyız" yazısı da bu iddiayı doğrulamaktadır ki bu hiç şüphesiz, Aleksandr Blok'un "İskitler" şiirinden alınmadır. M. Leybman, görüldüğü üzere, bu şiiri okumamıştır.

Bu kıyafetlerle birlikte, içinde (tutanakta sözü edilen) dizüstü bilgisayar olan bir sırt çantası da bulunmaktaymış. Bütün bu eşyalar hiçbir zarar görmemiş; bu durum da eşyaların bulundukları yere otların yıldız şeklinde yanmasından sonra atıldığına işaret ediyor. Bu nedenle de herhangi bir kriminal soruşturma başlatılmamış.

Sabit diskte bulunduğu iddia edilen metin dosyasının sonraki yolculuğu iyi bilinmektedir. Bu dosya ilkin marjinal okült bir grupta yaygınlaştı, sonra kitap olarak yayımlandı. Metnin başlığı, günümüz paragöz yayın dünyasına bile uygunsuz gö-

ründüğünden, kitap olarak basılırken ismi “Kurtadamin Kutsal Kitabı” olarak değiştirildi.

Bu metin şüphesiz, ciddi bir edebi yahut eleştirel analizi hak etmemekte. Ne var ki metinde yoğun bir iktibas, imitasyon, tekrar ve gönderme örgüsü gözlemlendiğine (dilinin berbat oluşundan ve yazarının nadir görülen türden çocuksu üslubuna hiç değinmiyoruz), otantikliğinin veya gerçekliğinin ciddi bir edebiyat uzmanı açısından şüphe götürmediğine, ilginç bir şekilde toplumumuzun içinden geçtiği derin manevi çöküşün gerçek bir semptomuna işaret ettiğine de dikkat çekmek gerek. Yazarın kendisi gibi talihsizlerle sözümona tanışıklığını ileri sürerek övünmekten kendini alamadığı sözde oryantalist pop-metafizik ise, ciddi ve ayağı yere basan kimselerin hiç değilse merhametli bir tebessümünü çekmeye muktedirdir. Moskovalıları ve başkentin konuklarını, Bitsevskiy Parkı’nın düzen ve temizliğinin en yüksek seviyede gözetildiğine ve Moskova polisinin parkta dolaşanların huzur ve güvenliğini gece gündüz koruduğuna temin etmek isteriz. En önemlisi de, dostlar: Hayatınızda her daim, mutluluk verici bir şarkı için yer bulunsun!

Tengiz Kokoyev

Yarbay, Bitsa-Merkez polis karakolu amiri

Maya Maraçarskaya, İgor Koşkodavlenko

Dr. Öğr., Filoloji

Peldis Şarm

TV Programı “Başlıca Karaoke” yapımcısı

Sovyetler Birliği dağıldıktan dört yıl sonra Rusya 1 televizyonunda “Başlıca Eski Şarkılar” adlı bir yeni yıl programı yayınlandı; burada Sovyet dönemi şarkıları yeni aranjmanlarla seslendiriliyordu ve büyük ilgi çekmişti. Ancak bu moda yaygınlaşınca alay konusu oldu ve ilgisiz şarkılar da bu başlık altında toplanmaya başlandı. —n

KURTADAMIN KUTSAL KİTABI

Arı huzurunda yıldızlı semanın
Sayısız güzellikleri işlidir Tanrının
-Anonim

Kim senin kahramanın, Dolores Haze?
Mavi pelerinli Superman mi?
Ey uzak serap, ey palmyeli plaj!
Ey Carmen, lüks arabadaki!
-Humbert Humbert

Barmen Serj'in başıma sardığı müşteri, akşamın yedi buçuğunda, Natsionalya Otel'deki Aleksandrovskiy barında dikiliyordu. Saat yedi kırk olmuştu ama taksi hâlâ bir bir caddenin trafiğinden diğerine sürünerek zorlukla ilerliyordu. Bir ruhum olduğuna dahi inanmaya hazırdım – öyle derin bir sıkıntı vardı içimde.

"I want to be forever young," diye devam etti Alphaville, radyodaki şarkısına.

Keşke senin dertlerin bende olsaydı, diye düşündüm ve kendi dertlerimi hatırladım.

Genelde nadiren düşünürüm onları. Tek bildiğim, orada, sonsuz boşlukta bir yerlerde saklandıkları ve her an onlara geri dönebileceğim. Sırf çözümleri olmadığına kendimi inandırmak için. Ve üzerlerine tefekküre dalıp ilginç sonuçlara varmak için.

Diyelim ki onları çözüyorum. Sonra ne olacak? Yitip gidecekler – yani genellikle gizli oldukları o aynı yokluğun içinde ebediyen salınacaklar. Sadece bir pratik sonucu olacak: Aklım, onları bu karanlık boşluktan çekip çıkarmayı bırakacak. Bu da, çözülmemiş problemlerimin ancak onları düşündüğümde mevcut oldukları ve hatırladığım her an onları yeni baştan yarattığım anlamına gelmez mi?

Problemlerimin en gülüncü, ismim. Yalnız, bir tek Rusya’da ortaya çıkıyor. Hayır, burada yaşadığıma göre itiraf etmeliyim ki gayet gerçek bir problem bu.

Benim adım: A Huli.*

Eskiden, eski imla kurallarıyla, hiç değilse yazarken bundan kaçınma imkânı vardı. O zaman ismimi “А Хули” diye yazıyordum. 1913’te sırrımı bilen Petersburglu bir sanat hamisinin bana hediye ettiği mühürde bu, iki işarete düşürülmüştü:

İlginç bir hikâyedir. Benim için sipariş ettiği ilk mühür lal taşından oyulmuştu ve beş harfin yerine şu tek sembol konulmuştu:

* A Huli (А Хули), okurken de yazarken de “Na huy tı” (На хуй ты: Siktir git) çağrışımı yapıyor. Ekim Devrimi’nden sonra alfabe reformu yapılmış ve “İ” yerine “И” harfi kullanılmaya başlanmıştı. Bu harfle yazmak da o çağrışımı artırıyor. —fn

Fin körfezinde bir yatla açılmış gezerken hediye etti bana bu mührü; ben de şöyle bir baktıktan sonra hemen suya attım. Bembeyaz oldu ve kendisinden neden nefret ettiğimi sordu bana. Tabii, benim gerçekten de ondan nefret ettiğimi düşündüğünden değil. Sadece o devirde böyle teatral, duygusal hareketler pek modaydı; zaten Birinci Dünya Savaşı ve Rus Devrimi de bu yüzden meydana geldi. Ona, bütün harfleri birbirlerinin üzerine gelecek şekilde küçük bir taşın üzerine de kazıyabileceklerini söyledim, böylece pahalı olmazdı ama o zaman hangi harfin başharf olduğu anlaşılmazdı. Ertesi gün, dikdörtgen bir opal taşına kazınmış ikinci örnek hazırды: “gizemli ve küstah bir ‘AH’” diye yazmıştı bu sanatsever adam, hediyeye iliştiirdiği mısradaydı.

Eskiden böyle insanlar yaşıyorlardı işte Rusya’da. Ne var ki sanırım bu şiiri kendisi yazmamış, şair Kuzmin’e sipariş etmişti çünkü devrimden sonra birkaç defa Çeka’dan kokain bağımlısı çakallar ziyaretime gelip pırlanta aradılar. Sonra Italyanskaya Caddesi’ndeki daireme su tesisatçılarıyla temizlikçi kadınları yerleştirdiler; son olarak da kendime saygımın son unsurunu, “i” harfini aldılar elimden. Bu yüzden de ta en baştan, birçok aydınlık aklın onlara inandığı günlerden beri sevmem komünistleri.

Benim ismim aslında çok güzel ve Rusçada işaret ettiği anlamla en ufak ilişkisi de yok. “A Huli” Çince “Tilki A” demek. Rus isimleriyle analogi kuracak olursak, adım “A”, soyadım ise “Huli”. Bunun doğruluğunu göstermek için ne söyleyebilirim: “A huli” kelimelerinin henüz Rus dilinde olmadığı zamanı bırakın, Rusçanın kendisi bile yokken dahi öyle çağırıyorlardı beni.

Asil soyadımın bir gün hakaret anlamına geleceğini o günlerde kim düşünebilirdi ki? Bütün fark tek harf ama olay da orada. Sokakta yürüyorsun, derken bir sıra görüp bağıırıyorsun: “A? Huy na. Banka şubesi kesin.” Zaten Ludwig Wittgenstein, şu dünyada bir tek isimler olduğunu söylerdi. Kimse alınmasın.

• A Huli ile “A? Хуй на!” (Hasiktir) arasındaki ses uyumu. —77

Biz tilkiler talihli yaratıklarız çünkü hafızalarımız sınırlıdır. Sadece son on-yirmi seneyi berrak bir şekilde hatırlarız; ondan önce olup bitmiş her şey demin bahsettiğim karanlık boşluğun içinde uyur. Ama tamamen de kaybolmaz. Bizim için geçmiş, istediğimiz her hatırayı, arzuladığımız anda, özel bir irade gücü ve epey bir ıstırapla çıkarabileceğimiz karanlık bir ardiye gibidir. Bu da bizimle sohbet etmeyi ilginç kılar. Biz neredeyse her mevzuda bir sürü şey söyleyebiliriz; ayrıca başlıca dünya dillerinin hepsini de biliriz – öğrenecek vaktimiz vardı. Ama zorunluluk olmadıkça hafızalarımızın kabuğunu soymayız, günlük zihin akışımız da fiiliyatta insanlarla aynıdır. Bu, kişiliklerimiz konusunda da aynıdır; ki bu açıdan bir tilki, kuyruksuz maymundan farklı değildir.

Çokları böyle bir şeyin nasıl olabileceğini anlamıyor. İzah etmeye çalışayım. Her kültürde dış görünüş belli karakter özellikleriyle ilişkilendirilir. Güzel prenses iyi ve merhametlidir; kötü cadı çirkindir, burnunun üzerinde de kocaman bir sivilce vardır. Ancak böyle basit formüle edilemeyecek çok daha incelikli ilişkiler de mevcuttur; ressamların portreleri bunların etrafında yapılır. Bu ilişkiler zamanla kaybolur, bu yüzden bir dönemin güzelleri genellikle başka bir dönemde şaşkınlık yaratır. Yani yalın bir şekilde ifade etmek mümkünse, bir tilkinin kişiliği, yaşanan çağın ortalama bir temsilcisinin dış görünüşü olarak ilişkilendirildiği türden insanla aynıdır.

Yaklaşık olarak her elli senede bir, değişmeyen özelliklerimizi dengelemek için kendimize yeni bir simulakrum seçer ve insanlara da bunu sunarız. Bu yüzden, insanların görüş açısından, herhangi bir anda manevi durumumuz dış görünüşümüzle yüzde yüz uyumludur. Gerçek kişiliğimizle uyumlu olmaması başka bir şeydir ama zaten kim anlar ki bunu? İnsanların çoğunluğu için gerçek diye bir şey zaten yoktur; bir tek içsel ve dışsal vardır ki bunlar da insanın hakikaten kendi hesabına yatırılmış olduğuna içtenlikle inandığı aynı paranın iki yüzüdür.

Biliyorum, tuhaf geliyor ama aynen böyledir: Çağdaşlarımızı memnun etmek için kendimize, tıpkı yeni modaaya uygun elbise gibi, yeni bir "ben" uydururuz. Eskiler depoya atılır, çok geçmeden de evvelden nasıl olduğumuzu ancak büyük çabalarla hatırlar hale geliriz. Bana öyle geliyor ki bu, görevi yeni taklitlerimizi ve maskelerimizi kolaylaştırmak olan kendine özgü bir evrim mekanizmasıdır. Nihayetinde, iyi taklit, başkalarına sadece yüzle değil, düşüncelerinin akışıyla da benzediğinde yapılıır. Hem taklit sadece tilkiler için değildir. İnsanın kaderinde de vardır.

Görünüşüme bakan biri on dört ila on yedi yaş arasında olduğumu söyler – on dördüme daha yakın. Ama fiziksel görünüşüm insanlarda, özellikle de erkeklerde, tarif etmesi sıkıcı, hem gerek de olmayan kuvvetli ve karşıt duygular uyandırır – günümüzde lolitalar bile *Lolita*'yı okumuşlardır. Beni de bu duygular besler. Belki de sahtekârlıkla beslendiğimi söylemek mümkündür: Aslında hiç de genç değilim. Kolaylık olsun diye yaşımı iki bine yuvarlıyorum; bu kadarını aşağı yukarı hatırlıyorum. Tabii buna işve de denebilir; aslında bundan epey daha yaşlıyım. Hayatımın kökenleri, çok eskide kaybolmuş durumda; onları hatırlamak, geceleyin gökyüzünü fenerle aydınlatmak kadar güç. Biz tilkiler, insanlar gibi doğmadık. Gökten düşen bir taştan geliyoruz ve "Batıya Yolculuk'un kahramanı Sun Wukong' ile de uzaktan bir akrabalığımız vardır (gerçi bunun hakikaten böyle olduğunu iddia edemem; o efsane zamanlarıyla ilgili hiçbir kişisel hatıram kalmamış). O günlerde farklıydık. Demek istediğim, dış görünüş olarak değil, içimizde. Eğer her yüz sekiz senede bir kuyruğumuzda yeni bir kır tüy çıktığını saymazsak, dıştan bakıldığında yaşımız değişmez.

Ben tarihe, türümün diğer temsilcileri gibi derin izler bırakmadım. Gene de dünya edebiyatının dev eserlerinden bi-

* Batı'ya Yolculuk Çincenin dört temel eserinden biri olarak bilinen on altıncı yüzyıla tarihlenen bir efsane ve Sun Wukong da bu eserin kahramanlarından biri olan maymunlar kralıdır. -ybn

rinde anılırım ve hakkımda Rusça bir şeyler bulup okumak da mümkündür. Bunun için "Akademkniga" kitapçısına gidip Gan Bao'nun *Ruh Arayışları Üzerine Notlar* adlı eserini satın almak ve içinde, geç Han döneminde Şensi bölgesi naibinin firari muhafız kumandanını arayışının anlatıldığı hikâyeyi bulmak gerek. Naibe, kötü ruhun kumandanı alıp götürdüğünü söylemişler, bunun üzerine firariyi aramaya bir askeri birlik çıkarılmış. Devamını bugün bile heyecana kapılmadan okuyamam (bu sayfayı tılsım olarak yanımda taşıyım):

...Naib, birkaç düzine piyade ve süvariyle birlikte yanına tazıları da aldıktan sonra şehrin surlarının dışında kaçağın izini sürüp sürekle avına girişti. Şiao, boş bir mezarlık alanında bulundu. Ama kurtadam insanların ve köpeklerin seslerini duyunca gizlendi. Şian'ın gönderdiği adamlar, Şiao'yu dışarı sürüklediler. Yüzü tamamen tilkilere benziyordu, insana benzer hemen hiçbir şey kalmamıştı. Sadece "A-Tzu!" diye homurdanıyordu. (A-Tzu diye tilkilere denir.) On gün sonra aklı ağır ağır yerine gelmeye başladı ve o zaman şöyle anlattı:

"Dişi tilki ilk geldiğinde, evin köşesinde, kümeslerin arasında güzel mi güzel bir kadın belirdi. Bu kadın, adının A-Tzu olduğunu söyledikten sonra beni baştan çıkartmaya girişti. Ve ben, nasıl olduğunu kendim de anlamadan onun davetine icabet edinceye kadar da bunu sürdürdü. Orada benim karım oldu, o akşam da kendimizi onun evinde bulduk... Köpeklerle karşılaştığımızı hatırlamıyorum ama hiç bu kadar mutlu hissetmemiştim."

"Dağların kötü ruhu bu," dedi Taocu kâhin.

"Şanlı Dağlarla İlgili Notlar"da şöyle denilir:

"Tilki, tarihin derinlerinde, sefih bir kadındı ve adı da A-Tzu idi. Sonra dişi tilkiye dönüştü."

Bu kurtadam türünün kendilerine genellikle A-Tzu demelerinin nedeni, işte budur.

Bu adamı hatırlıyorum. Kafası sarı bir yumurtaya benziyordu, gözleri de bu yumurtaya yapıştırılmış iki kâğıt parçası gibiydi. Aşkımızın hikâyesini tam anlatmamış, anlatıcı da bana “A-Tzu” dediklerini söylerken yanılmış. Muhafız kumandanı bana adımla hitap ederek “A” diyordu; “Tzu” ise, içindeki hayat ateşi sönmeye yüz tutarken elinde olmaksızın çıkardığı sestti: Konuşurken havayı gürültüyle çekiyordu göğsüne, sarkmış olan alt çenesini yerine oturtmaya çalışır gibi. Bundan başka, bir zamanlar sefih bir kadinken sonra tilkiye dönüştüğüm de doğru değil; bildiğim kadarıyla böyle bir şey olamaz. Ama her neyse; eski Çin nesrinden bu pasajı okumak benim için, tıpkı yaşlı bir aktrisin en eski fotoğrafına baktığında hissetmesi kadar heyecan verici.

Peki, neden adım A? Oğlan çocuklarına eğilim gösteren ve benim kim olduğumu bilse de ölümüne kadar hizmetime koşturan Konfiçyusçu bir yazman ilginç bir açıklamada bulunmuştu. Bu, insanın kasları yorgunluktan ona itaat etmez olunca çıkardığı en kısa sestti. Gerçekten de zihinlerine hayaller saldıgım bazı kimselerin ezilircesine “A” sesine benzer bir ses çıkardıkları olmuştur. Bu Konfiçyusçu benim için hediye olarak bir kaligrafi de yazmıştı: “A Huli, geceleyin ırmağın üzerindeki söğüş ağacı...” yazıyordu bu kaligrafide.

Rusya’da yaşayıp da A Huli ismini taşımak kimilerine pek talihsiz bir durum gibi gelebilir. Amerika’da yaşayıp Whatze Phuck ismini taşımak gibi. Evet, bu isim hayatıma bir kasvet de veriyor; içimdeki bir ses ise hep şöyle sormaya hazır: “Ne sikim bekliyorsun sen hayattan, A Huli?” Ama bu, dediğim gibi, dertlerimin en küçüğü, hatta dert bile değil çünkü takma isimle yaşıyorum zaten; üstelik A Huli de bir çeşit mizah, gerçi kara mizah ama olsun.

Fahişe olarak çalışmak da benim için sıkıntı değil. Balçuga Otelinde birlikte iş tuttuğumuz Dünya (orada Adultera ismiyle bilinir) bir defasında, fahişenin iffetli bir kadından farkını

şöyle tarif etmişti: “Bir fahişe, erkekten, ona yaptığı hoş bir şey karşılığında yüz dolar almak ister; iffetli bir kadın ise adamın bütün kanını emmesinin karşılığında onun bütün mangırlarını ister.” Bu radikal görüşe tamamen katılmıyorum ama bir hakikat kırıntısı da bulunmuyor değil: Günümüz Moskova’sının ahlakı öyle ki sosyete dergilerindeki “aşk için” ifadesini hukuk diline çevirecek olursak, “yüz bin dolar, artı hemoroid” demek gerek. Böyle bir ahlakın hâkim olduğu toplumun görüşlerine önem vermeye değer mi?

Benim daha önemli sorunlarım var. Mesela, vicdan. Ama bunu başka bir trafik karmaşasında düşüneceğim, şimdi neredeyse geldik.

Silindir şapka, bu tabakaya bakışınız ne olursa olsun, elit tabakasına ait bir kast işaretidir. Ve eğer otelin girişinde sizi silindir şapkalı bir adam karşıyor ve önünüzde yerlere kadar eğilerek kapıyı açıyorsa, hayatta böyle talihli olmayan insanlar için ciddi mali sorunlara yol açacak sosyal şahikalara yükseliyorsunuz demektir.

Bu durum menüde derhâl yansımasını bulur. Bardaki tabureye oturunca, kırk dolarlık viskiler ve altmış dolarlık konyaklar (hem de eni sonu kırk gram için!) arasında kendime bir yer bulmak için içki listesine gömülürüm. Kokteyl isimleri bir gerilim romanından alınmış gibidir: *Tekila Sunrise, Blue Lagoon, Sex on the Beach, Screwdriver, Bloody Mary, Malibu Sunset, Zombie*. Film anlaşması cepte.

Ama ben *Rusty Nail* diye bir kokteyl sipariş ettim – psikanalitik yaklaşıma sahip birinin düşünebileceği üzere eli kulağında randevumun şerefine değil, karışımında skoçtan başka, ne olduğu anlaşılmayan bir Drambuie de olmasından ötürüydü bu. Şu hayatta her gün yeni bir şeyler öğrenmek gerek. Ayrıca menü iki dildeydi ve Rusçasında bu kokteylin adı *Raski Nayl* diye yazılmıştı. Bu zavallı *Nayl*; Ukrayna’da, Jmerinka’da büyük,

büyük planlar yapar ve göç ettikten sonra tek bir yolu kalacağı hiç aklına gelmez: paslı çiviler... Bir ihtimal daha var: Büyük hayallerinin çekimine kapılıp evinden ayrılan ama müptela olup çıkan bir Rus-Amerikalının hikâyesi. Hakikaten, neden sinema işine girmeyeyim ki?

İş arkadaşlarımdan ikisi barda oturuyorlardı: eski bir model olan Karina ve Moskova Otelinin kapatılmasından sonra buraya gelen transseksüel Nelly. Nelly geçenlerde aynasızlara yakalanmıştı ama işleri gayet iyi gidiyordu. Şimdi de kibar bir İskandinav hedef bellemişti; Karina ise kültablasındaki ruj lekeli izmaritlere bakılırsa bir süredir yalnız başına oturmuş, sigara içiyordu. Bugün bile neden hep böyle olduğunu anlamış değilim ama böyleydi işte: Eski bir komsomol olan çirkin mi çirkin Nelly, fotomodelle benzeyen genç kızlardan daha çok iş yapıyordu. Bunun muhtelif sebepleri olabilirdi:

1) Anasından doğduğundan beri kadınların eşitliği ideali-ne inanan bir Batılı, karşısına çıkan kadını yaşından ya da dış görünüşünden ötürü reddedemez zira onu her şeyden evvel bir insan olarak görür.

2) Cinsel ihtiyaçların bir fotomodelle tatmin edilmesi, entelektüel bir Batılı için, tüketim toplumu ideologlarının dikte ettiği şeyi yapmak anlamına gelir ve banaldır.

3) Bir Batılı, sosyal içgüdüsünü biyolojik içgüdüsüne nazaran öyle yüksek bir mevkiye yerleştirir ki seks gibi mahremiyet gerektiren bir konuda bile, her şeyden önce pazar şartlarında rekabet olanağından en yoksun kişiler daha çok ilgisini çeker.

4) Bir Batılı, çirkin kadının daha ucuza geleceğini ve bir saatlik utançtan sonra Jaguar'ının ödemelerine daha çok para kalacağını düşünür.

Barmen Serj'in söylediği doğrudu, ondan tarafa bakmıyordum bile. "Natsionalya"da herkes herkesin kuyusunu kazar, bu yüzden dikkatli davranmak gerekir. Hem bu sırada Serj pek de ilginç gelmiyordu bana, daha ziyade müşteri arayışındaydım.

Barda bu iş için iki aday vardı: başındaki lacivert türbanıyla çikolatadan paskalya yumurtasına benzeyen bir Sih ve orta yaşlı, altın gözlüklü, altında hafif pantolon, üzerinde de tişört ve yazlık ceket bulunan bir adam. İkisi de yalnızdı. Gözlüklü, kahvesini içiyor ve cam çerçevelerinin arkasından dört köşe avluya bakıyordu; Sih ise cilalı pabucuyla bir 19. yüzyıl kültür mirasını akustik duvar kâğıdı haline getiren piyanistin çaldığı müziğe tempo tutarak *Financial Times* okuyordu. Chopin'in bir prelüdü çalışıyordu: "Yağmur Damlaları"; *Ay Harekâtı* filminde Bond'un ortaya çıktığı sırada kötü adamın çaldığı müzik. Hayrandım bu parçaya. Ah, hayatının son yıllarında "*Kreutzer Sonatı*"ı çürütmek için çalışmış olan Sofya Andreyevna Tolstaya'nın eserine "Chopin'in Prelüdlere" başlığını koymayı düşünmesi boşuna değildi. . .

Gözlüklü olanı olsa ne iyi olur diye düşündüm. Jaguar için para biriktirenlerden olmadığı belliydi, bir tane almıştı bile. Böyleleri için hayatın tadı sade para harcamadadır, paranın el değiştirmesinden aldıkları haz diğer her şeye üstün çıkar, ki yeterince içirirseniz diğer hazlara ulaşamazlar da zaten. Oysa Sih çok uğraş gerektirirdi.

Gözlüklüye gülümsedim, karşılık olarak o da bana gülümse-di. Harika, diye düşündüm ama tam da o sırada Sih, *Financial Times*'ını katlayıp kalktı ve masama geldi.

"Lisa?" diye sordu.

Takma adımdı bu.

"*That's right,*" dedim hoşnut bir sesle.

Elden ne gelirdi ki.

Karşıma oturdu ve derhal otelin mutfağına sövmeye girişti. İngilizcesi çok iyiydi; Hintlilerde genelde olduğu gibi değildi. Kuruluğuyla neredeyse Rus aksanını hatırlatan gerçek bir Ox-

* Tolstoy'un karısı Sofya Andreyevna Tolstaya, kocasının "*Kreutzer Sonatı*"na karşılık olarak ömrünün sonuna doğru "*Kimin Suçu?*" başlıklı, ilk defa ancak 1994'te yayımlanan bir roman yazmıştı. -fn

- (İng.) Bu doğru. -ybn

ford telaffuzu. “*Fucking*” yerine, bir izci gibi “*freaking*” diyordu, yalnız bu da gülünç oluyordu çünkü her iki cümlesinden birinde kullanıyordu bunu. Belki küfretmek dinince yasaktı, Sihlikte bu tür incelikler vardı. Portföy yatırımcısı olduğunu öğrendim; portföyünün nerede olduğunu sormamak için kendimi zor tuttum.” Portföy yatırımcıları böyle şakaları sevmezler. Bunu biliyorum çünkü Natsionalya’daki her üç müşterimden biri portföy yatırımcısıdır. Natsionalya’da çok portföy yatırımcısı olduğundan değil, sadece genç görüldüğümünden ve her iki portfolio yatırımcısından birinin pedofil olmasından. Açık söyleyeyim, onları sevmem. Ama yaklaşımım profesyoneldir.

Son derece eski moda iltifatlarla başladı: Gözlerine inanamıyordu, en uçarı çocukluk hayallerini süsleyen kıza benziyordum, falan filan. Ve buna benzer başka şeyler. Sonra pasaportumu görmek istedi – reşit olduğumdan emin olmak için. Bu tür ricalara da alışkınyımdır. Pasaportum yanımdaydı; yabancı pasaportu olarak düzenlenmişti ve tabii ki sahteydi: Alisa Li adınaydı. Bunu kendim akıl etmiştim; birincisi, çok yaygın bir Kore adıydı ve benim Asyalı görünüşüme uyuyordu. İkincisi de, Rusçada, kim olduğumu teyit etmek istermişim gibi oluyordu: “Alisa *li*? Alisa mısınız?” Sih, pasaportun sayfalarını büyük bir dikkatle inceledi, belli ki isminin lekelenme ihtimalinden korkuyordu. Pasaporta göre on dokuz yaşımıdaydım.

“Bir şeyler içmek ister misiniz?” diye sordu.

“Ben kendime ısmarladım,” dedim. “Şimdi getirirler. Söylesenize, bütün kızlarla en uçarı çocukluk hayallerinizden mi konuşuyorsunuz?”

“Hayır, sadece sizinle. Daha önce hiçbir kıza böyle bir şey söylemedim.”

• (İng.) Küfür ifadesi gizlemek adına benzer telaffuzu olan başka bir kelime kullanıyor. Türkçede sikkem/silkmek şeklinde karşılayabiliriz. -ybn

- Latince kökenli kelime, Türkçedeki gibi Rusçada da hem toplam yatırım değeri hem de çeşitli belgeleri bir araya getiren dosya, çanta anlamı taşır. -çn

“Anladım. Öyleyse ben de size, daha önce hiçbir erkeğe söylemediğim bir şey söyleyeceğim. Kaptan Nemo’ya benziyorsunuz.”

“*Denizler Altında Yirmi Bin Fersah*’taki Nemo mu?”

Bak sen, diye düşündüm, okumuş bir portföy yatırımcısı.

“Hayır, bir Amerikan filminden: ‘*Mubteşem Kahramanlar*’. Orada da size benzer seçkin bir centilmen vardı. Mavi türbanlı, sakallı bir sualtı karateçisi.”

“Jules Verne’den uyarlama film mi?”

Kokteylimi getirdiler. Ufacık bir şeydi; topu topu altmış gram.

“Hayır; 19. yüzyılın bütün süper kahramanlarını bir araya toplamışlardı: Kaptan Nemo, Görünmez Adam, Dorian Gray ve diğerleri.”

“Öyle mi? Orijinal bir şeymiş.”

“Hiçbir orijinalliği yok. *Broker*’lara yaslanan bir ekonomi, yenilerini yaratmak yerine başkalarının yarattıklarını tekrar satmayı tercih eden bir kültür doğuruyor.”

Bu cümleyi, bana üç yüz elli avro veren solcu bir Fransız film eleştirmeninden duymuştum. Onunla tamamen aynı fikirde olduğumdan değil ama müşterilerle sohbetlerimde ne zaman sözlerini tekrarlasam eleştirmen bana fazladan bir şeyler ödüyormuş gibi geliyordu. Ama bu kadarı Sih’ için çok fazlaydı.

“Pardon?” dedi kaşlarını çatarak.

“Demek istediğim, oradaki Nemo tiplemesi size şaşılacak kadar benziyordu. Bıyıklar, sakal... Hatta denizaltısında tanrıça Kali’ye dua ediyordu.”

“Demek ki pek ortak yanımız yokmuş,” diyerek gülümsedi. “Ben tanrıça Kali’ye ibadet etmem. Ben Sih’im.”

“Sihliğe büyük saygı duyuyorum,” dedim. “Bana kalırsa, dünyadaki en mükemmel dinlerden biri.”

“Ne olduğunu biliyor musunuz?”

“Evet, elbette.”

“Herhalde Sihlerin böyle sakallı ve türbanlı kimseler olduğunu duymuşsunuzdur?” diyerek güldü.

“Sihlikte beni kendine çeken, bu tür dışsal özellikleri değil. Manevi vechesi, özellikle de yaşayan hocalarındansa yüzünü kitaba çevirmekteki korkusuzluğu beni kendisine hayran ediyor.”

“Ama başka birçok dinde de böyledir,” dedi. “Yalnız bizde Kuran ya da Kitab-ı Mukaddes yerine Guru Granth Sahib var.”

“Ama başka hiçbir yerde kitaba yaşayan bir akıl hocasıymış gibi bakmazlar. Bundan başka, başka hiçbir dinde böyle devrimci bir tanrı konsepti yoktur. Beni en çok, Sihliği bütün diğer dinlerden ayıran iki temel özelliği şaşırtıyor.”

“Hangileri?”

“Birincisi, tanrının dünyayı herhangi bir ulu, yüce amaç için değil, sırf kendi eğlencesi için yaratmış olduğunun kabulü. Sihlerden önce hiç kimse böyle bir şeyi söylemeye cesaret edememişti. İkincisi de tanrının bulunabilirliği. Tanrının sadece aranabilirliğini öngören diğer sistemlerden farklı.”

21

“Nedir bu dedikleriniz – tanrının aranabilirliği ve tanrının bulunabilirliği?”

“Sih kutsal metinlerinde sık sık gönderme yapılan, şu halka açık bir idamdan bahseden çıkmazı hatırlıyor musunuz? Sanırım Guru Nanak’a atfediliyordu ama tam emin değilim bundan.”

Sih’in kahverengi gözleri faltaşı gibi açıldı ve adam kerevite benzedi.

“Gözlerinizin önüne bir pazar meydanı getirin,” diye devam ettim. “Meydanın ortasında etrafını kalabalığın sardığı bir idam sehпасı var, sehpanın üzerinde de bir suçlunun kafasını kesiyorlar. Ortaçağ Hindistan’ı için gayet sıradan bir sahne. Rusya için de öyle. Tanrı arayışı, en iyi halkın baltanın üzerindeki kanı görünce paniğe kapılıp tanrıyı aramasıyla olur ve sonuç da yüz yıl ve altmış milyon cesetten sonra kredi oranındaki hafif bir yükseliştir.”

“Ah, evet,” dedi Sih. “Bu, ülkenizin büyük bir başarısı. Kredi oranlarının artmasını kastediyorum. Peki ya tanrının bulunabilirliği?”

“O da tanrının zaten o meydanda bulunması demek. Sih hocaları öyle yaptılar.”

“Peki nerede?”

“Bu çıkmazda tanrı hem idam eden hem idam edilen ama sadece bu değil. İdam sehpasının etrafındaki kalabalık, sehpasının kendisi, balta, baltanın üzerindeki kan damlası, pazar meydanı, pazar meydanının üzerindeki gökyüzü, ayakların altındaki toz. Ve en önemlisi, hem bu çıkmazın ta kendisi hem de onu şimdi dinleyen...”

Bu örneğin çıkmaz olarak anılıp anılamayacağından emin değilim çünkü çözümsüz bir çelişki bulunmuyor bunda; gerçi belki de tanrının kan ve dehşetin ortasında bulunduğu olgusu ileri sürülebilir. Ama Sih bu terime itiraz etmedi. Gözlerini daha da iri açtı ve sadece bir kerevite değil, bütün bu kocaman bira bardaklarının neden etrafında olduğunu nihayet anlamış bir kerevite benzedi. O benim sözlerimi düşünürken ben de sakince kokteylimin dibini gördüm – yalnız Drambuie’in ne olduğunu anlayamadım. Şunu da söyleyeyim: Sih, bir tabloya benziyordu, bir ışık selinin kıyısında dengedeymiş de birisi azıcık iteklese aklının bu diken sırtındaki dengesi her bozulup devrilecekmiş gibi duruyordu.

İşte tam da böyle oldu. Kadehimi masanın üzerine koymuştum ki kendine geldi. Cüzdanından bir kart çıkardı. “Diners Club Platinum,” üzerinde de Che Guevara hologramı; kartı masaya vurup garsonu çağırdı. Sonra elini elime koyup fısıldadı:

“Odamıza çekilme zamanımız gelmedi mi?”

“Natsionalya” adı, nasyonal bir zevki de temsil eder. Rusya da bu, dekorlarda yansımasını bulan eklektik bir zevktir; merdi-

venlerdeki halı klasik zambak desenleriyle süslüdür, pencerelerdeki vitrajlar modern stilde yapılmıştır, duvarlardaki tabloların hangi ilkeye göre seçildiğini anlamak ise çok güçtür. Kiliseler, çiçek buketleri, sık ormanlar, ihtiyar köylü kadınlar, Versay saray hayatından kesitler, bunların ortasında da ansızın, altın rengi kuyruğu olan mavi bir papağana benzeyen Napoléon...

Öte yandan, bu tablolara sadece ilk bakışta ortak bir özellikleri yok gibi gelir. Oysa temel sanatsal bir özellik bunları birleştirmektedir: Satılıyor olmaları. Bunu hatırlar hatırlamaz, iç mekânın şaşırtıcı biçimsel bütünlüğü görünür hale gelir. Dahası, hiçbir soyut resim olmadığını da fark edersiniz. Derin ve anlamlı bir düşünce, oracıkta yazmak isterdim ama müşterinin huzurunda olacak iş değildi.

319 numaralı odanın cam kapısının önünde durduk. Sih yüzünde şehvetli bir tebessümle kartı kapının kilidine soktu. VIP suiti tutmuştu, bunların günlüğü altı yüz dolardır. Çift kanatlı kapının arkasında toplantılar için küçük bir oturma odası vardı: yüksek arkalıklı, dilimli bir kanepa, iki koltuk, faks, yazıcı, saksıda bir palmiye ağacı ve içinde antik sofrası takımı olan küçük bir dolap. Pencere, Kremlin'in görülebildiği bir cadde manzarasına açılıyordu. B kategorisi. Burada bir C kategorisi de vardır: Onların pencereleri, Kremlin'i gören bir caddeyi gören bir başka caddeye bakar.

"Banyo nerede?" diye sordum.

Sih kravatını çözüyordu.

"Acelelerimiz mi var?" diye sordu işveli bir tavırla. "İşte, şurada."

Gösterdiği kapıyı açtım. Burası bir yatak odasıydı. Kocaman, iki kişilik bir yatak bütün mekânı neredeyse doldürmüştü; odanın bir köşesindeki banyoya açılan küçük kapıyı ise ilk anda fark edemedim. Her şey yerli yerinceydi; eşyaların ölçüsü, kaplayacakları alanla orantılıydı. Oda neredeyse idealdi çünkü bir VIP hayatının bütün gereklerini karşılayacak şekilde düzenlenmişti. İşadamına göre tasarlanmış oturma odası da çalışmaya

uygundu: faks al, faks gönder, dilimli kanepeye otur, saksıdaki palmyeye bak, palmyeden sıkılırsan başını çevirir, dolaptaki sofraya takımına bakarsın. Özel hayatın ihtiyaçlarını bütün odayı kaplayan karyola karşılar: Bir uyku ilacı alıp yat. Ya da şimdi yapacağını yap.

Banyoya girer girmez duşu açtım ve işime hazırlanmaya koyuldum. Zor değildi: Pantolonumu hafifçe aşağı indirip kuyruğumu serbest bıraktım. Suyu kamuflej olsun diye açmıştım.

Birtakım izahatlarda bulunmanın zorunlu olduğu noktaya vardığımı hissediyorum; aksi takdirde anlattıklarım çok acayip gelecek. Bu yüzden, kısa bir ara verip kendim hakkımda birkaç söz söylemem gerek.

Tilkiler, en genel anlamda cinsiyetsizdirler; eğer bizim hakkımızda dişil formda konuşuluyorsa, bu dış görünüşümüz kadına benzediğindendir. Aslında meleklerle benzeriz biz, yani üreme sistemlerimiz yoktur. Çoğalmayız çünkü yaşlanmayız ve bizi öldürecek bir şey çıkana kadar da yaşayabiliriz.

Dış görünüşümüze gelince... Vücudumuz ince ve düzgündür, bir gram yağ yoktur, muhteşem görünümlü kaslarımız, ilk gençlik yıllarındaki bazı sporcularda olduğu gibi, rölyefi andırır. Saçlarımız alev alev bir kırmızıdır, ince, ipeksi ve parlaktır. Boyumuz uzundur, eski çağlarda sık sık ele verirdi bu bizi ama günümüzde insanlar eskisine göre daha uzunlar, bu yüzden artık onların arasında hiç de dikkat çekmiyoruz.

Her ne kadar üreme anlamında cinsiyetsizsek de dış görünümümüz hayli belirgindir: Bir tilkiyi erkek sanmazsınız. Normal kadınlar bizi genelde lezbiyen sanırlar. Kadınların bizi görünce şöyle düşünmeleri de normaldir: "Ay, muhteşem bir güzel..." Şaşılacak bir şey yok. Bizim yanımızda en güzel kadınlar bile kaba fason mallara benzer: Sergilenmeye hazır bir heykelin yanında, telaşla yontulmuş bir kaya bloğu gibi.

Memelerimiz küçüktür ama harika görünür, meme uçlarımız koyu kahverengidir. Bir kadındaki başlıca hayal fabrika-

sının bulunduğu yerde, bizde dışarıdan bakıldığında onun bir taklidine benzeyen bir organ bulunur ki bunun amacını daha sonra anlatacağım. Bu organ, çocuk doğurmaya yaramaz. Arkamızda kuyruğumuz bulunur; tüylü, alev kırmızısı, kıvrık bir anten. Kuyruğumuz büyüyüp kısalabilir: Uyurken on-on beş santimetre uzunluğunda, minik bir oyuncak ayıyı andırır, çalışırken ise bir metreye kadar uzayabilir.

Bir tilkinin kuyruğu büyürken üzerindeki kıllar sıklaşır ve uzar. Tazyikiyle kaynaktaki genişliğinin birkaç kat uzağına erişen bir fıskiye benzer (ben bununla erkeklerin ereksiyonu arasında paralellik kurmam). Kuyruk, hayatımızda özel bir rol oynar; üstelik sadece şaşırtıcı güzelliği yüzünden değil. Ona anten demiş olmamın bir sebebi var. Kuyruk, onun yardımıyla halüsinasyonlar yarattığımız organımızdır.

Bunu nasıl yapıyoruz?

Kuyruğun yardımıyla. Bununla ilgili başka bir şey söylene-
mez. Sırrımızı gizli tutayım diye değil, hakikaten buna başka
bir şey eklemek güç olduğundan. Eğer insan bir biliminsanı
değilse nasıl gördüğünü açıklayabilir mi? Ya da nasıl işittiğini?
Nasıl olup da düşündüğünü? Gözleriyle görür, kulaklarıyla işi-
tir, başıyla düşünür, hepsi budur. Biz de öyleyiz: Kuyruğumuzla
zihinleri karıştırıyoruz. Görmek, işitmek, düşünmek örnekle-
rinde olduğu gibi bu da gayet basit ve berrak bir şey bizim için.
Ama nasıl olduğunu bilimsel terimlerle açıklayamam.

Halüsinasyonlara gelince, bunlar muhtelif biçimlerde olabi-
bilir. Bu, tilkinin kişisel yeteneklerine, onun hayal gücüne, mane-
vi kudretine ve karakterine bağlıdır. Yaratılacak halüsinasyonu
eşzamanlı olarak kaç kişinin görmesi gerektiği de bu noktada
önemlidir.

Bir zamanlar pek çok şey yapabiliyorduk. Büyülü adalar il-
lüzyonu yaratabiliyor, binlerce kişilik kalabalıklara gökyüzünde
süzülen ejderhalar gösterebiliyorduk. Şehrin surlarına yaklaşan
dev bir ordu hayali de yaratabiliyorduk; bütün şehirliler bu or-

duyu aynı şekilde görürlerdi, hatta teçhizatlarını ve sancaklarındaki yazıları bile aynı şekilde seçerdi gözleri. Ama bunlar, eski zamanların yüce, benzersiz tilkileriydiler ve yarattıkları mucizelerin bedelini hayatlarıyla ödediler. Türümüz o zamandan beri büyük bir gerileme gösterdi – herhalde devamlı insanların yakınında olduğumuzdan.

Tabii benim kuvvetim hiç de o yüce tilkiler gibi değil. Diyebilirim ki bir kişiye ne istesem onu gösterebilirim. İki kişiye? Neredeyse daima. Üç? Şartlara bağlı. Bunun kesin bir kuralı yoktur, her şeyi o anki hisler belirler: Bir dağın başındaki dimdik uçurumun yanında duran dağcı gibi, becerilerimin sınırlarını hissederim. Dağcı nereden nereye atlayabileceğini, nereye atlayamayacağını bilir. Eğer istediği yere atlayamazsa uçurumdan aşağı yuvarlanır. Bizim sihir kudretimizle bu durum arasındaki analogi çok yerindedir.

Sınırlarını aşmamak en iyisidir çünkü başka bir varlığı tam itaat altına almak için yaptığımız ancak gücümüzün yetmediği bir halüsinasyon girişimi, kelleimize mal olur. Bu eylemin mekanizması karmaşık ancak dıştan bakıldığında neticesi daima aynıdır: İnsan hipnotik kontrolden aniden çıktığında (kuyruktan kaydı, deriz biz) öngörülemez sonuçlara yol açacak bir nöbete kapılır. Hemen her zaman da bu anda tamamen korunmasız olan tilkiyi öldürmeye kalkar.

Mesele şu ki bizim işin kendine has bir inceliği vardır. Kuyruğumuz işlemez haldeyken gayet küçüktür, bu yüzden onu bacaklarımızın arasında gizleriz. Ama anten, tam kapasite çalışmaya başlaması için açılmalıdır. Bunun için pantolonumuzu çıkarmamız (ya da eteğimizi kaldırmamız) ve ateş kırmızısı tüylerle örtülü kuyruğumuzu serbest bırakmamız gerekir. Kuyruğun etki gücü böylelikle onlarca kat artar ve ciddi meseleler de ancak böyle hallolur.

Soyunup kendini açık etme gereği, büyük bir huzursuzluğa ve endişe uyandırıcı durumlara neden olur aslında; ama tilkile-

rin talihine, bunda rahatlık veren bir şey de vardır. Eğer yeterince hızlı soyunabilirseniz, alıcı gördüğü her şeyi unuttur. Bir tür alacakaranlık alanı oluşur, hafızasından on saniye kadar silinir, bizim de manevramızı bu kısa zaman diliminde gerçekleştirmemiz gereklidir. Bayıldığınızda da aynısı olur: İnsan kendine geldiğinde kriz ânından hemen önce olan bitenleri hatırlamaz.

Söylemem gereken son şey de şu. Biz, herkesin yediği yiyeceklerle besleniriz (daha ziyade Atkins diyetine benzer). Ama bundan başka, ister gerçek ister sanal olsun, insanın aşk yaptığı sırada ortaya çıkan cinsel enerjisini doğrudan soğurabiliriz. Eğer sıradan gıdalar organizmamızın kimyasal dengesini destekliyorsa cinsel enerji de bizi büyüleyici ve ebediyen genç kılan başlıca vitamine benzer. Vampirlik? Emin değilim. Biz sadece, insanın düşünmeden atıverdiği bir şeyi toplarız. Yani, eğer onun savurganlığı ölümüne yol açıyorsa kim bu yüzden bizi suçlayabilir?

Bazı kitaplarda tilkiler hakkında, yıkanmadıkları ve böyle tanınabilecekleri yazılıdır. Kirli olduğumuzdan değildir bu. Cinsel enerjinin fazlalığı, bizi başlangıç ilkesinin ölümsüz doğasıyla besler ve bedenlerimiz de sabah serinliğini aldığı anda kendiliğinden temizlenir. Tenimizden yükselen koku ise son derece hoştur ve *Essenza di Zegna* marka kolonyayı hatırlatır; yalnız ondan biraz daha duru, hafiftir; insanı esinleyen sabah lodosuna benzer ancak onun gibi sıcak değildir.

Umarım artık eylemlerim daha anlaşılır olacaktır. Demem o ki müşteri onun sesini işitsin diye açtım suyu, sonra düğmelerini çözüp pantolonumu indirdim ve kuyruğumu serbest bıraktım. Arkasından, aceleye getirmemeye çalışarak üç yüze kadar saydım (aşağı yukarı beş dakika yapar) ve kapıyı açtım.

İzafiyet teorisiyle ilgili popüler kitaplarda okurdan genellikle iki kamerayla alınan görüntüleri karşılaştırması istenir. Birinin koordinat sistemi bağımsızdır, diğeri ise bir astronotun başının

üzerindedir. Bizim durumumuzda “başının içinde” demek daha doğru olur. Sih’in başının içindeki kamera ne gösterdi? Banyonun kapısı açıldı, çocukluk düşlerinin derinlerinden çıkagelmış hayallerinin kızı odaya yürüdü. Kızın vücuduna insanın gözlerini kamaştıran beyazlıkta bir havlu sarılıydı.

Kız hafifçe kızaran yüzüyle banyodan çıkıp yatağa yaklaştı, battaniyeyi kaldırdı ve altına gizlendi: Belli ki bu işte yeniydi ve mesleki utanmazlığı henüz öğrenememişti. Sih’in gördüğü buydu.

“Natsionalya”nın odalarında bağımsız koordinat sistemlerinde kurulmuş kameralar var mı bilmiyorum. Personel, olmadığına yemin ediyor. Ama olsaydılar şunları gösterirlerdi:

1) Kızın üzerinde havlu filan yok. Soyunmayı düşünmüş de değil, sadece pantolonunu indirmiş, dizlerine inen pantolonunun üzerinde de kırmızı kuştüyüne benzer kuyruğu.

2) Kız odaya yürüyerek değil, emekleyerek girdi; kuyruğu sırtının üzerinde kırmızı bir soru işareti gibi donup kalmadan önce şöyle bir salınıyor.

3) Bir gelin adayından ziyade sıçramaya hazırlanan vahşi bir hayvana benziyor; yeşil gözleri kötülük ve dikkatle bakıyor, yüzünde ise bir tebessümün gölgesi bile yok.

4) Her ne kadar “gelin” kelimesi çağdaş Rusçada “sıçramaya hazır bir hayvan” a epeyce benzer bir anlama geliyorsa da, buradaki kullanımda bir uygunsuzluk yok.

Sih, beni görünce kaşlarını kaldırdı ve durduğu yerde şöyle bir sallandı. İnsan hipnotizmaya maruz kaldığında yüzünde bir kurşunun kafatasını delme ânında olduğu gibi âdeta ince bir tiksintinin gölgesi gezinir: Eğer aranızda Vietnam’daki infazların belgesel çekimlerini görmüş olan varsa neden bahsettiğimi anlayacaktır. Aradaki fark, müşterinin benim kurşunumdan sonra yere düşmemesidir.

Sih gülümsedi, boş yatağa yürüdü, yolda ceketini çıkarıp

omuzlarından attı. Yatağa yerleşmesi için biraz bekledikten sonra yanındaki sandalyeye oturdum ve el çantamı açtım.

Ahlaken tam bir mütekâmilîyete ermek için uğraşıyorum, bu yüzden saat işlemeye başladıktan sonra müşteriye bakmaktan kaçınıyorum. İnsan bir tilkiyle karşılaştığı anda neler olduğunu anlatmak bile utanç verici. Her şeyden önce insan için utanç vericidir çünkü korkunç görünür. Ben de biraz mahcup hissederim kendimi, bu iş kendiliğinden olmaz sonuçta.

Ben bulvar basını değilim, tiksinti verici ayrıntılara dalmam; bu yüzden sadece, cinsel fantezilerini gerçekleştirmeye başladığında insanın son derece nahoş davrandığını söyleyeceğim. Ringdeki yalnızlığı da durumun nahoşluğunu ikiye katlar. Üstelik eğer söz konusu olan, kafasına lacivert bir türban geçirmiş ve sakalları da bütün vücudunu örtecek kadar sık bir adamsa ikiye de geçer, üçe katlar.

Halüsinasyonu devam ettirmek, birinin zihnine girip onu yaratmaktan çok daha basittir. Bütün mesele bu ilk saniyedir, ondan sonrası rutine girer. Dahası, müşteri bu illüzyon dünyasında ondan fazla uzaklaşmamak gerekir çünkü işinizi bir hastabakıcı gibi görürsünüz. Bu yüzden genelde yanıma bir kitap alırım. Bu defa da öyle olmuştu: Yatağın yanına yerleşmiş, Stephen Hawking'in muhtelif koordinat sistemleriyle ilgili çok ilginç şeyler yazdığı *Zamanın Kısa Tarihi*'ni açmıştım. Bu kitabı birkaç defa baştan sona okudum ama gene de sıkmaz beni ve her defasında ilk defa okuyormuşum gibi gülerim. Hatta bunun postmodern bir eğlencelik, bir tür muziplik olduğundan da şüphe ederim. Hem Stephen Hawking adı da şüphe uyandırıcı bir şekilde, Stephen King adlı başka bir korku yazarını anımsattır. Tek farkı, bunun farklı türden bir korku olması.

Sih epeyce sakinleşmişti, anadilinde bir şeyler geveliyordu ve yatağın ortasında kıvanıyordu. Tam ortadaydı üstelik, yani düşeceğinden korkmak gereksizdi. Gene de ilgili bir hastabakıcı

gibi arada sırada hastama göz atıyordum. Boşluğu üstten kucaklamaktan sıkılınca ona yandan sarıldı. Sonra gene üste çıktı.

Bu manzaraya alışmak güçtür. İnsanların kaslarında kasılmalar görülür, müşteri bu anda sanki gerçekten de görünmeyen bir bedenın üzerinde yatıyormuş gibidir. Bütün ağırlığı tuhaf bir şekilde bükülmüş ellerinin, bazen de parmaklarının üzerinde olur. İnsan bilerek yapmaya kalksa, bu pozisyonda birkaç saniye ancak dururken trans halinde saatlerce öyle kalabilir. Ama bu tür fenomenler hipnotizmayla ilgili literatürde devamlı surette tasvir edilir zaten, yani kimse bana bu keşiften ötürü Nobel falan vermeyecek. Hem insanların övgüsüne de ihtiyacım yok. Aşk ve paradan başka onlardan gelen hiçbir şeye ihtiyacım yok.

Ebedi gençliği sürdürmenin gerçek anlamının benim için Tao te Ching'le açıklığa kavuşması, vampirlik suçlamalarını hepten reddetsem de bana bir parça utanç verici görünmüştür daima. Başkasının hayat gücünü çalmaktan hiç haz almadım, hâlâ da almıyorum. Ahlaki bir haz, demek istiyorum. Fiziki haz, hiçbir şeyle ölçülmez ama bu ahlaki bir değerlendirmenin konusu değil: Hayvanlara en çok acıma duyan bir insan bile öğle yemeğinde kanlı bir bifteği hapır hupur götürebilir, bu da bir çelişki değildir. Ayrıca, hayvanları öldüren insanlardan farklı olarak, yüzyıllardır kimsenin canını almadım ben. En azından, bilinçli olarak. Talihsizlikler olur ama benimle bir gece geçirmek, ortalama görüşe elverir hava koşullarında bir Rus helikopteriyle uçmaktan daha az tehlikelidir. İnsanlar, ortalama görüş varken helikoptere binmiyorlar mı? Biniyorlar. İşte, ben de bir çeşit helikopterim.

Bundan başka, birinin enerjisini almanın kişisel bir şey olduğunu da düşünmüyorum. Elma yiyen biri bu elmayla şahsi, karşılıklı bir ilişkiye kesinlikle girmez, sadece şeylerin doğasına uygun davranmış olur. Ben de besin zincirindeki rolümün benzer olduğunu düşünüyorum. Hayatın doğuşuna hizmet eden enerji, insana ait değildir. İnsan aşk yapmaya giriştiğinde

bu enerjinin kanalı olur, mantarı tıkalı bir şişe olmaktan çıkıp birkaç saniyeliğine hayat enerjisinin dipsiz kaynağıyla birleşen bir boru hattına benzer. Benim tek ihtiyacım olan bu kaynağa erişim, hepsi bu.

“Şimdi domal bakalım, yavrum,” dedi Sih. “Daha ciddi bir şeylerle meşgul olma zamanı geldi.”

Anal seks, portföy yatırımcılarının en sevdiği spordur. Bunun da basit bir psikanalitik açıklaması var: Hapishane jargonundaki “bok küreklemek” deyimini “para kaldırmak” ifadesiyle karşılaştırmak yeterlidir. Anal sekse bakışım olumlu. Bu sayede erkek organizmasından çok daha fazla bir hayat enerjisi dışarı atılır, bu da o enerjiyi toplamak için en iyi zamandır.

Kitabı bir kenara koyup gözlerimi kapadım ve her zamanki tasavvurumu kurdum: Sekiz parlak trigram ile çevrili bir yin-yang. Sonra kendimi bu işaretin kara yarısı gibi canlandırımdım zihnimde, Sih de beyaz yarısı oldu. Kara yarının ortasında beyaz bir nokta yanmaya başladı, beyaz yarının ortasında da aynı şekilde kara bir nokta belirdi. Beyaz yarı kararmaya başladı, kara yarı ise aydınlanmaya; ta ki ikisi yer değiştirene kadar. Ortamın bütün enerjisi şimdi bende idi. Amatörlerin görüş açısından bu, ayrılmak için en uygun andır. Ama ben sadece “gelin küpeyi geri veriyor” yöntemine göre çalışırım – altı yüz yıl önce Orta Krallık’ta şiirsel bir şekilde öyle derlerdi.

Eğer bir başkasının hayat enerjisini çalacaksanız, açgözlülüğünüzle gökleri ve ruhları öfkelendirmemek gerekir. Bu yüzden, durumun tersine gelişme evresine girmesine izin verdim. Enerji akımı durdu, sonra geriye akmaya başladı. Zihnim hızla değişiyordu: Yin-yang’ın beyaz yarısının ortasında kara bir leke ortaya çıktı, kara yarısının ortasında da beyaz bir leke belirdi. Ve ancak bunlar belirgin şekilde görünür hale geldiklerinde enerji bağını kopardım ve tasavvur boşlukta dağılıp gitti.

Kumarhanede büyük bir vole vurduktan sonra hemen çıkılmaz; insanların nefretini kazanmamak için birazcık kaybet-

mek daha iyidir. Bizim iş de böyledir. Eski zamanlarda tilkilerin çoğu sadece açgözlülükleri yüzünden ölmüştü. O zaman anladık ki paylaşmak gerek! Merhamet gösterip hayat enerjisinin bir kısmını geri verdiğimizde gökler kaşlarını çatmaz. Bu boş bir iş gibi görülebilir ama hırsızlıkla açık artırma arasındaki gibi bir fark söz konusu. Resmiyette, bu durumda ruhun azap çekmesine sebep olacak bir şey yok. Ama vicdanını gene de kandıramazsın, bu nedenle onu hiç düşünmemek en iyisi.

Sih yatakta doğrulup banyonun yolunu tuttu. Dönünce sırtüstü uzanıp bir sigara yaktı ve rahatlamış bir halde yaşadığı bir olayı yanındaki yastığa anlatmaya koyuldu. Erkekler çiftleştikten sonra yarım saat kadar gevezeleşir ve gayet iyilikçi olurlar; bu, bir görevi yerine getirmenin ödülü olarak beyindeki dopamin boşalmasıyla ilgilidir. Bense konuştuklarını pek dinlemiyordum. Bir yerçekimsel çöküş sonrasında çekim yarıçapı olay ufkundan daha kısa hale geldiğinde kara deliğin nasıl işleyeceğini okuyup bitirmek istiyordum.

Bu astrofizik modellerde erotik bir alt metin var gibi geliyor bana, Stephen Hawking'in fizikle değil, seksle ilgili yazdığına kesinlikle eminim: Yalnız acınası insani cinsel birleşme değil de maddeyi doğuran devasa kozmik bir birleşme. İngilizce argoda sekse de "büyük patlama" denmesi boşuna değildir. Kâinatın bütün gizemi, kasvetli kara deliklerde gizlidir ama bu tekilliği gözlemlemek mümkün değildir zira oradan, tıpkı¹ lambası kapatılmış bir yatak odası gibi, ışık sızmaz... Esasen, astrofizikçilerin de bir tür dikizci olduğunu düşünüyordum. Yalnız dikizciler bazen perdenin aralığından sızan ışıktaki aşk yapanları görebilirler, fizikçiler ise kader tarafından öyle avantajsız kılınmışlardır ki kara delikte olan biten her şeyi hayal etmeleri gerekir...

Sih, sigarasını ve konuşmasını bitirdikten sonra tekrar işe girişti: Yan yattı ve uzun süre meşgul oldu. Yayların tekdüze gıcirtısı âdeta uyku getiriyordu. Bense bir tilkinin çalışma saatlerinde işleyebileceği en aptalca hatayı işledim. Uyuyakaldım.

Aslında sadece bir anlığına daldım ve sonra derhal geri uyandım. Ama bu yeterliydi. Sih ile bağımı kaybettiğimi hissettim. Bakışlarımı kaldırıncı onun boş gözleriyle karşılaştım. Olduğum gibi görüyordu beni: sandalyede oturmuş, pantolonum inik, arkamda kıvrık kuyruğum. Oysa aynalardan ve ruhlardan başka kimse böyle görmemelidir beni.

İlk anda, karşımda bir Tao büyücüsü olduğunu düşündüm. Bu düşünce son derece saçmaydı çünkü:

- 1) Tilki avlayabilen son Taocu 18. yüzyılda yaşamıştı.
- 2) İçlerinden biri günümüze kadar gelmiş olsa bile, kendini Oxford aksanıyla konuşan bir Sih gibi kamufle etmiş olması ihtimal dahilinde değildi – *too freaking much*.*
- 3) “Gelin küpeyi geri veriyor” yöntemine göre çalıştığımdan, Taocuların beni avlamak için çıkagelmeye resmi olarak hakkı yoktu.

4) Taocular asla üç defa arka arkaya orgazm olmazlar.

Ama biz tilkilerin kötü büyücülere olan içimize işlemiş korkumuz çok güçlüdür, tehlike ânında devamlı onları düşünürüz. Bir ara size bu tipler hakkında birkaç hikâye anlatayım, o zaman duygularım daha anlaşılır gelecektir.

Bir an sonra bunun Taocu filan değil, hipnozda takılı kalmış müşterim olduğunu anladım. Korkunç bir manzaraydı. Sih, tıpkı kıyıya vurmuş bir balık gibi kapayıp açıyordu ağzını. Sonra, laf dinlemeyen bedenini dize getirmeye çalışırken karşımda ellerini yüzünün önüne kaldırdı ve parmaklarını sıkıp gevşetmeye başladı. Arkasından birkaç hırıltılı inilti çıkardı ve ansızın ayağa fırladı.

Bu anda çözüldüm ve ok gibi banyoya koştum. Sih arkamdan atıldı ama son anda kapıyı üzerine kapamayı başardım. Tehlike ânında beynim daha hızlı çalışır; ne yapmak gerektiğini derhal anlamıştım.

“Natsionalya”daki bütün odaların banyolarında duvardaki deliğe asılı kırmızı-beyaz bir kordon vardır. Bunların neden oraya takıldığını bilmiyorum ama buna asılacak olursanız on saniye sonra odanın telefonu çalar, bir dakika sonra da kapı vurulur. Bu sinyal kordonuna asıldım ve geri, kapıya koştum.

Bunu takip eden birkaç dakika çok gerilimli geçti. Tirtir titreyerek güvenliğin gelmesini bekliyor ve acele etmemeye çalışarak kendi kendime sayıyordum. Sih, bütün gücüyle kapıyı dövüyordu ama fazla çaba göstermeden onu tutmayı başardım: Güçlü bir adam değildi.

Telefon yirminci saniyede çalmaya başladı. Sih, tabii cevap vermedi. Bir ya da iki dakika sonra kapıya indirdiği darbeler dinince odada başkalarının olduğunu anladım. Tam zamanında gelmişlerdi, kapının menteşeleri gevsemeye başlamıştı. Mobilyaların devrildiğini, camların kırıldığını duydum, bir de anlaşıl-maz bir çığlık yükseldi, “Kali ma!” gibi bir şey diyordu. Bağırın, Sih’ti. Ardından sadece uzaklardan gelen korna seslerinin boz-duğu bir sessizlik oldu.

“Hay sikeyim,” dedi bir erkek sesi. “Herif gitti.”

“Hiç değilse bizi de yanında götürmedi,” dedi bir diğeri.

“Aynen,” dedi ilk konuşan.

Beni bulmalarını beklemektense yerimi kendim belli etmem daha iyiydi. Acıyla seslendim:

“Yardım edin!”

Kapı açıldı.

Banyonun girişinde iki çam yarması dikiliyordu – kara göz-lükler, takım elbiseler, kulaklarından sarkan ten rengi kulaklık kabloları... Bildiğin “Ajan Smith” tarikatı, diye düşündüm. Aslına bakarsanız güvenlik hizmetleri için mükemmel bir din olurdu – Roma lejyonları da Mithras’a tapmıyorlar mıydı?

Güvenlik görevlilerinden biri homurdandı; sadece “üç yüz on dokuz” ve “çağrı” kelimelerini ayırt edebildim. Konuştuğu ben değildim.

Bildiğim kadarıyla bunların mikrofonları ceketlerinin yakasının arkasına gizlidir, bu yüzden genellikle kendi kendilerine konuşuyorlarmış gibi görünürler. Bazen çok gülünç olur bu. Bir defasında bu hödüklerden birinin kadınlar tuvaletini aradığına tanık olmuştum; kabin kapılarını çarparak açıyor ve şarkı söyler gibi konuşuyordu: “Burada kimse yok... Burada da kimse yok... Pencereye tuğla örülü...” Meselenin ne olduğunu bilmesem randevusuna kimse gelmediğinden kedere kapılıp ağıt yaktığını düşünebilirdim.

“Kordonu sen mi çektin?” diye sordu ikinci güvenlik.

“Ben çektim,” dedim. “Peki, şey nerede...”

Güvenlik, başıyla camı kırılmış olan pencereyi gösterdi.

“İşte orada.”

“Yani,” dedim gözlerimi kocaman açarak. “Yoksa...”

“Evet,” dedi güvenlik. “Bizi görünce kudurmuş gibi pencereye atıldı. Uyuşturucu mu aldınız?”

“Ne uyuşturucusu? Bir senedir burada çalışıyorum ben. Herkes beni tanır, hiç problemim olmadı.”

“Anlaşıldı. Senden ne istemişti bu?”

“Anlamadım ki,” dedim. “*Fisting* gibi bir şey yapmamı istiyordu. Ben bilmem onu dedim, o zaman... Neyse, banyoya saklandım ben de, kordonu çektim. Gerisini kendiniz gördünüz.”

“Evet, tamam. Kimliğin yanında mı?”

Başımı iki yana salladım. Böylelerine kimliğini verirsen geri alamazsın.

“Ben gidebilir miyim? Aynasızlar gelmeden?”

“Nereye gideceksin? Aklını mı kaçırdın? Sen esas tanıksın,” dedi güvenlik. “Burada ne yaptığınızla ilgili ifade vereceksin.”

Planlarımda böyle bir şey yoktu. Durumu değerlendirdim. Karşımda sadece iki kişi varken olayı yumuşatma şansım vardı hâlâ. Ama her dakika azalıyordu bu şans – az sonra odanın koca bir kalabalıkla dolacağını biliyordum.

“Tuvalete gidebilir miyim?”

Güvenlik başını salladı, ben de banyoya döndüm. Hızlı hareket etmeliydim, bu yüzden bir saniye bile tereddüt etmedim. Pantolonumu indirip kuyruğumu serbest bıraktım, eğildim ve kapıyı açtım. Çok ani yapmıştım bunu; güvenlikler ansızın dönüp yüzüme baktılar.

Bana kalırsa insanın ne mal olduğu en iyi, bir tilkinin kuyruğunu gördüğü ama henüz onun etkisine girmedığı anda anlaşılır. Genelde bir müşterinin, gördüğü şeye tepkisini göstermeye zamanı olur. Bu kadarı da nasıl biriyle iş gördüğünü anlamana yeter.

Beceriksiz ve kaba eziklerin yüzleri kasvetli bir inanmazlık sırtışıyla büzülür. Manevi olarak daha güçlü olma potansiyeli taşıyan insanların yüzlerinde ise şaşkın, mutluluğa benzer bir ifade yansır.

Güvenliklerden biri yüzünü buruşturdu. Öbürünün gözleri faltaşı gibi irileşti (gözlüklerin ardından bile görülüyordu), ağzını da tıpkı “şimdi kuş çıkacak” diyen fotoğrafçının sözünü ettiği kuşu gören bir çocuk gibi açtı. Çok tatlı görünüyordu.

Tabii belleklerinde bıraktığım izi tamamen silmem mümkün değildi, bunun için kafaya bir kurşun sıkmak gerekti. Sadece hatırladıklarının bağlamını değiştirebilirdim: Onlara, benimle, odaya giderken yolda karşılaştıklarını telkin ettim. Sonra da onları banyoya soktum. Arkalarından kapıyı kapatır kapatmaz Stephen Hawking’in kitabını yerden kaldırıp çantama attım, pantolonu üzerime çektim ve koridora atıldım.

Merdivende bir güvenlik daha vardı. Beni görünce yanına yaklaşmamı işaret etti. Yaklaşınca da avucunu kıçımda gezdirdi, bu yüzden kuyruğumu bacaklarımın arasında mümkün olduğunca sıkı bir şekilde büzmem gerekti. Başka bir zaman olsaydı, bu yüzden en azından mosmor bir çimdik izi alırdı. Ama şimdi bu işlerin nasıl biteceği belirsizdi ve ben de onun eline vurmakla yetindim. Parmağını tehditkâr bir şekilde salladı, sonra bu jest değişti: Başparmağıyla işaretparmağı birleşti ve birbirine sürtmeye başladı.

Anlamıştım. Benim türümde kızlar genellikle çıkışta yüz dolar öderler, ne var ki burada, şartların dayatması altında ödenin olay yerinde yapılması isteniyordu. Çantamdan bir Benjamin çıkardım, güvenlik banknotu demin birbirlerine sürttüğü parmaklarının arasına alıp ovuşturdu. Bu davranıştaki tutumlulukta kendince güzel bir şey vardı: Tek bir hareketle hem tehdit etmiş, hem hatırlatmış hem de almıştı. Fazladan tek bir kasın oynamasına bile gerek yoktu. Japon samuray Minamoto Musasi'nin dediği gibi, bir usta duruşundan belli olur.

Leylaklarla süslenmiş merdivenlerden indikten sonra başka bir macerayla karşılaşmadan dışarı çıktım. Çıkışın sağında şimdiden bir kalabalık toplanmıştı, aralarında birkaç polis de vardı: Belli ki zavallı Sih orada yatıyordu. Diğer tarafa doğru yürüdüm ve birkaç adım sonra köşeyi döndüm. Şimdi sadece bir taksi bulmak kalmıştı. O da neredeyse aynı anda yanımda durdu.

"Bittsa," dedim. "Binicilik tesisleri."

"Üç yüz elli," diye cevap verdi şoför.

Bugün şanslı günüydü. Arka koltuğa atladım, kapıyı kapadım ve taksi beni, daha beş dakika önce kaçmak mümkün değilmiş gibi görünen beladan alıp uzaklaştırdı.

Kendi kendime sitem edecek bir şey yoktu ama haletiruhiyem parçalanmış gibiydi. Dahası, masum bir adam boş yere ölmüştü. "Natsionalya"daki işimi kaybetmişim; yakın gelecekte orada yüzümü göstermemem gerekti. Bu da hayatımı kazanmak için başka bir iş bulmam gerektiği anlamına geliyordu. Hem de bir an evvel. Paralarım suyunu çekiyordu ve güvenliğe verdiğim yüzlük de bütçemde büyük bir delik açmıştı.

Tanıdıklarımdan biri, hayatımızdaki kötülüğü sadece paranın alt edebileceğini söylemişti. Metafizik bakış açısından tamamen günahsız olmasa bile ilginç bir gözlemde bu: Mesele kötülük üzerinde zafer kazanmak değil, ondan geçici olarak uzaklaşma olanağıydı. Para olmazsa kötülük iki-üç günde mu-zaffer olur, bu sınanmış bir gerçektir.

Üçkâğıtçılık etseydim zengin olabilirdim. Ama erdemli bir tilki, hayatını sadece fahişelikle kazanmalı ve hipnotizma yeteneklerini başka amaçlar için katiyen kullanmamalıdır: Bu, göklerin kanunudur ve ihlal etmenize izin yoktur. Tabii bazen yapmak gerekir bunu. Ben de daha demin iki güvenliğin gözlemini pudraladım. Ama sadece hayatınız ve özgürlüğünüz tehlike altındaysa böyle davranabilirsiniz. Bir tilki, para aklama ya da paravan şirket işlerine girmeyi düşünmemelidir bile. Eğer kapıldığı iğva çok güçlü olursa, kendisini tarihten örneklerle esinlemelidir. Jean-Jacques Rousseau istese para içinde yüzebilirdi, oysa hayatını nasıl kazandı? Nota defterlerini kopyalayarak.

Başka bir otele gidip yerleşmek kolay bir iş değildi, yakın gelecekte sadece iki ihtimal öngörüydüm: yol kenarına çıkmak ve internet. İnternet daha cazip görünüyordu, ne de olsa teknolojik gelişim esas itibarıyla o yöne doğruydı, üstelik kendini fiberoptik kablolar üzerinden pazarlamak da fütüristik ve havalıydı. Çok ilginç, diye düşünüyordum, herkes sonu gelmezcesine gelişme üzerine konuşuyor. Peki ama ne demek bu? En eski mesleklerin elektronik bir arayüz kazanması demek, işte hepsi bu. Gelişme, mevcut olanın doğasını değiştirmez.

Şoför, gayet keyifsiz olduğumu fark etmişti.

“Ne o, güzel kız,” dedi, “biri mi incitti seni?”

“Hı-hı,” dedim.

Son inciten de, gideceğim yere üç yüz elli ruble istemekle kendisi olmuştu.

“Tükür içine,” dedi şoför. “Beni günde kaç defa rencide ediyorlar, biliyor musun? Eğer hepsini kafaya taksaydım, kafam bok dolu bir balona dönerdi. Tükür gitsin, inan bana. Yarın hatırlamazsın bile. Hem biliyorsun, hayat daha uzun.”

“Biliyorum,” dedim. “İyi de nasıl tüküreyim içine?”

“Tükür gitsin. Hoş bir şeyler düşün.”

“Nereden bulayım ki hoş bir şeyleri?”

Taksi şoförü aynadan bana göz ucuyla baktı.

“Hayatında hiç mi iyi bir şey yok senin?”

“Hayır,” dedim.

“Nasıl olur?”

“Öyle işte.”

“Yani sadece ıstırap mı?”

“Evet. Sizde de öyle.”

“Şey,” dedi ve gülmeye başladı taksi şoförü. “Sen bunu bilemezsin.”

“Bilirim,” dedim. “Yoksa burada oturuyor olmazdınız.”

“Neden?”

“Açıklardım ama anlar mısınız bilmiyorum ki...”

“Bak sen,” diye homurdandı şoför. “Sence ben senden daha mı aptalım? Sen anladıysan ben de anlarım.”

“Peki. İstirabın, dünyanın yaratıldığı cevher olduğunu biliyor musunuz?”

“Neden öyle olsun?”

“Bunu sadece örnekle açıklayabilirim.”

“Öyleyse örnekle açıkla.”

“Kendi saçlarından tutarak kendisini bataklıktan kurtaran Baron Münchhausen’ın hikâyesini biliyor musunuz?”

“Biliyorum,” dedi şoför. “Sinemada görmüştüm.”

“Bu dünyanın gerçekliği de esasında böyle bir temele sahip. Bir düşünün: Münchhausen boşlukta asılı, taşaklarını bütün gücüyle sıkıyor ve dayanılmaz acıdan ötürü bağırıp duruyor. Bir açıdan acımaya değer gibi. Diğer açıdan, durumunun tuhaflığı şurada: Tek yapması gereken taşaklarını bırakması, o zaman hemen yitip gidecek çünkü doğası itibarıyla mevcudiyeti, atkuyruğu bağlanmış kır saçları olan bir acıdan başka bir şey değil, acı yiterse o da yitecek.”

“Sana okulda mı öğrettiler bunları?” diye sordu şoför. “Yoksa evde mi?”

“Hayır,” dedim. “Evden okula giderken, yolda. Yol pek uzun-du, bir sürü şey işitip gözlüyordum. Örneği anladınız mı?”

“Anladım, anladım,” diye cevap verdi. “Aptal değilim. Peki, senin şu Münchhausen taşaklarını bırakmaktan neden korkuyor?”

“Söyledim ya, bırakırsa yitip gider.”

“Belki de yitip gitmesi daha iyidir? Ne sikime gerek böyle hayat?”

“Doğru bir noktaya parmak bastınız. Sosyal sözleşme de tam bunun için var zaten.”

“Sosyal sözleşme mi? Ne sosyal sözleşmesi?”

“Her tekil Münchhausen taşaklarını bırakmaya karar verebilir ama...”

Sih’in kerevite benzeyen gözlerini hatırlayıp sustum. Bizim kardeşlerden biri söylerdi: Başarısız bir seans sırasında müşteri hipnozdan ayılırsa birkaç saniyeliğine hakikati görür. Ve bu hakikat insan için öyle dayanılmazdır ki ilkin bu hakikati ona açan tilkiyi öldürmek ister, sonra da kendini... Başka tilkiler ise, insanın bu anda şunu anladığını söylerler: Fiziksel kuvvet aptallık ve utanılası bir hatadır. İlk yapacağı iş, bunu ona gösteren tilkiye teşekkür etmeye çalışmaktır. Sonra da kendi hatalı varlığını düzeltir. Tabii bütün bunlar saçmalık. Ama bu söylentilerin nereden çıktığı da anlaşılır.

“Ama ne?” diye sordu şoför.

Kendime geldim.

“Ama altı milyar Münchhausen birbirinin taşacağını tutacak olursa hiçbir şey dünyayı tehdit edemez.”

“Neden?”

“Çok basit. Münchhausen sade kendi olsa, sizin de dikkat çektiğiniz gibi, taşaklarını bırakabilir. Ama birisi onun taşaklarını ne kadar sıkarsa, o da iki eliyle başkalarının taşaklarını o kadar kuvvetli sıkar. Ve bu altı milyar kere devam eder. Anlıyor musunuz?”

“Sen de, var ya...” dedi tükürürmüş gibi. “Böyle şeyleri de bir tek karı milleti düşünür.”

“Sizinle gene aynı fikirde değilim,” dedim. “Bu, dünyanın düzeninin son derece erkeksi bir tablosu. Hatta şoven bile diyebilirim. Kadınların bu tabloda yeri yok.”

“Neden?”

“Çünkü kadınların taşıdığı yok.”

Yolun geri kalanı susarak geçti.

Bazen öyle olur ki bir şeyi açıklarsanız karşınızdakine büyük bir yük yüklersiniz ama sizin ruhunuz da hafifler. Neden böyle? Hiçbir şeyi değiştirmez oysa, ne sizin hayatınızda ne de başkasının. Bir tür gizem. Boş versenize, bırakın en temel mesele hakkında düşünsün azıcık, bu kadarından kimseye zarar gelmez.

Ertesi sabah Sih hikâyesi haberlere düşmüştü. Aslında internete bunlara bakmak için girmem ama puştun teki “dedikodu.ru” sitesini anasayfam yapmış, benim de bunu değiştirmeye elim varmadı. Haberi sonuna kadar okumak için kendimi zorladım:

41

HİNTLİ İŞADAMI GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN GÖZLERİ ÖNÜNDE HAYATINA SON VERDİ

Moskova’daki Natsionalya Otel çok yakında herkes tarafından yüksek riskli bir yer olarak tanınacak. Adı geçen otelin girişindeki terör saldırısı, henüz Moskovalıların belleğinden silinmiş değilken şimdi de yeni bir olay gelişti: Hindistan’ın Pencab eyaletinden 43 yaşındaki Hintli işadamı, beşinci kat penceresinden atlayarak hayatına son verdi. En azından otelin devamlı çalışanlarından olan ve olay ânında kurbanla birlikte bulunan iki güvenlik görevlisi böyle iddia ediyor. Bunların ifadelerine göre Hintli konuk özel yardım kordonunu çekerek kendilerini çağırdı, güvenlik görevlileri odaya girdiklerinde ise belli bir neden olmaksızın koşarak kendini pencereden aşağı attı. İşadamı kal-

dırıma düştüğü anda hayatını kaybetti. İşadamının ölümünden kısa süre önce pahalı bir *demı monde** tarafından ziyaret edildiği de ortaya çıktı. Soruşturma devam ediyor.

Oda numarası üç yüz on dokuzdu, diye düşündüm, neden beşinci kat olsun ki? Gerçi evet, oda numaraları havalı Avrupa tarzındadır: İlk iki kat sayılmaz, üç yüz on dokuz da beşinci katta olmalı...

Sonra düşüncelerim şu gizemli “*demı monde*” tanımlamasına kaydı. İlginç: Mesela neden “çeyrek dünya” değil? Kadının içine düştüğü çukurun derinliği bu tür sıfat tamlamalarıyla matematik bir kesinlikte ölçülebilir. Herhalde şu iki bin yılda benim içimde ciddi bir ortak bölen gelişmiş olmalı...

Nihayet bu duygusuzluğumdan ötürü utanca kapıldım. Bir anlamda bana yakın olan bir adam ölmüştü, bense katları ve kesirleri sayıyordum. Geçici, koşullu ve halüsinatif anlamda da olsa yakın. Yakınlığımız böyle istikrarsız türden olsa da adama acımak gerekti. Ama acıma filan hissetmiyordum; yüreğim merhamet beslemeyi düpedüz reddediyordu. Genç meslektaşlarımın dediği gibi, bomboştu. Bunun yerine dünün belli başlı olaylarının sebeplerini tekrar düşünmeye başladım:

1) “Şeref misafirleri” listesinde Isadora Duncan ile Cerjinski’nin fotoğraflarının yan yana asılı olduğu Natsionalya Otel’in astral konumundan kaynaklanmış olabilir.

2) Olanlar, Asya’da pek sevilen türden kanlı bir *business*** ritüelinin kutsal “karma” yansıması da olabilirdi.

3) Hindistan’ın ortaçağda Buda öğretisinden sapmasının dolaylı bir sonucuydu.

4) Sih, tanrıça Kali’ye tapıyordu – kendini pencereden aşağı atarken “kali ma” diye bağırması boşuna değildi.

* (*Fran.*) Kelime anlamı yarım dünya olmakla beraber sosyete fahişesi anlamında kullanılır. –*fn*

** İş, ticaret. –*ybn*

Şunu da açıklayayım: Bazen bende beş iç ses birden olur ve her biri kendi içsel diyalogunu sürdürür; ayrıca hemen her konuda birbirleriyle tartışmaya da girişebilirler. Bu tartışmalara müdahale etmem, sadece doğru bir önermede bulunmalarını bekleyerek kulak veririm. Bu seslerin ismi yok. Bu anlamda basit bir ruhum ben: Bazı tilkilerde bu seslerin sayısı kırkı bulur, üstelik her birinin de uzun ve güzel isimleri vardır.

Yaşlı tilkiler, bu seslerin ilk kaos zamanında bizim tarafımızdan soğurulmuş ruhlara ait olduklarını söyler: Efsaneye göre böyle ruhlar varoluşumuzun özüyle bir tür simbiyoz girerek maneviyatımızda yaşamaya başlamışlardır. Ama bunlar daha ziyade çocuk masallarındır zira bu seslerin her biri farklı olsa da benimdirler. Eskiler gibi düşünecek olursak benim de çok eski zamanlarda bir başkası tarafından soğurulmuş bir ruh olduğum söylenebilir. Bu da, A Huli'nin toplamıyla bir farkı bulunmayan tekiliklerin toplamından başka bir şey değildir.

Tilkiler, bu sesleri iştirken insanlar gibi düşünmezler: Fark, bizim varlığımızda tek bir tane yerine bir dizi düşünsel süreç bulunuyor olmasında yatar. Akıl, bunların hangisinin diğerlerinden evvel hakikatin yolunu aydınlatacağına bakarak farklı yollardan eş zamanlı olarak gider. Manevi dünyanın bu özgülüğünü açıklamak için, manevi diyalogumun muhtelif etaplarını 1, 2, 3 vb. diye numaralandırırım.

Bu düşünsel süreçler asla birbirleriyle kesişmez; tamamen otonomdurlar ama zihnim onların her biriyle doludur. Bazı sirk akrobatları bir sürü şeyle aynı anda hokkabazlık yapabilirler. İşte onların vücutları yardımıyla yaptığını ben zihnimle yapıyorum, hepsi bu. Bu özelliğim, listeler hazırlayıp bunları ana başlıklarına ve alt başlıklarına parçalamaya meyilli olduğumu gösterir – insanların bakış açısından buna bir ihtiyaç olmadığına bile. Bu tür alt bölümlendirmeler ve sınıflandırmalarla bu sayfalarda karşılaşacak olursanız, affımı dilerim. İşte kafamın içinde olan da aynen bu.

Müteveffa Sih'i zihnimde mümkün olduğunca net şekil-

de canlandırdıktan sonra, “mantra” ağıdını üç defa okudum ve dünyada neler olup bittiğini öğrenmek için reuters.com’a girdim. Dünyada her şey, tıpkı son on bin yıldır olduğu gibiydi. “*America Ponders Mad Cow Strategy*” başlığına bakıp biraz güldükten sonra e-postamı açtım.*

Cinsel organımı uzatma daveti ve cazip başlığına (“Britney blowing a horse”) rağmen açmaya yeltenmediğim bir .zip dosyasıyla birlikte beklenmedik bir mutluluk da beni bekliyordu: Kardeşlerimden İ Huli’nin bir mektubu – kendisinden çok uzun zamandır haber yoktu.

Kardeş İ’yi, Savaşan Krallıklar devrinden beri tanıyordum. Çok namussuz bir üçkâğıtçıydı. Yüzyıllar önce bütün Çin’de imparatorun cariyesi olarak Uçan Kırkangıç adıyla nam salmıştı. İmparator, onu uçarken görmesinin neticesi olarak normal ömründen yirmi yıl daha az yaşamıştı. Bu yüzden muhafız ruhlar cezalandırmışlardı İ Huli’yi; o da gölgelere gizlenmiş, zengin aristokratlarda uzmanlaşmıştı: Bunları sessizlik ve huzur içinde, kimseye belli etmeden son damlalarına kadar kurutmuştu. Son birkaç yüzyıldır İngiltere’de yaşıyordu.

Çok kısa bir mektuptu:

Merhaba kızıl kafa.

Nasılsın? Umarım her şey yolundadır. Seni boş bir iş için alıkoyuyorum, bağışla; ama önerilerine acilen ihtiyacım var. Aldığım bilgilere göre Moskova’da, ilkin son taşına kadar yıkılan ama sonra yeniden kurulan Kurtarıcı İsa Katedrali diye bir tapınak varmış. Bu doğru mu? Hakkında ne biliyorsun? Mümkün olduğunca çabuk cevap ver!

Aklımda ve kalbimdesin,

Senin

İ.

* (İng.) Amerika, deli dana [hastalığına karşı] stratejisini oluşturuyor.

- (İng.) Britney [Spears] bir ata oral seks yapıyor.

Tuhaf şey, diye düşündüm, neyin nesi bu? Ama acil cevap istiyordu. “Reply” tuşuna tıkladım.

Merhaba, safran kafa.

Bizim bu kuzey taraflarında her şey eskisi gibi. Bir ara ay-
rıntılı yazarım ama şimdi senin soruna cevap vereyim. Evet,
Moskova’da bir Kurtarıcı İsa Katedrali var: Devrimden sonra
dinamitlemişler, geçtiğimiz yüzyılın sonunda da yeniden yap-
mışlar. Gerçekten de taş taş üstünde kalmamıştı – yerinde uzun
süre bir havuz vardı. Şimdiyse havuzu doldurdular ve tapınağı
yeniden yaptılar. Kültürel açıdan bu şüphe uyandırıcı bir olay.
Bir eylemde şöyle bir pankart görmüştüm: “Kleptokrasinin
barbarca yok ettiği ‘Moskova’ havuzunun yeniden yapılmasını
istiyoruz!” Bana gelince, bu tesislerden hiçbirini ziyaret etmiş
değilim, bu hususta şahsi bir düşüncem de yok.

Aklımda ve kalbimdesin,

Senin

A.

45

Mektubu gönderdikten sonra orospular.ru sitesine girdim.
Bir tabloyu andırıyordu, reklam *pop-up*ları bile genel olarak ko-
nuluydu:

Paris’i gör ve yaşa!

Durex anal extra strong.

Prezervatiflerin üzerinde cipler vardı. Pazar ekonomisi, yeni
yaklaşımlar ve imkânlar arıyordu: Bana “Occam’s Razor” pre-
zervatifi düştü, üzerinde bir ortaçağ skolastiğinin portresiyle
“Şeylerin özünü zaruret olmadan çoğaltmamak gerek” sloganı
vardı. William Occam’ı şahsen tanırdım. Sanırım 14. yüzyılda
bir randevumuzda ona, bu ustura ilkesinden manevi iğdişten
sadece bir adım mesafede olduğunu söylemiştim. Münih’teki

evinde uzun süre peşimde koşturmuştu; iki yüz yıl sonra da reform hareketi başlamıştı. Ama hatıralarıma eğilecek zamanım yoktu; ilanları hızla okumam gerekti, bunun için de mevcut resimleri iyice incelemeliydim.

Talihliydim, bir sürü resim vardı. Bunlardan bir türü, beni epeyce meşgul etti: Bir sürü kız, reklamlarını aslında sundukları hizmetle hiç ilgisi olmayan birkaç ufak şiirle süslemişlerdi, bir tür oral piercing, bunları görünce ben de benzer bir ilan hazırlamaya karar verdim.

Metin, yarım saat sonra hazırdu. Kılı kırk yaran bir eleştirmen herhalde eklektik bulurdu bunu ama zaten benim de edebiyat çevrelerinde isim yapmaya niyetim yoktu. Reklamım şöyle başlıyordu:

**Eli işe yatkın bir bakireyim ben,
Başbaşa olduğumuzda da bir usta!**

**Klasikte de analda da ihtiras dolu içim!
Hem güleç hem taş gibi, daha ne istersin?**

İlkinden boş bir satırla ayrılmış olan son iki dize, ne ölçü ne kafiye olarak onunla uyuşmuyordu; iki kulakta iki ayrı türden küpe gibi. Kesinlikle otantik bir şeydi, diğer kızlar da aynısını yapmıştı. Dizeleri bold yapmıştım, metin kısmı ise bunun peşinden geliyordu:

♠

YENİ MACERALARA ATTIRIN!

Büyük paraya küçük memeler. Küçük kırmızı kedicik, cebi şişkin beylerden telefon bekliyor. Misyoner, deep throat, muhteşem oral, anal, petting, bondage, kamçı (Rus kamçısı dahil), ayak fetişi, strapon, sakura masajı, lezzo, oral ve anal uyarım, cunnilingus (zorlamalı dahil), rol reğışimi, golden ve silver shower, fisting, piercing, sonda, dışkılama, lavmanlı, isteğe

bağlı şiddette domin, efendi ve köle hizmetleri. Face control yapılmaktadır, randevulu geliniz. Daha fazlası da mümkün. Neredeyse her şey. Sik ve unut! Unutabilirsen tabii...

Bak bak, kedicikmiş, diye düşündüm yazdıklarımı tekrar okurken. İtiraf edeyim ki hepsini anlamış değildim bunların, mesela bondage neydi, neden sakura masajı lazımdı? Fisting'i de gözümde pek canlandıramıyordum ama diğer ilanlara bakılırsa ya oral ya vajinal bir şeydi, demek ki diğerleri gibi bir pislikti. Fisting... Belki de *fist* kelimesinden geliyordur, yani yumruk sokmak gibi bir şey? Yani *per oris* mi? İlanlardan birinde şöyle bir ifade de görmüştüm: "fallasyo, piar, cunnilingus." Burada ne demek isteniyordu? Veya strapon dediği şey... Romantik altmışlı yıllardan kalma kozmik bir şeye benziyordu. Ama olamazdı. Gerçi, iyi ki straponun ne demek olduğunu bilmem gerekmiyordu; tek gereken, kendime müşteri bulmamdı.

47

Sanırım, straponun ne olduğunu bilmeden bu hizmeti sunmaya hazır olduğunu bir tilki dışında hiç kimse söylemez. Açıklaması öyle güç ki sadece analogiler yapılabilir. Müşterinin zihnini esnek, sıcak bir küre gibi hissedirim ben ve zavallıyı hayallerinin dünyasına göndermek için ilkin bu kürenin en sıcak yerinde kuyruğumla hafif bir göçük yaratmam, sonra da bu göçüğün düzlenmesi ve kürenin üzerinde dalga dalga yayılması için kuyruğumu uygun şekilde kaldımam gerekir. İşte bu strapon olacaktır. Yok eğer göçük, kürenin diğer tarafında yumuşak bir şekilde uç verir ve minik bir meme ucu gibi olursa, bu da ağzından salyası akan müşterinin akli Alzheimer'ın soğuk okyanusuna batana kadar hatırlayacağı türden bir strapon olur.

Fisting, hafif domin ve diğer şeyler için de aynısı geçerli – yüksek müzik eğitimi almış, altın dişli, yaşlıca bir transvetiyi beyzbol sopasıyla ölene kadar dövmek isterseniz dahi, bu şüphe

uyandırıcı projenizde size yardımcı olabilirim. Ama bir başkasının zihninde olup biten her şeyi bilmemek daha iyi benim için: Böylece ruhumu temiz tutmak daha kolay.

Bu nedenle, ne türden olursa olsun ilanda sayılan hizmetlerin hepsini de yerine getirebileceğime hiç kuşku yoktu. Ama gene de metinde eksik kalan bir şeyler vardı. Kısa bir süre düşündükten sonra, “Küçük kırmızı kedicik, cebi şişkin beylerden telefon bekliyor” cümlesinin arkasından şunları yazdım:

Transseksüel, çokyönlü, penis 26x4. Hep kurallı yaşıyorsan, hazlardan uzak kalıyorsun demektir! Aptallık yapmayı da bilmek gerek; insan doğası bizden bunu bekler.

Bir bilselerdi bizim tabiatımızın ne olduğunu! İçimi çektim ve transseksüel kelimesini çıkardım. Büyük Knez Mihail Aleksandroviç’in aşçısının dediği gibi, lapa yağla bozulmaz ama yağ lapayla bozulur. Başka bir şeyler lazım... Biraz düşündükten sonra “efendi ve köle hizmetleri” yerine “efendi, köle ve zor kadın hizmetleri” koymaya karar verdim. Bu, benim için fazladan fiziksel çaba anlamına gelmeyecekti ama hayali de olsa geniş bir fantezi alanı açıyordu.

Klasiklerle cila çeksem? Aleksandr Blok ile mesela?

“Bugüne kadar başkasının olan mutluluk ülkelerini açtı bana onlar ve düşerken bileğimden bileziklerim onun fakir hayallerinde olduğundan daha gürültüyle çınladı...”

Ya da şöyle:

“Yeni ve vahşi bir mutluluğun ülkelerini gördü bitişik ocaklarda ve düşerken bileğimden bileziklerim onun fakir hayallerinde olduğundan daha gürültüyle çınladı...”

* Aleksandr Blok’un “Bülbülün Bahçesi” (Соловьинный сад) şiirine gönderme. Söz konusu dörtlük şöyledir: “Meçhul mutluluğun bilinmez sınırlarını / Açtılar önümde boylu boyunca, / Ve bileğimden düşen bilezikler / Fakir düşümdekinden daha gürültüyle çınlıyordu.” —n

Hayaller... Geç Han döneminde tanıdığım saray nedimesi sık sık, erkeğin en zayıf yerinin hayalci aklı olduğunu tekrarlar-
dı. İhtiyarladığında emeklilik niyetine bir göçebe liderine verdi-
ler onu; adam da zavallı kadını **gençliğini** yeniden kazandırma
umuduyla kısarak sütünde **kaynattı**. **Zayflık** işte böyle korkunç
bir kuvvet haline geliyor bazen.

Hayır, karar verdim: Blok'u **anmaya** değmez; onun şiirleri
ruhu arındırır ve insan ruhundaki **en yüksek** şeyleri uyandırır.
Ama bu en yüksek şeyler bir müşteride uyanacak olursa onu
kaybederiz; her pazarbilimci bilir bunu. Bu yüzden, "Bülbülün
Bahçesi" yerine bir beyit koydum sonuna:

Gümbür gümbür bir akış, okşayan bir el yok, sıkılıyorum,
Size ihtiraslı bir tanışıklık vaat ediyorum!

Bir metni mükemmel kılmak için sonsuza kadar uğraşabilir-
siniz. Bilindiği gibi gerçek bir şairde bu süreç, yayıncının müs-
veddeleri kabul etmesine kadar sürer. Verili durumda ise benim
müsveddeyi kendimden almam gerekiyordu. Bu yüzden nokta
koymaya karar verdim.

Daha önce hiç orospular.ru sitesiyle çalışmamıştım. İlan
koyma prosedürü, benzer sitelerde olduğu gibiydi ama tatsız
bir farkı vardı: İlan metni ve fotoğraflar ayrı ayrı ödeniyordu.
Fotoğrafsız ilan yüz elli dolardı, her bir fotoğraf da yirmi dolar.
Sitenin kabul ettiği üç tane WMZ kartım vardı: biri yüz, biri
elli, sonuncusu da yirmi dolarlık. Belli ki kart tutarları tam bu
iş halledecek şekilde ayarlanmıştı. Tek bir fotoğraf koyabilir-
dim ya da internet ödemeleri için kart almak üzere Paveletski
istasyonuna gitmem gerekecekti. Ben de bir fotoğrafla yetin-
meye ama sabah online olacak herkes görsün diye bunu derhal
göndermeye karar verdim. Yalnız, bu iş derhal hallolmadı: Ne-
redeyse bir saat boyunca fotoğraf seçtim.

Seçim yapmak zordu çünkü her bir fotoğraf, ilana yazdı-

ğım listedeki farklı bir noktayı öne çıkartıyor, strapon ve fisting kavramlarına yeni bir kavramsal ısıltı kazandırıyordu. Nihayet kitaplık raflarının önünde, elimde Vladislav Hodaseviç'in kitabıyla durduğum eski bir siyah beyaz fotoğrafta karar kıldım. *Ağır Lir* adını taşıyan kitaptı bu; kırklı yıllarda çekilmiş olan fotoğrafın gizemli bir havası vardı; sanki Rus edebiyatının gümüş çağının veda ısıltısını yansıtıyor gibiydi, bu da ilana yazdığım son hizmetle gayet iyi örtüşüyordu. O kıymetli negatifleri ve dageryotipleri dijitale aktarmam ne iyi olmuştu!

Şimdi sadece kendime mahlas bulmam gerekiyordu. Google aracılığıyla uygun bir liste buldum, orada hemen "Adele" ismini seçtim: Rusça cehennemi, "ad" ı hatırlatıyordu bana.

Yüksek kaliteli bir fotoğraftı, çeyrek megabayt tutuyordu. "Send" tuşuna tıkladım. Sevimli yüzüm tatlılıkla gülümsedi, kablodan duvarın içine daldı, oradan telefon tellerine, sokaktaki fiberoptik hatlardan geçti, kimbilir nereden çıkmış ve nereye giden başka isimler ve yüzlerle karşılaştı, sonra ok gibi, uzak bir ağın, devasa Atlantik'in mavi-boz ufkunda belli belirsiz görünen hizmet sağlayıcılarının yolunu tuttu.

İlanla ilgili ilk arama ertesi gün saat on birden az sonra geldi. Müşterinin adı, Pavel İvanoviç'ti. Anlaşılan, Rus kamçısından söz ettiğim satır ilgisini çekmişti. Çok geçmeden anlaşıldı ki adamın hakikaten Rus kamçısı vardı, üstelik bir de değil, beş tane: Dördü işlemeli tahta bir askıya asılıydı, biri de tenis çantasındaydı.

Şunu da hemen belirteyim: Pavel İvanoviç'le ilgili bütün hatıralarımı zihnimden keyifle silerdim ya, o olmaksızın bu hikâye eksik kalırdı. Bu adam hayatımda önemli bir rol oynadı: Tıpkı bir kahramanın kaderin karşı kıyısına varmak için geçmek zorunda kaldığı leş gibi bir yeraltı geçidinin oynadığı rol gibi. Bu yüzden onunla ilgili bir şeyler anlatmak gerek; iştah kaçırıcı ayrıntılardan ötürü peşinen özür dilerim. Bazı bilgisa-

yar oyunlarında “Tx2” diye bir tuş vardır. Buna bastıktan sonra zaman iki kat hızlı akar. İşte ben de bu tuşa basıyorum ve düşünürken ateşte kaynatmaya çalışıyorum onu.

Sanırım Laertios Diogenes idi: Üç sene boyunca arzularından kurtulmak için eğitim gören, kendisine hakaret eden herkese de para veren bir filozofu anlatır. Bu filozof eğitimi bitince para dağıtmayı bırakmış ama alışkanlıkları kaybolmamış: Bir defasında cahilin biri hakaret etmiş, o da herifin suratına yumruğunu indirmek yerine kahkahalarla gülmeye başlamış. “Bakın şu işe,” demiş, “üç senedir servet ödeyerek aldığım şeyi bugün bedava aldım!”

Bu hikâyeyi ilk okuduğumda, hayatımda böyle bir şey yaşamadığım için kıskançlık hissetmiştim. Pavel İvanoviç ile tanıştıktan sonra ise, artık böyle bir tecrübem olduğunu anladım.

Pavel İvanoviç yaşını başını almış, eriyip büzülmüş mumu andıran bir sosyal bilimler hocasıydı. Eskiden sağ liberalmiş (bu acayip sıfat tamlamasının anlamını hiç çözemedim) ama malum olaylardan öyle hayal kırıklığına kapılmış ki memleketin karşılaştığı bütün belaların yükünü şahsen üstlenmiş. Ruhunu teskin etmek için ayda bir ya da iki defa *Genç Rusya* ile kamçılanması gerekiyormuş; onu da ihtiyar sapıkları üniversitedeki kürsülerinden kopartıp hayatlarını kazanmak için kırbaça mahkûm eden fakirliğinden ötürü suçluyormuş. Böylece kapalı bir çevre ortaya çıkmıştı ki belki seans sırasında mastürbasyon yapmamış olsaydı daha ciddiye alabilirdim bunu. Bu yaptığı, olayın bütün gizemini mahvetti.

Eğer bu *Genç Rusya*, Ukrayna’dan bir yerlerden gelmiş gerçek bir seks işçisini temsil ediyorsa olsaydı, saati elli dolara bir seansa kesinlikle razı olmazdı. Kamçılama zor bir iştir, bu iş doğası gereği hipnotik nitelik taşır. Ama ben de Pavel İvanoviç’e sadece para için gelip gitmeye başlamış değildim; bundan başka inanılmaz öfkeliydi beni, gerçek öfke nöbetlerine tutulmama neden oluyordu. Kontrolümü kaybetmemek için çok

güçlü olmam gerekiyordu. Tahmin edilebileceği üzere zengin sponsorları hedeflemek zorundayım. Ama iradenin hayatın pek de anlamlı görünmeyen bu zorlu anlarında sınanması gerekir. Asıl o zaman yararı olur.

Bu olaylardaki rolümü anlamam için, Pavel İvanoviç kefaretinin sebeplerini ayrıntılarıyla anlattı bana. Bu anlayış için saatine elli dolar daha istemek istiyordum ve yeni tarifemden bahsetmek için uygun ânın gelmesini bekliyordum. Ama o an hiç gelmedi: Pavel İvanoviç alışılmadık ölçüde uzun konuşuyordu. Bu izahatlardan bir bölüm ilginç malumatı topladım:

“1940 ile 1946 yılları arasında, tatlım, Rusya’daki sanayi üretimi yüzde yirmi beş düştü. Bir de savaşın dehşetini buna ekle. 1990 ile 1999 yılları arasında ise yarıdan fazla azaldı... Cengiz Han ile Hitler’in toplamından bile daha fazla. Bu sadece komünist iftirası değil; Dünya Bankası başekonomisti, Nobel ödüllü Joseph Stieglitz de yazar bunu. “*Globalization and its Discontents*”i okudunuz mu? Acayip bir kitap. Amerika’ya gelince, Dünya Ticaret Örgütü ve IMF oldukça, atom bombasına filan ihtiyacı yok...”

Neden onun dairesinde bulunduğumu bile unutmaya başlamıştım ve sadece, bizimle masanın arasında duran deri kırıbaç hatırlatıyordu bana bunu. Çok geçmeden, Pavel İvanoviç’in kefaretinin tam ve mutlak olduğu anlaşıldı: Sadece Rusya’daki reformların iktisadi veçhelerini değil, son birkaç on yılın kültür tarihini de kapsıyordu bu kefaret.

“Hem biliyor musunuz,” dedi gözlerini gözlerime dikerek, “CIA de vaktinde asi gençlik hareketini ve psikedelik devrimi desteklemişti? Amacı, gençliğin gözünde cazip bir Batı imgesi yaratmaktı. “*America has fun*”mış gibi davranmak gerekiyordu. Öyle davrandılar, üstelik bir süre kendileri de buna inandılar. En komiği ise, “asi gençlik” akımına kapılan bu LSD general-

* (İng.) Amerika eğleniyor. -ybn

lerinin bütün çocukları hakikaten de CIA'in istediğini yaptılar, yani partinin onları suçladığı günahı işlediler. Bir de geleceğin aydın kesimi, ulusumuzun sinir sistemi olacak bunlar...”

Aydınların halk karşısındaki suçluluğundan bahsederken bana eşanlamlı gibi gelen iki kavramı kullanıp duruyordu: “entelijansiya” ve “entelektüeller”. Kendimi tutamayıp sordum:

“Entelijansiya ile entelektüeller arasında ne fark var?”

“Çok temel bir farklılık var,” diye cevap verdi. “Ben sadece alegorik bir açıklamaya girişebilirim. Bunun ne anlamı geldiğini biliyor musunuz?”

Başımı salladım.

“Siz henüz çok küçükken bu şehirde, tiksiniç bir kızıl ejderhanın kıcını öpmelerine karşılık maaş alan yüz bin kişi yaşırdı. O ejderhayı herhalde hatırlamazsınız...”

Başımı iki yana salladım. Gençken hakikaten de kızıl bir ejderha görmüşlüğüm vardı ama nasıl görüldüğünü unutmuştum; tek hatırladığım kapıldığım dehşetti. Pavel İvanoviç’in bu olaydan bahsediyor olması ise pek mümkün değildi.

“Bu yüz bin kişi ejderhadan nefret ediyor ve onu yenecek bir karakurbağasının hükmü altına girmenin hayalini kuruyordu. Sonunda karakurbağasıyla anlaştılar, ejderhayı CIA’in gönderdiği bir rujla zehirlediler ve başka türlü yaşamaya başladılar.”

“Peki ama ya entelek...”

“Biraz bekleyin,” deyip elini kaldırdı. “İlkin, karakurbağasıyla da aynısını yapacaklarını, ancak bunun için on kat fazla para alacaklarını düşündüler. Ama bir baktılar ki yüz bin kış öpücüsü yerine şimdi sadece, günde sekiz saat çalışacak ve karakurbağasına aralıksız blowjob* yapacak üç profesyonele ihtiyaç vardı. Yüz bin kişinin arasından hangilerinin bu üç kişiden biri olacağı da sadece yüksek mesleki niteliklerini değil, bunun yanı sıra çalışırken ağızlarının kıyısında iyimser bir tebessümle gü-

* (İng.) Oral seks. -ybn

lümseyebilme yetilerini gösterecekleri halka açık bir yarışmada belirlenecekti...”

“İtiraf edeyim ki hikâyenin ucunu kaçırdım.”

“Ucu şurada. Bu yüz bin kişiye, entelijansiya denir. Seçilen üç kişiye ise entelektüeller.”

Açıklaması güç bir özelliğim vardır. Karşımda birisi, iş dışında “*blowjob*” derse dayanamam. Neden bilmem ama beni deli eder. Üstelik Pavel İvanoviç’in bu karşılaştırması, mesleğime yapılan öyle hödükçe bir gönderme gibi geldi ki bana, istemeye niyetli olduğum elli doları bile unuttum.

“Ben anlayayım diye mi *blowjob* diyorsunuz? Hayat tecrübem var diye?”

“Ne alakası var, tatlım,” dedi ukala bir tavırla. “Bu terimlerle açıklıyorum çünkü mevzunun ne olduğunu kendim de bu şekilde anlıyorum. Mevzu, sizin hayat tecrübeniz değil, benimkisi...”

Başka bir defasında kamçılama seansı sırasında bir dergi okumaya başladı. Bu haliyle bile yeterince hakaretamizdi. Bir makaleyi parmağıyla tıklayıp “Kes sesini, domuz herif,” diye homurdanmaya başladığında ise öyle öfkelenim ki prosedürü yarıda bıraktım – yani ona, ara verdiğimi telkin ettim.

“Ne oldu?” diye sordu şaşkınlıkla.

“Ne yapıyoruz burada, kırbaç mı, kütüphanecilik günü mü?”

“Affedersiniz, tatlım,” dedi. “Rezil bir mülakat var da burada. İnanılmaz bir şey!”

Ve parmaklarıyla dergiye vurdu.

“Polisiyelere karşı değilim ama polisiye yazarları Rusya’yı nasıl yola sokmamız gerektiğini izah etmeye giriştiklerinde dayanamıyorum.”

“Neden?”

“Bu şuna benzer: Bir uzun yol şoförü yaşı küçük fahişeyi *blowjob* yapsın diye aracına alıyor, kız ansızın işini gördüğü yerden başını kaldırıp ayazda karbüratörü nasıl temizlemek gerektiğine dair talimatlar yağdırmaya başlıyor.”

Belli ki Pavel İvanoviç, bu sözlerin bir seks işçisi karşısında söylendiğinde ne kadar incitici olduğunu anlamıyordu. Ama içimde yükselen öfke dalgasını tam zamanında bastırdım, böylece ruhuma derhal neşeli bir huzur doldu.

“Nesi var bunun,” dedim, hiçbir şey olmamış gibi. “Belki de öyle çok uzun yol şoförüne hizmet vermiştir ki işin bütün ince-liklerini, şimdi karbüratör temizliğini hakikaten öğretebilecek kadar öğrenmiştir.”

“Tatlım, danışman olarak böyle geveze *blowjob*’cılara ihtiyacı olan uzun yol şoförlerine acırım. Bunlar pek uzağa gidemezler.”

“Geveze *blowjob*’cı” – aynen böyle dedi. Herifin... Bir öfke nöbetini daha tam yükselirken zaptettim.

Bu muazzam bir şeydi. Fırtına sırasında sörfünün üzerine atlıyorsun da sana hiçbir zararı dokunamayacak yıkıcı duyguların arasından uçarcasına geçiyorsun gibi. Her zaman böyle olsaydı keşke, diye düşündüm, bir sürü adam hâlâ hayatta olurdu... Esasen Pavel İvanoviç’e itiraz etmeye de girişmedim. Yüce Tao yolunda yürüyen biz tilkiler için bu mevzularda kendi fikrimizin olmaması daha iyidir. Yalnız bir şey çok açıktı: Pavel İvanoviç, ruh terbiyesi için paha biçilmez bir araçtı.

Ne var ki bunun benim için çok ağır bir yük olduğunu sonradan anladım. Kontrolümü ilk kaybettiğimde herhangi bir zarara yol açmadan geçti. Beni çileden çıkaran, Nabokov’la ilgili bir sözü olmuştu (yeri gelmişken masasının üzerinde “Garsonlar İçin Berber Vakası: Amerikan Kültüründe Nabokov Fenomeni” başlıklı bir makale olduğunu da ekleyeyim).

Geçtiğimiz yüzyılın otuzlu yıllarında âşıktım Nabokov’a: Onun Paris metinlerini NKVD’de çalışan yüksek rütbeli bir müşterinin evinde ele geçirdiğimden beri. Ah, Stalin’in kasvetli başkentinde, bu daktilo edilmiş sayfalardan nasıl ferah bir esinti yükseliyordu! Hatırlıyorum da savaştan sonra karşılaştığım “Paris Şiiri”ndeki bir pasaj özellikle sarsmıştı beni:

Süsleriyle zengin bu hayatta
 (Tekrarsız, bu yüzden başka oyuncularla
 Başka türlü sahne alacak yeni bir tiyatroda)
 Mutlulukların en büyüğü sayardım,
 Serebilseydi eğer büyülü halısını
 Geride kalanın, geçmişin süsüne uygun
 Olsun diye günümüzün süsü.

Vladimir Vladimiroviç bunu biz tilkiler için yazmıştı. Gerçekten de bu oyunu yeryüzünde ilk defa oynadıklarına emin olan telaşlı aktörlerin, insanların temsillerini izleriz biz sonsuza kadar. Hepsi de inanılmaz bir süratle ölüp giderler ve yerlerini, aynı rolleri aynı tarzda oynamaya başlayan yenileri alır.

Doğru, dekorlar devamlı, hatta bazen baştan sona değişir. Ama piyes çoktandır değişmemiştir. Çok daha yüce devirleri hatırladığımızdan güzelliğin ve anlamın yitip gitmesinden kaynaklı bir keder devamlı yer bitirir bizi. Böylece kelimeler de ruhumuzun tellerini daha bir gerer... Hem şunu da söylemeli teller bahsinde: "Paris Şiiri"ndeki bu halıyı daha sonra Humbert Humbert de almıştır:

Nereye gidiyorsun böyle, Dolores Haze?
 Ne marka senin büyülü halın?
 Krem rengi bir puma mı, bura modasına uygun?
 Sen hangi park yerine park edildin?

Ben ne olduğunu biliyorum. Paris'te dokundu, 1938'de, bir yaz günü, lacivert gökyüzünde donup kalmış kocaman beyaz bulutların altında, sonra rulo olup Amerika'ya gitti... İkinci Dünya Savaşı'nın bütün tiksінçliği, savaşın dayattığı tercihlerin bütün canavarlığı gerekliydi, Humbert'in kabul odasına asılabilmesi için halının. Oysa şu sosyal bilimcinin homurdandığı şeye bak:

“Mutluluk, tatlım, çok çelişkili bir şey. Dostoyevski, bedeli bir çocuğun gözyaşlarıyla ödendiyse mutluluk hakikaten mümkün olabilir mi diye sormuştu. Nabokov ise, tersine, o yaşlar olmaksızın mutluluğun olamayacağını düşünür.”

Yazarın mezarına tükürmüştü, buna dayanamazdım, kamçıyı yere attım. Demek istediğim, Pavel İvanoviç’i hipnozla telkin etmeyi bırakmadım da kamçının yere çarptığını görmeye zorladım onu, hem de öyle şiddetli çarptı ki parkenin üzerinde çizikler oluştu. Daha sonra, Pavel İvanoviç duşa gittiğinde elimle yapmam gerekti bu çizikleri. İnsanlarla tartışmaktan kaçınıyorum ama bu defa beni öyle bir patlattı ki karşımda bir tilki varmış gibi ciddiyetle konuşmaya başladım:

“İnsanlar Nabokov’u romanlarındaki kahramanların yerine koyduklarında bozuluyorum. Ya da ona Amerika’da pedofili-nin vaftiz babası dediklerinde. Bu, yazara çok hatalı bir bakış. Hatırlayın: Nabokov bu seksi ufaklığın yasak arzularını tasvir ederken kendinden bahsetmiyordu. Sadece tasvir ediyordu. Yalnızca Humbert’in arabasına atlayıp bütün Amerika’da Lolita’yı aramasına yetecek kadar çok kaynaklarını nadiren, neredeyse sadece imalarla anlatırken kendinden bahsediyordu. Kendi duyguları ise her zaman gizemliydi...”

Kendime geldim ve sustum. Lolita hikâyesini çok kişisel buluyordum ve ciddiye alıyordum: Dolores Haze, ebediyen genç ve arı kalan bir ruhun sembolüydü benim için, Humbert ise bu dünyanın yönetim kurulunun başkanı. Ayrıca, Lolita’nın yaşını tasvir eden dizelerde (“Yaşı: beş bin üç yüz gün”) “gün” yerine “yıl” koyunca tam da benim yaşıma ortaya çıkıyordu. Tabii bu gözlemimi Pavel İvanoviç’le paylaşmaya kalkmadım.

“Devam edin, lütfen,” dedi şaşkın bir halde.

“Yazarın hayalini kurduğu, okul önlüklü Amerikalı bir kız değil, İsviçre’de sakince kelebek avlamasına olanak verecek mütevazı bir gelirdi. Ben bu hayalde, hayattaki büyük başarıların boşuna olduğunu anlayan bir Rus asilzadesi için utanç verici bir

şey görmüyorum. Bunu sağlaması amaçlanan kitabın konusunun seçimi de onun kalbinin gizemli eğilimlerinden ziyade yeni yurttaşlarının düşüncelerini, onların kendilerine dair görüşlerindeki kayıtsızlığın derecesini gözlerimizde canlandırmamızı sağlar. Kitabın bir başyapıt olmasını açıklamak da güç değil: Yetenek gizli kalmaz.”

Tiradımı bitirirken son sözlerimle aslında kendime lanet ediyordum. Boşuna da değildi bu.

Görülmemiş güzellikte gözleri olan yaşı küçük bir kız gibi davranıyorum meslek icabı. Ama bu tür yaratılar, geçtiğimiz yüzyılın yazarlarının eserleriyle ilgili böyle uzun cümleler kurmazlar. Kısa cümlelerle basit şeyler konuşurlar, daha çok maddi ve görünür şeyler hakkında. Ama şimdi...

“Peki, peki,” diye homurdandı Pavel İvanoviç şaşkınlıkla. “Gözlerin alev saçıyor, ha? Nereden öğrendin bütün bunları?”

“Bir filologa anal fisting yapıyordum da,” dedim kasvetli bir sesle.

Kendi kendime, bir daha onunla kültür tartışmasına girmeye, onu sadece ruh gücünün gelişmesi için fitness aracı olarak kullanmaya söz verdim. Ama çok geçti.

Çağdaş toplumda, başka çağlarda, kesinlikle benzemez kültürlerde edinilmiş içgüdüleri canlandırmak tehlikelidir. Bunlar, ölmüş bir gezegeni izleyen jiroskoplar gibidir: rotalarının hangi istikamete yöneldiğini düşünmemek daha iyidir.

Eski Çin’de yaşayan insanlar manevi olarak çok yüksekti. Herhangi bir bilimadamına klasik kanonun buna benzer bir irfanını göstersem adam borca batardı belki ama ücretimi ikiye katlar, üstelik evime erik sapıyla bağlı şiirli mektuplar yollardı. Belki de hafızamın derinliklerindeki eski anılarım yüzünden, Pavel İvanoviç ile Nabokov hakkında konuşurken buna benzer bir şey bekliyordum. Ama sonuç bambaşkaydı.

Pavel İvanoviç sonraki randevuda bu seansı borca yazmamı

rica etti çünkü daha yeni buzdolabı almıştı. Bunu, gizli bir suç ortağı, ruhunun sarp yerlerine tırmanan eski bir dostmuşum gibi söylemişti. Yakın arkadaşından bir şişe mürekkep ödünç alan bir şair de böyle konuşurdu. Reddedemedim.

Mutfağının yarısını işgal eden bu yeni buzdolabı, bodoslamadan ona çarpan geminin ambarına kadar girmiş bir buzdüğünün tepesini andırıyordu. Ama kaptan gene de sarhoş ve keyfi yerindeydi. Bir Rus sosyal bilimler entelektüelini (Pavel İvanoviç bu seviyeye pek erişmiş olmasa bile) hiçbir şeyin yeni bir elektrikli eşya kadar mutlu etmediğini uzun süre öncesinden fark etmiştim zaten.

Sarhoşları sevmem. Bu yüzden biraz surat yaptım. Herhalde o da tavrımı bu defa borca çalışmama yordu ve fazla talepkâr olmadı. Yıllardır birlikte denize açılan bir çift Estonyalı yatçı gibi sessizce işe giriştik: Üzerinde Boris Becker'in fotoğrafı olan tenis çantasından çıkardığı ahı gitmiş vahı kalmış kamçıyı bana uzattı, soyundu, kanepeye uzandı ve *Ekspert* dergisinin son sayısını açtı.

Bu manzaranın, benim sanatıma olan horgörölü yaklaşımından ve hatta basılı kelimelere olan sevgisinden kaynaklanmadığını tahmin ediyordum. Belli ki *Genç Rusya* karşındaki pişmanlığı ruhunda göremediğim titreşimlere neden olmuştu ve bunları bana açmıyordu. Ama bu manevi dünyasının ödemeleri aşan derinlerine girmeye niyetli değildim, bu yüzden soru sormuyordum. İş her zamanki gibi yürüdü: Kıçına hayali bir kamçıyla vururken kendi düşüncelerimle meşguldüm, oysa kimi zaman inleyerek, kimi zaman da gülerek sessizce homurdanıyordu. Sıkıcı bir ortamdı ve kendimi, bir Doğu hareminde, yelpazenin hafif hareketleriyle sinekleri efendisinin iri gövdesinden uzaklaştıran odalık gibi his ediyordum. Ansızın dedi ki:

“Şu avukatın ismine bakın hele: Anton Drill. Bu isimle nasıl hayatta kalmış... Herhalde okulda çok çekmiştir... Böyle isimlere sahip kimseler ruhsal sapkınlıklarla büyüyorlar. Mesela

bütün Keçiyevlerin psikoterapistte ihtiyacı vardır. Her uzman söyleyecektir size bunu.”

Evet, bir sohbe girmemem gerekiyordu; vaziyeti mesleki gereklerin ötesine neden taşıyacaktım ki? Ama dayanamadım; bu isimler içimdeki bir yarayı dağlıyordu.

“Hiç de öyle değil,” dedim. “İsimlerin bir önemi yok. Mesela bir arkadaşımın acayip nahoş bir ismi var. Öyle nahoş ki söylesem gülersiniz. Hani neredeyse küfür gibi bir şey. Oysa kendisi güzel, akıllı, iyi bir kız. İsimler, idam cezası değil ya.”

“Tatlım, belki de bu arkadaşınızı pek tanımiyorsunuzdur. Eğer soyismi küfür gibi bir şeyse, hayatı boyunca bu karşısına çıkar. Bekleyin, kendisini gösterecektir. Her şey isme bağlıdır. Şöyle bir bilimsel hipotez var: Her insanın ismi, en yoğun biçiminde onun bütün hayat senaryosunu ihtiva eden temel motivasyon kaynağıdır. Motivasyon kaynağı ne demek, anlıyor musunuz? Hipnotik telkin gibi bir şey düşünün mesela...”

“Genel hatlarıyla anlıyorum,” diye cevap verdim ve zihnimde daha şiddetli vurdum kamçıyı.

“Ah... Bu görüş açısından, isimlerin sayısı sınırlıdır çünkü topluma da sınırlı miktarda insan tipi gereklidir. Şöyle de denebilir: İşçi ve savaşçı karıncalarda fazla çeşitlilik olmamalıdır. Ve her insanın psikolojisi, isim ve soyisimlerinin tayin ettiği asosyatif-semantik temel seviyede programlanmıştır.”

“Saçmalık,” dedim öfkeyle. “Şu dünyada aynı isme sahip birinin eşi iki kişi yoktur.”

“Tıpkı birbirine benzer iki karıncanın olmayışı gibi. Ama karıncalar, işlevsel sınıflara bölünmüşlerdir... Hayır, isim dediğin ciddi bir şeydir. Bazı isimler vardır mesela, zamanı yavaşlatan bombalara benzerler.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Size gerçek bir hikâye anlatayım. Arşiv enstitüsünde Şitman diye bir Shakespeare uzmanı çalışıyordu. ‘Eski Çağlarda ‘Olmak Ya da Olmamak’ Bağlamında Ontolojik Veçheler’ ya

da buna benzer bir konudaki tezini savunup doktorasını aldı ve sonra da velinimetini aslından okumak için İngilizce öğrenmeye karar verdi. 'Londra'yı görmeden ölmeyeceksin,' derdi hep; İngiltere'ye gitmeyi öyle çok istiyordu. Neyse, öğrenmeye başladı. Birkaç ders sonra, 'shit'in İngilizcede 'shit' diye yazıldığını ve bok demek olduğunu anladı. Düşünebiliyor musunuz? Mesela kimya hocası olsaydı böyle korkunç karşılamayacaktı. Ama sosyal bilimciler, kelimelerin etrafında dönen sineklere benzerler; zamanında Derrida bunu görmüştü. Shakespeare uzmanı bir Şitman'ın, Puşkin uzmanı bir Govnisher'den farkı yok. Göğsünde böyle bir unvanla memuriyette bulunmak güçtür. British Council'de herkes göz ucuyla kendisine bakıyormuş gibi geliyordu... Aslında Shakespeare uzmanları, British Council'in umurunda değildi; ödedikleri vergilerden gına gelmişti. Şitman ise bunu üzerine alındı. Görüyorsunuz ya tatlım, insan kendi paranoyakça düşüncelerini teyit edecek bir şeyler ararsa bulur. Neyse, üzücü ayrıntıları geçelim: Adam bir ayda çıldırdı."

61

Bu anda içimde bir fırtına kopmaya başladı; beni rencide etmeye çalışıyormuş gibi geliyordu, oysa böyle düşünmem için hiçbir rasyonel temel yoktu. Yalnız, en önemli şeyin kontrolümü korumak olduğunu da aklımdan çıkarmamıştım. Kaybetmedim de.

"Gerçekten mi?" diye sordum nezaketle.

"Evet. Tımarhanede de kimseyle konuşmazmış, yalnız bütün hastanenin duyacağı şekilde böğürür dururmuş. Bazen '*Same shit different day!*' bazen de '*Same shit different night!*'" diye. Yani boş yere İngilizceyle uğraşmamış. Nihayet bu Şitman'ı askeri plakalı bir araçla alıp götürmüşler. Neden mi? Diyelim ki istihbaratçılara lazım olmuş. Şimdi ne yaptığını kimse bilmiyor,

* World of Warcraft karakteri Govnish üzerine bir gönderme söz konusu. İngilizcede Govnisher ismi kulağa asil geliyor ama Rusçada bok anlamındaki *govnişçe* ile olan benzerliğinden dolayı "bokçu, boktan" gibi bir izlenim bırakıyor. -fn

*(İng.) "Aynı bok farklı gün." "Aynı bok farklı gece." -ybn

bilen varsa da söylemiyor. İşte bir yaz gecesi rüyası, tatlıcığım. Siz de hiçbir şeyin isme bağlı olmadığını söylüyorsunuz. Oysa öyle bir bağlı ki... Eğer arkadaşınızın adı küfür gibiyse, gidecek başka yolu yok. Er ya da geç, tımarhane. Üstelik Şitman'ın şansı varmış ki istihbaratçılara lazım olmuş. Bizim tımarhanelerin methini işitmişsinizdir mutlaka. Bir sigaraya *blowjob* yaparlar..."

Öfke uyandırıcı birinin yardımıyla yapılan ruh terbiyesi, her şeyin ortaya koyulduğu bir şans oyununa benzer. Kazanç çok büyük olur. Ama dayanamayıp ayrılırsan neyin var neyin yok kaybedersin. Konuşmasının ağırlık merkezini bir sigara için yapılan *blowjob*'a kaydırmıyorsa, borca yazdırmış da olsa, küfre benzeyen isimlerden bahsetmesine dayanabilirdim. Ama bu kadarına dayanamadım.

"Tatlım!" diye bağırmaya başladı Pavel İvanoviç. "Tatlım, ne yapıyorsun? Yılan karı, ne halt ediyorsun? Polis! İmdat!"

Polisi çağırmaya başlayınca kendime geldim. Ama çok geçti: Pavel İvanoviç, Mel Gibson'ı bile utandırmayacak üç kamçı darbesi yemişti. Bu darbeler hipnotik olsa bile, sırtından gerçek kan akıyordu. Yaptığımdan pişman oldum tabii ama pişmanlık her zaman çok geç gelir. Ayrıca kalbim bir başka kurnazlığa girişmişti: Pişmanlığın içine düştüğümü bilerek ve tövbekâr bir günahkârın tavrına bürünmüş gibi son olarak intikam dolu ve şehvi bir fısıltıyla dedim ki:

"Genç Rusya'dan gönderdiler bunu sana, ihtiyar keçi..."

Bugün dönüp hayatıma baktığımda birçok karanlık nokta buluyorum. Ama o an için çok daha fazla, keskin bir utanç hissediyorum.

Asya'daki birçok tapınak, boş odaların fakirliği ile çok katlı, uçları yukarı kalkık, paha biçilmez ejderha ve kızıl kurukafa rölyefleriyle bezeli çatılarının muhteşemliği arasındaki uyumsuzlukla şaşırtır gezginleri. Bunun sembolik anlamı ortadadır:

Hazine yerde değil, gökyüzünde bulunmalıdır. Duvarlar bu dünyayı simgeler, çatılar ise bir sonraki dünyayı. Binanın kendisine baktığınızda ahır gibidir. Çatı ise saray gibi.

Pavel İvanoviç ile onun çatısı arasındaki bu tezat, burada hiçbir manevi sembolizm olmasa bile aynı ölçüde büyüleyici gelmişti. Pavel İvanoviç, sosyal bilimlerden, küçük bir iblisti. Ama çatısı... Neyse, her şey sırasıyla.

Bu işkence seansından iki gün sonra, sabah sekiz buçukta telefon çaldı. İhtirasa kapılmış bir müşteri için fazla erkendi. Ekranıda görünen numarayı tanıımıyordum. Sabah dörtte kalkmışım ve o âna kadar bir sürü işi halletmişim. Gene de ne olur ne olmaz diye uykulu bir sesle cevap verdim.

“Aloo...”

“Adele?” dedi dinç bir ses. “İlandan ötürü rahatsız ediyorum seni.”

İlanı kaldırmışım aslında siteden ama birisi ilerisi için kaydetmiş olmalıydı, müşteriler sık sık böyle yapar.

“Bırak da uyusun şu kız, olmaz mı?”

“Ne uyuması, üzerine sıcak bir şeyler alıp buraya gel!”

“Daha uyanmadım ben.”

“Hemen gelersen normal tarifenin üç katı. En geç bir saat içinde burada ol.”

Üç katı duyunca yakınmayı bıraktım ve adresi yazdım. Latin Amerikalı kardeşlerimden biri, Panamalı General Ortega'nın bütün gece zil zurna oluncaya kadar içmeyi sevdiğini anlatırdı, sabah erkenden de seks için devamlı yanında bulundurduğu altı kadından birini çağırırmış – kardeşim biliyordu bunu çünkü onlardan biriydi. Yalnız orası Panama: kokain, kaynayan kan. Bizim meridyenimiz için böyle erken ateşlilik biraz tuhaf. Ama bir tehlike hissetmedim.

Çabuk varmak için metroyla gittim. Elli dakika sonra adresteydim. Müşteri şehir merkezinin sakin kısmında yaşıyordu. Aradığım evin (mimari bir yenilik olsun diye dikilmiş yüksek,

beton bir mum) avlusuna girerken ilkin yanlış yere geldiğimi, buranın bir bankanın arka girişi olduğunu düşündüm.

Duvarın içine oyulmuş gibi duran metal kapının yanında iki güvenlik görevlisi duruyordu. Karanlık bir şüpheyile bana baktılar, ben de adres yazılı kâğıdı gösterdim. İçlerinden biri başıyla dahili telefonu işaret etti. Telefona yaklaştım.

“Adele?” diye sordu ahizedeki ses.

“Ta kendisi.”

“İkinci kat, en son kapı,” dedi ahize. “Göreceksin.”

Kapı açıldı.

Normal bir apartmana benzemiyordu. Asansör yoktu; doğru düzgün bir merdiven de yoktu. Vardı da, ikinci katta ne gözetleme deliği ne zili olan kara bir kapıya kadar gidip orada sona eriyordu. Kapının hemen yanında bir kameranın daracık objektifi parlıyordu: Sanki biri, apartmandaki bütün daireleri ikinci kattan itibaren almış, burayı da kendi girişi yapmıştı. Yalnız, büyük mülkiyet edinme kültürü bulunmadığı için, kaba bir karşılaştırma bu. Zili çalmaya gerek kalmadı; ben yaklaşıncaya kapı açıldı.

Ellili yaşlarda, 90’ların haydutları gibi giyinmiş güçlü kuvvetli bir adam eşikte bekliyordu. Üzerinde Adidas marka eşofman, ayaklarında spor ayakkabılar, kolunda altın bilezik, boğazında da altın zincir vardı.

“Girsene,” deyip geri döndü ve koridorda ilerledi.

Tuhaf bir yerdi, işyerini hatırlatıyordu. Koridora açılan kapılardan biri aralıktı. İçeride, yerdeki yuvarlak bir deliğe çakılmış, nikel kaplama, metal bir direk görünüyordu. Ama müşteri, kapıyı derhal kapattı, ben de başka bir şey göremedim.

“Yürü bakalım,” dedi, önüme geçerek.

Koridorun sonundaki yatak odası gayet medeniydi, yalnız koku hoşuma gitmemişti: Köpek kokusu, tıpkı köpek-sever otelinde olduğu gibi. Odada, kocaman bir karyoladan başka, çekmeceli, alçak bir gazete sehпасı, iki de koltuk vardı. Sehpa-

nın üzerinde bir şişe şampanya ile kadehler, sayısız tuşu olan bir telefon ve lacivert bir klasör.

“Duş nerede?” diye sordum.

Adam koltuğa oturdu ve diğer koltuğu işaret etti.

“Bekle bakalım, acelen ne. Önce bir tanışalım.”

Babacan bir tavırla gülümsüyordu; “ruhçu” dediğim müşterilerden biri olduğuna karar verdim. Cebindeki iki yüz dolara karşılık sadece etime değil, ruhuma da sahip olmak isteyen kimselere böyle diyorum. Bunlar çok daha yorucu olurlar. Ruhçu bir müşteriden yakayı kurtarabilmek için kaba ve düşmanca davranmak gerekir. Bırak, babalık, bu kızın ergenlik problemleri olduğunu düşünsün. Kişiliğin şekillenmesi döneminde ergenler asosyal ve sorunlu olurlar; her pedofil bunu iyi bilir. Bu yüzden böyle tavırlar sapığın arzularını kamçılar, zamandan tasarruf etmeyi sağlar ve emeğinin karşılığını en iyi ücretle almaya yardımcı olur. Ama şu andaki en önemli iş, bir an önce banyoya kapanmaktır.

Amerika ve Avrupa’da yaşayan bazı tilkiler, bu durumun kullanılmasına bilimsel olarak yaklaşırlar. Yani öyle yaklaşıtlarını düşünürler çünkü “çağdaş ergenin ruhunu ortaya seren” eserlerle buna hazırlanırlar. Özellikle de kırmızı suratlarıyla okurlarının karşısında kendi kuşaklarının ruh dünyasının donunu çıkaran on beş yaşındaki yazarlara çok değer verirler. Tabii, gülünçtür bu. Ergenlerde de yetişkinlerde de ortak manevi bir yönelim görülmez. Her biri kendi evreninde yaşar, ergen ruhunun muhtelif veçheleri dedikleri şeyler ise anal seks videolarından tıpkı leylak kokulu kimyasal tuvalet deodorantları gibi bıkkınlık gelmiş tüketicinin arzularına yönelik pazar özendiricilerinden başka bir şey değildir. Çağdaş ergenlerin davranışlarını taklit etmek isteyen bir tilkinin kesinlikle bu literatürü okumaması gereklidir: Okuyan, ergene değil, travesti rolüne bürünmüş kötü bir aktöre benzer.

Doğru teknik, tamamen başka türdür. Gerçekten işleyen her şey gibi bu da son derece basittir:

1) Konuşma sırasında başka tarafa, en iyisi de yerde yaklaşık iki metre uzaktaki bir noktaya bakmalısın.

2) Cevap olarak edatlar ve bağlaçlar hariç üç kelimeden fazla konuşmamalısın.

3) Yaklaşık olarak her on ezber cümleden sonra sıralamayı bozmalı ve akli başında, hafifçe de provokatif olmalısın; böylece müşteri, bir geri zekâlıyla karşılaştığı duygusuna kapılmamalı.

“Adın ne?” diye sordu.

“Adele,” dedim gözlerimi köşeye kaydırarak.

“Kaç yaşındasın?”

“On yedi.”

“Yalan söylemiyorsun ya?”

Başımı iki yana salladım.

“Nerelisin sen, Adele?”

“Habarovsk’tan.”

“Habarovsk’ta işler nasıl?”

Omuzlarımı silktim.

“Normal işte.”

“Neden geldin buraya?”

Gene omuzlarımı silktim.

“Öyle işte.”

“Pek konuşkan değilsin.”

“Duşa girebilir miyim?”

“Az daha bekle. Önce tanışmak lazım. Hayvan değiliz ya biz!”

“Saati iki yüz dolar.”

“Tamam, unutmam,” dedi. “Böyle bir iş yapmak seni tiksindirmiyor mu, Adele?”

“Karnımı doyurmam lazım.”

Masanın üzerindeki klasörü aldı, açtı ve oradaki talimatları kontrol ediyormuş gibi bir süre içine göz gezdirdi. Sonra kapadı ve yerine koydu.

“Nerede kalıyorsun? Kirada mı?” diye sordu.

“Hi, hı.”

“Peki anneciğinden başka kaç kişi yaşıyor dairede? Beş? On?”
“Değişiyor.”

Sıradan bir sapık bu noktada öfkesini tutamazdı. Anlaşılan işverenim sıradanlığın çok ötesindeydi.

“Hakikaten on yedi yaşında mısın, küçüğüm?” diye sordu.

“Öyleyim babacığım, öyleyim,” dedim ve gözlerimi ona kaldırdım. “Baharın On Yedi Ânı.”

İşte bu, provokatif bir replikti. Kahkahalarla gülmeye başladı. Şimdi gene kısa ve belirsiz cümlelerle kendimi sınırlamam gerekiyordu. Ama belli ki o da provokatif olmayı biliyordu.

“Peki,” dedi. “Madem sohbete böyle girdik, benim de kendimi tanıtmaya zamanım geldi.”

Önümdeki sehpanın üzerinde açık bir kimlik defteri belirdi. Defterin içinde yazarları dikkatle okudum, sonra fotoğrafı onun yüzüyle karşılaştırdım. Fotoğrafta, apoletli bir üniforma içindeydi. Adı, Vladimir Mihayloviç, FSB’de albaydı.

“Bana Mihalıç de,” dedi ve sırıttı. “Yakınlarım öyle derler. Umarım seninle de yakınlaşırız.”

“Ne yapmamı istiyorsun, Mihalıç?” diye sordum.

“Bizim danışmanlardan biri senden şikâyetçi. Adamı gücendirmişsin. Şimdi bunun kefaretinin çekmen gerekecek. Ya da tazmin edip kurtulman. Anladın değil mi?”

Dış görünüşü pek tekdüzeydi: Güçlü bir çene, çelik mavisi gözler, keçe gibi saçlar. Ama bu yüzdeki ikizkenar yamuğu andıran orantısızlık, onu soğuk savaş döneminin beylik düşman tipolojisine benzetiyordu. Sinemalarda bu türden karakterler genelde bir kadeh votka içer, sonra meze niyetine kadehi kemirirler, camı dişlerken de “starinny russki obuchai” derler.”

• Baharın On Yedi Ânı (Семнадцать мгновений весны) 1973 SSCB yapımı, çok önemli ve Rusya’da popülerliğini korumaya devam eden bir televizyon dizisi. —n

• Özgün metinde İngilizce transkripsiyon. Bu oyuncuların Rusça bilmediklerinin anlaşıldığını anlatıyor. —n

“Sikeyim böyle işi,” diye homurdandım. “Beleşe mi?”

“Hey,” dedi gücenmiş gibi. “FSB’yi aynasızlarla karıştırma. Paranı alacaksın.”

“Kaç kişisiniz?” diye sordum, bitkin bir sesle.

“Bir... En fazla iki.”

“İkincisi kim?”

“Şimdi görürsün. Korkma, yalan söylemiyorum.”

Sehpanın çekmecesini çekti, içinden tıbbi aletlerle dolu bir kutu çıkardı: minik şişeler, sargı bezi ve bir paket enjektör. Enjektörlerden biri doluydu, ucundaki parlak kırmızı başlığıyla sigaraya benziyordu: Sanki içen adam öyle derin çekmişti ki içine, tütün de upuzun kızarmıştı.

“İğne filan vurmam sizinle,” dedim. “Beş katını verseniz de vurmam.”

“Salak şey,” dedi neşeyle. “Sana veren mi var sanki?”

“Para peşin. Yarım saat sonra ne halde olacağınızı kim bilir?”

“Peki, al,” dedi ve önüme bir zarf attı.

Rusya orta sınıfının temsilcileri sık sık zarf içinde verirler dolarları – yani kendilerine verilen rüşveti aldıkları gibi. Böylesi heyecan vericidir. Sanki seni toplumun basamaklarında yükseltir, vatanın iktisadi mekanizmasının dişlilerinden yükselen vaatkâr sesi duyurur. Zarfı açtım ve parayı saydım. Söz verildiği gibi normal tarifenin üç katıydı ve fazladan bir elli dolar daha konulmuştu. Natsionalya Otel seviyesinde. Böyle müşterilere değer vermek gerek – ya da en azından, değer veriyormuş gibi yapmalı. Büyüleyici bir tebessümle gülümsedim.

“Peki, kefaret ya da tazmin. Banyo nerede?”

“Hele bir bekle,” dedi. “Acelen ne? Otur yerine.”

“Ben...”

“Yerine otur,” diye tekrar etti ve kolunu sıyırmaya koyuldu.

“İkinci biri daha olacak demiştiniz. O nerede?”

“Ben şu iğneyi vurunayım, o da hemen gelir.”

Çıplak kalan dirseğinin üzerine lastik sardı, yumruğunu birkaç defa sıkıp gevşetti.

“Ne iğnesi bu?” diye sordum asık suratla.

Kendimi neye hazırlamam gerektiğini bilmeliydim.

“Kaşirskoe yoluna çıkacağız.”

“Neden?”

“Paralel evrene geçeceğiz yani,” diye açıkladı.

Ancak o zaman, şırıngadaki ketamin olduğunu anladım. Bu, sanrı yaratan çok güçlü bir psikedelikti ve ancak bir psikopat ya da intihar etmek isteyen biri bunu damarına zerk ederdi.

“Damardan mı?” gözlerime inanamıyordum.

Başını salladı. Dehşete kapıldım. Bu sıvıyı kaslarından alan ketamin keşlerine bile tahammül edemezdim. Ketamin bunlarda çok karanlık bir etkiye neden olurdu. Ebedi olarak lanetlenmiş öte dünya trollerine benzerlerdi – *Yüzüklerin Efendisi*’nin son bölümündeki hayalet ordunun askerleri gibi. Ve bu herif damardan alıyordu! Damardan alındığını bile bilmiyordum. Yani benim bildiğim, normal insanlar bunu yapmazlardı. Bir ay içinde ikinci bir leşe de kesinlikle ihtiyacım yoktu. Toz olma vakti gelmişti.

“Şu paranızı geri vereyim,” dedim, “ben kaçıyorum.”

“Ne var?”

“Sizin için bir şey yok, birazdan ölü olacaksınız. Ama ben mahkemelerde sürüneceğim. Gidiyorum.”

“Yerine otur demiştim!” diye kükredi Mihaliç.

Ayağa kalkıp kapıya yaklaştı, anahtarla kilitleri ve anahtarı da cebine attı.

“Kalkarsan pişman olursun. Anladın mı?”

Başımı salladım. Sehpaya döndü, oturdu ve tıbbi alet kutusundan, Sovyet tipi kâğıt delgicine benzer tuhaf bir şey çıkar-

dı. İki yarım daire plakadan yapılmıştı bu şey, üsttekinin üzerinde küçük bir yıldızla tabancalardaki gibi bir seri numarası basılmıştı, alttaki plakanın üzerinde ise büyük bir emzik vardı. Mihaliç, iki plakayı üst üste getirdi, emziği emdi ve bu şeyi dirseğinin altına bastırdı. Sonra şırıngayı bu ikisinin arasına soktu, iğneyi dikkatle damara batırdı ve kontrol etti: Şırınganın içi, koyu kırmızı bir sıvıyla renklenmişti. Arkasından bu tuhaf aletin üzetindeki küçük levyeye dokundu, levye gürültüyle tıkkırdamaya başladı. Mihaliç suya atlamaya hazırlanıyormuş gibi kaşlarını çattı, yere daha sağlam basmak için bacaklarını açıp şırınganın pistonunu sonuna kadar itti.

Vücudu ânında koltuğa serilip kaldı. Nedense III. Reich'in önde gelenlerinin hayattan böyle ayrıldıkları geldi aklıma. Mekanik tıkırtıyı endişeyle dinliyordum; her an patlamak üzere olan bir bomba gibi. Birkaç saniye sonra mekanik bir ses yükseldi, delgeç şırıngayla birlikte koldan ayrıldı ve koltuğun hemen yanına, yere düştü. Mihaliç'in dirseğinde küçük bir kan damlası belirdi. Akıllı icat, diye düşündüm. Ve o anda kendimden geçtim.

Bir şeyi açıklamak isterim. Ben düşünceleri okuyamam. Kimse de okuyamaz çünkü kimsenin kafası, basılı bir metne benzemez. Bu düşünce örüntüleri öyle aralıksız bir şekilde geçer ki aklımızdan, kendinde bile pek az insan bunu fark edebilir. Bu yüzden, başkalarının düşüncelerini okumak, bir delinin elindeki dirgenle suyun üzerine yazdıklarını okumaya çalışmak gibidir. Bu işin teknik zorluğundan değil, böyle bir uygulamanın pratik değerinden bahsediyorum.

Ama tilkiler, kuyrukları sayesinde, başkalarının zihniyle kendine has bir rezonans geliştirirler – özellikle de bu yabancı zihin beklenmedik bir allak bullak oluş yaşadığında. Bu, yarı karanlıkta ani bir harekete baktığınızda hissettiğiniz periferik vizyon tepkisi gibidir. Neredeyse soyut bir bilgisayar animas-

yonunu andıran küçük bir halüsinasyon görürsünüz. Böyle bir temasın hiçbir yararı yoktur, aklımız da daha ziyade bu etkiyi filtrelemekle meşgul olur, aksi takdirde metroya binemezdik. Bu genelde zayıf bir reaksiyondur ama uyuşturucu alan insanlarda şiddetlenir, bu yüzden de keşlere tahammül edemeyiz.

FSB albayı damardan kendine ketamin enjekte ettikten sonra tuhaf şeyler oldu. “Kaşirskoe yoluna çıkmak” mecaz değil, tersine epey gerçekçi bir tasvirdi: Mihaliç’in gevşemiş vücudu ceset gibi görünüyorsa da zihni, hayali biçimlerle dolu, dümeni tam zamanında kırarak hiçbirine çarpadan geçtiği turuncu bir tünelde ok gibi gidiyor. Tünel devamlı çatallanıyor ve Mihaliç nereye döneceğini seçiyor. Yarış kızıağına benziyor: Mihaliç, göze görünmeyen dönüşlerle dolu bu hayali uçuşunu elleri ve ayaklarıyla ustalıklı idare ediyor, hiçbir ani hareket yok; sadece kaslarının mikroskobik kıpırtıları.

Bu turuncu tünelin sadece mekânsal şekiller değil, aynı zamanda bilgi ve irade olduğunu da anlamıştım. Bütün dünya kendi kendine işleyen bir bilgisayar programına dönüşmüştü ancak donanım ile yazılımı ayırt etmek mümkün değildi. Bizat Mihaliç da bu programın bir parçasıydı ama programın diğer unsurlarına görece bir hareket serbestisine de sahipti. Ve dikkati de programın en başına, arkasında korkunç bir şeylerin gizli olduğu bir kapağa doğru hareket ediyordu. Son turuncu tünele de uçarak giren Mihaliç, bu kapağa yaklaştı ve kararlılıkla kaldırdı. Ve kapağın arkasındaki o korkunç şey serbest kalıp yukarı yükseldi – gün ışığına, odaya.

Mihaliç’a bakıyordum. Canlanmıştı – ama tuhaf, meşum bir şekilde. Ağzının kenarları titriyordu; ne salya ne köpük, hırıltıya benzer bir ses yükseldi bu ağızdan. Ses şiddetleniyordu, sonra vücudu da titredi, kasıldı; bir an sonra ruhunun derinlerinden anlaşılmaz, ürkütücü bir kuvvetin serbest kalacağını hissettim. Tereddüt edecek vakit yoktu: Şampanya şişesini aldım ve olanca gücümle kafasına indirdim.

İlk bakışta neredeyse hiçbir şey olmamıştı: Mihaliç koltukta baygın yatıyordu, üstelik şişe de kırılmamıştı. Ama o âna kadar temas halinde olduğum iç dünyasında şaşırtıcı bir şeyler olmuştu. Derinlerinden dışarı taşan meşum kuvvet kontrolü kaybetmişti ve sıradaki tüneli dolduran karmaşık düşünce formlarına çarpıp parçalanmıştı. Yanıp sönen yıldızlar ve sonsuzluğa gidiyora benzer ufka vuran ışık huzmeleri göz alıyordu. Âdeta kör edici bir güzellikteydi bu ve bana, altmışlı yıllarda gördüğüm, trimaran bir sürat teknesinin batmasıyla ilgili haberi hatırlatıyordu: Tekne, dalgaların üzerinde yükselmiş, dalgın bir insan gibi ağır ağır dönmüş ve gölün yüzeyinde paramparça olmuş. Şimdi de neredeyse aynı oluyordu, yalnız tekne yerine göldün ufak olan: Turuncu tüneli dolduran şeffaf yapılar parçalara ayrılıyor, melodik seslerle dört yana dağılıyor, düşüyor, yuvarlanıyor, yitiyorlardı. Ama sonra bu turuncu tüneller evreni söndü ve elektrik ışığı açılmış gibi gözden kayboldu. Sadece koltuğun üzerinde baygın bir adam ve telefonda geldiğini anlayan kadar boyuna tekrar edip duran o melodik ses kaldı.

Ahizeyi kaldırdım.

“Mihaliç?” diye sordu bir erkek sesi.

“Mihaliç telefona gelemes,” dedim. “Çok meşgul.”

“Sen kimsin?”

Bu soruya kısa ve basit bir cevap bulamadım. Birkaç saniye sessizlikten sonra karşı taraftaki adam ahizeyi kapattı.

KGB'nin ismini değiştirmelerini bir türlü aklım almıyor. Böyle muazzam bir marka silinip gitti! KGB'yi bütün dünyada tanır-lardı. Şimdiyse FSB'nin ne olduğunu bilmeyen bir sürü yabancı var. Bir defasında beni hafta sonu için kiralayan Amerikalı bir lezbiyen, FSB ile FSD'yi karıştırıp durmuştu. FSD dediği, *female sexual dysfunction*; ilaç şirketlerinin Viagra'nın kadınlar için olan versiyonunu çıkarmak için uydurduğu bir hastalık. Kadınlarda cinsel fonksiyon bozukluğu, tabii ki bir blöf: kadın

cinselliğinde fiziki veçheden ziyade bağlam (mumlar, şampanya, kelimeler) önemlidir. Ayrıca, dürüst olmak gerekirse çağdaş kadın orgazmı için en önemli şart maddi refahtır. Ama bunu bir hapla halledemezsiniz: *It's the economy, stupid.**

Gene mevzuyu dağıttım.

KGB'nin ismi değişmiş olsa da kadroları eskisi gibi sert ve sağlam kaldılar. Normal biri kafaya böyle bir darbe yediğinde uzun süre komada kalırdı. Mihaliç ise çok geçmeden kendine geldi. Belki de bunun nedeni, darbeyi bir bilinç değişimi ânında yemiş olmasıydı: Bu anda organizmanın fiziksel nitelikleri, her alkoliğin sizi temin edeceği gibi, dönüşür.

Kapının anahtarını pantolonunun cebinden çıkarmaya çalışırken, şuurunun yerinde olduğunu anladım. Ona doğru eğildim; aralık gözkapaklarının altından bana baktığını gördüm. Derhal geri sıçradım. İğneyi yedikten sonra olan bitenlerden korkmuştum – böyle bir şey görmemiştim daha önce ve kendimi riske atmak istemiyordum.

“Telefon,” diye mırıldandı Mihaliç.

“Ne olmuş telefona?”

“Kim... kim...”

“Kim mi aradı?” dedim. “Bilmiyorum. Adamın biri.”

İnledi. Şaşılacak şeydi. Normal bir adam kafaya yediği böyle bir darbeden sonra ahiret soruları sorar. Buysa kimin aradığını düşünüyordu. Mayakovski'nin yazdığı gibi, “bu adamlardan çivi yapabilseydik, Rusya'da keyifle yaşanırdı.” (Daha sonra “dünyanın en sağlam çivileri onlar olurdu” diye düzeltti ama müsveddelerde böyle yazmıştı, gözlerimle gördüm.

“Anahtarları verin,” dedim, “benim gitmem gerek.”

“Bekle biraz,” diye içini çekti Mihaliç. “Konuş.”

“Keşlerle konuşmam ben.”

“Kendini pek akıllı sanıyorsun anlaşılan...”

* (İng.) “Sorun ekonomi, aptal!” Bill Clinton'ın seçim kampanyası (1992) sloganı.

Uzun aralar vererek, güçlkle konuşuyordu – her cümleyi, fırtına sırasında yüksek bir dağa tırmanırken söylüyormuş gibi.

“Tabii, tabii,” dedim incinmiş bir sesle. “Kendimi akıllı sanmayayım. Lyuska’ya da öyle diyorlardı: Kendini akıllı sanma. Ama müşterisi sakura masajında ölünce kıza soruşturma açıldı. Avukatı, bu sadece peritonit, diyor, talihsiz bir kaza. Savcı ise kancayı takmış kıza, ölüme sebebiyet vermek, diyor. Eline üç bin tutuştursan ‘kasıt yok’ diyecek ama vermezsen battın... Şu anahtarı verin, yoksa gene kafanıza şişe yiyeceksiniz. FSB’den olun, nereden olursanız olun, umurumda değil. Benimkisi nefsi müdafaa.”

Bunları söyledikten sonra gene şişeye sarıldım.

Meşum bir ses çıkardı; derinlerinde bir havuza su dökülü-yormuş gibi. Sonra bir şeyler söylemeye çabaladı ama sadece şöyle diyebildi:

“Otur... yer...”

“Beni dinleyin, son defa tatlılıkla rica ediyorum,” dedim, “anahtarı verin!”

“Orospu,” dedi beklenmedik bir netlikle.

Bu subayların hepsi de hödüktür. Bir kızla medeni şekilde konuşmayı bilmezler. Şişeyi bir daha indirmek için kaldırdım, bu sırada arkamdaki kapı açıldı.

Koyu renk, yakası kalkık yağmurluk giymiş genç bir adam duruyordu eşikte. Tıraşsızdı, somurtuyordu ve çok yakışıklıydı – şahsi bir şey hissetmeden, bir sanatçının soğuk bakışlarıyla gördüm bunu.

Görünüşünü azıcık bozan tek şey, dudağının kenarındaki küstah ve öfkeli kıvrımdı. Yalnız bu da çok uzak gibiydi, ondan hoşlanmamama sebep olmadı. Ayrıca, bu kıvrımla çok daha çekici görünüyordu. Dahası, Çar Aleksandr Pavloviç’in gençliğini de andırıyordu – hatırlıyorum da, tahta çıktığının ilk senelerinde bir kurt gibi bakardı.

Ne var ki bu yüzdeki ifade beni şaşırtmıştı. Nasıl izah ede-

ceğimi bilmiyorum. Yani, insan uzun yıllar diş ağrısıyla yaşar da bu ağrı her gün işkence etse bile ona aldırış etmemeye alışır ya... Üstelik hep akılda kalacak bir bakışı vardı: Bu sarıya çalan kül rengi gözler baktığı kişinin gözbebeklerine mıhlaniyor ve oradan birkaç saniyeliğine ruhuna kadar iniyordu. En önemlisi de bana kalırsa geçmişten gelen bir yüzdü bu. Eski çağlarda, insanların aşka ve tanrıya inandığı zamanlarda etrafta çok vardı buna benzer yüzlerden ama sonra neredeyse silinip gitmişti.

Bir süre birbirimize baktık.

"Kadehine şampanya dolduracaktım da," diye açıkladım, şeyi sehpayı koyarken.

Konuk, bakışlarını Mihaliç'a çevirdi.

"Kızını mı getirdin?" diye sordu.

"Yok," diye hırıldadı Mihaliç koltuğun üzerinden ve elini de kıpırdattı (belli ki konunun varlığı, kendine gelmesine yardım etmişti). "Yok... orospu..."

"Aa..." dedi konuk ve tekrar bana döndü. "Demek bizim danışmanı gücendiren bu?"

"Bu."

"Sana ne oldu peki?"

"Şef," diye inledi Mihaliç, cevap olarak. "Dişim, şef, dişim! Narkoz!"

Genç adam havayı kokladı, yüzünde bir sırıtma belirdi.

"Narkoz niyetine ketamin mi verdiler sana?"

"Şef, ben..."

"Yoksa kulaklarını kessin diye veteriner mi çağırdın?"

"Şef..."

"Gene mi? İş dışında olsa anlarım. Ama neden burada yapıyorsun? Bu konuyu konuşmamış mıydık?"

Mihaliç gözlerini indirdi. Genç adam bana baktı; merakla bakıyormuş gibi hissettim.

"Şef, açıklayabilirim," diye başladı Mihaliç. "Yemin olsun..."

Konuşmak için ne büyük bir çaba gösterdiğini hissedebiliyordum.

“Hayır, Mihaliç. Ben açıklayayım,” dedi konuk, sehpanın üzerinden şampanya şişesini aldı ve bütün gücüyle Mihaliç’in başına geçirdi.

Şişe bu defa kırıldı ve Mihail baştan ayağa köpük içinde kaldı. Böyle bir darbeden sonra bir daha koltuktan kalkamayacağına emindim – ne de olsa insan anatomisiyle ilgili bir şeyler biliyorum. Ama şaşkınlık içinde bir baktım ki Mihaliç başından aşağı bir kova su dökülen ayyaş gibi kafasını salladı. Sonra elini kaldırdı ve yüzündeki şampanya köpüklerini sildi. Bu darbe onu öldürmek yerine kendine getirmişti. Böyle bir şeyi daha önce hiç görmemiştim.

“Peki,” dedi genç adam, “bir duş al, sonra taksiye atla ve evine git. Et suyuna bir şeyler pişirsinler. Ya da koyu bir çay demlesinler. Gerçekten, Mihaliç, akıllıca bir şey yapmak istiyorsan iki sakinleştirici atıp uyu.”

Bu cümlelerin ne anlama geldiğini anlamamıştım.

“Aynen,” dedi Mihaliç, zorla ayağa kalktı ve banyoya doğru sendeledi; yürürken yere şampanya damlaları bırakıyordu. Kapıyı arkasından kapatınca genç adam bana dönüp gülümsedi.

“Burası çok havasız,” dedi. “Müsaadenizle sizi açık havaya çıkarayım.”

Benimle “siz” diye konuşması hoşuma gitmişti.

Başka bir yoldan geçerek daireden çıktık. Demin diğer odada gördüğüm çelik direk alt kata iniyordu. Go-go barlarında ve itfaiyelerde buna benzer direklerle karşılaşsınız. Bu direktan kayıp aşağıda kocaman bir itfaiye aracına binersiniz ve “yangın sırasındaki yiğitliğinizden” ötürü madalya alırsınız. Veya kışınızı ya da memelerinizi erotik hareketlerle direğe sürter ve seyircilerden ıslak banknotlar toplarsınız. İşte, hayat önümüzde böyle farklı yollar açar...

Talihliydim: Bugün ne ilkini ne ikincisini yapmam gerekmi-

yordu. Direğin yanında dar, spiral bir merdiven vardı – herhalde daha az acil durumlar için olacak. Bu merdivenlerden aşağı indik. Aşağıda loş bir garaj vardı, gayet lüks, siyah bir araba da bizi bekliyordu – gerçek bir “Maybach”. Bunlardan herhalde koca Moskova’da sadece birkaç tane vardır.

Genç adam arabanın yanında durdu, burnu dosdoğru bana dönük olacak şekilde başını kaldırdı ve havayı kokladı. Acayip görünüyordu. Ama bunun arkasından yüzünde mutlu bir ifade belirdi, hatta bir tür içtenlik.

“Olanlardan ötürü özür dilemek isterim,” dedi, “ve sizden, bana bir iyilik yapmanızı rica edeceğim.”

“Nasıl bir şey?”

“Aşağı yukarı sizin yaşınızda bir kıza hediye almam gerek. Kadın takılarından pek anlamam; öneride bulunursanız minnettar olacağım.”

Bir an tereddüt ettim. Aslında böyle bir durumda ilk fırsatta tüymek gerekirdi ama nedense tanışmak istiyordum. Arabanın içini görmek de çok ilginç olacaktı üstelik.

“Peki,” dedim.

Ama arka koltuğa oturur oturmaz, bu merakımı unutuverdim; ön camda gördüklerim acayip etkiledi beni.

Rusya yetkililerinin kitsch eğilimlerini fark edeli çok oluyor: Bunlar, sanki eski soyluların mirasçısı olduklarına dair ellerinde kanıt varmış gibi, kendilerini devamlı imparatorluk tarihinin ve kültürünün büyük gölgesi içinde sayarlar, üstelik eski Rusya ile ortak noktaları ancak Flavius döneminde Forum harabelerinde sığıp otlatan Lombard’lar kadar olduğu halde. Maybach’ın ön camında iki başlı bir kartal, üç rakamlı bir sayı, bir de şöyle bir yazı vardı:

Ama bilmez misin, bu kara araba
her yere gitmeye hak sahibi.
A. S. Puşkin

Ne diyebilirim? Evet, kartal. Evet, Puşkin. Ama bu büyük ülkenin kaderinin bir parçası olma duygusu (ki FSB üyeleri buna pek yaslanırlar) büyümedi içimde. Belki de mesele, referans alınan çağın yanlış seçilmiş olmasındaydı. İmparatorluk kartallarına değil, feodal vakayınamelere dönüp bakmalıydılar aslında. Orada kendi kutupyıldızlarını bulmaları daha kolay olurdu...

“Ne düşünüyorsunuz?”

“Ben mi?” dedim kendime gelerek.

“Evet,” dedi. “Siz düşünürken burnunuz dokunaklı bir şekilde kırışıyor.”

Sokağa çıkmıştık.

“Yeri gelmişken, hâlâ tanışmadık,” dedi. “Ben, Aleksandr. Saşa diyebilirsiniz. Saşa Beliy, Beyaz Saşa adlı bir şair var, duymuş muydunuz? İşte ben de Kır Saşa’yım.”

“Saşa Beliy’i hiç işitmemiştim. Yalnız Andrey Beliy’i tanıyorum.”

“Andrey Beliy mi?” diye sordu Aleksandr, biraz şaşkınlıkla sormuş gibi geldi bana. “Neyse, önemi yok. Adınız ne?”

“Adele.”

“Adele mi?” Gözleri kocaman oldu. “Şaka yapıyorsunuz?”

Başımı iki yana salladım.

“İnanılmaz. Bu isim o kadar etkilemiştir ki hayatımı! Hayal bile edemezsiniz. Karşılaşmamız kader olmalı. Arabama binmeniz de öylesine, basit bir tesadüf değil...”

“Yanınızda balık oltası var mı?” diye sordum.

“Olta mı? Neden?”

“Onu atsanız daha kolay avlarsınız beni de ondan.”

Gülmeye başladı.

“İnanmıyor musunuz? Adele’in benim için taşıdığı anlama?”

“Hayır,” dedim.

“Size açıklayabilirim. Eğer ilginizi çekiyorsa.”

“Çeker.”

Gerçekten de ilgimi çekiyordu.

“Playstation’da *Final Fantasy 8*’i biliyor musunuz?”

Başımı iki yana salladım.

“Zamanında bütün *level*’lerini atlamıştım, epey uzun sürmüştü. Oyunun en sonunda büyücü Adele ortaya çıktı. Çok güzel, biraz uzunca boylu. Animasyon da muhteşem: Uyanıyor, gözlerini açıyor, ışık hüzmeleriyle örtülüyor, tıpkı Universal filmlerinin jeneriğinde olduğu gibi; sonra lahdinin içinde yer yüzüne doğru uçuyor.”

“Nereden uçuyor?”

“Aydan.”

“Hım. Nasıl bitiyor peki?”

“Bilmiyorum,” diye cevap verdi. “Olay bu zaten. Onu yene-medim. Geri kalan hepsini devirdim, onu bir türlü halledemedim. Oyun da öyle bitti...”

“Size bu hikâyeyi unutturmayan nedir?” diye sordum. “Altı üstü oyun.”

“Ondan önce hayatta hep başarılıydım,” dedi.

“Her şeyde mi?”

Başını salladı.

“Peki,” dedim. “Tabii, öyledir.”

“İnanmıyor musunuz?”

“Neden inanmayayım? İnanıyorum. Arabadan belli.”

Birkaç saniye sessizce yola devam ettik. Camdan dışarı bakmaya başladım. Tverskiy Bulvarı’nın girişine gelmiştik.

“Yeni bir lokanta,” dedim. “Palazzo Ducale. Hiç gittiniz mi?”

Başını salladı.

“Ne tür insanlar gidiyor?”

“Bilirsiniz...”

“İnsanlar ne hakkında konuşuyorlar orada?”

Bir an düşünceye daldı. Sonra gülünç bir kadın sesi çıkartarak dedi ki:

“Ne dersiniz, Jeçkov’un, halk komiseri Yejov’un daçasında kalması korkutucu değil mi?”

Ve aynı gülünç kadın sesiyle kendi sorusuna cevap verdi:

“Ne olmuş, halk komiseri Yejov, daçasında şimdi Jeçkov ka-
lıyor diye mezarında tepinmez ya...”

“Kim bu Jeçkov?” diye sordum.

Hayretle bana baktı. Belli ki Jeçkov tanınması gereken bir
şahsiyetti. Bir ara internete bakayım, diye düşündüm.

“Sadece örnek veriyordum,” dedi. “Orada böyle şeyler konu-
şurlar işte.”

Yejov’un daçasını hatırladım; geçtiğimiz yüzyılın otuzlu
yıllarındaki haliyle. Girişi koruyan, pençelerinin altında küre-
ler olan alçıdan aslanlar çok hoşuma giderdi – yüzlerinde bir
suçluluk ifadesi vardı, efendilerini koruyamadıklarını hissediyor
gibiydiler. Bundan bin yıl evvel tıpkı böyle bir aslan Huayan ta-
rikatının tapınağı yanında beklerdi; yalnız o altından yapılmıştı,
yan tarafında da bugün bile ezbere hatırladığım bir yazıt vardı:

80

Canlı varlıkların yanılgısının nedeni, onların, yalanın bir
kenara atılıp hakikate erişilebileceğini düşünmelerinde yatar.
Ama kendine eriştiğinde yalan gerçek olur ve bundan başka
erişilmesi gereken bir hakikat de yoktur.

O zamanlar ne harika insanlar vardı! Oysa şimdi, şu sözlerin
anlamını kavrayabilecek kimse kaldı mı? Hepsi, hepsi çoktan
göçüp gittiler daha yüksek dünyalara. Kimse bu merhametten
yoksun, cehennemi labirentte yaşamak istemiyor ve ben karan-
lıkta bir başıma dolanıyorum...

Yaya geçidinde frene bastı.

“Söylesenize, Aleksandr, nereye gidiyoruz?” diye sordum.

“Bu civarda iyi bir kuyumcu biliyor musunuz? Yani, hakika-
ten iyi bir kuyumcu?”

Ne zaman pahalı bir butikte, yanında ona fiyatı küçük bir uçak
kadar tutan broşlardan alan kavalyesiyle bir kız görsem, insan

dişilerinin yarattıkları mucizelerin de bizimkilerden aşağı olmadığına emin olurum. Belki daha bile iyidir. Etten yapılmış bu üreme makinesini, paha biçilmez bir pırlanta takımına değer, muhteşem bir bahar çiçeği olarak sunmak ve bu illüzyonu bizim gibi birkaç dakikalığına değil, yıllar, on yıllar boyunca yaşatmak; hem de kuyruk falan kullanmadan... Hakikaten kabiliyet gerektiren bir iş. Galiba kadınlarda da cep telefonları gibi dahili bir anten var.

İçimdeki sesler bu mevzuda şöyle diyor:

1) Kadın, bu üreme makinesini muhteşem bir bahar çiçeği olarak sunabildiğine göre, dişi cinsiyeti sadece çocuk doğurmayaya indirgenemez: En azından bir beyin yıkama kabiliyeti de var demektir.

2) Muhteşem bir bahar çiçeği de kendi kapsamında bir üreme ve beyin yıkama mekanizmasıdır, yalnız onun eti yeşil rengidir, beyin yıkama işini de arılara yapar.

3) Paha biçilmez bir pırlanta takımı aslında kadından başka kimsenin işine yaramaz, yani onun bir kadına layık olup olmadığı hakkında mülahazalarda bulunmak beyhudedir.

4) Dahili antenli cep telefonları form olarak uygundur ama özellikle betonarme yapılarda iyi çekmezler.

5) Antenleri dışarıda olan cep telefonlarının formları bu sebeple şekilsizdir, üstelik betonarme binalarda daha kötü çerkerler.

Kadın barışçıl bir yaratıktır, sadece kendi erkeğini hipnotize eder ve ne kuşlara ne hayvanlara dokunur. Bunu yüksek biyolojik hedefler, yani kişisel olarak hayatta kalmak için yapıyor olduğundan, bu kandırma affedilebilir, bizim tilkiler olarak burumuzu bu işe sokmamamız gerekir. Ama daima eşi tarafından zihnine ekilen kâbus ve gotik unsurlu düşlerle yaşayan evli bir erkek, bir şişe birayı devirdikten sonra ansızın, kadının çocuk doğurmak için gerekli cihazdan başka bir şey olmadığını iddia eder ki bu çok ama çok gülünçtür. Erkek bunu söylerken ne

kadar komik olduğunu bile anlamaz. Bu bağlamda, kendisine son derece saygı duyduğum Kont Tolstoy'a atıfta bulunmaksızın, genel konuşuyorum.

Ama gene konudan saptım. Demek istediğim, kadının hipnotik yetenekleri çok ortadadır ve her kim bundan şüphe ediyorsa, pahalı ıvır zıvır satan bir mağazaya girip şüphelerini dağıtabilir.

Aleksandr'ın hediyeysi aslında benim için seçtiğini son dakikaya kadar tahmin edemedim. Böyle düşünmek için hiçbir sebebim yoktu. Göz kamaştırıcı sürtüğü için hediye alması gerektiğini düşünüp bütün ciddiyetimle öğüt verdim ona. Bu yüzden, nihayet iki küçük kutunun parasını ödeyip de bana uzattığında, kendimi acayip aptal hissettim. Bunu beklemiyordum. Oysa tilkiler, insan eylemlerini öngörebilmelidir – hepsini değilse bile, kendilerini etkileyecek olanları. Hayatta kalmamız buna bağlıdır.

82

Aynı büyüklükteki bu iki küçük kutunun içinde biri sekiz, diğeri on beş bin dolarlık iki yüzük vardı. Büyük taş sekiz kırat-tı, küçüğü ise beş nokta dört. Tiffany. Olacak iş mi bu: yirmi üç bin dolar! Bu para için kaç defa çıkarmam gerek kuyruğumu, diye düşündüm neredeyse sınıfsal bir kıskançlıkla. En önemlisi de benden bir şey istemiyordu. Telefon numaramdan başka. Kuzeye uçuşması gerektiğini ve döndüğünde, iki gün sonra beni arayacağını söyledi.

Yüzükleri satın almak öyle basit bir iş değildi. Tezgâhtar, böyle büyük bir işlemi kendi başına gerçekleştirebileceğinden şüpheye düştü. Kasadaki kız da öyle.

“*Manager*’ gelmeden yapamam,” dedi kız.

“Manager” kelimesini, garip bir vurguyla söylüyordu; “minet-jir” der gibi – yani Rusça “oral seks-yağ”. Bu “minet” kelimesine dayanamıyorum ama gülünç de bir yandan; üstelik

etimolojisini de pek güzel yansıtıyor: Vatanımız, pırlantalarımızı zı sınıfsal nefretle paketliyor.

Ne kadar yorgun olduğumu ancak Bitsevskiy Parkı'na geline anladım; e-postama bakacak gücüm bile yoktu. Ertesi gün öğlene kadar uyudum. Bir kalenin savunmasıyla ilgili şüphe uyandırıcı, Borgesvari düşler gördüm: Sarı Türban Ayaklanması sırasında şehirlere yapılan akınlara benzeyen bir şeyler. Savunmacıların arasındaydım ve surlardan aşağı ağır mızraklar fırlatıyordum.

Buradaki sembolizmi bana açıklamanıza gerek yok, buna dayanamam. Geçen yüzyılın yirmili yıllarında romantik Kızıl Freud'culara kendi uydurduğum düşleri anlatarak onları delirtir, öyle eğlenirdim: "Sonra kuyruklarımız kopuverdi ve bize, kuyrukların bir şelalenin üzerindeki hindistancevizi ağacında asılı kaldığını söylediler." Düşümde mızraklar fırlatıyorsam bu, olanların sembolik anlamlarını kendime itiraftan kaçınıyorum demek değildir. Kaçınmıyorum demek de değildir. Bu tür saçmalıklarla uğraşmayı uzun zaman önce bıraktım zaten.

Dinlendikten sonra kafam daha parlak ve duru çalışmaya başlamıştı; düşündüğüm ilk şey de olan bitenlerin mali yanıydı. Şahsi ödeme endeksim zarif bir şekilde yeşillenmişti: İki yüzük, kuyumcуда yirmi üç bin yapıyordu, demek ki ikisini on beş bine satabilirdim.

Ama satmak çok yazık olacaktı – son yüz yılda nadiren böyle güzel şeyler hediye etmişlerdi bana. Sovyet Rusya zamanında bu tür şeylerde çok katıydılar. Brejnev'in son zamanlarında bile böyleydi durum: Elinde filesi, sokaktan geçen bir adam kuyumcuya girip de otuz bin rubleye broş alacak olursa o hafta bütün ulusal basın, ilgili devlet organlarının neyle uğraştığını sorarak öfkeyle yazardı bunu. Otuz bin ruble istiflenmiş para delice bir miktardı, doğruya doğru. Ama madem öyle, neden broşu vitrine koyuyorlardı? Yem olsun diye mi? Öyle olunca da basının

öfkesi anlaşılır oluyordu: Yemi koymuşlar ama balık oltaya gelmeden yiyip kaçmış.

Her neyse, bu broşu bana hediye eden Yeliseyevskiy sebze meyve hali müdürü kulağıma eğilip şehvetli kahkahalarla gül-müştü. Tedbirli bir adamdı ama ihtirası yüzünden romantik olmuştu. Zavallıyı kurşuna dizdiler, çok acıdım; gerçi o broşu takmak hâlâ içimden gelmez. Sovyet tarzı kitsch'in özgün bir örneğiydi: zümrüt hıyarların etrafında pırlanta başaklar ve yakut pancarlar. Sovyet Rusya'nın kaybettiği yegâne muharebenin ebedi hatırası: Hasat muharebesi...

Yüzükleri inceledikten sonra e-postama bakmaya karar verdim. Gelen kutusunda tek bir posta vardı, mutluluk veren bir mektuptu bu: Neredeyse binlerce yıldır görmediğim kardeşim Ye Huli'den geliyordu:

Merhaba, Kızıl.

Nasıl gidiyor hayatın? Eskisi gibi, kendini manen mükemmelleştirmekle mi meşgulsün? İllüzyon dünyasının labirentlerinden çıkış yolu bulabiliyor musun? Bizim şu büyük, yoldan çıkmış ailemizden hiç değilse bir kişi bulabilseydi bu çıkışı, ne iyi olurdu.

Bense bu labirentlerde hepten kaybettim yolumu. Hâlâ Tayland'dayım, Pattaya'dan yeni ayrıldım. Son otuz senedir deniz iyice kirlendi. Ayrıca buradaki kadınlarla aramızda öyle bir rekabet var ki tilki zanaatıyla hayatını kazanmak giderek zorlaşıyor. Burada her şey tersine: Dünyanın büyük çoğunluğunda bir oğlan doğduğunda mutlu olurlar, burada kızdan mutlu oluyorlar, bir de aynen şöyle diyorlar: "Ne güzel, bir kızımız oldu, yaşlılığımızda açlık çekmeyeceğiz!" Konfiçyus bunu duysa cübbesinin yeniyle asardı kendini.

Şu anda yaşadığım Phuket Adası şimdilik temiz ama birkaç yıla kadar Pattaya gibi olur. Çok fazla turist var. Patong Körfezi'nde kalacak yer buldum, "Christine's" diye bir masaj salonunda çalışıyorum. Biz masörler, yanaklarımız iblisler gibi al

al, vitrine benzer bir yerde sıralarda oturup duruyoruz. Pembe, güneş yanığı *farang*'lar (batılı turistlere böyle diyoruz) sokaktan geçerken masörünü seçiyor. Sonrası, ayrı bir odaya geçme kısmı, gerisini de biliyorsun. Tay masajında çok iyi bir uzman sayılıyorum, bu yüzden tarifem diğerlerinden yüksek, ama gene de akşamları, salona beş dakika mesafedeki Bangla Caddesi barlarında çalışmam gerekiyor. Gündüzleri salonda öyle bir yoruluyorsun ki sonra bir de rengârenk çaputlar giyinip sahneye çıkıyorsun. Aslında sahne de değil, sadece uzun, tahta bir sıra; göğüslerine numaralar asılı kızlar bunun üzerinde bir uçtan bir uca ağır ağır yürüyüp duruyoruz. *Farang*'lar da aşağıda, barda oturuyorlar, soğuk biralarını içip kız seçiyorlar. Bu iki yerde birden çalışıp günde elli dolar kazanabilirsem kendimi şanslı sayıyorum.

Burada hayatın temelleri kaymış durumda. Tay kızları mütevazı ve arı gibi çalışkan. Arılar doğada çiçekten çiçeğe uçarlar ve bitmeyen bir azimle özsularını emerler. Ama kovanın yanındaki bir kovaya şerbet dökecek olursan şekere koşarlar ve hiçbirisi çiçeklere uçmaz. Batı, bizim bu gizemli tropik bahçemizi, sahildeki otellerden dolar nehirleri saçarak aynen böyle yıkıyor. Sizin Rusya da bizim için aynı şekilde bir seks sömürücüsü; artık gelişmiş ülkeler için bir hammadde deposundan başka bir şey olmayışı bu ahlaki suçu pek azaltmıyor. Gerçi, Tayland'ı da hammadde kaynağı olarak insan pek yanlış olmaz... Dogmatizme kapıldığımı düşünme, bugün sıcak bir gün, ben de çok yorgunum.

Yeri gelmişken, şu Rusya meselesi. Geçenlerde, yeni kocası Lord Cricket ile bizim buraya, Phuket'e gelen kardeşimiz İ ile konuşuyordum (budala lord, acayip mutlu). Ondan şaşırtıcı bir şey duydum. Süper kurtadamlar ilgili kehaneti hatırlıyor musun? İ diyor ki o kehanette bahsedilen yer Moskova'ymış. Keskin zekâlıdır, bilirsin. Kehanet göre süper kurtadam, tapınağın yıkılıp sonra eskisi gibi yeniden yapıldığı şehirde görünecekmiş. Yüzyıllar boyunca bu şehrin Kudüs olduğunu sanmışlar; süper

kurtadamin gelişinin de kıyamet alameti, Apokalips gibi bir şey olduğunu düşünmüşler. Ama İ Huli, bu hikâyelerde bizim Yahudi-Hıristiyan sembolizminin hipnozuna kapıldığımıza emin; hani, tapınak denince hemen Kudüs akla geliyor ya...

Hem kehanette Kudüs'ü gösteren bir işaret de yok. Moskova'da ise yakınlarda, kültür devrimi sırasında yıkılan Kurtaran İsa Katedrali'ni yeniden inşa etmişler (kardeş İ, tapınağın ismini böyle hatırlıyor). Üstelik tıpkı ilk yapıldığı zamanki gibi yapmışlar – İ, bunu senden öğrendiğini söyledi. Bana kalırsa yakın zamanda bu mistik hikâyelere kendini kaptırmış kocasıyla birlikte İ'yi misafir edebilirsin.

Bu Lord Cricket, sadece bir mistik değil. Londra'da sanat uzmanı ve koleksiyoncusu olarak tanınmış birisi, birçok galeriyle de birlikte çalışıyor. Ayrıca, senin de muhakkak bildiğin meşum Countryside Alliance'ın liderlerinden biri: Hani şu tilki avının yasaklanmasına imkân vermeyen dernek. Böyle bir adamın nefes almasına izin vermenin ne kadar zor olduğunu biliyorum. Yalnız rica ederim, kardeş İ'nin kocalık sırasına kimi alacağına karar vermediğini unutma. Bu yüzden benim yaptığım gibi metin ol, yumruğunu sık, katlan. Hatta en iyisi olan biteni bir köşeden seyret ve gül: Bu lord her yerde kurtadam arıyor da bir tek kendi yatak odasına bakmıyor. İnsanlar böyledir zaten. Anlamadığım tek şey bu doğaüstü şeylere ilgileri nereden geliyor? Gerçi sömürücü sınıfların temsilcileri kendi parazit varlıklarını haklı kılmak için okültizme kapılırlar sık sık.

Senden bir öğüt isteyeyim. Acaba Rusya'ya mı taşınısam? Rus turistler hoşuma gidiyor; iyi yürekli, çok bahşiş bırakıyorlar ve çabucak uykuya d alıyorlar çünkü çok içiyorlar. Birinin göğsünde çok güzel bir dövme gördüm: Lenin, Marx, orak ve çekiç vardı; üstelik henüz çok genç. Beni çok beğendi. Kameraya aldı, sonra da Rusya'ya gelmemi önerdi. "Bu güzellelikle Rusya'da bir kariyer yapabilirsin," dedi. "Üstelik masaj salonlarında filan da değil. Bizim elitlerin etrafında bir iki sene

dolansan, hayatın boyunca yetecek para kazanırsın.” Dediğine göre Rusya’da her şey başka türlüymüş şimdi, her yerde reform yapıyormuş, millette de para bolmuş. Doğru mu bu? Etrafında dolanmam gereken şu elit nasıl bir şey? Beni kabul eder mi?

Ayrıca, dediğine göre sizin rublenin dolar karşısındaki değeri, bizim batın değeri gibiymiş, yani senin için kültür şoku da olmaz, diyor. Sizin Moskova’da işler nasıl, ben Ye Huli için de yer var mı, yaz bakayım.

Aklında ve kalbimdesin.

Senin, Ye.

Ye kardeş... Onu hatırlayınca gülümsedim: ciddi, asık suratlı ve çok içten. Ayrıca en iyimizdi: Bu yüzden en ağır yükleri de o sırtlanırdı. Halk kurtuluş savaşı boyunca başkan Mao’nun yanında, Çin Halk Kurtuluş Ordusu’ndan madalya almıştı ama Çin’de kapitalizm yeniden doğduğunda Tienanmen meydanında parti kartını yakmış ve Tayland’a kaçmıştı. Şimdi de Rusya’ya gelmek istiyor; sanıyor ki Ekim Devrimi yıllarında olduğu gibi burası... Zavallı, gelmesin diye ikna etmek gerek. Gelse ne olacak, kar yığınlarının arasında keder içinde yaşayacak. Veya Nasyonel Bolşeviklerden biriyle ilişki kuracak. Nasyonel Bolşevikler de nihayet Diesel firmasıyla sözleşme yapınca işi sonuna kadar götürecek, uzun bir hapis cezasına çarptırılacak – kaç defa başına geldi bu...

Birkaç saniye, onun hayallerini etkileyecek bir betim aradım. Nihayet, buldum. Ellerimi klavyeye koydum.

Merhaba, Kızıl.

Bu karlı çölde senden haber almanın beni nasıl mutlu ettiğini bilemezsin. Tayland’dan sıkıldığını söylüyorsun. Bir de şöyle düşün: Altın milyar ülkelerinde* insanlar bütün bir yıl

* Rusça’da görece gelişmiş ülkelere (sıklıkla da Batı ülkelerine) işaret eden bir terim. -ybn

boyunca iki haftalığına sizin hindistancevizi cennetinize gelmek için para biriktirip duruyorlar. Beş yıldızlı otellerdeki hayatla senin hayatının taban tabana zıt olduğunu anlıyorum. Ama hiç değilse gökyüzü ve deniz aynı, zaten insanlar da bu yüzden neonlu sokaklarından çıkıp size geliyorlar.

Yabancıların zehirli dolarlarıyla masum yerlilerin hayatını mahvettiğini, onlara basit bir işi bile çok gördüğünü, bu yüzden Tayland'daki hayatın allak bullak olduğunu söylüyorsun. Gözlemlerine saygı duyuyorum ama olaylara farklı bakmayı dene: O sapıklar yıl boyunca bürolarında ve işyerlerinde yeterince zehirli dolar toplamak için birbirlerinin gırtlığını parçalıyor. Allak bullak olan onların hayatları, yoksa neden senin salonuna gelsinler, sevgili dostum? Ücretler düşük diyorsun; evet, bununla mücadele etmek gerek. Ama her defasında uğruna elli milyon insanın öldüğü böyle genellemeler şart mı?

88

Burada vaziyetin nasıl olduğunu soruyorsun. Kısaca şöyle anlatayım: Her yanda kahverengi çikolata deniziyle çevrilecek olma umudu, en iyimser kimselerde bile eriyip gidiyor. Ayrıca, o zekice yapılmış reklamda söylendiği gibi, elinde değil, ağzında eriyor bu hayaller.

Moskova'da gökdelenler yapıyorlar, tonla suşi yiyorlar ve milyarlarca rublelik davalar açıyorlar. Ama bu *boom*, ekonomide pek az karşılık buluyor. Bütün Rusya'dan para akıyor buraya ve hayatı, bu devasa ülkenin diğer yerlerine göre biraz yumuşatıyor. Hatırlıyor musun, Modern dönemin temel çelişkisinin para ile kan arasındaki çelişki olduğunu söyledin. Moskova'da daha da sertleşiyor bu çelişki çünkü kan şimdilik uzakta akıyor, para ise her zaman başkasına ait. Ama bu da tamamen geçici bir durum.

Buradaki hayat öyle kendine has ki onun gerçeklerini kavramak için Oswald Spengler gibi bir kâhin olmak gerek. Spengler'in görüşüne göre, her kültürün temelinde, birbiriyle ilişkisiz sayısız görüngü içinde ortaya çıkan gizemli bir ilke

yatar. Mesela, paranın yuvarlak formuyla antik bir şehri çeviren surlar arasında derin, içsel bir akrabalık vardır, vb. Bence, Spengler çağdaş Rusya'yı inceleseydi, ilk olarak (senin de sor-duğun) mesele dikkatini çekerti: yerel elit.

Bu elit hakikaten kendine has bir şey. Sana yanlış anlatmışlar: Bu kimselerin "etrafında dolanan" hiç kimse, bu yüz-den daha fazla para kazanmış değil henüz. Aksine, böyle bir durumda ancak daha az para kazanabilirsin, yoksa zaten elit, elit olmazdı. Eski zamanlarda Orta Krallık'ta her devlet memuru Erdem Yolu'nda' yararlı bir şeyler kazanmaya uğraşırdı. Buradaysa herkes, yolun ortasına kendi bariyerlerini koyuyor ve sadece para karşılığı kaldırıyor onları. Buradaki toplumsal sözleşmenin özü, insanların birbirleri önündeki bariyerleri bu şekilde kaldırmasından ibaret.

Buradaki elit ikiye ayrılıyor; "huy society"™ (*high society*'den bozma) ve "apparat" (bu da *upper rat*'tan).™ *Huy society*, iktidar karşısında yaltaklanan *business* dünyası; bunlar her an bir *business*'i kapatabilirler çünkü burada *business* hırsızlıktan ayrılmaz. *Apparat* ise, *business*'tan aldıkları haraçla beslenen iktidar. Yani bunların ilki, ikincisine çalması için izin veriyor ki o da çırpması için kendine izin versin. Boşluğun orta yerinde bu büyüü ilişkiyi kurmayı beceren insanları bir düşün. Üstelik gücün bu iki dalı arasında kesin bir sınır da yok: Biri, hafif dalgalarla diğerinin içine akıyor, ikisi birlikte, kendi kendini yutmaya çalışan kocaman şişko bir sığana benziyor. Gerçekten sen de dönmek istiyor musun bu ouroborosun içinde? Simyada, kendi kuyruğunu ısırarak yılan sembolüne böyle derler. Ama bizim durumumuzda bu ourobojik falan değil, tamamen ürolojik bir hastalık gibi.

* *Tao Te Ching* sırasıyla yol, erdem ve kitap kelimelerinden oluşur, farklı düşünceler olmakla beraber kabaca *Yolun ve Erdemin Kitabı* şeklinde çevrilebilir. -ybn

™ "Huy", Rusça argoda penis. -çn

™ (İng.) High Society: Yüksek Sosyete. Apparat: Gereç. Upper Rat: Üstteki sıçan. -ybn

İşitmiş olduğun reformlar da hiç yeni şeyler değil. Ben kendimi bildim bileli yapılır bunlar. Amacı da geç kalınmış bütün olası gelecek tasarımlarından en adisini seçmektir. Her reform, balık baştan kokuyor diyerek başlar, sonra reformcular sağlıklı gövdeyi hüpletir, kokmuş baş ise suyun üzerinde gezinmeye devam eder. Bu yüzden, Korkunç İvan zamanında çürümüş ne varsa bugün de diri; beş sene önce sağlıklı olan ne varsa da çoktan mideye indirilmiştir. Buradaki “upper rat”, sancaklarına ayı değil, bu balık başını koysa yeridir. Gerçi ayı da akıllı bir seçim: Ekonomik durgunluk için kullanılan uluslararası bir sembol, ayrıca Rusçada “pençesine almak” diye bir deyim de var; rüşvet için kullanılır. Eskimoların dilinde farklı kar yağışlarını tarif etmek için otuz kelime var, çağdaş Rusçada da birine rüşvet vermek anlamına gelen neredeyse aynı sayıda deyim vardır.

Ama Ruslar gene de severler ülkelerini; yazarları ve şairleri de ülkelerinin bu halini geleneksel olarak bir masal devinin ayaklarındaki prangayla karşılaştırırlar – yoksa fazla hızlı gider bu dev... Of, bilmiyorum. Çok uzun zamandır dev filan yok, sadece petrol kuyusuyla ona asılı, kendi kendine ouroboros yapıp duran bir sıçan. Rusların var olmasının biricik amacı bu sıçanı karlı çöllerden geçirmek, bu arada yaptıklarında jeopolitik bir anlam bulmaya ve böylece küçük halkları esinlemeye çalışmakmış gibi geliyor bana.

Yerel kültürün birbiriyle ilişkili iki yansımasına daha, yani son derece tabu haline gelmiş, insanlar arasında gündelik konuşulan kelime dağarcığıyla genel hayat tarzının cezai bir suç olduğunu kabul eden kanunlara (yani, buna göre, herkesin yüzünde günahın silinmez damgası vardır) bakacak olursak da misafirliğine gitmeye hazırlandığın gestalt’ın kısa bir tasviri elimize geçer. Bu liste sonsuza kadar uzatılabilir: Çelik kapılı daireler, metafizik *blockbuster*’lar’ (ki bunlarda iyilik, kötülük de kendisine aynısını yaptığı için, kötülüğün beslenmesine izin verir, vb.), hepsi bunun içindedirler. Ama bu kadarı yeter.

Burada kariyer yapan bir kız olarak mesleki gözlemlerimi de seninle paylaşsam iyi olacak. Entelijensiyanın *Robinson*, entelektüellerin de *Ultima Thule* adını verdikleri bir tutsaklık oyunu var. Şöyle bir şey: Adam sadece penisinin başı suyun yüzeyinde görünecek şekilde küvete yatıyor. Sonra bir kibrit kutusundan kanatları kopartılmış bir sinek çıkarıp bu adanın üzerinde salıveriyor. Bu kuzeyli eğlencesinin esası, talihsiz böceğin penis başında (oyun da adını bundan alır zaten) amaçsız yürüyüşünü izlemekten ibarettir. Varoluşun umutsuzluğu, yalnızlık ve ölümle ilgili bir tür meditasyondur bu. Oyundaki katarsise, sinek yürüdükçe penis başının uyarılmasıyla erişilir. Bu oyunun farklı bir formu da vardır ki entelijansiya buna “Atlantis” der, entelektüeller ise “Ruhun Kitej’i”^{*}. Ama ayrıntıları o kadar kasvetli ki bundan bahsederek uykunu kaçırmayacağım.

İnan bana kardeşim, buraya gelersen kendini takımadalarda gezinen kanatsız sinek gibi hissedeceksin. Hani Soljenitsin’in insanlara bahsettiği takımadalar var ya, işte o. Denizi ve güneşini bu zorlu kaderle değiştirmeye değer mi? Evet, burada para daha çok. Ama inan, buranın sakinleri o paralarını, bir eroin ve alkol sarhoşluğu gibi, senin hayatını geçirdiğin mutluluk ve neşeye biraz olsun yaklaşmak için harcıyorlar.

Son olarak: Süper kurtadamdan da söz etmişsin. Bununla ilgili bütün efsaneleri mecazlar olarak anlamak gerektiğine kesinlikle eminim. Süper kurtadam, içimizden herhangi birinin manevi mükemmeliyet ve yeteneklerinin maksimum gelişmesiyle erişebileceği bir ideal. Potansiyel olarak sen de bir süper kurtadamsın. Bu yüzden onu kendi dışında aramak yanılgı anlamına gelir. İ Huli ile kocasını (henüz mümkünken bu adamı görmek çok ilginç olur) buna ikna etmeye çalışarak zaman kaybetmek istemem. Ama sen, kardeşim, aydınlık aklın ve doğruluktan şaşmayan kalbinle anlamalısın bunu.

Aklımda ve kalbimdesin.

Senin, A.

* Kitej, Rus kültüründe Atlantis benzeri su altında kalan efsanevi bir kenttir. —yhn

On yedinci yüzyılda “İki Tilki Bir Şehirde” adlı bir Çin komedisi vardı. Moskova dediğin çok büyük bir şehir. Yani problemler de daha büyük olabilir. Ama böyle düşündüğümden yazmış değilim; yemin olsun, sadece kardeşimin mutluluğunu düşünüyordum. Eğer mektubumda buna şöyle bir değindeysem, sadece onun iyiliği içindi bu – biraz daha esmerleşsindi güneşin altında, mutluluk sadece parada değildi. Süper kurtadamlarla ilgili yazdığımı da tamamen inanıyordum. Bir dahakine, sadece “gelin küpeyi geri veriyor” yöntemine göre çalışmasını hatırlatmam gerekecekti ona.

Küpe... Ansızın çok hoş bir fikir geldi aklıma ve ziynet eşyalarımınla değerli ıvır zıvırımı koyduğum metal kutuya koştum ok gibi. Lazım olan şeyi de hemen buldum: Bir çift gümüş küpe, ziynetlerin en üstünde duruyordu.

İncecik pensleri olan eski Leatherman'ımı (ilk modellerinden biriydi, artık yapmıyorlar böylesini) çıkarıp küpelerin çengellerini dikkatle ayırdım, az sonra inanılmaz bir şey avucumun içindeydi. Bu, rengi neredeyse platini andıran gümüş çengeliyle bir çift pırlanta küpeydi. Küpelerden birindeki pırlanta, diğerinden daha iriydi. Bence hiç kimse böyle bir şey yapmamıştır. Bir görseler, modelini çalarlar, diye düşündüm. Ama ne yapacaktım bununla...

Küpeleri takıp aynada kendime baktım. Süper görünüyordum. Bakar bakmaz anlaşıyordu: Kulaklarımdaki küpe değil, küpe gibi asılmış bir çift yüzüktü. Ayrıca, yüzüklerin değerli olduğu da belliydi: Pırlantalar odayı aydınlatan ışıktaki büyülercesine göz alıyordu. Esas şıklığı da pahalı bir parçanın parasal değerine horgörü göstermek için açığa çıkarılmasında, mali burjuvazinin idealleriyle 1968 değerlerinin tek bir estetik objede birleştirilmesindeydi (yani sahibinin, objeyi Abramoviç'e olduğu kadar Che Guevara'ya da vermeyi vaat ettiğini, dahası Abramoviç'e ancak Che Guevara ortaya çıkana kadar geçici olarak vereceğini ima ediyordu). Tabii, aslında Che Guevara'nın önemi yok bura-

da, zaten kimse de ona vermeye niyetli değil bu objeyi; esas amaç kızın şöyle düşünmesinde: “Abromoviç böyle bir yemle oltaya daha iyi takılır.” Kısacası, tam bir doktor reçetesi.

Gerçi, iki bin senedir böyle doktorları görmekten gına gelmişti: Bunlar hep bir şeyler yazarlar, insan ruhu ise ne kadar zaman geçerse geçsin aynı yalana inanır, şu dünyanın kayalıklarına koşar ve ve onlara çarpıp paramparça olur. Ve gene koşar, gene, ilk sefermiş gibi. Bu denizin kıyısında yaşar, dalgaların sesini duyar ve düşünürsün: her bir dalganın sadece kendini biliyor olması, geçmişten habersiz olması ne güzel!

Tabii, ruhumu mükemmelleştirmem karşılığında (çağdaş genç kızlar hayal bile edemez zaten böyle bir şeyi) hediye etmiyorlar bana böyle yüzükleri ve broşları. Sadece ıstırap verici, müphem ve nefes kesen fiziksel güzelliğimin karşılığı. Bu güzelliğin gücünü iyi biliyorum, yüzlerce yıl boyunca inceledim onu. Ama Aleksandr ile karşılaştıktan sonra nedense kendime her zamanki güvenimi kaybetmiştim. Zamanın böyle yavaş aktığı başka dönem hatırlamıyorum: Onun telefonunu beklediğim iki gün bana sonsuzluk gibi geldi. Dakikalar, geçmişten geleceğe salyangoz gibi sürünüyordu, aynanın karşısında oturuyor ve kendi aksime bakıyor, güzelliği üzerine tefekkür ediyordum.

Erkekler sık sık şöyle düşünürler: İşte, bahar günü dolaşan çiçek gibi bir genç kız, her yana gülümsüyor, güzelliğinin de farkında. Bu düşünce, doğal olarak, bu kendinin farkında olmayan güzelliği piyasa fiyatının çok altında elde etme niyetine dönüşür.

Bundan daha naif bir düşünce olamaz. Erkek bilir de görüldüğünün çiçek gibi bir kız olduğunu, kız kendisi bilmez, öyle mi? Sanki ta anasının dinindeki bir kollektif çiftlikten köylünün teki sığırını satıp eski bir Jiguli* almaya Moskova'ya gelmiş

* Daha çok ihraç modeli olan Lada ismiyle bilinen Rus otomobil markası. -yhn

de Porsche galerisinin önünden geçerken vitrinden genç satıcıyı görüp şöyle düşünüyormuş gibi: 'Ay, bu da pek güzelmış...' Ve ansızın, bu turuncu Boxter'in Jiguli'den* daha ucuz olduğuna inanıyor, değil mi ki bunda sadece iki kapı var? "Şu oğlan gale-ride bir başınayken ikna etmeyi bir denesem..."

Tabii böyle bir adam çok gülünçtür ve en ufak bir şansı da yoktur. Ama her şey de böyle kasvetli değil. Anasının dininden gelen köylü için bir kötü, bir de iyi haber var:

1) Kötü haber: Hiçbir şeyi piyasa değerinin altında satın alamaz. Her şey hesaplanmıştır, defalarca elden geçirilmiştir, fiyatlar hatasızdır. Ey buraya giren, umudunu dışarıda bırakasın.

2) İyi haber: Bu piyasa fiyatı, aşağılık kompleksi ve başarıya ulaşacağına dair kendine duyduğu inançsızlığıyla katlanan hormonal sarhoşluğuyla kıyaslanınca tahmin ettiğinden çok daha düşüktür.

Tabii, yeni bir turuncu Boxter'i olmayacak, yalnız Toplum-sal Gelişme Bakanlığı'ndan şöyle eski ama eli yüzü düzgün bir şey alabilir. Mesela yaşlı bir Audi. Ama Audi'ye ihtiyacı yok, traktöre ihtiyacı var. Bu köylünün, aynı zamanda bütün erkek-lerin trajedisi, bizim güzelliğimizin peşinden koşmalarıdır; bu güzelliğin doğasını anlamadan. Öyle çok türden şeyler söylenir ki bununla ilgili: Korkunç ve dehşet uyandırıcı bir şeydir bu güzellik, üstelik dünyayı kurtaracak olan şeydir, falan filan. Ama bunlara bakarak bir şey anlaşılmaz.

Biz tilkilerle en güzel kadınların ortak yanı, kendi ürettiği-miz duygular sayesinde yaşıyor olmamızdır. Tabii kadını idare eden içgüdülerdir, tilkiyi ise akıl; kadın karanlıkta ve el yordamıyla ilerlerken tilki parlak gün ışığında gururla yürür.

Ayrıca itiraf etmek gerek: Bazı kadınlar rollerini iyi oynar. Ama isteseler de mesleki sırlarını ortaya çıkaramazlar çünkü bunları rasyonel bir düzeyde kendileri de bilmez. Biz tilkiler ise

* Klasik Lada'lar ilk olarak Jiguli (Urallarda bir dağ) adıyla piyasaya sürülmüştü. —77

bu sırları bütün çıplaklığıyla biliriz. Şimdi size bunlardan birini, en basit ve başlıcasını anlatacağım.

Güzelliğin doğasını anlamak isteyen biri ilkin kendine şu soruyu sormalıdır: Nerede bulunuyor bu güzellik? Çok güzel görünen bir kadının içinde bir yerde olduğunu kabul edebilir miyiz? Mesela yüzünün çizgilerinde olduğunu söyleyebilir miyiz? Veya vücudunun kıvrımlarında?

Bilimin ortaya koyduğu üzere, duyu organlarımızdan, bizi ilgilendiren durumda gözlerimizden beynimize ham bir bilgi akışı vardır (zira bu bilgi görsel kortekste işlenir). İlkin sadece renkli lekelerden ibaret kaotik bir şey olan bu bilgi, görsel trakt tarafından sinirsel uyarımlar olarak sayısallaştırılır. Yani bir aptal bile anlayabilir ki ortada güzellik diye bir şey yoktur; yani güzelliğe insan gözüyle ulaşamaz. Teknik olarak konuşursak, güzellik dediğimiz şey hastanın bilincinde ortaya çıkan bir yorum, interpretasyondur. Hani derler ya: *in the eye of the beholder*.*

Güzellik kadına ait değildir ve onun kendine has bir niteliği sayılamaz ancak hayatın belli bir ânında yüzü, çatıların arasında görünmez olan güneşi yansıtan pencere camı gibi güzelliği yansıtır. Bu yüzden, kadın güzelliğinin zamanla solduğunu da söyleyemeyiz zira güneş yoluna devam ediyordur ve şimdi başka evlerin pencerelerinde yansımaktadır. Ama bildiğimiz gibi güneş, bizim baktığımız camlarda değildir. Güneş, bizdedir.

Nedir bu güneş? Bağışlayın, başka bir gizem bu, oysa ben bugün sadece tek bir gizemi ortaya sermeye niyetlenmişim. Ayrıca, pratikbüyü açısından, güneşin doğası hiçbir önem taşımaz. Önemli olan onun ışıyla yaptığımız manipülasyonlardır; bu noktada tilkilerle kadınlar arasında önemli bir fark bulunur. Ama daha önce de olduğu gibi bu farkı ancak bir analogi yardımıyla açıklayabilirim.

Hani bir kuşakla çevrili, insanların başlarına geçirdikleri

* (İng.) [Güzellik] bakanın gözündedir. -ybn

lambalar vardır. Bisikletçiler ve mağaracılar arasında çok popülerlerdir bunlar. Gayet kullanışlıdır: Başını nereye çevirsen orayı aydınlatır. Ben de geceleri Bitsevskiy Parkı'nda başıma böyle bir şey geçirip bisiklet sürüyorum. Üzerinde üç güçlü lamba var; asfaltın üzerinde lacivert-beyaz ışık demetleri yansıtıyor. Güzellik de lambanın ışığı bakan kişinin kafasındaki bir şeyden yansıdığına ve bu yansı gözlerine düştüğünde onun bilincinde oluşan etkidir.

Her kadında, doğduğu andan itibaren belli açıda yerleştirilmiş bir ayna vardır ve güzellik endüstrisi ne yalan söylerse söylesin, bu açığı değiştirmek mümkün değildir. Biz tilkiler ise bu aynanın eğimini büyük ölçüde yeniden ayarlayabiliriz. Tıpkı bisikletçiler gibi. Hipnoz burada cilveyle birlikte işler: Kuyruk battaniyenin altında kalır ancak onu çok hafif hareket ettirerek kendimize yardımcı oluruz. Ama her tilki bilir ki mesele zaten bu "çok hafif"i ayarlamaktadır.

Bu notlar için özel olarak, 18. yüzyılın ünlü maceracısı Kont De Chermandois'nın anılarından bir pasaj çevirdim. Burada, kardeşim İ Huli'nin hikâyesine değinmiş. Chermandois onunla, devrimin dehşetinden kaçıp kurtulduğu Londra'da karşılaşmış. Aralarında bir aşk hikâyesi geçmiş ama sonu çok talihsiz olmuş: Kont, tuhaf şartlar altında kalp krizinden ölmüş. Kont, tilkinin, aynasını çevirerek yansıyan ışığı doğruca kurbanının gözlerine tuttuğu ânı şöyle tasvir ediyor:

Çok güzel olduğunu söyleyemem. Uzun bir ayrılıktan sonra onu gördüğümde, meşum gözleri olan bu zayıf, küçük yaratığın benim için nasıl olup da her şeyi; aşkı, hayatı, ölümlü, ruhun kurtuluşunu ifade ettiğine hayret ederdim. Ama ne zaman bakışları üzerime takılsa her şey değişirdi. İlkın, yeşil gözlerinde sanki sevilip sevilmediğinden duyduğu şüphenin korkusu belirirdi. Onun sevillecek bir şeyi olmadığı aşikâr görünürdü bu anda ve her defasında şefkatle karışan bir mer-

hamet duygusuna kapılırdım. Ama o, bu duyguları, süngerin şarabı emdiği gibi emerdi ve ansızın insana aklını oynattırarak ısırap verici bir güzellikle aydınlanırdı. Karşılıklı kısa bakışlarımız her şeyi değiştirirdi. Bir dakika önce, bu aslında çirkin kadının nasıl olup da beni baştan çıkardığını anlamazken şimdi, az önce onun çizgilerinin büyüleyici gücünden nasıl olup da şüphe ettiğimi aklım almazdı. Ve gözlerine ne kadar uzun baksam, bu duygu o kadar güçlü olur, beni bir hezeyana, fiziksel acıya sürüklerdi: Sanki arkasında gizlenmek istediğim duvardaki bir yarığa hançer saplamış da azıcık kıpırdasa bu keskin bıçak tuğlaları yerinden oynatacak, duvar devrilecek ve ben de onun karşısında gene çırpıplak ve çocuk kadar çaresiz kalakalacakmışım gibi. Bu metamorfozu defalarca inceledim ama ruhumu baştan ayağa kor haline getiren o ateşin gerçek doğasını hiç öğrenemedim.

Heyhat, öyledir: Güzellik ateşe benzer, yakar, sıcaklığıyla insanın aklını başından alır, kurbanını alıp götüreceği yerde sükûnet, serinlik ve yeni bir hayat olduğunu vaat eder – ve bir kandırmacadır bu. Daha doğrusu, öyledir de kurban için değil: Sadece kurbanın yerini alacak ve sonra bu merhametsiz iblis tarafından gene yenilip yutulacak o yeni hayat için.

Neden söz ettiğimi biliyorum. Bu iblis iki bin yıldan fazladır hizmet ediyor bana ve bunca uzun ilişkimiz olmasına rağmen ondan birazcık korkuyorum. Güzellik iblisi, bütün akıl iblislerinden daha güçlüdür. Ölüme benzer ama hayata hizmet eder. Ve benim içimde yaşamıyor; sadece alnımdaki lambadan salıveriyorum onu, Alaaddin'in cini gibi; sonra cin kafesine geri döndüğünde de savaş meydanındaki ganimetleri topluyorum. Yüküm ağır, hiç değilse Batı Cennetinin Buda'sı onaylasaydı yaptığım işleri. Ama elden ne gelir? Tilkilerin kaderi böyledir.

Sadece tilkilerin de değil. Küçük kız kardeşlerimiz olan insan dişilerinin kaderi de böyledir. Sadece duygusuz ve budala

bir erkek şovenisti, kadını bu yüzden hor görebilir. Nihayetinde kadın, Âdem'in kaburga kemiğinden yaratılmış değildir; bu, sıcak yüzünden gevşeyen kâtibin işgüzarlığıdır. Kadın, Âdem'in göğsündeki, içinden kaburgasının çekip çıkarıldığı yaradan yaratılmıştır. Bütün kadınlar bunu bilirler ama hatırladığım kadarıyla sadece ikisi bunu itiraf etmişlerdir: şair Marina Tsveytayaeva ("dostlardan sana, Meryem'in ağaçtan kopardığı sır işte burada: Karnından yaralanmış bir hayvandan başka bir şey değilim ben") ve aşağı cinsten olması yüzünden inanılmaz bir öfkeye kapılmış olan İmparatoriçe Wu Zetian (onun söylediklerini nakletmeyeceğim çünkü bunlar, birincisi çok müstehcen, ikincisi de son derece idiomatiktir ve çeviriye gelmez). Sonra Âdem'e kaburgasını geri verdiler ve Âdem de o zamandan beri onu yarasına geri sokmaya çalışıyor – yaranın iyi olacağı ve yerine geri kaynayacağı umuduyla. Hiç şansı yok. Bu yara asla iyi olmayacak.

98

Kont De Chermandois'nın hançer ve duvarla ilgili söyledikleri, durumu tam anlatan bir imgedir. Biz tilkiler, gerçekten de buna benzer bir şey yaparız: İnsan kalbinin en hassas tellerini yoklarız, bunları bulunca da Wagner'in *Ritt der Walküren*'ini çalmaya çalışırız onlarla; bu eserle kişiliğin bütün yapısı parçalanır. Gerçi artık o kadar korkunç değil. Çağdaş kişilik yapısı, daha ziyade bir yeraltı sığınağına benziyor: İçinde yıkılacak bir şey yok, onu fethetmek için çaba göstermek de neredeyse tamamen anlamsız.

Ama zaten fetih de saçmalık: Nietzsche'nin andığı "göz kırpıcılar"ın duyguları derin değil günümüzde, ruhlarının orgçuları da sadece "köpek vals"i" çalışıyorlar. Böyle bir adamda, onun içine sığmayacak en şiddetli kasırgaları da uyarsan, bu kasırğa ancak birkaç yüz dolarlık banknotları önüne sürmesine

* Köpek vals (Almanca Der Flohwalzer, İspanyolca La Chokolatera vb.) piyano eğitiminde genellikle ilk öğreniler parça. —fn

yetiyor. Üstelik bunların çizilmediğini, yırtık olmadığını ya da (Tanrı korusun!) 1980'den önce basılmadığını da kontrol etmen gerekir. İşte böyle.

Aleksandr, söz verdiği gibi, iki gün sonra aradı. Telefonu uyurken kaldırdım ama o olduğundan zerre kadar şüphe etmiyordum.

"Alo?"

"Ada," dedi, "sen misin?"

"Ada mı?"

Bana hiç Ada demediğimi kesinlikle biliyordum.

"Seni Ada diye çağıracağım," dedi. "Adele'in kısaltılmışı gibi, ne dersin?"

Rusçada bu isim birbirine zıt iki tını taşır: "Ad A" (yani Cehennem A) ve "A, da" (yani "ah, evet"). Heyecan verici. En şaşırtıcı olanı ise, bunun daha önce hiç aklıma gelmemiş olması.

"Peki," dedim. "Nasıl istersen öyle çağır."

"Siz" yerine "Sen" diye konuşmaya, buna pek dikkat çekmeden geçmek daha iyidir çünkü farklı kültürlerde birbirinden çok farklı ritüeller vardır bu konuda ve hepsini akılda tutmak mümkün değildir. Bu kuralı yaklaşık bin beş yüz yıl önce formüle etmişim, üstelik bugüne kadar bir kez olsun beni yarı yolda bırakmamıştı.

"Seni görmek istiyorum," dedi.

"Ne zaman?"

"Hemen şimdi."

"Ee..."

"Arabam seni bekliyor."

"Nerede?"

"Senin yazlık sahnenin sahnesinin orada."

"Yazlık sahne mi? Nerede kaldığımı nasıl öğrendin?"

"Zor değildi," diyerek güldü. "Mihaliç seni alacak."

Biri kapıya sertçe vurdu.

“İşte,” dedi Aleksandr, telefonun diğer ucundan. “Geldi. Seni bekliyorum, çiçeğim.”

Telefonu kapadı. Çiçeğim demek, diye düşündüm. Beni ot yerine koyuyor. Kapı tekrar çalındı, bu defa daha ısrarlı. Böyle düşünceler hep birilerinin küstahlığıyla bölünür zaten.

“Adele,” diye seslendi kapının önünden tanıdık biri. “Orada mısın? Hey! Bu cihazla görüyorum seni!”

Kapıya bir daha vurdu.

“Girmeyin, ölüm tehlikesi var diye bir yazı asılı burada. Yoksa girdin de öldürdüler mi seni? Yaşıyor musun? Cevap ver! Yoksa kapıyı kıracağım!”

Aptal, diye düşündüm, şimdi bir sürü kalabalık toplanacak. Ama toplanmazlar, henüz çok erken... Gene de riske atmamak gerek. Kapıya yaklaştım ve dedim ki:

“Vladimir Mihayloviç, sessiz olun! Giyinin hemen açıyorum.”

“Bekliyorum.”

Hızla giyindim ve odama bir göz attım: Sanırım şüphe uyandırıcı hiçbir şey yoktu. Ama nasıl bulmuştu beni? Takip mi etmişti acaba?

“Açıyorum...”

Mihaliç içeri girdi ve yarı karanlığa alışmak için birkaç saniye gözlerini kırıştıtarak durdu. Sonra etrafına bakındı.

“Burada mı yaşıyorsun sen?”

“Evet.”

“Nedir burası, doğalgaz kulübesi mi?”

“Ne doğalgazı? Kapıdaki yazı sadece millet gereksiz sorular sormasın diye.”

“Peki, ne anlama geliyor bunlar?” diye sordu.

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Her odanın, evin, dairenin kendince bir anlamı vardır. Bu mekânın anlamı ne?”

“Ben dolu mekânları sevmiyorum,” dedim. “İnsanların beni

belli bir mekâna yerleştirmesinden de hazzetmiyorum. Burası güzel, doğalgaz borularının altında boş bir mekân. Eskiden bir depo vardı burada. Sonra her şeyin üzerini örttüler, duvarların arkasına elektrik şebekesi kurdular, sonra da burayı unuttular. Tabii bedavaya unutmadılar, biraz ödeme yapmam gerekti...”

Parmaklarımı anlamlı bir tavırla birbirine sürttüm. Aslında parmaklarımı değil kuyruğumu oynatmam gerekirdi ama zorlu kaderimin bütün ayrıntılarını Mihaliç’a açmaya hazır değildim.

“Kalorifer var mı bari?” diye sordu. “Aha, görüyorum, petekler var. Peki, tuvalet nerede?”

“Tuvalet gitmek mi istiyorsun?”

“Hayır, sadece soruyorum.”

“Koridorun öbür ucunda. Duş da var orada.”

“Hakikaten bu köpek kulübesinde mi yaşıyorsun sen?”

“Neden köpek kulübesi olsun?” dedim. “Plan itibarıyla avukatların ya da siyaset bilimcilerin yerleştiği türden mansart çatı katlarına benziyor. Şimdi bunlar moda. Tavan eğik çünkü üzerimizde yazlık sahne var. Romantik.”

“Peki, ışıksız nasıl yaşıyorsun?”

“Tavandaki şu cam paneli görüyor musunuz? O, pencere. Güneş yükselince harika düşer buraya ışık. Zaten karanlıkta da iyi görürüm ben.”

Kaldığım yeri bir kez daha gözden geçirdi.

“Şu çuvallarda senin ıvır zıvırlar mı var?”

“Öyle de diyebiliriz.”

“Bisiklet senin mi?”

“Evet,” dedim. “İyi bir bisiklet, fren diskleri var, selesi sertleştirilmiş plastik.”

“Bilgisayarın da mı sertleştirilmiş plastik?”

“Güleceksiniz ama öyle. Vaio’nun iyi bir modeli; Sony bunları sadece Japonya için yapıyor. Dünyadaki en hafif dizüstü bilgisayarı.”

“Anlaşıldı. Demek bu yüzden mukavva kolinin üzerinde, ha? Masa yerine? Gelen misafirlerden de mi utanmıyorsun?”

Sesinin tonu canımı sıkmaya başlamıştı.

“Biliyor musunuz, Vladimir Mihayloviç,” diye cevap verdim, “doğrusunu söylemek gerekirse, hangisine daha kayıtsız kaldığımı ben de bilmiyorum: Etrafımı saran şeylere mi, yoksa etrafımı saran insanların düşüncelerine mi? İkisi de göz açıp kapayıncaya kadar geçip gidiyor, geçmişte kalıyor; sıkılacak zaman bile bulamıyorum.”

“Bildiğimiz çöp ev yani,” diye özetledi. “Semt karakolundakiler burayı biliyor mu?”

“Bildirecek misiniz?”

“Senin davranışına bağlı. Neyse, çıkalım.”

Arabaya kadar sessizce yürüdük, yalnız Mihaliç iki defa küfretti – ilki, iki kontrplak arasındaki daracık yarıktan sıkış tıkış geçerken, ikincisi de paravanın altından eğilirken.

“Lütfen küfretmeyin,” dedim.

“Kolumun yeni yırtıldı. Bisikletini nasıl geçiriyorsun buradan?”

“Kolaylıkla. Yazın dışarıda bırakıyorum. Kimse buraya gelmez.”

“Evet,” dedi. “Kesinlikle öyle.”

Araba, spor kompleksinin girişinde bekliyordu. Talihliydim: Mihaliç’in ziyaretini kimse fark etmemişti. Gerçi, fark etse ne olur ki? Polisin hiçbir halattan haberi olmaz, Mihaliç ve çalıştığı yer de her şeyi zaten biliyor. Yalnız yakamdan kolay düşmezler. Kendime yeni bir mekân bulmam gerek, diye düşündüm...

Spor kompleksinden çıkınca Mihaliç uzun saplı kırmızı bir gül uzattı bana. Nereden çıkardığını bile anlamadım, öyle beklenmedikti. Gül açılalı fazla olmamıştı, üzerinde çiğ damlaları parlıyordu hâlâ.

“Teşekkür ederim,” dedim çiçeği alırken. “Müteessir oldum. Ama hemen söyleyeyim: ikimizin arasında bir şey olması...”

“Benden değil bu,” diye lafımı kesti. “Şef, sana vermemi istedi. Yol boyunca anlamını düşünsün dedi.”

“Peki,” diye cevap verdim. “Düşünürüm. Peki, nasıl bir cihazla gördünüz beni?”

Elini ceketinin cebine soktu ve oradan, küçük ekranlı, sigara tabakasına benzer bir şey çıkardı. Tabakanın üzerinde birkaç tuş vardı ama hiç de etkileyici bir şeye benzemiyordu.

“Bu bir tarayıcı.”

“Neyi buluyor?”

“Sinyalleri,” dedi Mihaliç. “Çantanı ver.”

Çantanı uzattım. Bir sonraki ışıklarda sapından kaldırdı, ters çevirdi ve bana bir kopekten daha küçük yuvarlak bir folyo gösterdi. İncecik bir şeydi ve yapıştırıcıyla tutturulmuştu. Hiç fark etmemiştim bunu ya da amblem gibi bir şey olduğunu düşünmüştüm.

“Ne zaman yapıştırdınız bunu?”

“Şampanyamızı içmek için odaya geçtiğimizde,” dedi ve sırtıttı.

“Neden? Benimle böyle ciddi mi ilgileniyorsunuz?”

“Aslında, evet,” dedi. “Ama artık benimle ilgisi yok. Dur bakalım, bizim şef ne numaraların olduğunu çözer... Çok daha zorlularını çözmüştür. Yeri gelmişken, ne işle meşgul olduğunu da söyledim ona.”

Olanlar hiç hoşuma gitmemişti ama bir şeyler yapmak için çok geçti: Malum binaya yaklaşmıştık. Araba, avludan geçtikten sonra metal bir garaj kapısından girdi, kapı hızla kapandı, dünyayla bağımız koptu.

“İn bakalım, geldik.”

Mihaliç iner inmez gülü sürücü koltuğuna koydum; uzun dikenli sapı neredeyse aynı renkti ve Mihaliç’in o koca kıcıyla üzerine oturması için iyi bir şanstı bu.

“Ayakkabılarını çıkar,” dedi, ben onun arkasından inince.

“Nedir bu, kurşuna mı dizeceksiniz beni?”

“Ne gerekirse,” diye homurdandı. “Asansörde terlik var.”

Etrafıma baktım. Tavanda yuvarlak bir delik, çelik direk, spiral merdivenler: Hatırladığım yerdeydik. Ama şimdi ışıkları yanıyordu garajın ve asansörün kapısını bu defa fark ettim, geçen sefer görmemiştim. Kapının önünde, yerde, farklı biçimlerde birkaç çift terlik vardı. Yuvarlak ponponlu mavi terlikleri seçtim; öyle dokunaklı ve savunmasız bir halleri vardı ki, bunları giyen bir kıza ancak bir canavar zarar verebilirdi.

Asansörün kapısı açıldı ve Mihaliç beni içeri davet etti. Panelde, eşkenar dörtgen şeklinde birleşmiş iki tane iri üçgen düğme vardı. Mihaliç üstteki üçgene bastı, asansör hızla yukarı sıçrayıp bizi yerden kopardı.

Birkaç saniye sonra kapı açıldığında her yanda parlayan ışıklar bir an gözlerimi kör etti. Aleksandr bu ışık girdabının içinde duruyordu. Üzerine askeri bir üniforma giymiş, yüzüne de bir çeşit cerrahi maske takmıştı.

“Merhaba, Ada,” dedi. “Hoşgeldin. Hayır, Mihaliç, bağışla, seni davet edemeyeceğim. Bugün sen de olursan çok kalabalık olur...”

Çatı katını daha ilk ziyaretimde fark etmiştim. Yalnız çatı katı olduğunu anlamamıştım o zaman; aşağıdan bakıldığında devasa beton bir kurşunkalemin ucundaki koyu renkli butona benziyordu. Asansör motorunun konulduğu yerdi belki veya doğalgaz ya da kalorifer tesisatını koymuşlardı. Ama bu turkuvaz duvarlar içeriden bakıldığında şeffaftı.

Ben daha bunu anlayamadan duvarlar gözlerimin önünde kararmaya başladılar, ta ki şişecamına benzeyinceye kadar. Daha demin gün ışığıyla gözlerim kırıışmıştı, şimdiyse ansızın, birkaç saniyede, bu vakte kadar aynayı andıran pürüzsüz yüzeylerin üzerinde dans eden gün ışığı yüzünden görünmez olan koca bir bina etrafımı çevirmişti.

Daha sonra bunun, pahalı bir zamazingo olduğunu öğren-

dim: Duvarların şeffaflığı, özel likid-kristal membranlarla değişiyordu ve bunu da bir bilgisayar sistemi kontrol ediyordu. Ama şimdi, gördüklerim bir mucize gibi geliyordu bana. Ve çok, çok uzun zamandan beri, mucizeler müstehzi bir ruh haline büründürür beni, hatta düpedüz horgörülü bir ruh haline.

“Merhaba, Şurik,” dedim. “Nedir bu oyuncaklar? Normal perde almaya paran yok mu?”

Afalladı. Ancak bir an sonra kendine geldi ve gülmeye başladı.

“Şurik,” dedi. “Bu hoşuma gitti. Evet. Sen Ada olduğuna göre herhalde ben de Şurik'im.”

Omuzlarında tümgeneral apoletleri olan açık gri üniforması ve yandan geniş kırmızı kuşaklı koyu lacivert pantolonuyla biraz teatral bir hava vermişti ona. Bana yaklaşıırken yüzündeki maskeyi çıkarıp gözlerini kısıtı ve burnunu havaya kaldırdı. Neden devamlı böyle yaptığını sormak geçti içimden ama kararsız kaldım. Gözlerini açtı, bakışları küpelerime kaydı.

105

“Ne hoş yapılmış bunlar,” dedi.

“Çok güzel, değil mi? Taşlarının birbirinden farklı olması daha da güzel. Beğendin mi?”

“Kesinlikle. Mihaliç çiçeği verdi mi sana?”

“Evet,” diye cevap verdim. “Bu hediyenin anlamı üzerine düşünmemi de söyledi. Ama aklıma hiçbir şey gelmedi. Belki sen söylersin bana?”

Başını kaşıdı. Sorumla ilgilenmemiş gibiydi.

“Al çiçekle ilgili masalı biliyor musun?”

“Hangisi?” diye sordum.

“Bence sadece bir tane var.”

* Şurik hem Aleksandr isminin kısaltması hem de 1965 yapımı *Y Operasyonu ve Şurik'in Diğer Maceraları* (*Operatsiya "Y" i drugie prikhlyucheniya Shurika*) filminin başkarakterine bir göndermedir. Saf ve iyi yurttaş karakterindeki Şurik'in maceralarını anlatan film (devam filmleriyle birlikte) Sovyet kültüründe çok bilinen ve sık referans gösterilen bir yapıt haline gelmiştir. —ybn

Başıyla, üzerinde tek parça bir bilgisayarla gümüş bir biblo olan çalışma masasını işaret etti. Biblonun yanında bazı sayfaları işaretlenmiş bir kitap yatıyordu. Kapağında yarı yarıya silinmiş harflerle kitabın adı yazılıydı: Rus Masalları.

“Bu masalı Sergey Aksakov kaydetmiş,” dedi. “Hizmetçi kadın Pelageya’nın anlattıklarından.”

“Peki, neyle ilgili?”

“Bir güzel ve bir canavarla ilgili.”

“Çiçekle ne ilgisi var ki?”

“Her şey çiçek yüzünden başlamış. Gerçekten bilmiyor musun bu masalı?”

“Hayır.”

“Uzun bir masal ama özeti şöyle: Güzel, babasından ona al bir çiçek getirmesini istemiş. Babası çiçeği uzaktaki büyümlü bir bahçede bulup koparmış. Ama bahçeye korkunç bir canavar bekçilik ediyormuş. Canavar, güzelin babasını yakalamış. Kızın da babasını bıraksın diye, canavara esir olması gerekmiş. Çok çirkin bir canavarmış bu ama iyiymiş. Ve kız ona âşık olmuş, ilkin iyiliğinden, sonra da her şeyden ötürü. Ve onlar öpüştüklerinde büyü bozulmuş, canavar bir prense dönüşmüş.”

“Aha,” dedim. “Ana fikri ne, biliyor musun?”

“Elbette.”

“Ee? Ne?”

“Aşk, her şeyin üstesinden gelir.”

Gülmeye başladım. Eğlenceli biriydi. Belki birkaç namusuzun başına çöreklenmiş, bir bankere ceza yazmıştı; şimdi de insanlara has bir kabulle canavar sayıyordu kendini. Ve aşkın onu kurtaracağını düşünüyordu.

Elimden tuttu ve beni iki bonsai ağacının arasında duran fütüristik tasarımlı divana götürdü. Ağaçlar minik bir çardaktaydı, aralarında küçük bir köprü, hatta minicik bir de şelale vardı.

“Neden gülüyorsun?” diye sordu.

“Açıklayabilirim,” dedim divana otururken, ayaklarımı da altıma çektim.

“Açıkla öyleyse.”

Divanın diğer kenarına oturdu ve bacak bacak üzerine attı. Üniformasının altından tabanca kılıfını fark ettim.

“Kadınların ilk cinsel deneyimindeki korku ve acıyı yansıtan masallardan biri bu,” dedim. “Böyle çok hikâye vardır, senin anlattığın da çok klasik bir örnek. Buradaki metafor şu: Kadın, erkeğin hayvansı özünü ortaya çıkarıyor ve bu hayvan üzerindeki gücünün bilincine varıyor. Babanın kopardığı al çiçek ise tamamen deflorasyon ile ilgili bir motif; üstelik bir ensest temasıyla da besleniyor, bu yüzden onu bir oda hizmetçisinin anlattığına inanmak benim için zor. Muhtemelen geçtiğimiz yüzyılda diploma tezini canlı kılmak için Viyanalı bir doktora öğrencisi uydurmuştur bunu. Hem masalı hem oda hizmetçisi Pelageya’yı hem de yazar Aksakov’u o uydurmuş olmalı. Kimdir bir oda hizmetçisi? Kelimenin Rusça anlamının hissettirdiği gibi, elinde anahtar tutan biri. Hatta anahtar da değil, anahtarın asılı olduğu bir halka. Açıklamaya gerek var mı?”

Ben konuşurken suratı belirgin şekilde asılmıştı.

“Nereden öğrendin bunları?” diye sordu.

“Herkesin bildiği şeyler.”

“İnanıyor musun peki?”

“Neye?”

“Bu masalın, aşkın her şeye nasıl üstün geldiğiyle değil de, defekasyonun enseste üstünlüğünü kavramasıyla ilgili olduğunu?”

“Deflorasyon,” diye düzelttim.

“Önemi yok. Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?”

Düşündüm.

“Aslında... Aslında bir şey düşünmüyorum. Sadece masallarla ilgili çağdaş söylem böyle.”

“Yani, biri sana al bir çiçek verdiğinde, bu söylem yüzünden çiçeğin defekasyon ve ensesti sembolize ettiğini mi düşüneceksin?”

“Hayır, öyle değil,” diye cevap verdim biraz utanarak. “Biri al bir çiçek verirse bana, ben... benim hoşuma gider sadece.”

“Tanrı’ya şükür,” dedi. “Çağdaş söyleme gelince, onu doğduğu yer olan kokain ve amfetamin kışına geri sokma zamanı çoktan gelmiştir.”

Böyle enerjik bir genelleme beklemiyordum.

“Neden?”

“Bizim al çiçeğimizi kirletmesin diye.”

“Peki,” dedim, “kokain mevzusunu anlıyorum. Doktor Freud’dan söz ediyorsun. Doğru, öyle bir günahı vardı. Yalnız amfetaminin ne alakası var?”

“Açıklayabilirim,” dedi ve benim duruşumu taklit edip ayaklarını altına çekti.

“Açıkla bakalım.”

“Bu söylem zımbırtısını icat eden bütün o Fransız papağanları amfetamine gömülüdür. Akşamları uyumak için sakinleştirici yutarlar, sabahları da sakinleştiriciyi bastırmak için amfetaminle başlarlar. Sonra, uyumak için sakinleştirici zamanı gelene kadar söylem üzerine mümkün olduğunca çalışmak için amfetamin atarlar. Bütün söylem hikâyesi bu işte. Bilmiyor muydun?”

“Sen nereden aldın bu bilgiyi?”

“Bizim FSB akademisinde çağdaş psikodelik kültürle ilgili bir kurs vardı. Kontra-beyin yıkama. Söylemeyi unuttum: Bunların hepsi de ibnedir. Yani, neden kıçlarından bahsettiğimi sorarsan diye söylüyorum.”

Sohbet yanlış yöne gidiyordu, mevzuyu değiştirmenin zamanı gelmişti. Bunu da pat diye yapmayı tercih ederim.

“Aleksandr,” dedim, “anlamam için, burada ne yaptığımı açıklasana? Beni becermek mi istiyorsun, yoksa yeniden eğitmek mi?”

Korkunç bir şey söylemişim gibi ürperdi, divandan sıçradı ve pencerenin önünde ileri geri volta atmaya başladı – daha doğrusu, pencere değil de duvardaki dikdörtgen şeffaflığın önünde.

“Beni şok etmek mi istiyorsun?” diye sordu. “Boşuna uğraşıyorsun. Şu yapmacık sinikliğinin altında tertemiz, kırılgan bir ruh gizli olduğunu biliyorum.”

“Yapmacık siniklik mi? Bende mi?”

“Hatta sinizm de değil,” dedi ve durakladı. “Havailik. El bombasıyla oynayan küçük bir çocuk gibi, oynadığın şu şeylerin ciddiyetini kavramamak. Hadi, esas mevzuyu açıkça konuşalım.”

“Hadi.”

“Yani, diyorsun ya: Erkeğin hayvani özü, ilk cinsel birleşme... Bunlar öyle korkunç, karanlık şeyler ki. Bilmek istiyorsan, şahsen bana korkunç geliyor, bu dipsizliklere bakmak.”

“Bana da.” Yok, hakikaten çok gülünçtü.

“Ama gündelik bir şeymiş gibi konuşuyorsun bunlar hakkında,” diye devam etti. “Peki, erkeklerdeki hayvanilikten korkun yok mu? Hayvanlardaki erkeklikten?”

“Hem de hiç,” dedim. “Mihaliç, kim olduğumu sana söylemiştir. Söyledi mi?”

Başını salladı.

“Peki. Benim de böyle sorunlarım olsaydı çalışamazdım.”

“Başka birinin vücudunun yakınlığı seni korkutmuyor mu? Büyük, çirkin, kendi kanunlarına göre yaşayan biri?”

“Tersine, delicesine seviyorum bunu,” dedim ve gülümse dim.

Bana baktı, güvensizce başını salladı.

“Demek istediğim, fiziksel yakınlık? En aşağı anlamında?”

“Psikolojik yakınlık göstermek için fiyatım yüzde yüz elli artar. Aynı şeyi daha ne kadar geveleyeceksin? Birini becermeden önce hep böyle gevezelik mi yaparsın?”

Kaşlarını cattı.

“Benimle, bir haydutla konuşuyormuş gibi konuşma. Üni-
forma yüzünden, değil mi?”

“Belki de. Çıkar, öyle de deneyelim. Pantolonunu da çıkar.”

“Neden böyle konuşuyorsun?”

“Hiç mi hoşuna gitmiyorum?”

Başımı eğdim ve gözlerimi kısıp dudaklarımı da şişirerek, göz
ucuyla, incinmiş gibi baktım ona. Bin seneden fazladır çalışıyo-
rum bu bakışa, tasvir etmenin faydası olmayacak. Bu, benim pa-
tentli provokasyonum; müşteriye delip geçen ve sonra da sekip
geri gelen, utanmazlık ve masumluluğu aynı anda barındıran zırh
delici mermim. Benim bildiğim, böyle bir bakışa karşı tek savun-
ma var: Başka bir yöne bakmak. Aleksandr ise bana bakıyordu.

“Hoşuma gidiyorsun,” dedi ve sinirli bir tavırla kaldırdı ba-
şını. “Hem de nasıl!”

Kritik momentin geldiğini anlamıştım. Müşteri, başını böy-
le kaldırdığında, beynindeki kontrol merkezleri işlemez olmuş-
tur; her an kendini kaybedip üzerime atılabilir.

“Banyoya girmem gerek,” dedim ayağa kalkarak. “Nerede
banyo?”

Yarı şeffaf lacivert camdan yapılmış yuvarlak duvarı göster-
di. Kapı yoktu; salyangoz kabuğundaki oyuklar gibi dolanıp gi-
den bir koridorla içeri giriliyordu.

“Hemen geliyorum.”

İçeri girer girmez derin bir nefes aldım.

Duvarın arkası muhteşem görünüyordu. Maviliğin üzerin-
deki altın yıldızlar ve inci serpiştirilmiş banyo, Pompei kaplı-
calarını hatırlatmıştı bana: Belki iç mimar da bu motifi bilerek
kopyalamıştı. Ama ev sahibinin bunun farkında olması pek
mümkün değildi.

Müşteriyi bu kadar zorlamak tehlikeli, diye düşündüm, bir
gün kötü biter bu iş. Belki Aleksandr da Mihalıç gibi damardan
bir şeyler alıyordur? Ya da içiyordur? Boyuna böyle garip bir
şekilde havayı koklaması boşuna değil ya...

Kot pantolonu çıkardıktan sonra yere koydum, kuyruğumu serbest bıraktım ve aynada kendime baktım. Gururum, kırmızı bir fırçayla boyanmış Japon yelpazesine benziyordu. Çok güzeldi. Mavi ve yıldızlı fonda masalsı görünüyordu her şey. Kendime hiç böyle derinden inanmamıştım: Enerji dolduruyordu içimi, kuyruğumun üzerindeki tüyler küçük şimşekler gibi uçuşuyordu. Rusça gülünç bir söz aklıma geldi: “Kuyruğunu tabanca gibi tutacaksın” – yani, dengeni, kontrolünü kaybetmeyeceksin. Nereden gelmiş bu söz, bilmiyorum ama herhalde bir tilki durumu var. Peki, diye düşündüm, namluya mermiyi sürdük...

Çıkışa yürürken işe girişmeye hazırlanıyordum. Birkaç defa derin nefes aldım, vücudumdaki bütün hücrelerin “evet, şimdi!” dedikleri o emin ânı yakaladım ve ok gibi fırlayarak çıktım banyodan.

Sonra – sonrasında düşünecek zaman yoktu. Frene bastım, kıcıımı hedefime çevirdim, ellerim ve ayaklarımla sımsıkı tutundum yere ve kuyruğumu başımın üzerinden kaldırdım. Ayna gibi düz duvarlardan birinde yansıma gördüm: Kavgaya hazırlanan, tehditkâr, kızıl bir akrebe benziyordum... Aleksandr gözlerini bana kaldırdı ama daha gözünü kırpma fırsatı bile olmadan, kuyruğum beyninin merkezine kesin, emin, kusursuz ve isabetli bir darbe indirmişti.

Kör edici bir ışıkla karşılaşmış gibi, eliyle gözlerini kapadı. Sonra elini indirdi ve gözlerimiz karşılaştı. Yolunda olmayan bir şeyler vardı. Kuyruğum bir türlü hipnotize edemiyordu onu; birkaç adım önümde durmuş, yeryüzünde böyle bir güzellik olabileceğine inanamazmış gibi bana bakıyordu.

“Adele,” diye fısıldadı. “Hayatım...”

Bundan sonra bir kâbus başladı.

Ürperdi, korkunç bir kavga narası attı ve kelimenin tam anlamıyla, kendi bedeninden sıyrıldı: Sanki bir tomurcuktu da, birkaç saniyede içinden korkunç, tüyle kaplı bir çiçek çıkmıştı. Aleksandr adındaki bu adam, öte dünyaya açılan kapı üzerin-

deki resimden başka bir şey değildi. Şimdi açılmıştı bu kapı ve anahtar deliğinden beni izleyen adam bir anda ortaya çıkıvermişti.

Karşımda duran bir canavardı, insanla kurt arası bir şey; çenesi açık, gözleri delici bir sarı renkte. İlkın, Aleksandr'ın kıyafetlerinin kaybolduğunu düşündüm. Sonra, üniformasının ve pantolonunun da kendisiyle birlikte dönüştüğünü anladım: Gövdesi kül rengi bir postla örtülüydü, arka pençeleri daha esmerdi, pantolonundaki şeritlerin düzensiz izleri seçiliyordu bunların üzerinde. Göğsünde ise yana kaymış bir kravatı andıran uzunca bir leke vardı. Gözlerimi biraz daha indirince tam bir dehşete kapıldım. Bedenin bu kısmının, azmış bir kurtta nasıl görüldüğünü daha önce fark etmemiştim. O yırtıcı çeneden bile daha korkunç görünüyordu.

Bu anda, hâlâ dört ayak üzerinde durduğumu, kuyruğumun titremeye başladığını ve savunmasız kıcımlı da ondan tarafa dönmüş olduğumu fark ettim. Savunmasızdı çünkü antenim çalışmıyordu ve bu canavarı başka bir şeyle durduramazdım. Şu halimin nasıl görünmüş olabileceğini tahmin ediyordum ama felç geçiriyordum âdeta; ayağa fırlamak yerine omzumun üzerinden ona bakıyordum. Bazı düşlerde de öyle olur: Kaçman gerekir ama yerinden ayrılamazsın, kurşun gibi ayaklarını yerden kaldıramazsın. Yüzümdeki budalaca sırtımayı bile durduramıyordum: İş üstünde yakalanan bir hırsız gibiydim.

"Hırrrr," dedi. "Hırrrr..."

"Kardeş," diye homurdandım, "bekle biraz. Her şeyi açıklayabilirim..."

Kükredi ve bana doğru bir adım yaklaştı.

"Hiç düşünme bile, anladın mı? Ciddi söylüyorum boz oğlan, yerinde kal..."

Arka pençelerinin üzerine bastı hafifçe ve bana doğru bir adım daha attı. Başka bir şeyler söylemeliydim, üstelik hemen yapmalıydım bunu. Ama nereden bulacaktım bu sözleri?

“Beni dinle... Hadi, sakince konuşalım, ha?”

Çenesi daha da açıldı ve boz kuyruğunu kaldırdı; âdeta benim çalışma pozisyonumu kopyalıyordu.

“Bekle biraz, boz oğlan,” diye fısıldadım. “Yapma...”

Sıçradı, bir an için gökyüzü korkunç, tehditkâr bir bulutla örtülmüş gibi geldi bana. Bir an sonra da bulut üzerime düştü.

Albino mamut postu gibi bir şeyle kaplı kanepede yatarken başım yastığa gömülü hıçkırıyordum ve bu kadar gözyaşının nereden geldiğini kendim de anlamıyordum, yastığın iki yanı da sırsıklamdı.

“Ada,” diye seslendi Aleksandr ve elini omzuma koydu.

“Git başımdan, canavar,” diye hıçkırdım ve elini omzumdan ittim.

“Bağışla,” dedi mahcup bir tavırla. “Böyle olsun istemezdim...”

“Sana söylüyorum, defol git, alçak.”

Ve gene gözyaşlarına boğuldum. Bir ya da iki dakika sonra tekrar omzuma dokunmaya kalktı.

“Üç defa sordum sana,” dedi.

“Dalga mı geçiyorsun?”

“Neden dalga geçeyim? Söyledim sana. Hayvan bedeni, fiziksel yakınlık. Söylemedim mi?”

“Nasıl tahmin edebilirdim?”

Omzunu silkti.

“Mesela, kokudan.”

“Tilkiler koku almaz.”

“Oysa ben, seni hemen anladım,” dedi ve beceriksizce okşamaya başladı elimi. “Birincisi, insanlar böyle kokmaz. İkincisi, Mihaliç başımın etini yiyip durdu. ‘Yoldaş tümgeneral, video kayıtlarına baktım, bu karının olayını çözmek gerek. Dört ayak üzerinde duruyor, gözleri alev alev, korkunç, hayatta böylesini görmedim, sırtında ise kocaman, kızıl bir mercek var. Bu mer-

cekle bizim danışmanın beynine giriyor! Ona bir ışık saçıyor, adam da büyüleniyor... İlk, ketaminle kafayı yediğini düşündüm. Ama sonra kayıtlara baktım, doğru söylüyordu... Senin kuyruğunu mercek sanmıştı."

"Ne kayıtları bunlar?"

"Kanatana kadar kırbaçladığın müşterin, kendisi için porno çekmiş. Gizli kamerayla."

"Ne? Veresiye çalıştığımda mı?"

"Onu bilmem, senin işin. Adam kendine gelince filmi hemen bize getirdi."

"Siktiğimin entelijansiyası," dedim kendimi tutamayarak.

"Evet," diye onayladı, "çok çirkin. Ama insanlar böyle. Ayrıca, Mihaliç fotoğrafları göstermedi mi sana? Bu görüşme için özel olarak bastırdığı koca bir klasör var."

"Zaman bulamadı... Yani, benimle yaptığın bütün bu alçaklığı Mihaliç da mı izleyecek daha sonra?"

"Burada tek bir kamera bile yok, için rahat olsun, tatlım."

"Tatlım filan deme bana, kurt herif," diye bağırdım. "İğrenç, sapık herif. Hiç kimse böyle bir şey yapmamıştı bana kaç yıldır..." Nedense son anda, ne kadar zamandır böyle bir şey olmadığını söylemekten vazgeçtim. "Bu alçaklığı kimse yapmadı bana. Namussuz!"

Başını omzuna gömdü, ıslak bir kamçıyla dövülüyormuş gibi. İlginç bir durumdu: Kuyruğum hiç etkilememişti onu ama sözlerim çok etkilemiş görünüyordu. Gözlemimin doğruluğunu sınamaya karar verdim.

"Böylesine içten, müşfik davrandım sana," dedim acınası bir tavırla. "Oysa sen, o kocaman organınla parçaladın beni. Belki de öleceğim..."

Bembeyaz oldu, ceketinin düğmelerini çözdü ve kılıfından nikel kaplama bir tabanca çıkardı. Kafama sıkacak diye korktum, Tarantino'nun filminde Robert de Niro'nun canını sıkın kadını vurduğu gibi. Ama talihim vardı: Yanılmıştım.

“Eğer başına bir şey gelirse,” dedi ciddiyetle, “şakağıma bir kurşun sıkırım.”

“Kaldır şunu. Sana diyorum, kaldır hemen... O lanet kafanı bir kurşunla dağıtsan ne olacak? Kendimi daha mı rahat hissedeceğim? Rica etmiştim senden, yapma demiştim!”

“Cilve yaptığını düşünmüştüm,” dedi sakince.

“Cilve mi? Sikin şu tabancanın üç katı, kurt herif! Ben hayatta kalmaya çalışıyordum, ne cilvesi! Çocuklara bile öğretiyorlar okulda: Kız ‘hayır’ diyorsa bu ‘hayır’ demektir; ‘evet’ diyorsa da ‘bilmiyorum’ demektir. Batıdaki bütün tecavüz davaları böyle görülüyor. Sizin FSB akademisinde öğretmiyorlar mı?”

Başını kederle iki yana salladı. Ona bakmak bile acı veriyordu insana. Bu konuşmayı bırakma zamanının geldiğini hissettim. Belki de Tarantino boşuna gelmemiştii aklıma.

“Sargı bezi ve tentürdiyot var mı sende?” diye sordum güçsüz bir sesle.

“Şimdi Mihaliç’i almaya gönderiyorum,” dedi ve ayağı fırladı.

“Mihaliç’a filan lüzum yok! Senin Mihaliç’in bana bakıp kırdaması yetmedi mi? Kendin gidemez misin eczaneye?”

“Gidebilirim.”

“Söyle, sen yokken Mihaliç gelmesin buraya. Kimsenin beni böyle görmesini istemem.”

Asansöre varmıştı bile.

“Hemen gidip geliyorum. Biraz dayan.”

Kapı arkasından kapandı, ben de rahat bir nefes aldım.

Söylemiştim: Tilkilerde, insanlardaki gibi bir cinsel organ yoktur. Ama kuyruğumuzun altında gelişimi yarım kalmış bir vajina, hiçbir organla ilişkisi bulunmayan bir tür elastik, deri kese vardır. Genelde, havası sönmüş bir futbol topunu andıran dar bir yarık şeklindedir ama korktuğumuzda genişler ve biraz da nemlenir. Bunun anatomimizde oynadığı rol; özel, içi boş bir plastik silindirin bir büyük maymun kafesinde çalışan insanların ekipmanı içinde oynadığı rolün aynısıdır.

Büyük maymunlarda da kriminal ya da siyasi çevrelerdeki gibi bir kontrol mekanizması bulunmaktadır: Dümen başındaki erkekler hak etmedikleri bir yüksek statüyü talep ettiklerini düşündükleri diğer maymunları ezmeyi âdet haline getirmiştir. Bazen elektrikçiler, laborantlar vb. gibi yabancılar da kendilerini bu rolü oynarken bulurlar (maymun kafeslerinden bahsediyorum). Böyle bir olaya hazır olmak adına kuşaklarla bacaklarının arasına asılı, plastikten, içi boş bir silindir taşırlar; bunlara “sık avcısı” denir. Bu bir güvenlik önlemidir: Sosyal adalet duygusuna takıntılı bir erkek maymun saldıracak olursa silindiri taşıyan kişinin tek yapması gereken eğilmek ve birkaç dakika beklemektir; bu sırada maymunun nefretinin odağı bu silindir olur. Bu kişi daha sonra kalkıp yollarına devam edebilir.

Benim durumum da böyleydi: Yoluma devam edebilirdim.

İlk iş banyoya gidip bütün vücudumu kontrol ettim. Kuyruğumun altındaki bu olgunlaşmamış vajinadaki bereleri ve kızarmayı saymazsak her şey yolundaydı. Doğru, kığım, vahşi bir atın üzerinde bir saat koşturmuşum gibi ağrıyordu (nasıl olduğunu en iyi böyle anlatabilirim) ama travma demek de mümkün değildi. Belli ki doğa, tilkileri kurtadamlarla karşılaşmaya hazırlamıştı.

Onun şu incili banyosunda yıkanacağım önceden doğmuştu içime ve sezgilerim beni yanıltmamıştı. Kuyruğum, sırtım, karnım ve bacaklarımı şampuanla özenle yıkayıp o kurt pisliğinden temizledim. Sonra çabucak kuyruğumu kuruladım ve giyindim. Etrafı iyice bir arasam iyi olacağı geldi aklıma.

Ama bu lüks ve boş hangarda arayıp bulacak pek bir şey yoktu: ne dolap ne komodin ne de herhangi bir çekmece. Diğer odalara açılan kapılar da kilitliydi. Ama gene de aramanın sonuçları ilginçti.

Bilgisayarın yanındaki çalışma masasının üzerinde, ilk baktığımda biblo sandığım ağır, gümüş bir şey vardı. Dikkatlice bakınca bunun bir puro makası olduğunu anladım. Bir Monica

Lewinsky figürüydü bu: Yan yatmış, bir bacağını diğerinin üzerinde kaldıraç gibi kaldırmıştı; bu bacağa basınca (dayanamayıp bastım) hem baldırlarının arasındaki halkaya bir giyotin düşüyordu, hem de ağzında mavi alev şeklinde dili görünüyordu. Pek hoş bir şeydi; yalnız Monica'nın elinde tuttuğu Amerikan bayrağı gereksiz gibi geldi bana: Bazen küçücük bir parça bile dengeyi bozmaya ve erotik bir parçayı ajitprop* kitsch'i haline getirmeye yeterlidir.

Gümüş Monica, bir deste dosyanın üzerindeydi. Dosyaların içinde de çeşit çeşit bir dolu kâğıt vardı.

Parlak görünüşüne bakılırsa, en üstteki kâğıt bir sanat albümünden koparılmıştı. Göğsünün üzerinde "F" harfine benzer runik bir işaret olan sarı gözlü kocaman bir kurt oradan bana bakıyordu – bu, tahta ve kehribardan yapılmış (kehribar gözle-riydi) bir heykelin fotoğrafıydı. Altındaki yazı ise şöyleydi:

FENRİR

117

Loki'nin oğlu, gökyüzünde güneşi kovalayan dev kurt. Fenrir güneşi yakalayıp yutunca Ragnarok ortaya çıkacaktır. Fenrir, Ragnarok'a kadar bağlıdır. Ragnarok'ta Odin'i öldürecek ve Widar tarafından öldürülecektir.

Yalnız bu resmin altında, Ragnarok'a kadar bağlı olacak ise Fenrir'in nasıl edip de güneşi kovalayıp onu yutarak Ragnarok'u başlatacağı yazmıyordu. Ama dünyamızın o vakte değin tam da bu tutarsızlık sayesinde varlığını sürdürecektir olması pekâlâ mümkündür: Ölmekte olan ne çok tanrı onu lanetlemişti, kim bilir.

Bu Fenrir'in kim olduğunu hatırlıyordum. Nordik hayvan efsanelerindeki en zalim hayvan, İslanda eskatolojisindeki başkahramandı: Kuzey mitlerinin sonunda tanrıları yiyip yutmaya yazgılı olan kurt. Aleksandr'ın böyle zalim bir yaratıkla fazla

* Ajitasyon ve propaganda kelimeleri birleştirilerek oluşturulmuş bir terim ve Sovyetler Birliği'nde bu işlerle mesul resmi dairenin kısaltılmış adı. -yhn

ortak yanı olmadığına, sarı gözlü canavarın da fitness salonundaki acemiler için Schwarzenegger fotoğrafı gibi ulaşılamaz bir estetik figür olduğuna inanmak isterdim.

Destenin biraz altında, Borges'in "Ragnarok" isimli kısa çalışmasından bir kitap sayfası vardı. Bu hikâyeyi biliyordum, önemli ve korkunç bir şeylere dair uyurgezer bir kesinlikle yaptığı betimlemeler beni çok etkilemişti. Hikâyede kahraman ve arkadaşı, yüzyıllar süren sürgünün ardından geri dönen tanrılarının tuhaf geçidine tanık olurlar. Tanrılar, insanların tapınması eşliğinde sahneye gelirler. Tuhaf görünüyordlardır:

Biri elinde, düşlerin saf florasından yapılmış bir dal tutuyordu; diğeri pençe halindeki elini sert bir şekilde ileriye uzatmıştı; Janus'un bir yüzü endişeyle Tot'un çarpık gagasını gözlüyordu.

Faşizmin düşsel bir yansıması. Ama devamında çok daha ilginç şeyler olur:

Belki de alkış tufanıyla kendinden geçmiş olan biri, şimdi hangisi olduğunu hatırlamıyorum, ansızın dayanılmaz derecede keskin bir zafer narası attı ısıklık çalar ya da gırtlığını temizler gibi bir sesle. Ve o andan itibaren her şey değişti.

Metin bundan sonra notlarla doluydu. Kelimelerin altları çizilmişti, ünlem işaretleriyle ve hatta yer yer yuvarlaklarla doluydu – belli ki duygulardaki yoğunlaşmaya işaret ediyordu:

İlkin, belli ki abartılı bir şüpheyile, tanrılarının konuşamadıklarını düşündüler. Yüzlerce yıllık vahşi ve göçebe hayatı, içlerinde insani olan her şeyi yok etmişti; İslam hilali ve Roma haçı sürgünlere hiçbir lütufta bulunmamıştı. Melezlerin ya da Çinlilerin hafif eğimli alınları, sararmış dişleri, ince uzun bıyıkları ve hayavamların ters dönmüş dudaklarıyla Olimpos soyunun devrilişinden

bahsediyorlardı. Kıyafetleri, mütevazı ve şerefli bir yoksulluğu yansıtmaktan uzaktı; merdiven altı kerhanelerinin, kaçak kumarhanelerin kasvetli ortamını düşürüyordu aklıma. Yakaya takılmış bir karanfil. Dar kesim ceketin altından belli belirsiz seçilen bir hançer kabzası. İşte o zaman anladık ki son kartlarını oynuyorlardı, ava çıkmış olgun vahşi hayvanlar gibi kurnazdılar, kördüler ve zalimdiler!.. OLA Kİ DEHŞET YA DA MERHAMETE KAPILSAK, BİZİ YOK EDERLERDİ!..

Derken ağır tabancalarımızı çektik (bu tabancalar, düşlerimizde bir anda peyda oluvermişti) VE ZEVLKE VURUP ÖLDÜRDÜK TANRILARI!..

Sonrasında Elder Edda'dan iki sayfa vardı – sanırım Velva'nın kehaneti kısmından. Bir özel baskıdan koparılmıştı bunlar: Metin kuşe kâğıda, kocaman kırmızı harflerle ve son derece iktisatsız basılmıştı:

Rüzgâr şiddetleniyor,
Dalgalar gökyüzüne erişiyor,
Sahile fırlatıyor bizleri,
Gökyüzü kararıyor;
Fırtına uğulduyor,
Öfkeyle girdaplanıyor:
Bütün bunlar alametidir
“Tanrılarının öldüğünün.”

Son satırdaki “Tanrılarının öldüğünün” dizesi tırnak içine alınmıştı. İkinci sayfadaki metin de tıpkı ilki gibi kasvetli ve manidardı:

Ama gelmedi henüz
Her şeyin en güçlüsü;
Cesaret edemem

Onun adını anmaya;
 Ne olacağını bilen
 Pek az kimse var
Muharebesinin ardından
 Odin ile Kurt'un.

Gerisi de aynı tarzda devam ediyordu. Klasördeki kâğıtların büyük bölümü az ya da çok kuzey mitolojisiyle ilgiliydi. Beni en çok etkileyen, Alman denizaltısı *Nagelfahr*'ın siyah-beyaz bir fotoğrafı oldu - İskandinav mitolojisinde tanrı Loki'nin, ölümlerin tırnaklarından yapılmış olan gemisinin adıydı bu. İkinci Dünya Savaşı sırasında bir denizaltı için çok uygun bir isim. Köprüde gülümseyen tıraşsız mürettebat gayet sempatik görünüyor, âdeta günümüz Yeşiller'ini hatırlatıyorlardı.

Klasörün sonuna yaklaştıkça kâğıtlarda daha az not ve işaret olduğu dikkatimi çekmişti; bunları toplayan ve topladığı malzemelerle ilgili fikir yürüten kimse ilgisini hızla kaybetmişti sanki. Ya da Borges'in bir başka hikâyesinde ifade edildiği gibi: "Asil bir sabırsızlık" bu sayfaların sonuna varmasını engellemişti. Ama adamın niyeti ciddiydi, özellikle bir ticaret çağı olan çağımızın standartları düşünülürse ("kılıçların ve gürzlerin çağı" diye anlatıyordu dosyadaki dergi kupürü, "lanetli zenginliğin ve büyük şehvet düşkünlüğünün çağı").

Klasörün en sonunda, okul defterinden koparılmış çizgili bir sayfa vardı; bozulmasın diye şeffaf plastik bir zarfa konulmuştu. Kâğıdın üzerinde, ithafa benzer birkaç satır yazılıydı:

Sashacığma benden bir hatıra.

Dönüş!

KURT-LAŞ!

Albay Lebedenko

Klasörü kapadım ve tekrar Monica'nın altına koyup etrafı incelemeye devam ettim. Müzik setinin yanında birkaç CD bulunca şaşırmadım. Bunların hepsi de aynı operanın farklı temsilleriydi:

RICHARD WAGNER
DER RING DES NIBELUNGEN
Götterdämmerung*

Gözüme çarpan bir sonraki ilginç obje, gri renkli büyük bir defterdi. Kanepeyle duvarın arasında, yerde duruyordu – gece birisi sayfalarını karıştırıp uyuyakalmış da, defter elinden düşmüş gibi. Kapağında şöyle yazıyordu:

Çok gizli
Kopya no. 9
“Şitman” projesi
Binadan dışarı çıkarılması yasaktır.

121

İlkin, bu tuhaf başlıkla Pavel İvanoviç'in bana anlattığı o deli Shakespeare uzmanının hikâyesi arasında bir ilişki kuramadım. Düşüncelerim farklı bir rotaya girmişti: Bunun, Amerikan kültürel etkisinin başka bir kanıtı olduğunu düşündüm. Superman, Batman, benzer birkaç film daha ve netice: Zihin bu imgeler üzerinden yeni bir gerçeklik benimsiyor. Peki, diye düşündüm, Rusya buna nasıl tepki veriyor? “Bok herif” projesiyle mi? Azıcık bir maaşa kim gecelerini böyle bir işe ayırır ki! Sovyet imparatorluğunun çöküşü de bu bok herif yüzündendir. İnsan ruhu güzel bir ambalaja ihtiyaç duyar, böyle durumlara da *maneviyat* diyen Rus kültürü ise bunu sağlayamaz. Bütün belaların kaynağı da budur...

* Richard Wagner'in Nibelung Yüzükleri isimli opera dizisinin dördüncü ve sonuncusudur, “Tanrıların Alacakaranlığı” anlamına gelir. –ybn

Defteri açmaya dahi tenezzül etmedim. Gizli belgeler, ta Sovyet döneminden beri tiksinti doğurur bende: Kimseye faydası yoktur, üstelik FSB'ci olsanız bile başınıza dert olur.

Duvarlarda asılı birkaç tuhaf grafik çalışması dikkatimi çekti: Ya epeyce geniş uçlu bir fırçayla yahut da bir pençeyle yazılmış olması lazım gelen rünler. Çin kaligrafisini de anımsatıyorlardı; tıpkı onlarınki gibi bayağı ama ifade yüklü imgeler. Bu çizimlerden ikisinin arasında bir de ökseotu dalı asılıydı, öyle olduğunu hemen altındaki yazıdan okudum; kuru, dikenli bir dal parçasıydı sadece.

Halıdaki desen de ilgi çekiciydi. Aslanların kurtlarla kavgasını temsil ediyordu, bir Roma mozağının kopyası gibiydi. Tek bir kitap rafı vardı ve üzerinde de daha ziyade kalın albümler duruyordu (*The Splendour of Rome*, *The New Revised History of Russian Soul*, *Originations of Species and Homosexuality* ve otomobillerle silahlar hakkında birkaç tane daha). Gerçi böyle raflardaki kitapların pek de ev sahibinin zevklerini yansıtmadığını biliyordum zira bunları iç mimar seçer, ev sahibi değil.

Etrafı incelemeyi bitirdikten sonra çatıya açılan cam kapıya doğru yürüdüm. Manzara buradan harika görünüyordu. Aşağıda, devrim öncesinden kalma, restorasyonla canlandırılmış avlular gölgede kalmıştı. Onların üzerinde fallik mimariyle yapılmış birkaç bina göze çarpıyordu; bu tarihi manzaranın içine yumuşak ve nazikçe yerleştirmeye çalışmışlardı bunları, neticede yağlanmış gibi görünüyorlardı. Biraz ileride de Kremlin görünüyordu; eskiden kalma malafatları ve altın işlemeli taşakları olanca haşmetleriyle bulutlara yükseliyordu.

Şu lanet işim, dünyayı kavrayışımı bile nasıl da çarpıttı, diye düşündüm. Gerçi, çarpıklık var mıydı bunda? Biz tilkiler için hava hoştur, hayatımızı Asya yağmurları gibi kimseye sezdire-

* (İng.) *The Splendor of Rome: Roma'nın Görkemi. The New Revised History of Russian Soul: Rus Ruhunun Yenilenmiş Tarihi Originations of Species and Homosexuality: Türlerin ve Homoseksüelliğin Kökenleri* -yhn

meden yaşarız. Ama burada yaşayan bir insan için zordur bu. Saklı ulusal *gestalt*'tan bir adım uzaklaş, bu ülke anandan emdiğin sütü burnundan getirir. Kaderini sonuna kadar yaşayan herkesin kanıtladığı bir teoridir bu, gündelik hayatın panayırı üzerine kaç tane görkemli şal attığının bir önemi yoktur. Biliyorum, yeterince şahit oldum buna. Neden? Tahminlerim var ama bu mevzuya girmeyeceğim. Belki de burada doğmadığımdan... Ve bu hususta kimsenin, başkasına yardım edecek gücü olmadığından. Yoksa Moskova'da günbatımlarının bana hep hüznü vermesinin nedeni bu mu?

"Manzara çok güzel, değil mi?"

Dönüp baktım. Asansörün kapısında duruyordu, elinde de sımsıkı sarılmış bir paket. Paketin üzerinde bir ilaç kadehine dolanmış yeşil bir yılan resmi vardı.

"Tentürdiyot yoktu," dedi endişeyle. "Fucidin verdiler. Aynı-sıdır dediler, sadece bunun rengi turuncuymuş. Bence bu bizim için daha iyi, kuyruğun altında pek fark edilmez..."

123

Gülesim geldi. Yüzümü pencereye çevirdim. O da yaklaştı ve yanımda durdu. Bir süre, sessizce şehre baktık.

"Yazın çok güzel olur," dedi. "Zemfira plağını takarsın, izler ve dinlersin: 'Hoşçakal, sevgili şehrim... Muhakkak girmişimdir tarihçene...' Tarihçeyi yazan ya alkolik ya otçudur kesin, ne dersin?"

"Aklımı çelmeye çalışmana gerek yok."

"Daha iyisin ya?"

"Eve gitmek istiyorum," dedim.

"Ama..."

Başıyla paketi gösterdi.

"Gerek yok, teşekkür ederim. Sizinkilerden biri yaralı gelirse onda kullanırsın. Ben gidiyorum."

"Mihaliç seni bırakır."

"Senin Mihaliç'ına filan ihtiyacım yok, kendim giderim."

Asansöre ulaşmıştım bile.

“Ne zaman görebilirim seni?” diye sordu.

“Bilmiyorum,” dedim. “Eğer ölmezsem, üç gün sonra ararım.”

“*Cinsel münasebet sonrasında bütün hayvanlar hüzne kapılır,*” derdi eski Romalılar. Tilkiler hariç, diye ekleyebilirim. Ve kadınlar da. Şimdi bunu kesinlikle biliyordum.

Kadınların hayvan olduğunu söylemek istemiyorum. Tam tersine: Erkek bütün özellikleriyle; yaydığı koku ve çıkardığı sesle, vücut biçimiyle ve kişisel mutluluğu için giriştiği mücadeledeki yöntemleriyle (kişisel mutluluktan kastının ne olduğuna değinmeyeceğim bile) hayvana daha yakındır. Gelgelelim aşk eyleminden sonraki ruh halini metaforik bir üslupla tasvir eden bu eski Romalı öyle beter bir şovenistmiş ki kadını dikkate bile almamış, bu durum da benim adaleti tesis etmemi gerektiriyor.

Bu bağlamda en azından dört açıklama olabilir:

1) Romalılar, kadınların hayvan bile olmadıklarını düşünüyorlardı.

2) Romalılar, kadınların hayvan olduğunu düşünüyorlardı ama onlarla öyle bir cinsel ilişki yürütüyorlardı ki kadınlar hakikaten hüzne kapılıyorlardı (örneğin Suetonius, yasanın baki-releri boğarak öldürmeyi yasakladığını, celladın infazdan evvel onların ırzına geçmesi gerektiğini söyler – böyle bir durumda hangi insan nasıl hüzne kapılmaz?).

3) Romalılar, kadınların hayvan olduğunu düşünmüyorlar; bunu sadece erkeklere izafe ediyorlardı. Böyle asil görüşlerinden ötürü Romalıları birçok hususta affetmek mümkündür – bakirelerin boğulması mevzuu hariç tabii.

4) Romalıların ne kadınlara ne de metafora eğilim gösterdikleri yoktu ama efendilerinin duygularına karşılık vermeyen ve kendi duygularını da gizlemeyi bilmeyen ahır ya da kümes hayvanları gibi besliyorlardı onları.

Bu açıklamaların her birinde hakikatin bir parçası gizli ola-

bilir – tabii, birkaç yüzyıllık imparatorluk boyunca her şey olmuştur. Ama ben mutlu bir hayvandım.

Son on beş yüz yıldır kızkurusu kompleksim vardı. Kanaatlerini zerre kadar önemsemediğim insanlarla ilişkilerimde değil tabii, bizim küçük tilki topluluğumuz içerisinde. Bana bakıp gizli gizli alay ediyorlarmış gibi gelirdi bazen. Bu düşüncelerin bir temeli de vardı: Bütün kardeşlerim bekâretlerini antik çağlarda, çok muhtelif şartlar altında kaybetmişlerdi. En ilginç hikâye, kardeş İ'ninkidir: Bir göçebe şefi tarafından kazığa bağlanmış ve üç gün boyunca büyük azap çekmiş. Ancak göçebeler içkiye dalıp kafayı bulunca steplere kaçmayı başarabilmiş. Aristokrasiye karşı duyduğu, bunca yüzyıldır en tuhaf şartlarda bile ortaya çıkan dindirilmez nefretin köklerinin burada yattığını düşünüyorum...

Yine de bütün bunlar bir parça hüznün de veriyordu bana. Nikolayev'de liseden sınıf arkadaşım Maşa'nın 1919'da dediği gibi, aynı yengece iki defa denk gelemezsin. Söylemekten utanıyorum ama yengeçle kastettiği şeyin yengeç pozisyonu değil de kilise sunaklarındaki heykel olduğunu çok sonra anlayabildim.* Maşenka, bekâretimizi kaybettiğimizde bizi terk eden masum ruhtan söz ediyordu. Ama hüznüm geçiciydi, haletiruhiyem genel olarak mükemmeldi.

Doğru, bunu gölgeleyen bir şüphe de vardı. Bütün hayatım boyunca, başkalarına davrandığım gibi davranmışlardı sanki bana da. Belki de bütün bunlar zihnime yerleştirilmiş bir hayaldir? Tam bir paranoyaydı bu: Biz tilkiler hipnotize edilemeyiz. Ama gene de içimi kemiren bir huzursuzluk vardı.

Aleksandr'ın yaşadığı dönüşümü anlayamıyordum. Tilkiler de daha sonra açıklayacağım üzere fizikötesi değişimler yaşarlar. Ama bu hiçbir zaman Aleksandr'ın yaşadığı boyutta olmaz,

* Yazar yengeç (pak), sunak (Pa'ka) ve her kültürde farklı hayvanlarla özdeşleştirilse de Türkçede köpek pozisyonu olarak bilinen seks pozisyonunun (pakom) Rusça ses benzeşimlerine gönderme yapıyor. -ybn

onunkisi muazzam bir şeydi. Onun içinde, tilkilerin çoktan unuttuğu eski bir sır yaşıyordu ve ben daha uzun vakit düşüncelerimde bu sırda döneceğimi biliyordum.

Bekâretimi kaybetmenin hipnotizma yeteneğimi azaltacağından da korkuyordum. Aslında bunun hiçbir temeli yoktu ama irrasyonel korkular, kurtulunması en zor olanlardır. Gücümü sınavıp hâlâ orada olduğunu görünceye kadar sakinleşemeyeceğimi biliyordum. Bu yüzden, telefon çalar çalmaz derhal müşteriye gitmeye karar verdim.

Konuşmasına bakılırsa müşteri, çocukluğa vedası için para biriktirmiş taşralı bir üniversite öğrencisiydi. Ama sesindeki bir şey beni, telefonumda görünen numarayı bilgisayardaki veri bankasıyla karşılaştırmaya zorladı: Numara oradaydı. Bana en yakın karakoldan arıyorlardı. Anlaşılan polisler bahara merhaba demek adına benden subbotnik* talep ediyorlardı. Ta Sovyet döneminden beri böyle görüşmelere katlanamazdım ama bugün canavarın kafesine gönüllü olarak girmeye karar verdim: Gücümü sınamam gerekiyordu.

Karşıma üç aynasız çıktı. Karakolda duş yoktu, bu yüzden mücadeleye, taşı çatlamış tuvalette hazırlanmam gerekti; devrim yıllarındaki Odessa Çeka karakolunu hatırlatmıştı bana (yere kan saçılmasın diye kurbanların kafasına böyle tuvaletlerde kurşun sıkıyorlardı). Tabii endişelerim temelsiz çıktı: Ben kuyruğumu sallarsa sallamaz üç aynasız da transa girdi. Geri, binicilik tesislerine gidebilirdim ama aklıma ilginç bir fikir geldi.

Sabahtan beri Roma'yı düşünüyor ve Suetonius'u hatırlıyordum. Belli ki bunun nedeni, içimde uyanan mucitlik ruhuydu. Tiberius'un Capri'deki orgilerini anlatan hikâyeyi hatırladım: Burada, *spintrii* diye bir şeyden söz ediliyordu: Yaşlı imparatorun şehvet duygusunu, gözlerinin önünde üç kişilik birleşmelerle uyandırıyorlardı. Bu hikâyeye mucit ruhumu uyandırdı,

* Rusya'da devrim sonrasında oluşturulan "gönüllülük" temelinde karşılıksız çalışma örgütleri ve bu eyleme verilen isim. -ybn

hatta zihnimde, Splinter Cell'i (Tom Clancy'den uyarlanan masum bir bilgisayar oyunu) "spintrii mezhebi" diye çevirdim. Şimdi, bu üç ahlaksızın karşısında böyle bir deneye girişmekten kendimi alamadım. Ve yaptım! Daha doğrusu, onlar yaptılar. Ama Tiberius'un bu kaba seyirde ne bulduğunu da anlamadım; bana kalırsa budizmin ilk hakikatinin ilüstrasyonuna daha çok benziyordu: Hayat *dukkha*, yani ıstırap ve acıdır. Ama bunu, şu polislerin üçlü seksi olmadan da biliyordum zaten.

Karakolda dört bin dolar vardı, yani çok talihliydim. Ayrıca kriminal dövmelemlerle ilgili bilimsel bir albüm de buldum ve ilgiyle karıştırdım. Bu türün evriminde tuttuğu yön, dünya kültürünün gelişmesiyle tamamen örtüşüyordu: Dinsel bilinç, yirminci yüzyılda kaybettiği mevzilerini tekrar ele geçiriyordu. Böyle bir bilincin ortaya çıkışı her zaman ilk bakışta kavrana-mazdı. Mesela, çarmıhtan ziyade Alman askeri nişanına daha çok benzeyen mavi bir haçın altındaki "SWAT, SWAT, SWAT" kelimeleri, Los Angeles polisinin özel timi değil, Latin harfle-riyle yazılmış Rusça "*Svyat, Svyat, Svyat*" (Kutsal, Kutsal, Kut-sal) anlamına geliyordu.

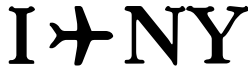
127

Ama beni en çok etkileyen, birinin sırtındaki, gökyüzünü ve yeryüzünü temsil eden iki kanatlı dövme-ydi. Gökyüzü, kürek kemiklerinin arasındaydı; güneş parlıyordu burada ve posta gü-vercinlerine benzeyen melekler uçuyorlardı. Yeryüzünün planı ise Moskova amblemini hatırlatıyordu: Atlı bir ejderha avcısı, yalnız atlının elinde mızrak yerine rengârenk saçılan ışıklar vardı ve et-rafı bir sürü minik ejderhayla çevrelenmiş-ti; hınzır görünüşlü-ler, çarpılmış-ezilmiş görünenler ve kendi çaplarında sempatik olanlar; ağaçlı bir bulvarda sürünüyor-du bunlar. Tablonun adı da "Aziz Georgi, lezbiyenleri Tverskoy Bulvarı'ndan kovuyor," idi.

Bir bira göbeğinin üzerindeki çarmıh, üst tarafındaki bağla-rın üzerinde yazılı harflerle dikkatimi çekti: Burada genellikle "ИИИИ" ya da "INRI" yazar, yani Rusça, "Nasıralı İsa, Yahu-dilerin Kralı." Oysa bu dövmede "PSPO" harfleri vardı. Fotoğ-

rafın altındaki açıklama olmasa bunun “Kendi çalıp kendi söyledi,” demek olduğunu anlamam imkânsızdı. Borisçi’ jimnastik ekolü döneminden gnostik bir fresk.

Geleneksel Stalin’ler, Hitler’ler, yılanlar, örümcekler ve köpekbalıkları olan birkaç sayfayı çevirdikten sonra (bunlardan birinin altında, “Derindir benim vatanım,”¹ yazıyordu) gene dini bir temaya takıldım: Birinin sırtını, acı çeken günahkârlarıyla bir cehennem manzarası süslüyordu. Kurtçukların ve böceklerin yediği Bill Gates ve havaifşeklerin üzerine binmiş Bin Ladin de çok ilgi çekiciydi; üzerinde şu amblem olan beyaz bir tişört giyyordu:

Son sayfadaki çelimsiz omuzlara bir nükleer mantar bulutu resmedilmişti; yalnız mantarın tepesine “Nuke”² yazısıyla Nike amblemi ve logosu konulmuştu – herhalde geleceğin nasıl bir şey olacağını hatırlatıyordu.

Arkaplanda devam eden *spintrii*’nin iniltileri ve iç çekişleri arasında her şey çok daha kasvetli görünüyordu. İnsanlık nereye gidiyor? Kim götürüyor onu? Yarım asır sonra neler olacak dünyada? Bir asır sonra? Aklıma geliveren bu hoş fikre rağmen keyfim kaçtı. Ayrıca vicdanım da temizdi. Yaptığımı hırsızlık saymıyordum; hizmetimin karşılığını almıştım. Aynasızlar seks istemiş ve almışlardı; ben de paramı. Ayrıca, fiyatımın yüksek olduğunu da hiç gizlemedim ki.

Eve dönerken dövmeleri düşündüm. Severim dövmeyi ama kendime neredeyse hiç yaptırmadım. Tilkilerde yirmi yıldan

* Tam adıyla Boris Anfiyanovich Shakhlin, 50’li ve 60’lı yılların dünyaca ünlü Sovyet jimnastikçisi. –ybn

– Rusya için söylenen, “Geniştir benim vatanım,” deyişine bir nazire. –fn

– (İng.) Nuke: Nükleer bomba. –ybn

fazla kalmazlar. Hem ayrıca, ömürleri biterken çok iğrenç şekilde bozulurlar. Bu, tenimizin biraz farklı olmasından kaynaklanır. Geçen yüzyılda bende sadece bir dövme vardı: Şair W. H. Auden'in yüreğine ateşle kazıdığı iki dize; tek gözlü dövmeci Slava Kosoy da geçici olarak omzuma yazmıştı onları:

*I am a sex machine,
And I'm super bad.**

Bunun altına mavi bir gözyaşı kondurmuştu; müşteriler nedense bunu genellikle soğan ya da lavman şıngısı sanırlardı. Galiba, o tozlu Sovyet rüyasının sakinleri hüznün ne olduğunu gerçekten de bilmiyorlardı.

Bu dövme yüzünden bir sürü problem yaşadım. *Stilyagi*¹ karşıtı kampanya döneminde aynasızlar ve halk milisleri sürekli beni alıkoyar ve herhalde düşmanın dilinde yazılmış bu satırların anlamını sorarlardı. Bedava cumartesilerde bugünkünden daha ağır çalışmam gerekirdi. Uzun sözün kısası, omzu açık elbise giymekten gına getirdiler bana. Dövme çoktan silindi, olası düşman fark ettirmeden kayboldu, sonra hafifçe unutulup olası müttefik diye çıktı karşımıza ama bugün bile pek giymem o elbiselerden.

Eve varınca televizyonu açtım ve BBC World Service'e denk geldim. İlkın kısa bir internet derlemesi vardı (seslendirenin sesi Clinton'a benziyordu), sonra haberler başladı. Sunucunun enerjik tavırlarından, iyi bir av ele geçirdiklerini anladım.

"Bugün Londra'da sürgünde bulunan Çeçen yazar Aslan Udoyev'e suikast düzenlendi. Silahlı bir Şii örgütü üyesi olan canlı bomba, Udoyev'i havaya uçurmaya çalıştı. Udoyev, olayı hafif sarsıntılarla atlattı ama iki koruma görevlisi olay yerinde hayatlarını kaybettiler."

* (İng.) Ben bir seks makinasıyım / Ve çok fenayım.

¹ 1950'li yıllardan itibaren Sovyetler'de ortaya çıkan Amerikan özentisi moda akımı.-ybn

Kamera, siyah mikrofona doğru özenle seçilmiş kelimelerle konuşan bir emniyet yetkilisi daracık odasını gösterdi:

“Suikastçı, Saint James Parkı’nda sincapları besleyen Aslan Udoyev’e yaklaşmaya çalıştı. Udoyev’in korumaları teröristi fark edince de üzerindeki bombayı patlattı...”

Ekranada, çayırın üzerinde duran muhabir belirdi; rüzgâr sarı saçlarını savuruyordu, yüzünde de seyircileriyle paylaştığı tatlı bir sırrın ışıltısı gibi hafif bir tebessüm seçiliyordu:

“Diğer kaynaklara göre, intihar bombacısı hedefine yaklaşmadan bombanın fitili aktif hale geldi. Patlama Greenwich Zamanı’na göre tam on ikide gerçekleşti. Ancak emniyet yetkilileri yorumda bulunmaktan kaçınıyorlar. Olayın tanıkları, canlı bombanın patlamadan önce bu tip saldırılarda klişe olan ‘Allahu ekber’ diye değil de, ‘Same Shi’ite Different Fight!’ diye bağırıldığını bildirdiler. Ancak tanıkların ifadeleri bu noktada birbirinden farklı: Bu, belki de Arap teröristin aksanından kaynaklanıyor. Daha önce ‘Same Shi’ite Different Fight!’ın, Avrupa’da ikinci bir cihat cephesi açmayı hedefleyen terörist bir Şii örgütün ismi olduğu rapor edilmişti. Bu grup ideolojik olarak, radikal din adamı Mukteda el-Sadr’ın ‘Mehdi Ordusu’na yakın.”

Kamera gene, köşesine çekilmiş olan emniyet yetkilisini gösterdi. Muhabirin sesi sordu:

“Çeçenlerin, İslam’ın Sünni kolundan oldukları biliniyor. Suikastçı ise Şii’ydi. Bu bağlamda, bazı analistlerimizin yorumlarında geçtiği gibi, çoktandır beklenen Şii-Sünni çatışmasının başladığından söz etmek mümkün mü?”

“Zanlının ve ona bu görevi verenlerin amaçlarıyla ilgili erken yorumlardan kaçınıyoruz,” diye cevap verdi yetkili. “Soruşturma yeni başladı. Ayrıca şunun da altını çizmek isterim ki şu

* (İng.) Aynı Şiilik, başka kavga. İngilizce “bok” anlamındaki *shit* kelimesi ile ses benzerliği üzerinden gönderme yapılmış. -ybn

an itibarıyla ‘Same Shi’ite Different Fight!’ adını taşıyan terörist grubun programı ve amaçlarıyla, keza İngiltere’de yeraltındaki Şii örgütlenmesiyle ilgili somut bir bilgimiz bulunmuyor.”

“Teröristin başına teller bağlanmış olduğu da doğru mu?”

“Yorum yok.”

Ekranda Aslan Udoyev belirdi. Hastane koridorunda yürüyor, kameraya göz ucuyla düşmanca bakıyor ve elini bandajlı başında tutuyordu.

Ardından ekrandakiler bir futbolcunun evliliğiyle ilgili konuşmaya başladılar.

Televizyonu kapadım ve bir süre bezgin bir halde düşünmeye çalıştım. Düşünmek zor geliyordu, şoktaydım. Olası bir gelecek canlanıyordu gözlerimin önünde: Özel bir klinik, başıma kumanda kabloları bağlanan bir zombileştirme ameliyatı (Natsionalya Otel’deki güvenlik görevlisinin kulağında asılı ten rengi kabloyu hatırlamıştım). Sonra, verilmiş bir görev. Mesele, sırtımda mayınla tankın altına yatmak – savaş yılları kahramanlığı gibi... Hayır, tanklar güncel değil. Diyelim ki Beşinci Cadde’de sarı bir Hummer. Böylesi daha canlı görünüyordu ama hiç de daha çok hoşuma gitmedi. Ne demişler: *Same shit*, farklı Shakespeare...

Ayrılısam buralardan? Bunu yapabiliirdim, sahte bir pasaportum vardı. Ama nereye? Tayland’a? Londra’ya? Herhalde Londra daha iyidir... Çoktandır İ Huli’ye bir mektup yazmaya niyetliydim ama elim varmamıştı. Şimdi iyi bir vesile olmuştu. Bilgisayarın başına oturdum ve son günlerde ona söylemek istediklerimi hatırlamaya çalıştım. Sonra şöyle yazmaya başladım:

Merhaba Kızıl Kafa,

Nasılsın? Hâlâ dudaklarında o haylaz tebessüm ve ardında da yığınla ceset duruyor mu? :))) Dikkatli ol. Gerçi sen, bizim hepimizden daha dikkatlisindir, bu konuda sana bir şey öğretmek haddime değil.

Geçenlerde kardeş Ye'den bir mektup aldım. Ziyaretine gitmişsin. Onun fakir ama temiz ve mutlu hayatını öyle kıskanıyorum ki! Çalışmaktan yorgun düştüğünden şikâyet ediyor. Ama herhalde mutlu bir yorgunluktur bu; bir köylünün gün boyu tarlada çalıştıktan sonra hissettiği gibi. Böyle bir yorgunluk, manevi yaralarını iyi eder ve kederini unutturur insana: Lev Tolstoy'un sabanın başında çift sürerken aradığı türden bir yorgunluk. Ama insan şehirde başka türlü yorgun düşüyor. Bilirsin, boyuna dönüp durarak kuyudan su çeken atlar vardır. Seninle ben de galiba bu soydanız. Tek fark: Böyle atlar onları yiyen sinekleri kuyruklarıyla kovalarlar, seninle bense kuyruklarımızı, beslenmek için yem olarak kullanıyoruz. Ayrıca atlar insanlara yararlı olur. Oysa biz... Bu durumda, insanların bize yararı var. Ama senin böyle ahlak derslerine tahammül edemediğini biliyorum.

Ye Huli, yeni bir kocan olduğunu yazmış, adam lordmuş. Eğer adamdan geriye bir şeyler kaldıysa onu görmek isterdim :))) Ye'nin dediğine göre son zamanlarda süper kurtadam mevzuyla çok meşgulmüşsün. Demek şu yıkılan tapınak meselesini de bana öylesine sormadın.

Gerçekten de bu süper kurtadamla ilgili kehanette, onun taş taş üstünde kalmayan tapınağın yeniden kurulacağı şehirde ortaya çıkacağı söyleniyor. Ama kehanet neredeyse iki bin yıllık, o zamanlar alegoriler ve mecazlar çok yaygındı, her şey alegorik olarak söylenirdi. Kehanet, eski ve gizli simya diliyle yazılmıştı: Burada "şehir" ruh, "yıkılmış ve yeniden inşa edilen tapınak" da, kötülüğün etkisi altına girmiş ama sonra iyiliğe dönen yürek anlamına gelir. Lütfen bu kelimelerde başka bir anlam arama.

Bir iddiada bulunacağım ama lütfen alınma. Uzun zamandır Batı'da yaşıyorsun, Hıristiyan mitolojisi zihninde fark ettirmeden kök salmış. Bir düşünsene: Bir süper kurtadamin çıkagelmesini, tilkilerin günahlarının kefaretni ödemesini ve ruhlarımızı zamanın başlangıcındaki gibi arındırmasını bekliyorsun. Beni dinle. Bizim gibi yaratıklara asla mesih filah

gelmeyecek. Ama her birimiz, sınırlarının ötesine geçerek kendini değiştirebilir. Bu anlamda “süper kurtadam” denen şey, sınırlarını geçip kendini aşmış kimse demek. Süper kurtadam ne Doğu’dan ne Batı’dan gelmez, içimizden çıkar. Kefaret de budur zaten. Ve ona götüren yol bir tanedir. Evet, senin mideni bulandıran şu eski reçeteler:

- 1) merhamet sahibi olmak,
- 2) bu dünyadaki zayıflara, hayvanlara ve insanlara zarar vermemek – en azından bundan kaçınmak mümkünken,
- 3) en önemlisi de kendi doğanı anlamaya çalışmak.

Çok kısa söylemek gerekirse, Nietzsche’nin sözlerini (biraz da bizim duruma uyarlayarak elbette) anarsak işin sırrı basit: Hayvanlığa galip gel! Senin insanlığa galip geldiğine ise hiç şüphem yok! :)))

Sarı Dağ’dan gelen öğretmenden aldığımız meditasyon derslerini hatırlar mısın? İnan bana, geçen bin küsur yılda daha iyisi bulunmuş değil. Atom bombası, Gucci parfüm, tırıklı prezervatif, CNN haberleri, Mars’a yolculuk... bütün bu renkli mucizeler dünyanın özünün ağırlığı yanında tüy gibi hafif kalır. Bu yüzden, yüzünü pratiğe dön, o zaman göreceksin: Yüz küsur yıl sonra süper kurtadama filan ihtiyacın olmayacak. Eğer seni bunaltıtıysam beni bağışla ama içtenlikle senin selametini düşünüyorum bu satırları yazarken.

Esas meseleye gelelim. Son yıllarda benim işler fena değil. Eskiden, gelirimın esas kısmını, yaptığından ötürü tutuklanacağını bilen bir bankacı-pedofil karşıları. Bir okul çantası, öğretmenin üç verdiği günlük defteri – anlarsın ya. Hassas bir adamdı, siren seslerini duydukça titreyerek beklerdi buluşmamızı. İticiydi, evet. Ama ben de zaten ayda bir gidiyordum ona. Sonra felç geçirdi ve benim de yeni alternatifler bulmam gerekti. Bir yıldan fazladır, çalışma alanım Natsionalya Otel’di. Ama orada bir müşteri kuyruğumu görüp camdan atlayınca ciddi bazı problemler ortaya çıktı. Şimdiyse dört yandan prob-

lemlemlerle çevriliyim. Bunları anlayabileceğinden emin değilim; fazlasıyla Ruslara has. Ama çok, çok ciddi şeyler.

Sanırım başkalarının çektiği dertlerle ilgilenecek zamanın yoktur. Ama gene de senin tavsiyeni, hatta yardımını rica ediyorum. İngiltere'ye mi taşınısam acaba? Onlara çabucak uyum sağlayacağıma eminim; Natsionalya'da epey bir İngiliz görmüşlüğü var, çok efendi bir millet gibi geldi bana. Ödemelerini genellikle pound olarak yaparlar, yani kültür şoku filan geçirmem. Gecikmeden yaz bana: Londra'da bendeniz A Huli için sakın bir yer yok mu acaba?

Unutmadım, sevgim eksilmedi.

Senin, A.

E-postayı göndermiştim ki cep telefonum çaldı. Numara görünmüyordu ama kalbim göğsümden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Sesini duymadan kim olduğunu anlamıştım.

"Merhaba," dedi Aleksandr. "Üç gün demiştin ama üç gün çok uzun. Yarın görebilir miyim seni? Hiç değilse beş dakikalığına?"

"Görebilirsin," dedim hiç düşünmeden.

"Öyleyse, Mihaliç'i gönderirim. Seni arar. Öpüyorum."

Asansörün kapısı açıldı ve Mihaliç ile çatı katına girdik. Aleksandr, üzerindeki general üniformasıyla koltukta oturmuş, televizyon seyrediyordu. Bize döndü ama benimle konuşmadı.

"Ne o, Mihaliç, sizinkiler gene faka mı basmış?" diye sordu neşeyle ve başıyla da aynı anda iki canlı yayının birden görüldüğü LCD ekranı gösterdi: Birinde kırmızı-beyazlı futbolcular koşturuyordu, diğesinde ise koyu menekşe renkli sakalıyla Karabas-Barabas'a benzeyen, alnı bandajlı Aslan Udoyev konuşuyordu.

* Aleksey Tolstoy'un "Buratino'nun Maceraları" adlı masalının kahramanlarından biri. —77

“Kesinlikle öyle, yoldaş tüm general,” diye cevap verdi Mihaliç utanmış gibi. “Bütün departman birden siki tuttu.”

“Kızın yanında küfretme.”

“Emredersiniz.”

“Ne oldu peki?”

“Anlamadık. Öngörülemez bazı olaylar. Galiba eylemin zamanını bildiren sinyal karışmış.”

“Hep aynı hikâye,” dedi Aleksandr. “Ne zaman bir sikim olsa hep teknik bölümü suçlarlar.”

“Kesinlikle öyle, yoldaş tümgeneral.”

“Eylemi gerçekleştiren imha olduğu için üzgün müsünüz?”

Mihaliç elini salladı.

“Böyle Shakespeare uzmanlarından bizde bok gibi var, yoldaş tümgeneral. Yalnız Shakespeare’in kendisi görünmüyor.”

“Sana anlayabileceğin şekilde söyledim, Mihaliç: Küfretme.”

Mihaliç göz ucuyla bana baktı. “Emredersiniz. Raporu hazırlayayım mı?”

“Rapora falan lüzum yok. Olay benim değil, bırak kim tezgâhladıysa sonuçlarına katlansın. Kâğıt işlerini sevmiyorum. Kâğıt üstünde her şey iyi görünüyor ama gerçek hayata gelince,” Aleksandr başıyla ekranı işaret etti, “nasıl olduğunu kendin görüyorsun.”

“Kesinlikle öyle, yoldaş tümgeneral.”

“Çıkabilirsin.”

Aleksandr, Mihaliç kapıyı kapayana kadar bekledikten sonra koltuktan kalkıp bana yaklaştı. Astının yanında duygularını göstermek istemediğini tahmin etmiştim ama gene de alınmış gibi rol yaptım ve elini omzuma koyunca uzaklaştım.

“Bari ilkin selamlaşsaydın benimle. Sonra şu pislik herifle futbol üzerine gevezelik edebilirdin. Şu televizyonu da kapat!”

Udoyev ekrandan kaybolmuştu; onun yerine üç tekerlekli motosikletiyle bir genç çıkmıştı. Öfkeyle bağırdı: “Bugün Marlboro ekibiyle birlikte zirveye çıkacağız!”

Ve televizyon kapandı.

“Bağışla,” dedi Aleksandr, elindeki kumandayı gazete seh-
pasına atarken. “Hoşgeldin.”

“Hem nasıl bir dil o öyle, sarhoş bir teknisyen gibi?”

“Benim mi?” diye sordu ve dilini bana gösterdi. “Sarhoş tek-
nisyenlerin dili böyle mi?”

Gülümsedim. Birkaç saniye sessizce birbirimize baktık.

“Nasıl hissediyorsun kendini?” diye sordu.

“Daha iyi, teşekkür ederim.”

“Şu elindeki sepette ne var?”

“Sana getirdim bunu,” dedim utanmış gibi.

“Hadi ama, ver de bakayım...”

Sepeti elimden alıp açtı.

“Çörek mi?” diye sordu şaşkınlıkla gözlerini bana kaldırarak.
“Neden çörek getirdin ki?”

Bakışlarımı kaçırdım.

Yüzü ağır ağır aydınlandı.

“Çörek... Ben de neden kırmızı başlıkla geldin bugün diye
düşünüyordum. Hahaha!”

Mutlu kahkahalardan sonra elimi tuttu ve kanepede yanına
oturttu beni. Çok doğal davranmıştı bunu yaparken, bense gü-
ceniklik oyununa biraz daha devam etmek istediğim halde onu
geri çeviremedim. Ayrıca ne istediğimden de emin değildim.

“Tıpkı fıkradaki gibi,” dedi. “Kırmızı başlıklı kızla kurt.
Kırmızı başlıklı kız sorar: Kurt, neden gözlerin böyle büyük?
Kurt der ki: Seni daha iyi görmek için. Kırmızı başlıklı kız
sorar: Kurt, kulakların neden bu kadar büyük? Seni daha iyi
duymak için, diye cevap verir kurt. Peki, kuyruğun neden bu
kadar uzun, diye sorar kız. Kuyruk değil o, der kurt ve kıpkır-
mızı olur.”

“Hımm.”

“Gülünç değil mi?”

Omuzlarımı silktim.

“Doğru olamaz ki. Kurdun kızarması yani. Yüzü kıllarla kaplı çünkü. Kızarsa bile bunu görebilir misin?”

Aleksandr kısa bir süre düşündü.

“Aslında doğru,” dedi. “Ama fıkra bu.”

“Peki, kırmızı başlıklı kızın kim olduğunu fıkralardan biliyorsun demek,” dedim. “Ben de imalardan anlamadığını düşünüyordum.”

“Sana göre yontulmamış biri miyim ben?” diye sordu.

“Yontulmamış dediğin, nezaketsiz davranan adamdır. Cahil de; kitap okumayan, kıt eğitilmiş adam. Bunu mu demek istedin?”

Kıpkırmızı oldu, tıpkı fıkrasındaki gibi.

“Yontulmamış davrandıysam da bunun için özür diledim zaten. Kitap okumamama gelince, yanılıyorsun. Her gün okurum.”

Gazete sehpasını gösterdi. Sehpanın üzerinde bir polisiye roman vardı: *Apoletli Kurtadamlar*.

“İlginç bir kitap mı?” diye sordum.

“Eh işte. Pek değil.”

“Öyleyse neden okuyorsun?”

“Neden bu ismi verdiklerini anlamak için. Bu tür her şeyi inceleriz.”

“Biz dediğin kim?”

“Önemli değil,” dedi. “Bu mevzunun edebiyatla ilgisi yok.”

“Polisiyelerin de edebiyatla ilgisi yoktur,” dedim.

“Sevmez misin?”

Başımı iki yana salladım.

“Neden?”

“Okuması sıkıcı. Daha ilk sayfadan kimin, neden öldürdüğünü biliyorsun.”

“Öyle mi? Sana şu kitabın ilk sayfasını okusam kimin katil olduğunu söyleyebilir misin?”

“Söylerim tabii. Yazar, para için.”

“Hımm... Aslında öyle. Peki, edebiyat nedir?”

“Mesela, Marcel Proust. Ya da James Joyce.”

“Joyce mu?” diye sordu öne doğru eğilerek. “*Ulysses*’i yazan mı? Okumayı denemiştım. Çok sıkıcı. Doğrusunu istersen böyle kitapların neden gerekli olduğunu da hiç anlamıyorum.”

“Nasıl yani?”

“Yani, mesela *Ulysses*’i kimse okumaz. Üç kişi okumuştur, sonra da bütün hayatlarını bununla kazanırlar: Makaleler yazarlar, konferanslara giderler. Ama onlardan başka kimse okumaz.”

“Biliyor musun,” dedim *Apoletli Kurtadamlar*’ı sehpanın üzerine atarken. “Bir kitabın değeri, kaç kişinin okuduğuyla ölçülmez. Mona Lisa’nın arkasındaki deha, önünden devamlı ziyaretçilerin geçmesine bağlı değildir. Büyük kitapların da okuyucuları azdır çünkü okumak emek ister. Ama estetik etki de bu emekten doğar. Edebi *fastfood*’lar ise sana hiçbir zaman böyle bir şey vermez.”

Kollarını omuzlarıma sardı.

“Daha önce de rica etmişim senden, daha basit konuş lütfen.”

“Çok basit söyleyemem. Okumak bir ilişki tarzıdır; bu ilişkinin yürütüldüğü ortam da bizi biz yapar. Örneğin, bir uzun yol şoförünün hayatını düşün. Okuduğun kitaplar, tırına aldığı otostopçulara benzer. Eğitimli, kültürlü insanları alırsan onların zekâsından sen de yararlanırsın. Budalaları alırsan sen de budala olursun. Zamanını polisliyelerle harcamak... bu, eğitimsiz bir fahişeyi *blowjob* yapsın diye almaya benzer.”

“Peki ya kimi almak gerek?” diye sordu ellerini tişörtümün üzerinde gezdirirken.

“Ciddi, derin kitaplar okumak, onlar için emek ve zaman harcamaktan korkmamak gerek.”

Avucu karnımın üzerindeydi.

“Aha,” dedi. “Demek ki ben bir uzun yol şoförüym ve Schnobel edebiyat ödülü kazanmış bir keli almam gerek ara-

cıma, ki ben trafikle cebelleşirken iki hafta kıcımdan becersin beni? Doğru mu anlamışım?”

“Bilirsin, her şeyi böyle bayağılaştırmak mümkündür,” dedim ve sustum.

Zavallı Pavel İvanoviç yaptığında ellerimde ölmekten zor kurtulduğu aynı benzetmeyi tekrar etmiştim. Fahişelerle ilgili bu benzetmeden daha aptalca bir şey de olamazdı üstelik; zira Aleksandr ne iş yaptığını biliyordu. Ne yapayım, buna dikkat çekmemesini bekleyecektim artık. Verdiği cevaba bakılırsa öyle de yapmıştı.

Biz tilkilerin ciddi bir zaafı vardır. Birisi, aklımızda kalacak bir şey söyleyecek olursa başkalarıyla konuşmalarımızda bunu boyuna tekrar eder dururuz; bu sözlerin aptalca mı, akıllıca mı olduğunun da bir önemi yoktur. Ne yazık ki bizik aklımız da kuyruğumuzun altındaki penis avcısı deri kese gibi bir simulatördür. Gerçek bir “düşünce organı” değildir, ona ihtiyacımız yoktur. Birakalım, malum yerden mezarlarına doğru yaptıkları kahramanca slalomlarla dolu yolculuklarında insanlar düşünsünler. Tilki akıllı, herhangi bir konuda topu çok uzun süre boyunca karşı tarafa atıp karşılamamıza imkân veren bir tenis raketinden başka bir şey değildir. İnsanlardan ödünç aldığımız düşünceleri onlara geri veririz – yalnız bunları başka bir açıdan yansıtarak, evirip çevirerek, ters döndürerek.

Benim simülasyonum neredeyse her zaman orijinalinden iyidir – bunu söylerken gayet mütevazıyım. Tenis analojisini devam ettirecek olursam, en zorlu topu bile ustalıkla karşılarım. Şüphesiz insanların kafalarındaki bütün toplar zordur. Ama burada anlaşılmaz gelen şey şu: Kim atıyor bütün bu topları? İnsanlardan biri mi? Yoksa topları ilk atan kişiyi bambaşka bir yerde, olmayan bir yerde mi aramalıyız?

Bu mevzuda akıllı biriyle sohbete girişene kadar beklemem gerekecek. Sonra topu ne tarafa atacağıma bakarız. Bin seneden fazladır bu hakikati arıyorum.

Ben bunları düşünmekle uğraşırken Aleksandr tişörtümü çıkardı. Karşı koymadım, sahneye çıkma yolunda kızıl saçlı bir SS subayı tarafından bilmem kaçınıcı defa tecavüze uğrayan küçük bir balerin gibi içim yanarak kaşımın ucunu kaldırdım sadece. Ne yaparsınız yoldaşlar, işgalin sonuçları...

Balerin bugün akşam temsiline hazırlıklıydı. İç çamaşırlarım bunun için özel seçilmişti: kuyruğum için makasla bir delik açtığım dantelli beyaz külot ve üç tane sıfır beden dantelli sütyen. Alttaki ikisinin destekleyeceği bir şey yoktu aslında ama vücuduma sıkıca bastırıyor ve kendileri için küçük bir yer açıyorlardı. Tabii, kurt arzularına razı gelmeyi planlamıyordum. Bu, olan bitenin postmodern bir ironisi, son buluşmamızda uzun uzun konuştuğu canavar teması üzerine bir çeşitlemeyi.

Bu şakamın hoşuna gidip gitmeyeceğini bilmiyordum, bu yüzden biraz heyecanlıydım. Ama pek beğendi. Hem de öyle çok beğendi ki bu yüzden dönüşmeye başladı.

Bu defa o kadar çok korkmamıştım; olanları daha iyi inceledim. İlk kılı, boz bir kuyruk dışarı çıkıverdi. Çok seksi görünüyordu; yerinde tutamadığı bir yay ansızın fırlayıvermiş gibi. Sonra vücudu büküldü, kuyruğu ve başı, görünmez bir sicimle gerilen yayın iki ucu gibi birbirine doğru eğildi. Sonra her yerinde tüyler çıktı.

Aslında, tüyler çıktı dediğimde durumu tam anlatamıyorum. Daha ziyade, ceket ve pantolonu tüy tüy oluyor gibiydi: Apoletleri ve pantolonunun şeritleri, yapış yapış ıslak postun üzerine guaj boyayla çizilmişlerdi sanki ve bu post ansızın kurumuş, kat kat olmuştu.

Bu sırada, gene aynı doğallıkla şişiyor ve irileşiyordu. Tabiatta böyle büyük kurtlar olmaz; daha ziyade azıcık zayıflamayı başarmış bir ayıya benziyordu. Ama bedeni gerçekte, kocamandı: Pençesini elime bastırduğında ağırlığını hissettim; elim kanepeye gömülmüştü âdeta.

“Eziyorsun beni, kurdum,” diye inledim, o da pençesini kaldırdı.

Belli ki kendi kuvveti ve benim zayıflığım arasındaki tezat da uyarıyordu onu. Korkunç çenesini bana doğru eğdikten sonra (nefesi ateş gibi ama bir bebeğinki kadar da ferahtı) vahşi, kullı parmaklarıyla üç sutyeni de sırayla kopardı ve dişleriyle parçaladı.

Dişleri yüzüme yaklaştıkça kalbim patlayacak gibi oluyordu. Ustura kadar keskindiler; masanın üzerinde Monica Lewinsky şeklinde bir puro keseceği bulundurmasına hiç lüzum yoktu yani. Puroyu insan donundayken içiyordu belli ki.

Külotumu da aynı şekilde kopardıktan sonra geriye çekildi ve beni paramparça etmeye hazırlanmış gibi kükremeye başladı. Sonra bir cehennem orgçusu gibi önümde dizlerinin üzerine çöktü, kocaman pençelerini benim kırılğan köprücük kemiklerimin üzerine yasladı... İşte, her şey bitti, diye düşündüm.

Ama bana acı vermekten kaçınıyordu. Aslında bana kalırsa birazcık daha saldırgan davranabilirdi, buna hazırdım. Yani, kendimi acı çekmeye hazırlamıştım peşinen ve daha fazlasına katlanmaya da hazırdım. Ama beklediğim gibi bir acı hissetmedim.

Ama gene de vaziyet bunu gerektiriyor diye zaman zaman inliyordum:

“Ah, canım acıyor! Öyle çok yüklenme, iblisin kurdu seni! Nazik ol, yumuşak davran... işte böyle.”

İ Huli'den uzun bir mektup aldım.

Merhaba, kızıl.

Hiç değişmediğini ve benim kayıp ruhuma gerçek yolu göstermeye çalıştığını görmek öyle güzel ki.

Başının üzerinde kara bulutlar toplandığını yazıyorsun. Ciddi misin? Hatırladığım kadarıyla o kara bulutlar yedi yüz

senedir başının üzerinde; tecrübelerimiz ışığında, başka bir şey üzerinde düşünmeye başlaman gerek. Belki de bu defa öyle korkunç değildir?

Gerçekten İngiltere'ye mi gelmek istiyorsun? Burada daha iyi olacağını mı düşünüyorsun?

Unutma: Batı, büyük bir alışveriş merkezidir. Dışarıdan bakılınca masalsı görünür. Ama vitrinlerinin bir an bile olsa gerçek gibi görünmesi için Doğu Bloku'nda yaşamak gerek. Belki de varoluşunun anlamı budur – “Masalları gerçek yapmak için doğduk biz” şarkısını hatırlıyor musun? Aslında bu anlamda üç rolü birden oynuyor olabilirsin sen: alıcı, satıcı ve tezgâhtaki mal. Satıcı olmak rezil bir iş, alıcı olmak sıkıcı (üstelik sen gene de satıcı olarak çalışmak zorundasın), mal olmak ise iğrenç. Başka bir şey olmak için her girişimin, aslında olmamak anlamına gelir: Pazarın kuvvetleri bütün Hamlet'lere hızla öğretirler bunu. Geri kalan her şey sadece gösteriden ibaret.

Buradaki hayatın gizem içindeki dehşetini biliyor musun? Kendine bir bluz ya da araba veya başka bir şey aldığın zaman aklında, üzerinde bluz ya da altında o arabayla gideceğin, zihnine reklamlarla yerleştirilmiş o muhteşem, hayali yer oluyor. Ama aslında öyle bir yer reklam videoları dışında yok, hakikatin bu kara deliği de Batı'nın bütün ciddi filozoflarını matem içinde bırakıyor. Alışverişin hazzı içinde, bütün dünyamızın Sahra Çölü'nün ortasındaki kocaman bir kayak mağazası olduğunun dayanılmaz bilinci parıldıyor: Sadece kayak değil, yalancı kar da almak zorundasın. Metaforu anlıyorsun, değil mi?

Dahası biz tilkiler için ayrı bir zorluk da söz konusu. Etrafındaki her şey böylesine bir hızla fahişeleştirilirken *identity*'ni korumak her geçen yıl daha güç oluyor ve fahişe gibi hissediyorsun kendini. Eğer bu eski ve sadık dostunun sesini dinleyecek olursan onun sana, üçüncüyü bedavaya getirmek için iki

şişe kepek şampuanı almanı salık verdiğinden emin olabilirsin. Senin yerli yersiz kullandığın bir sözü hatırlıyorum: Ouroburos. Sanırım kuyruğunu ısırın yılanı deniyor. Böyle bir yılanda kafa ve kuyruk sadece reklam videolarındaki bir özel efekt olarak mevcutsa eğer, hayatta ve karnının tok olduğunu bilmek pek de mutluluk vermiyor. Yani, belki de mutluluktur bu ama kimse tatmıyor.

Sizin dünyanız da yakında bizimkine benzeyecek (hiç değilse petrol işinde çalışmaya devam edenler için) ama şimdi-lik, selamete erecek bir müphemliğin hüküm sürdüğü gölgelik alanlar da var o hayatta. Seninki gibi ruhlar, orada mutluluk değilse bile bir denge bulabilirler. Eğer bu müphemlik alanlarını senin için başkaları yaratıyorsa da hiç değilse varlarken keyfine bak. Dünya her zaman böyle olmayacak. Verdiğin vaa-za karşılık ben de sana bu cevabı veriyorum.

Biraz da İngiliz erkeklerinden bahsedelim. Onları, Natsionalya'daki kısa randevularına bakarak değerlendirme. Burada tamamen başka türler. Kardeşimiz Ye'nin 1739'da evlendiği Yuan Mei'yi hatırlıyor musun? Herhalde unutmamışsındır: Hanlin Akademisi'nden bir âlim, Mançurya dili üzerine çalışır ve kötü ruhlar hakkında hikâyeler toplardı... Üstelik kardeş Ye'nin aslında kim olduğunu da bilirdi. Zaten bu yüzden evlenmişti. Yuan Mei'nin kitabı (Ye, onun adını "Konfiçyus'un Söylemedikleri" koymuştu) yarı yarıya Ye'nin anlattığı hikâyelerden derlenmişti ama ilgi uyandırıcı etnografik denemeler de vardı. O zamanlarda İngiltere'ye "kızıl saçlılar ülkesi" derlerdi. Yuan Mei, İngilizlerle ilgili şöyle yazmıştı – pasajı olduğu gibi çeviriyorum:

143

407. KIZIL SAÇLILAR ÜLKESİNİN SAKİNLERİ, ŞARKICI KIZLARA TÜKÜRÜRLER

Kızıl saçlılar ülkesinin sakinleri, şarkıcı kızlara genellikle fahişe muamelesi yaparlar. Cümbüş düzenlediklerinde bu şarkıcıları

çağırırılar, onları soyarlar, etraflarına otururlar ve onların mahrem yerlerine tükürürler. Daha fazla mahremiyete de girmezler. Tükürmeyi bitirince bol para ödeyip gönderirler. Buna "ortak kazandan ödenen para" denir.

Belki de tarihi olarak gerçeği yansıtmayan bu hikâye, İngiliz aristokratının kendisine açılan kadın ruhuyla neler yaptığını tam olarak yansıtıyor (ancak talihimiz var ki buradaki ayrıcalık esaslı eğitim sistemi, büyük kısmını daha genç yaşlardan itibaren eşcinsel haline getiriyor). Eskiden İngilizleri gözlerken şöyle düşünürdüm: Yüzyıllardır üzerine zırh üstüne zırh giydirilen bu nüfuz edilemez ikiyüzlülüğün arkasında ne var acaba? Sonra anladım: Bu basit eylemin ta kendisi. Ondan başka da bir şey yok ve bu minimalizm, buradaki düzenin istikrarını da garanti ediyor.

144

İnan bana, Londra'ya geldikten sonra kendini, hepsi tükürüp duran keskin nişancıların arasında bir tükürük hokkası gibi hissedeceksin; bu keskin nişancılar için kadınların eşitliği tek bir anlama gelir: "Ortak kazandan ödenen paradan" tasarruf etmek.

Süper kurtadama gelince... Biliyor musun, bana kalırsa sen şu içgözlem denen şeye fazla kapılmışsın. Düşünsene, en önemli şeyler hep kendi içimizde olup bitseydi dış dünyaya ne gerek olurdu? Yoksa onun seni artık hiçbir şekilde şaşırtamayacağını, meditasyon için duvarın önünde tozlu bir kecenin üzerine oturup ölü denizanalarını uzaklaştıran bir yüzücü gibi kafana üşüşen düşünceleri uzaklaştırmamanın yeterli olacağını mı düşünüyorsun? Ya aralarında bir güzel bir balık gizliyse? Bence bu dünyadan vazgeçmek için çok erken – öyle yaparsan kendinden vazgeçmek işten bile değil. Kocam dün bana ne dedi, biliyor musun? "Süper kurtadam gelecek ve onu, şimdi beni gördüğüm gibi apaçık göreceksin." Yüreğim sana inanmaktan yana olsaydı bile Cricket hanesinin başındaki adamla tartış-

maya cesaret edebilir miydim hiç? : - =))) Neyse tatlım, bunları bulduğumuzda konuşuruz. Bir haftaya Brian'la birlikte Moskova'da olacağız – telefonunu açık tut!

Unutmadım, sevgim eksilmedi.

Senin, İ.

Mektubu bitirdikten sonra başımı iki yana salladım. Yakında birinin başına kötü bir iş gelecekti. : - =) meşum bir işaret, savaş suçlusu Hitler'in sırtması gibi bir şey – İ'nin kafasında karanlık ve zalim düşünceler olduğunu gösteriyordu. Gerçi, bütün ailemizdeki en merhametsiz tilkiden başka ne beklenirdi ki? Her şeyde böyledir, diye düşündüm. Yardım istersin, sana başka bir şeyi düşünmeni öğütler. Başının üzerindeki kara bulutlar sadece bir yanılsamadır onun için...

Ama belki de haklıdır? Hem işler de dün düşündüğüm kadar kötü gelişmedi. Zorla girdiğim bu aşk hikâyesini birine anlatmak için can atıyorum üstelik. Ama kime? Bir taksi şöförüne her şeyi anlatıp sonra da duyduklarını unutturabilirim tabii. Yalnız o halde araç kullanması biraz tehlikeli olur. Hayır, en iyisi İ Huli'yi beklemek, diye düşündüm. Beni kesinlikle ilgiyle dinleyecektir. Hem yüzyıllardır öyle çok dalga geçti ki bekâretimle, olan biteni pat diye söyleyivermek de eğlenceli olur. Bütün bu filozof havalara rağmen böyle bir âşığı hiç olmadı, tabii eğer on altıncı yüzyıldaki bir *yakşa* iblisini* saymazsak. Ama o bile Aleksandr ile karşılaştırıldığında deveye kulak kalır...

Bu anda kendime geldim. Kardeşin mektubu, bana en önemli meseleyi hatırlatmıştı.

Çoktandır biliyordum: Hayatın endişeleri ya da sevinçleri içini doldurduğu anlar, meditasyon için en iyi zamanlardır. Bilgisayarı kapadım, köpüklü plastikten jimnastik örtüsünü yere

* Hindu ve Budist metinlerinde adı geçen doğa ruhları. -ybn

serdim. Meditasyona girişecek biri için harika bir şey; eskiden böyle şeyler olmaması çok yazık. Sonra içi buğday kepeğiyle doldurulmuş yastığı koydum onun üzerine, lotus pozisyonunda oturdum, kuyruğumu da yere saldım.

Tilkilerin manevi pratikleri iki aşamalıdır: aklın meditasyonu ve yüreğin meditasyonu. Bugün yüreğin meditasyonundan başlamaya karar verdim. Yürek, bu teknikte hiçbir rol oynamaz, mecazen öyle denir. Bir çeviri hatasıdır: Çincedeki “sin” hiyeroglifi bir sürü farklı anlam taşır; belki de daha doğru ifade etmek için “içindeki özün meditasyonu” demek gerekir. Pratiğe dönük bakarsak da bu tekniği “kuyruğun çekilmesi” diye nitelemek daha uygun olacaktır.

Her çocuğun bildiği gibi, bir köpeğin ya da kedinin kuyruğundan tutacak olursanız hayvanın canı yanar. Ama bir tilkinin kuyruğunu kuvvetle çekerseniz, kuyruksuz maymunların en akıllısının bile anlayamayacağı bir şey olur. Bu anda tilki, yaptığı her kötü şeyin olanca ağırlığını hisseder. Bu, o şeyleri kuyruğunun yardımıyla yapmış olmasıyla ilişkilidir. Ve hiçbir tilki tilki, tamamen başarısız olanlar dışında, yaptığı bu kötü şeyleri hiç unutmadığından, bu durum vicdana karşı dehşet verici imgelerin ve tilkinin hayattan bile vazgeçmesine sebep olan düşüncelerin eşlik ettiği, ağır bir darbe olur. Meditasyonun kalandında ise vicdan artık etkisini kaybeder.

Bütün bunlar kuyruğun ne şiddetle çekileceğine ve durumun beklenmedikliğine bağlıdır. Örneğin tavuk avı sırasında kuyruğumuz bir budağa takıldığında (bundan daha sonra bahsedeceğim) hafif bir vicdan azabı hissederiz. Ama koşarken ilgili kaslarımız gergindir, bu yüzden takılmanın etkisi çok keskin görülmez. Yüreğin meditasyonu uygulamasının özü ise, bütün kuyruk kasları olabildiğince gevşemişken kuyruğunu şiddetle çekmekten ibarettir.

Ama hiç de burada görüldüğü gibi kolay değildir. Aslında yüreğin meditasyonunu aklın meditasyonundan ayıramazsınız

çünkü bu tekniğin doğru uygulanması için bilinci iç bağımsız akışa ayırmak gerekir:

1) Bilincin birinci akışı – aklın, hatırlanamayacak kadar eski zamanlardan kalma en karanlık eylemlerini hatırlaması.

2) Bilincin ikinci akışı – aklın tilkiye, kuyruğunu bir anda ve beklenmedik şekilde çekmesini telkin etmesi.

3) Bilincin üçüncü akışı – aklın ilk iki akışın ve kendinin gözlemcisi olarak belirmesi.

Zihnin üçüncü akışı, belirsiz bir tanımla, aklın meditasyonu tekniğinin de özüdür. Bütün bu uygulamalar en temel olanlardır; “boşluğun kuyruğu” ya da “sanatdışılık” denen en önemli meseleye girişmeden önce bunları bin yıl yapmak gerekir. Gizemli bir pratiktir, bin yıllık hazırlık döngüsünü tamamlamış olan bana benzer tilkiler bile olanca açıklığıyla kavrayamazlar.

Neyse, lotus pozisyonunda oturdum, sol elimi dizimin, sağ elimi de kuyruğumun üzerine koydum. Yoğunlaştım ve geçmişimi hatırlamaya başladım: Gündelik düşüncelerin akışıyla gizlenmiş olan tabakalar. Ve sağ elim ansızın, kesinlikle beklenmedik olarak kuyruğumu çekti. Ta omurgamda keskin bir acı hissettim. Ama bu ağrı, yaptıklarım için hissettiğim pişmanlık, dehşet ve utançla karşılaştırıldığında hiçti: Öyle bir yakaladı ki beni bu duygu, gözlerimden yaşlar döküldü.

Buluşmalarımızın ardından hayatını sürdüremeyen insanların yüzleri geçiyordu gözlerimden, güz fırtınasında pencerenin önünden geçen sarı yapraklar gibi. Bir saniyeliğine çıkıyorlardı yokluğun içinden ama bu bir saniye, her bir çift gözün şaşkınlık ve acı dolu bakışlarını bana çevirmesine yetiyordu. Ben de onlara bakıyordum, geçmişi hatırlıyordum ve gözyaşlarım sel gibi akıyordu yanaklarımdan, pişmanlık da yüreğimi parçalıyordu.

Ve aynı anda, huzur içinde kavırıyordum: Geçmiş, yansımaların bir oyunundan başka bir şey değildi, aklın rutin akışlarını uzaklaştıran düşünceler dizisiydi ve bu dizinin sonu gelirken, ne o rutin akışların ne yansımaların ne de aklın kendisinin as-

linda mevcut olmadıkları görünür oluyordu – olan tek şey, gerçek hiçbir şeye yöneltimemiş olan berrak, ebedi, her şeye nüfuz eden bakıştı.

İşte, yaklaşık on iki asırdır böyle meditasyon yapıyorum.

Aleksandr ile aramda en baştan beri, birbirimize can sıkıcı sorularla musallat olmamak üzerine dile getirilmemiş bir anlaşma vardı. Onun ve benzeri FSB pisliklerinin imzaladığı gizlilik sözleşmesi yüzünden onun yaptığı işlerle ilgilenmemem gerekiyordu. O da hiçbir soru sormuyordu çünkü vereceğim cevaplar müphem bir duruma sokabilirdi onu: Yani, mesela bir Çin ajanı çıkarsam ne olurdu? Pekâlâ mümkündü bu, ne de olsa bir kimliğim bile yoktu, sadece sahte bir pasaport...

Bu durumdan pek de memnun değildim: Onunla ilgili anlamak istediğim çok şey vardı. Belli ki o da meraklanmıyordu. Ama ağır ağır tanıyorduk birbirimizi, bilgi de homeopatik dozlarda akıyordu.

Canavara dönüşene kadar yanaklarından öpmeyi seviyordum (dudaklarından öpmeye hiç kalkışmadım, yakınlığımızın derecesi düşünülürse tuhaftı bu). Zaten okşamalar pek uzun sürmüyordu, birkaç dokunuştan sonra dönüşüm başlıyordu, sonra da öpmek artık mümkün olmuyordu.

Yüzyıllar boyunca öpüşme benim için bir hipnotizma telkininden ibaretti ama şimdi öpüyordum işte, üstelik çocuksu bir şekilde... Bu, düşe benziyordu. Yüzü çoğu zaman maskeyle kaplıydı, bunu kenara çekmem gerekiyordu. Birinde dayanamadım, maskenin ucunu çektim ve dedim ki:

“Belki seninle konuşurken bunu takmasan daha iyi olur? Nedir yani, Michael Jackson mısın sen?”

“Koku yüzünden takıyorum,” dedi. “Özel bir şey bu, kokuyu geçirmiyor.”

“Ne kokusu alıyorsun peki?” diye sordum.

Çatıda, açık duran kapının yanında oturuyorduk (camdan

kafesinden çıkmaktan kaçınıyordu, ya keskin nişancılardan çekiniyordu ya görüntüsünün çekilmesinden ya da gökten düşecek bir intikam yıldırımından). Egzoz dumanlarının hafif esintisinden başka bir koku almıyordum.

“Burada oturunca bütün kokuları alıyorum,” dedi kaşlarını çatarak.

“Yani?” diye sordum.

Benim beyaz bluzuma baktı ve burnundan derin bir nefes aldı.

“Mesela şu bluz,” dedi. “Senden önce orta yaşlı bir kadın giyiyormuş; bu kadın Mısır lotusu esansından kendi yaptığı kolonyayı sürüyormuş...”

Bluzumu kokladım. Hiçbir şey kokmuyordu.

“Gerçekten mi?” dedim. “İkinci el aldım bunu, dantelleri hoşuma gitmişti.”

Derin bir nefes daha aldı.

“Ayrıca, kadın votka da damıtmıyormuş. Yoğun bir etil alkol kokusu geliyor.”

“İnanamıyorum!” dedim ürpererek. “Şu bluzu çıkarıp atasım geliyor... Peki, başka ne kokusu alıyorsun?”

Açık kapıya döndü.

“Korkunç bir benzin kokusu. Acayip başağrısı yapıyor. Ayrıca asfalt, lastik, tütün dumanı da kokuyor... Ayrıca tuvalet, insan teri, bira, sıcak çörek, kahve, popcorn, toz, boya, tırnak cilası, tatlı çörek, gazete kâğıdı... daha uzun uzun sayabilirim.”

“Bu kokular karışmıyor mu peki?”

Başını iki yana salladı.

“Daha ziyade birbirlerinden ayrılıyor veya birbirlerini kapıyorlar. Hani mektup zarfta, zarf paltonun cebinde, palto do-lapta asılı diye başlarlar ya, öyle. En korkuncu da hiç bilmek istemediğin şeyler hakkında bunca çok şey bilmen. Örneğin, imzalaman için bir kâğıt uzatıyorlar önüne, sense dün o kâğıdın üzerine bayat pastırmalı bir sandviç koyduklarını hissediyorsun.

Yetmezmiş gibi, sana bu kâğıdı uzatan eldeki ter öyle keskin kokuyor ki kâğıtta yazılanların doğru olmadığını anlıyorsun... İşte böyle.”

“Peki neden oluyor bu?”

“Çünkü kurtlar çok iyi koku alırlar. Ama ben, insan formundayken de bundan kurtulamıyorum. Zor bir şey. Gerçi bir sürü kötü alışkanlıktan da kurtarıyor.”

“Örneğin?”

“Örneğin, esrar içemem. Kokain çekmem de mümkün değil.”

“Neden?”

“Çünkü daha ilk karşıma çıktığında, kuryenin onu Kolombo’dan Bakü’ye getirirken kışında ne kadar tuttuğunu hemen söyleyebilirim. Hatta bu kışın kaç defa...”

“Gerek yok,” diye sözünü kestim, “devam etme. Anladım.”

“En önemlisi de bunun ne zaman dayanılmaz olacağını biliyorsun. Öngörülemez bir şey, migren gibi.”

“Zavallı,” diye içimi çektim. “Korkunç bir ceza.”

“Aslında ceza değil,” dedi. “Hoşuma giden tarafları da var. Örneğin, senin kokun çok hoşuma gidiyor.”

Utandım. Bir tilkinin vücudu hakikaten de belli belirsiz, ıtırılı bir koku taşır ama insanlar onu genellikle parfüm sanırlar.

“Ne kokuyorum peki?”

“Bilmiyorum ki... Dağlar, ay ışığı. Bahar. Çiçekler. Yalan. Ama meşum yalanlardan değil, daha ziyade eğlenceli olanlardan. Kokun çok hoşuma gidiyor, çok. Sanırım hayatım boyunca koklayabilir ve her defasında yeni bir şeyler keşfedebilirim.”

“Peki, aferin sana,” dedim. “Sen bluzumdan söz ederken kendimi çok huzursuz hissettim. Artık ikinci el bir şey almayacağım.”

“Hiç önemi yok,” dedi. “Ama çıkarırsan minnettar olacağım.”

“Öyle çok mu kokuyor?”

“Hayır. Tersine, pek az. Ama bluzsuz daha çok hoşuma gidiyorsun.”

Kısa bir süre düşündükten sonra bluzu çıkardım.

“Bugün sutyen takmamışsın,” dedi ve güldü.

“Evet,” dedim. “Bugün okudum: Bir kız, aralarında bir şeyler olması muhtemel erkek arkadaşıyla buluşmaya gidiyorsa... yani, bir şeyler olmasına hazırsa... o zaman giymemeliymiş.”

“Nerede okudun bunu?” diye sordu.

“*Cosmopolitan*’da. Baksana, çoktandır sormak istiyordum. Göğüslerimin küçük olması dert değil ya?”

“Benim çok hoşuma gidiyor,” dedi. “Onları uzun uzun öpmek istiyorum.”

Çenesi her an genişleyecekmiş de zorlukla konuşuyormuş gibi geldi bana. Dönüşümden önce hep böyle oluyordu. Kendinden emin bir şekilde “uzun uzun öpmekten” bahsetse de o noktaya geldiğimiz nadirdi. Hem o kızgın kurt dili... Ama edep sınırlarını aşmayacağım, ne de olsa okur neler olup bittiğini anlıyordur.

Her zamanki gibi, külotumu çıkarmaya bile zaman bulamadı: Cinsel uyarım, dönüşümündeki gizemli bir mekanizmayı tetikliyordu. Bir dakika geçmemişti ki en etkileyici yanı aşk organı olan korkutucu ve muhteşem bir hayvan belirdi karşımda. Her defasında, kesemin nasıl olup da bu cadı çekicini içine alabildiğine şaşıyordum.

Aleksandr kurda dönüşürken konuşma yetisini kaybediyordu. Ama işittiği her şeyi anlıyordu; gerçi kurt algısının insan algısıyla aynı olduğunun garantisi yoktu. Kalan iletişim yetileri ruhun karmaşık hareketlerini aktarmaya yetmiyordu ama olumlu ya da olumsuz cevap verebiliyordu. Boğuk ve kısa bir “Rrrr!” evet demekti. Kükreme ve esneme arası bir sesi andıran “Uuuu!” ise hayır anlamına geliyordu. Bu “Uuuu!” gülünçtü. Sahibinin balkona kapadığı bir köpeğin iniltisi gibi. Ama bu gözlemimden ona bahsetmedim.

Elleri, kurt pençelerinden ziyade, bilimkurgu filmlerindeki Marşlıların fantastik uzuvlarına benziyordu. Deneyimlerimden biliyor olsam da bu şeylerin müşfik okşamalara yatkın olabileceğine inanamıyordum.

Bu yüzden onları karnımın üzerine koyduğunda gene huzursuz hissettim kendimi.

“Ne istiyorsun, bozum benim?” diye sordum. “Yan mı yata-yım?”

“Uuuu!”

“Yüzükoyun?”

“Uuuu!”

“Dizlerimin üzerine mi çökeyim?”

“Rrrr!”

“Peki, yalnız dikkatli ol. Tamam mı?”

“Rrrr-rrr!”

Bu son “rrr”ın evet anlamına geldiğinden kuşkuluydum ama gene de istediğini yaptım. Ve pişman oldum: Kuyruğumu pençesiyle kaldırdı.

“Hey,” dedim, “çekil, kurt herif!”

“Uuuu!”

“Gerçekten, çekil,” diye tekrarladım acıyla.

“Uuu!”

Ve en çok korktuğum şey başıma geldi: Beni kuyruğumdan çekti. Çok şiddetli değil ama Natsionalya’daki Sih’i hatırlama-yaya yetecek kadar. Ve kuyruğumu biraz daha sert çekince öyle utandım ki o adamın kaderinde oynadığım rolden ötürü üzül-düm.

Aleksandr özel olarak çekmiş değildi kuyruğumu. Öylesine, hatta gayet müşfik bir tavırla çekmişti. Ama uyluğunun darbesi vücudumu ileriye itti; bunun sonucu da kuyruğumu koparmaya çalışıyormuş gibi hissetmem oldu. Bütün kaslarım gerildi ama gücüm kalmamıştı. Her bir darbeye ruhumu dayanılmaz bir utanç dalgası dolduruyordu. En korkuncu da bu utancın sade-

ce yüreğimi yakmakla kalmaması, o an hissettiğim mükemmel hazla karışmasıydı.

Tahmin edilemeyecek bir şeydi bu: İyinin ve kötünün tamamen ötesinde. Yalnız, bana her zaman gülünç ve fazla teatral gelen De Sade'ın hangi dipsiz uçurumlarda yürüdüğünü anlamıştım artık. Hayır, hiç de saçma değildi yaptığı: Yaşadığı kâbusu anlatacak doğru kelimeleri bulamıyordu sadece. Ve bunun nedenini biliyordum – insan dilinde yoktu bu kelimeler.

“Kes artık,” diye fısıldadım gözyaşları içinde.

“Uuuu!”

Ama hangisini istediğimi tam olarak bilemiyordum; bırakmasını mı, devam etmesini mi?

“Kes,” diye tekrarladım nefes nefese, “lütfen!”

“Uuuu!”

“Beni öldürmek mi istiyorsun?”

“Rrrr!”

Daha fazla dayanamadım ve hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladım. Ama bunlar, hayvansı ve utanç verici zevk gözyaşlarıydı – onu isteyerek reddetmeme imkân vermeyecek kadar da güçlüydü. Çok geçmeden olanları ayırt edemez oldum. Belki bilincimi de kaybettim. Hatırladığım son şey, Aleksandr'ın insan suretinde üzerime yaslandığıydı. Şaşkın görünüyordu.

“Canını mı yaktım?”

Başımı salladım.

“Bağışla...”

“Bana söz ver,” diye fısıldadım. “Söz ver: Bir daha asla kuyruğumu çekmeyeceksin. Asla, duyuyor musun?”

“Asker sözü,” dedi ve elini göğsündeki nişanların üzerine koydu. “Kötü müydü?”

“Utanç vericiydi,” diye fısıldadım. “Hatırlamak istemediğim bir sürü şey yaptım hayatta. İnsanlara çok zarar verdim...”

Yüzü ansızın ciddileşti.

“Söyleme,” dedi. “Lütfen, söyleme. Şimdi olmaz.”

Biz tilkiler, İngiliz aristokratlarını ve tavukları avlamaya bayılırız. İngiliz aristokratlarını avlarız çünkü onlar da bizi avlarlar; bu bir tür onur mücadelesidir. Tavukları ise keyif için avlarız. Her iki avın da kendi ateşli taraftarları vardır; bunlar sesleri kısılıncaya kadar savunurlar kendi tercihlerini. Bana kalırsa tavuk avcılığının bazı ciddi avantajları mevcuttur:

1) İngiliz aristokratlarını avlamak, en faydasız bir insanın dahi öldürülmesiyle kazanılan kötü karmanın kaynağıdır. Tavuk avlarken karma bu denli ağır değildir.

2) Aristokrat avlamak için Avrupa'ya gitmek gerekir (gerçi kimileri, bunun için en uygun yerin transatlantikler olduğunu düşünür). Tavukları ise her yerde avlayabilirsiniz.

3) İngiliz aristokratlarını avlarken tilkilerde fiziksel bir değişiklik olmaz. Tavuk avlarken ise uzaktan da olsa kurtadam dönüşümüne benzeyen bir şeyler yaşarız: Bir süre vahşi atalarımıza benzer oluruz.

Çok uzun yıllardır İngiliz aristokrati avlamıyorum; bundan hiç de pişman değilim. Ama tavuk avına hâlâ bayılırım.

Bir yabancıya, tavuk avının nasıl bir şey olduğunu açıklamak güç. Elbiselerini ve ayakkabılarını çıkartıp üç pençenizle bütün ağırlığınızı vererek yere koyup dördüncüsüyle de tavuğu göğsünüze bastırdığınızda hayvanın minik yüreği sizinkiyle uyum içinde çarpar, zikzaklı koşunuzun hızıyla bitkin düşmüştür kalbiniz ve bilinciniz de bomboştur. Bu anda, hem sizin hem de tavuğun, hatta sizi bağırarak kovalayanların da aslında yüzüne maske takıp kendi kendine saklambaç oynayan bir bütünün parçaları olduğunu apaçık görürsünüz... Tavuğun da bunu kavramış olduğuna inanmak istersiniz. Kavramıyorsa da muhakkak kavrayacaktır; başka bir hayatta!

Tavuk avının temel ilkeleri şunlardır:

1) Tavuğa gayet şık ve ilgisiz bir Malvina* gibi yaklaşmak ge-

* Aleksey Tolstoy'un "Buratino'nun Maceraları" adlı masalının kahramanı, mavi saç-

rekir: Üzerinizde bir gece kıyafeti, yüksek topuklu ayakkabılar. Kıyafetiniz, hareketlerinizi mümkün olduğunca kısıtlamalı ve göz alıcı moda dergilerindekilere benzemelidir.

2) Tavuğun sahibinin dikkatini de üzerinize çekmelisiniz. Bu sık misafirlerinin tavuğu çaldığını mutlaka görmelidirler.

3) Peşinizden kudurmuş gibi gelen takipçilerinizden çok hızlı kaçmamalısınız ama çok yavaş da olmamalısınız. Bu avın başlıca düsturu, onların hırsızı muhakkak yakalayacaklarına olan inançlarını mümkün olduğunca diri tutmaktır.

4) Takipçilerinizin gücü kalmayınca (ve de gözlerinin önünde cereyan eden dönüşümden ötürü şok geçirdiklerinde) kuyruğunuzun küçük bir hareketiyle onların hafızasındaki anıları silmeli ve tavuğu da serbest bırakmalısınız.

Son prensibi ben kendim ekledim. Yalnız tavuğun bu özgürlükle ne yapacağını sormayın. Tutup boynunu kıracak değilsiniz ya! Tabii bazen tavuğun kovalamaca yüzünden telef olduğu da görülür. Hayatının bir taşralı çorbasında son bulması onun evrimi için daha mı iyidir?

Biz tilkilerden kimisi, bu mantığı İngiliz aristokratlarına da uygular ama ben aynı fikirde değilim. Her İngiliz aristokrati, teorik olarak, bu hayatta bir Buda haline gelebilir, sırf eğlence için bu şanslarını ellerinden almak olmaz.

Aristokrat avı, yüzde doksaniyle resmi bir beş çayından pek de farklı olmayan yorucu bir sosyal tatbikattır. Ama bazen en belalı kardeşlerim (bunlarla hiçbir ilişkim olsun istemem), bir sürü kurar ve sürekle avına girerler; bu av sırasında birçok İngiliz aristokrati da hayata veda eder. O zaman olan biteni görmek çok keyiflidir; aynı anda binlerce insan ortak bir halüsinasyonu yaşayabilir – mesela *Titanic* faciası ya da Waterloo Savaşı denen şeyler böyledir. Ama en şok edici ayrıntılar kamudan gizli kalır.

Böyle muazzam büyüklükteki kitlesel yalanların mümkün olduğuna inanmak güçtür, tahmin ediyorum ama burada me-

sele şu: Aynı anda birkaç tilki birden aynı halüsinasyonu yaydıklarında, bu halüsinasyonun gücü kübik olarak büyür. Yani üç tilkinin bir anda yaptığı aynı telkin, bunların bir tanesinin bir başına yaptığı telkinden neredeyse otuz kat daha güçlü bir hipnotizma yaratır. Bu, gizli yöntemler ve uygulamalarla başarılıdır. Tilkiler ilkin yeni gördükleri, sonra da görmedikleri bir objeyi birlikte görselleştirmeyi öğrenirler, sonra insanları varolmayan objeleri kabul etmeye zorlarlar, vb. Zor bir tekniktir ve öğrenilmesi birkaç yüzyıl alır. Ama buna hâkim olan on ya da yirmi tilki bir araya gelirse... O zaman ne sonuç alabileceklerini anlarsınız.

Madem öyle, diye sorabilir kimileri, neden tilkiler bu dünyayı yönetmiyorlar? İki nedeni var:

1) Tilkiler aptal değildir ki böyle bir yükü omuzlarına alsınlar.

2) Tilkiler son derece bencildir ve birbirleriyle herhangi bir şey üzerinde uzun süre anlaşamazlar (İngiliz aristokratlarına sürekli avı yapmak dışında).

Bugünlerde insanların takip ve kontrol için bir sürü araçları var, bu yüzden tilkiler insanlık tarihine müdahale etmekten kaçınırlar ve problemi daha basit çözerler. İngiltere'nin kuzeyinde, aristokratların en iyi şeylerle beslendiği ve özel olarak tilki avı için eğitildiği birkaç özel şato vardır; sonuç pek tatmin edici olmasa da kalite muazzamdır. Benzer çiftlikler Arjantin ve Paraguay'da da görülür ama buradaki şartlar ürkütücüdür ve İngiltere'de suni döllemeyle kitle halinde üretilen İngiliz aristokratları (klonlama girişimlerinden henüz bir şey çıkmadı) sadece helikopter safarilerine yatkındırlar: Bir *gaucho** gibi konuşur, tekila içer, soyağaçlarını ancak en az üç başarısız teşebbüste bulunduktan sonra çizebilirler ve ölümle karşılaştıklarında da aslında Che Guevara için yazılmış olan "Un Hombre"

* Latin Amerika'da hayvancılıkla uğraşan yerlileri tanımlamak için kullanılan kelime. -ybn

şarkısının çalınmasını isterler. Yani bu son anlarında bile o çok özendikleri portföy yatırımcıları gibi görünmeye çalışırlar.

Bir başka avcılık ekolü daha vardır. Bunda bir İngiliz aristokratı özel olarak seçilir ve bir tilki de birkaç yıl boyunca, ica-bına bakana kadar onu takip eder – onun âşığı ya da karısı olur ve korkunç hakikatin ortaya çıktığı ana kadar da onun yanında kalır. Sonra bir gün, bir tehdit veya buna benzer dramatik bir anda tilki ona bütün gerçeği açıklar ve kuyruğunu da ortaya çıkarır ama aile mutluluğunun yeni bir cazibesini telkin etmek için değil de onu ölümüne korkutmak için... Bu, en karmaşık av biçimidir zira sosyal davranışlarda gerçek bir virtuöz olmayı gerektirir. Bu bağlamda kimse kardeş İ Huli ile karşılaştırılmaz; kendisi yüzyıllardır İngiltere’de yaşıyor ve bu sporda mükemmelliğe ulaştı.

Tavuk avcılığının başlıca avantajı ise, bu sayede yaşadığımız fizikötesi dönüşümde yatar. Tavuk, bu dönüşümde canlı bir katalizatör olarak gereklidir; tilkiler binlerce yıllık medeni hayatlarında bu yetilerini neredeyse kaybetmişlerdir; dolayısıyla Dante gibi bize de yeraltındaki dünyaları gösterecek bir rehber gereklidir. Dönüşüm her zaman olmaz, üstelik uzun süreli de değildir ama öyle güçlü bir duygulanıma yol açar ki günlerce zihnimize hâkim olur.

Çok korktuğumuzda da benzer bir şey olur bize ama bu süreç kontrol edilemez. Tavuk avının ustalığı ise korku üzerinde kontrol kurmaktadır. Peşine düşenlerin, seni birkaç saniyeliğine iyilik ve kötülükten azade, vahşi bir hayvan haline getirecek olan vücut kimyasını harekete geçirebilecek kadar yaklaşmalarına izin vermek gerekir. Doğal olarak, iyilik ve kötülükten tamamen azade kalmamak adına tehlikeyle araya belli bir mesafe koymak gereklidir. Bütün bunlar âdeta sörf yapmaya benzer ancak dengeyi kaybetmenin bedeli burada çok daha ağırdır. Öte yandan, olumlu duygulanımlar daha güçlüdür: Hiçbir şey ruhu risk ve kovalamaca kadar canlandıramaz.

Bazen peşime köpeklerin takıldığı olur ama kim olduğumu anlar anlamaz vazgeçerler. Köpekleri hipnotize etmek de insanlar kadar kolaydır. Ayrıca kendilerine has bir informatif ağa sahiptirler, biraz internete benzer ve kokular üzerine kurulmuştur; edinilen bilgi bu ortamda hızla yayılır. Benimle oynamaya kalkan bir Rotweiler'ın Kafkasyalı iki biraderi (çoban köpekleri) tarafından tecavüze uğramasından sonra Bitsevskiy Parkı köpekleri bana bulaşmamaya başladılar. Akıllı hayvanlardır; bir Rotweiler'ın şuradan geçen şık giyimli, kızıl saçlı sportmen bir kıza hırslayarak saldırmamasıyla bu Rotweiler'dan iki kafa boyu daha büyük iki erkek itin şehvetle azgınlaşıp aslında kendisi de erkek olan bu Rotweiler'ı iri gözlü tatlı bir dişi sanması arasındaki neden sonuç ilişkisini kurabilirler.

Aleksandr'ı av için yanıma alma kararımın, kendini övme arzusuyla hiç ilgisi yoktu. Tilkilerin tavuk avı sırasındaki dönüşümü kurtlarda olduğu kadar ileri gitmez, yani bu pek de övünülecek bir şey değildir. Ama bu suprafiziksel dönüşüm, Aleksandr beni izlerken olursa, diye düşünüyordum, ona şunu söylemek için çok iyi bir fırsat olacaktır: "Sen ve ben aynı kandan geliyoruz." Belki bu, aramızdaki güvensizliğin son kırıntılarını da ortadan kaldırıp bizi yaklaştırırdı – belirsiz beklentim işte buydu.

Avlanma yerini çoktan gözüme kestirmiştim. Bitsevskiy Parkı'nın yanından geçen patikalardan biri, parkın kıyısında duran ve ormancının kaldığı bir ahşap eve çıkıyordu (bunun doğru terim olup olmadığını bilmiyorum ama bu adam gerçekten de parkta bazı işler yürütüyordu). Evin yanında bir kümes vardı; günümüzde Moskova'da nadir görülen bir şey. Parktaki bisiklet gezilerimde fark etmiştim onu ve şimdi de bu keşfimi kullanmaya karar vermiştim. Ama ilkin her şeyi bir kez daha gözden geçirmek ve geri çekilme yolumu keşfetmek gerekiyordu. Bütün gün süren keşif faaliyetlerinden sonra, şu sonuçlara vardım:

1) Tavuklar kümeste, insanlar da evdeydi; dolayısıyla av için gerekli iki bileşen de yerinde bulunuyordu.

2) Parktan geçen yoldan kaçabilirdim.

3) Takip faaliyetine, bu yol parktan çıkıp başka bir yöne sapanaya kadar devam etmek gerekecekti; parkın bittiği yerlerde her zaman çoğu çocuk arabalarıyla genç annelerden müteşekkil bir sürü insan dolaşiyor oluyordu.

Ayrıca, neredeyse kümesin dibine kadar arabayla nasıl geleceğimizi de buldum: Ormancının evi parkın içinde kaybolmuş gibi olmasına rağmen, şehir sadece üç yüz metre ötesinde başlıyordu; park, bir dizi altı katlı beton binayla sona eriyordu. Kümese yakın olan binanın adresini not aldım. Artık av için her şey hazırды.

Keşif faaliyetinden bir sonuç daha çıkmıştı. Eve bilmediğim bir yoldan döndüm ve daha önce görmediğim şaşırtıcı bir yere rast geldim. Geniş bir açıklıktı bu, hatta neredeyse bir kenarı çaya değen diğer tarafını da parkın sınırladığı bir tarlaydı. Açıklığı kesip geçen birkaç patikanın haricinde çaya inen sırtta bir bisiklet rampası da vardı – alt tarafına eski lastikler serpilmiş dik bir yamaç. Buradan atlamaya cesaret edemedim, yalnız ağır ağır yanından geçerken, hızlanıp da havaya fırlamanın nasıl bir şey olacağını hayal ettim. Ama yere düzgün ineceğimden emin değildim.

Rampanın az ötesinde tuhaf bir heykel vardı. Farklı uzunluklarda bir dizi gri ağaç kütüğü yere çakılmıştı. Uçlarına da savaşçı yüzleri yontulmuştu. Bu savaşçı kütükler birbirlerine epey yakın duruyorlardı, etraflarında da kaba, sağlam sıralar yerleştirilmişti. Dış çemberde ise dört ana yöne doğru küçük “n” harfine benzeyen kapılar dikilmişti; bunlar da aynı şekilde gri, sağlam ve üzerleri çatlaklarla kaplıydı. Mekân, ölümsüzlük kavgasında yıkılıp giden ahşap bir Stonehenge’i anımsatıyordu: Kütükler, buraya gelip giden çocukların yaktığı kır ateşleriyle tahrip olmuştu. Ama ateş karartılarına ve bir sürü boş bira şi-

şesine rağmen güzeldi bu şey, hatta belirsiz de olsa azametli bir yanı vardı.

Yandaki kütüklerden birinin üzerine oturdum, gözlerimi kızıl güneşe diktim (Moskova'da sadece mayıs ayında olur böyle günbatımları) ve geçmişe daldım. Bin yıldan uzun bir zaman önce tanıştığım biri aklıma geldi: Sarı Usta idi adı, ismini manastırının bulunduğu Sarı Dağ'dan alıyordu. Sadece bir gün sohbet etmişim onunla ve anısı ebediyen kaldı içimde – gözlerimi kapattım, öyle net görüyordum ki Sarı Usta'yı, yanımdaydı âdeta. Bunca yıldır sayısız insanla karşılaşmışım ve hiçbirini belleğimde gölge bile bırakmamıştım... İ kardeş de tanırdı bu Sarı Usta'yı, diye düşündüm. Hatırlıyor mu acaba? Sormak gerek.

Derken cep telefonum çaldı.

“Alo,” dedim.

“Merhaba, kızıl.”

Kulaklarıma inanamadım.

“Kardeş İ? Bir mucize bu! Ben de şimdi seni düşünüyordum...”

“Demek kuyruğum da bu yüzden kaşınıyordu,” deyip güldü. “Moskova'dayım.”

“Nerede kalıyorsun?”

“Natsionalya Otel'de. Yarın saat birde ne yapıyorsun?”

Natsionalya'ya girerken problem çıkacağından korkuyordum ama güvenlikten hiç kimse bana aldırış etmedi. Belki de bunun nedeni, SS Scharführer'ine benzeyen ve elinde “valued guest of Lady Cricket-Taylor” yazılı bir tabelayla beni bekleyen idareci kızdı. Kız beni lüks odalarından birine çıkardı. Odanın tek ekşiği, bir uşakla orkestraydı.

Suitin oturma odasında çizgili bir kanepede oturan İ Huli karşıladı beni. Kafamda bir şüphe vardı: Bu odada müşterilere-

* (İng.) Leydi Cricket-Taylor'ın Değerli Misafiri. -ybn

rimden biriyle buluşmuştum galiba, ya Güney Kore'den bir işadamı ya da Arap bir silah tüccarıydı. Ama belki de şu çizgili kanepenin yüzünden böyle düşünmüştüm, bunlardan otellerde çok olur. Kardeş İ beni görünce kucaklamak için kalktı. Birbirimize sarıldık. Elindeki şeffaf plastikten sarı bir paket vardı.

“Bu sana,” dedi. “Pahalı bir şey değil ama şık.”

Paketin içindeki tişörtün üzerinde Britanya bayrağı ile Latin ve Kiril alfabelerinde şu yazı vardı:

KOKHI

COCKNEY

“Bunları Londra’da satıyorlar,” dedi. “Her dilde var. Ama Rusçası çok tatlı.”

Ve sessizce kıkırdamaya başladı. Ben de dayanamadım ve kahkahalarla eşlik ettim. İ Huli tıpkı, 1929’da o zaman moda olan Komintern üzerinden Moskova’ya geldiği zamanki gibiydi. Yalnız şimdi saçları az daha kısaydı. Elbisesi de her zamanki gibi eşsizdi.

İ Huli’nin tarzı bin yıldır değişmemiştir: Kullanışlı bir minimalizmle maskelenmiş, ifrat ölçüsünde bir radikalizm. Bu cüretkâr zevklerinden ötürü kıskanırdım onu, modada her zaman herkesten bir baş önde giderdi. Moda döngüsel bir şeydir; kardeş İ de yüzyıllardır bu döngülerin dalgaları üzerinde bir sörfçü ustalığıyla gezinirdi; koordinatlarını bütün moda tasarımcılarının bulmaya çalıştığı bir noktada bulunurdu her zaman.

Şimdi de üzerinde, rengârenk ceplerle bezeli kocaman bir palaskaya benzeyen muazzam bir yelek vardı, ceplerin üzerine Arapçaya benzer narin, turuncu harflerle “Ka-Boom!” yazıları işlenmişti. Dinci intihar bombacılarının yeleklerinden esinlenmiş bir tasarım – serbest düşünceli Japon tasarımcıların işi. Öte

* Burada Doğu Londra ahalisi anlamında. Rusçada vurmak, kafasına indirmek vb. anlamına gelir. -çn

yandan son derece rahat da bir şeydi: Böyle bir yelek giyen için çantaya falan lüzum yoktu.

“Londra için biraz fazla cesur değil mi bu?” diye sordum.
“Kimseyi kızdırmıyor mu?”

“Ne diyorsun! İngilizler bütün manevi güçlerini ikiyüzlülük için harcarlar. Tahammülsüzlüğe bir şey kalmaz.”

“Hakikaten böyle vahim mi vaziyet?”

Elini salladı.

“İkiyüzlülük, İngilizcede ‘hypocrisy’ demek. Ama ben olsam yeni bir terim getiririm: ‘hippopocrisy’. Hipopotamdan türettim. Problemin büyüklüğünü göstermek için.”

Bütün bir ulustan önyargıyla bahsedildiğinde dayanamam. Bence ya ezikler böyle davranır ya da vicdanı kirli olanlar. Kardeş İnin ezik olduğunu kimse söyleyemez. Ama vicdanı...

“Peki, ikiyüzlü olmayı neden önce sen bırakmıyorsun?” diye sordum.

“Bu siniklik olur da o yüzden. Üstelik hangisinin daha kötü olduğunu da bilmiyorum. Yüklük hep karanlık ve rutubetli.”

“Ne yüklüğü?”

“İngilizlerin ruhunu kastediyorum. Bana bir evin yüklüğünü hatırlatıyor. Ya da nasıl çevirmek gerek... *closet*. İngilizlerin en iyileri hayatları boyunca oradan çıkmaya çalışırlar ama ancak ölümden hemen önce başarılılar bunu.”

“Sen nereden biliyorsun?”

“Nasıl nereden biliyorum? İçlerinden bakıyorum. Nihayet ben de İngilizim. Tamamen değil tabii; senin Rusluğun gibi. Senin Rus olduğunu söylemek mümkün mü?”

“Sanırım,” dedim ve sakince içimi çektim.

“Peki, Rus ruhu neye benzer?”

Bir an düşündüm.

“Bir kamyonun şoför mahalline. Şoför seni içeri almış ki ona *blowjob* yapasın. Ama sonra ölmüş, sen de tek başına kalmışsın,

etrafında da uçsuz bucaksız step, gökyüzü ve yol. Oysa sen araç kullanmayı bilmiyorsun.”

“Şoför hâlâ orada mı, yoksa...”

Omuzlarımı silktim.

“Kimbilir.”

“Evet,” dedi İ Huli. “Öyleyse aynı mesele.”

“Nedir aynı olan?” Anlamamıştım.

“Bizde bir atasözü var: *Everybody has his skeleton in the closet.*”

Lord Byron söylemiş. Bunu anladığı vakit, içindeki homoseksüeli boğarak öldürmüş.”

“Zavallı.”

“Zavallı mı?” İ Huli kaşlarını kaldırdı. “Hiçbir şey anlamıyorsun. İçindeki bu homoseksüele hayatı boyunca eziyet etmiş, işkence etmiş ve ancak nalları dikmek üzere olduğunu anladığında, ölmeden az önce boğmuş onu. Oysa bütün o şiirleri bu homoseksüel yazmış. İki Amerikalı biliminsanı kanıtladılar bunu, kendim okudum. İşte, İngiltere’de insanlar böyleler! Senin kamyonda yaşadığın kâbus bundan daha iyidir.”

“Neden kâbus olsun? Bence bir sürü güzel tarafı da var.”

“Neresi güzel? Yanıbaşında bir iskelet olması mı?”

“Hayır,” diye cevap verdim. “Rusların ruhunu kastediyorum.

Düşünsene, araç kullanmayı bilmiyorsun ve etrafında sadece step, gökyüzü. Rusya’yı seviyorum.”

“Neyi seviyorsun ki onda?”

Bu soruyu bir süre düşündüm. Sonra pek de emin olamadan cevap verdim:

“Rusçayı.”

“Doğrusunu yapıyorsun,” dedi İ Huli, “bu duyguyu kendine telkin etmekle. Yoksa burada yaşamak dayanılmaz olurdu senin için. İngiltere’nin benim için dayanılmaz olduğu gibi.”

Bir kedi gibi gerindi, uzaklara baktı, gözlerinde tembel ve

hayalperest bir şeylerin kıvılcımı belirdi. Yüzünde keskin dişli bir çift çenenin açılmış olduğunu hayal ettim bir an. Ona hafifçe iğneleyici bir şeyler söylemek istedim.

“Bana kalırsa sen de kendine ikiyüzlülerin ve alçakların arasında yaşadığın düşüncesini telkin ediyorsun.”

“Ben mi? Neden böyle bir şey yapayım ki?” diye sordu.

“Dediklerine göre hiç kimse, kurbanına kötü bazı nitelikler atfetmeden cinayet işleyemezmiş. Yoksa vicdanı işkence edermiş insana. Cinayetler birbirini takip ettiğinde ise bu nitelikleri bütün bir *target group*’a^{*} izafe etmesi daha kolay olur. Kefaret düşüncesini daha az korkulur kılıyormuş.”

İ Huli’nin yüzünde bir gölge gezindi.

“Ahlak dersi mi bu?” diye sordu. “Bazı insanlar bile aslında ne iyilik ne de kötülük olduğunu anlarlar. Senle bense tilkiyiz. Ölümünden sonra ne kötülüğün kefareti var ne de iyiliğin mükâfatı; sadece Sarı Irmak’ın ulu sularına geri döneceğiz hepimiz. Geri kalan her şey, milleti itaat ve korkuyla zaptetmek için uydurulmuştur. Sen neden bahsediyorsun?”

Ne kadar aptalca davrandığımı anlamıştım – kendisinden öğüt istediğim kardeşimi kızdırıyordum. Herhangi bir şeyle ilgili ona sitem etmeye ne hakkım var? Eğer kendimi hakikaten ondan daha iyi sayıyorsam, demek ki daha kötüyüm. İyisi mi her şeyi şakaya yormak.

“Amma da ciddileştik,” dedim kıkırdayarak. “Kuyruksuz maymunlarla çok uzun süre birlikte yaşayınca böyle oluyor işte. Sen bile onlar gibi akıl yürütmeye başladın.”

İ Huli birkaç saniye kıllı kaşlarını birleştirerek, güvenmezcesine baktı bana. Bu ona çok yakışıyordu. Sonra gülümsedi.

“Yani beni güldürmek mi istiyorsun? Dikkat et de kıcını dönme sakın bana...”

Tilkilerde bu cümle insanlarda olduğundan birkaç farklı

* (İng.) Hedef kitle. -yhn

anlama daha gelir ama genel olarak ortak anlamlı diyebiliriz. Ona kıcıımı dönmeye niyetim yoktu, hakikaten tutup çekebilirdi kuyruğumu – 15. yüzyılda olmuştu böyle bir şey, hiç unutmadım. Ama bu cümle, beklenmedik şekilde, Aleksandr ile son randevumuzu da hatırlatmıştı bana. Kıp kırmızı oldum. Bu da kardeş İ'nin gözünden kaçmadı.

“Aha,” dedi, “tıpkı bin yıl önce olduğu gibi kızarıyorsun. Nereyseyse kıskanacağım. Nasıl beceriyorsun bakayım? Bunun için herhalde bakire olmak gerek?”

En ilginç tarafı, sadece kendi türümden başkaları varken kızarıyor olmam. İnsanlarla ilişkilerimde ise böyle bir şey olmuyor. Çok yazık, onlarla beraberken de olsa vizite ücretlerimi yükseltebilirdim.

“Artık bakire değilim,” dedim ve daha çok kızardım.

“Gerçekten mi?” Öyle afallamıştı ki kendini kanepenin üzerine attı. “Hadi, anlatsana!”

Çoktandır hikâyemi birine anlatmak için can atıyordum; bundan sonraki yarım saat, ruhumu dolduran şeyi boşaltmakla geçti.

Ben başdöndürücü *affair*'imi* anlatırken İ Huli kaşlarını çatıyor, gülümsüyor, başını sallıyordu, hatta birkaç defa da parmağını “Aha! Kaç defa söyledim sana bunu!” der gibi kaldırdı. Bitirince de dedi ki:

“Peki. Demek senin bile başına geldi. Bin yıl önce bin yıl sonra... ne fark eder? Kutlarım.”

Sehpadan bir peçete aldım, elimde yuvarlayıp küçük bir top yaptım ve ona fırlattım. Ustalıkla sakındı.

“Hayat tecrübesi muhteşem bir şey,” dedi. “Gençlik günlerimizde böyle bir şey düşünebilir miydik? Onu öyle profesyonelce tahrik etmişsin ki kimin kime tecavüz ettiği bile belirsiz.”

“Ne?” Ağzım şaşkınlıktan açık kalmıştı.

* (İng.) İlişki. -ybn

Sırıttı.

“Hiç değilse arkadaşlarının önünde şu iğfal edilmiş masumiyet numarasına yatmamak lazım.”

“Neden bahsediyorsun sen? Ne zaman tahrik etmişim onu?”

“Banyodan çırilçıplak fırlayıp da dört ayak üzerinde kışın ona dönük durduğunda.”

“Ne, bunun tahrik olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Elbette. Yoksa neden kışını ona dönesin ki?”

Omuzlarımı silktim.

“Hedefe tam isabet için.”

“Ne hedefi, ne isabeti?”

“Kuyruğumu tam ona doğrultmak için,” dedim emin olmadan.

“Tabii, tabii. Sonra da omuzlarının üzerinden bakmak gerekti. Doğru söyle: Tam isabet ettirmek için böyle bir şey yaptığın oldu mu daha önce?”

“Hayır.”

“Peki, neden ansızın böyle davranmaya karar verdin?”

“Sadece... Sadece bunun büyük sorumluluk gerektirdiğini düşündüm. Gene çakılmayı göze alamazdım. Yani kafa üstü çakılmayı.”

İ Huli kahkahalarla gülmeye başladı.

“Beni dinle,” dedi, “hakikaten bütün bunları bilinçsiz bir şekilde mi yaptın?”

Konuşmanın gittiği yer çok canımı sıkmaya başlamıştı.

“Senin ne düşündüğünü biliyorum,” diye devam etti, “ama iyi bir psikanalist ile görüşecek olursan, gerçek motiflerini hemen kavrarsın. Böyle bir analistle ne istersen utanmadan konuşabilirsin; bunun için para alıyorlar zaten. Tabii kuyruğundan bahsetmen şart değil. Yalnız fantezi gibi anlatabilirsin. Her şeyi anlattınca o da sana bunun bir *penis envy** olduğunu söyleyecektir...”

* (İng.) Penis kuskanlığı. -çn

En mahrem sırlarını arkadaşına açıyorsun, sonra da bunları işitiyorsun... Öfkelen dim.

“Beni dinle,” dedim, “ne dersin: Eline kavak değneği alıp bütün bu psikanalitik diskuru çıktığı kokain-amfetamin kıcına geri sokmanın zamanı gelip geçmiyor mu?”

Gözlerini irileştirdi.

“Peki, amfetamin meselesini anlıyorum. Ne de olsa Jean-Paul Sartre ile iki yıl arkadaşlık yapmıştım, hatırlatayım. Kıştan bahsettiğinde de anlıyorum bunun sebebini. Yalnız, kokain nereden çıktı?”

“Açıklayabilirim,” dedim, sohbetin konusu bu kaygan mevzudan uzaklaşıyor diye sevinerek.

“Açıkla bakalım.”

“Doktor Freud’un sadece kendisi kokain bağımlısı değildi, hastalarına da yazardı bunu. Sonra da genellemelerini yapardı. Kokain ciddi bir cinsel uyarıcı. Bu yüzden Freud’un keşfettiğı her şey, bütün o Oidipuslar, sfenskler ve sfinkterler, hepsi de, beyni kokainle pişip omlet olmuş hastanın içinde bulunduğı manevi boşluğun derecesiyle ilgilidir. İnsan için böyle bir durumda gerçekten sadece tek bir problem vardır: Hangisini daha önce yapsam, anamımı becersem, babamı mı vursam? Tabii kokain bitene kadar. Yalnız o sırada kokain temininde sıkıntı yoktu.”

“Benim bahsettiğim...”

“Ama günde üç gramdan fazla kullanmadığın sürece,” diye devam ettim, “ne Oidipus kompleksinden ne de Freud’un keşfettiğı diğer şeylerden korkmana gerek yok. Freud’un teorilerine göre davranışlarının analizine girişmek, Carlos Castaneda’nın *peyote* triplerini esas almaya benzer. Castaneda’nın hiç değ ilse kalbi, şiirleri var. Freud’da ise sadece kelebek gözlükleri, büfenin üzerinde iki sıra kokain ve sfinkterde bir titreme. Burjuvazi onu tam da tiksindirici olduğı için sever: Dünyadaki her şeyi bir kıc deliğine sokuşturmaktaki becerisi yüzünden.”

“Peki, burjuvazi bu yüzden neden sevsin onu?”

“Çünkü portföy yatırımcılarına, dünyayı onların anlayabileceği kavramlarla açıklayacak peygamberler gerektir. Ve de bunca para yatırtıkları objektif gerçekliği hiçbir şeyin tehdit etmediğini mütemadiyen kanıtlamalıdır bu peygamberler.”

İ Huli alay eder gibi baktı bana.

“Öyleyse ne dersin,” diye sordu, “objektif gerçekliğin reddi eğilimi gerçekten de cinsel deprivasyon temelinde mi yükseliyor?”

“Ha?” diye sordum şaşkınlıkla.

“Daha basit söyleyecek olursak, cinsel problemleri olan insanlar mı dünyanın bir ilüzyon olduğunu düşünüyorlar?” diye tekrar etti bir televizyon sunucusu üslubuyla.

Dünyaya dair bu görüşle Natsionalya’da sıkça karşılaştım. Buna göre, sadece kendilerinden utanan ezikler, pazarın canlandırıcı gürültüsünden kaçıp gizemciliğe ve obskürantizme sığınırılar. Yatakta bir başına emekleyen bir müşteriden bunu duymak çok eğlenceliydi. Düşünecek olursanız, hayatının geri kalan zamanlarında zavallının başına gelen aynen budur; yalnız, bir tilki kuyruğu yerine *Financial Times* iğfal eder beynini, üstelik yalnızlığı da benimle birlikteyken olduğu gibi görece değil, mutlaktır. Ama bunu bir kardeşten işitmek... Tüketim toplumu bizi de bu hale getiriyor işte.

“Tam tersine,” dedim. “Aslında, manevi arayışları cinsel sorunlarla ilişkilendirmeye çalışan bu eğilim, libidonun anal vektörünün parçalanması üzerine kurulu.”

“Nasıl yani?” Kardeş İ kaşlarını kaldırdı.

“Bunu söyleyenlerin hep gizliden gizliye istedikleri şeyi yapmaları gerek: Kendilerini kışlarından becermek.”

“Neden?”

“Bunlar bildikleri şeylerle uğraştıklarında neyi bilmediklerini düşünmeyi bırakıyorlar. Domuzun boynu gibi: Hayvan

gökyüzüne bakamaz. Ama öyle diye gökyüzü cinsel nevrozdur anlamına gelmez.”

“Anladım... Bu şeyleri kurttan mı öğrendin?”

Sustum.

“Peki, peki,” dedi kardeş İ. “Peki, onu görmem mümkün mü?”

“Neden bir anda böyle çok ilgini çekti?” diye sordum şüpheyle.

“Sakın kıskanma,” dedi gülerek. “Kalbini kimin kazandığını görmek isterdim. Hem ben hiç kurtadam görmedim, sadece kuzeyde yaşadıklarını duyardım. Ayrıca her konusu açıldığında bana konferans verdiğin süper kurtadam da tilki değil, kurt. En azından kocam öyle düşünüyor. Onun okultist topluluğu Pembe Günbatımı da aynı fikirde.”

Derin bir iç çektim. Bazı meselelerde cin gibi olan İ Huli’nin başka şeylerde böyle budala ve cahil olması benim için anlaşılır gibi değildi. Aynı şeyi kaç defa açıklamak gerek ona? Tartışmaya girmemeye karar verdim. Bunun yerine şöyle sordum:

“Benim Aleksandr’ın süper kurtadam olabileceğini mi düşünüyorsun?”

“Benim bildiğim kadarıyla süper kurtadam, basit bir kurt değil. Bir kurdun tilkiye olduğu kadar uzak bir akraba kurda. Ama tilki ile kurt arasındaki bir ara tür de değil. Daha ziyade, kurdun gerisinde değil de ötesinde.”

“Hiçbir şey anlamadım,” dedim. “Kurdun ötesi dediğin neresi?”

“Aslında ben de tutarlı bir şekilde açıklayamam. Zavallı Brian bu konudaki bütün malzemeleri topladı. İstersen, hâlâ hayattayken küçük bir konferans çekebilir sana? Yarın gündüz boş zamanımız var. Sen de Aleksandr’ını çağır; bence onun için de ilginç olacaktır dinlemesi. Hem onu bana da göstermiş olursun.”

“Harika olurdu,” dedim. “Ama Aleksandr’ın İngilizcesi pek yok.”
 “Önemli değil. Brian bir sürü dil bilir ve konuşur. Rusçası da iyidir.”

“Peki,” dedim. “Yarın bir deneyelim.”

İ Huli parmağını kaldırdı.

“Karşılığında da senin tümgeneral bize bir iyilikte bulunsun.”

“Nasıl bir iyilik?”

“Brian’la benim gece Kurtarıcı İsa Katedrali’ni ziyaret etmemiz gerek. Cumayı cumartesiye bağlayan gece yarısı. Ayarlayabilir mi?”

“Bence yapabilir,” dedim. “Muhakkak ilişkileri vardır. İkna etmeye çalışırım.”

“Ben sana hatırlatırım,” dedi İ Huli.

Her zaman böyledir. Kendi sorunlarını senin adına çözer ve üstelik sana iyilikte bulunduğu duygusunu da yaratır. Gerçi, bir açıdan, şu okultist, güzel sanatlar uzmanı ve tilki avını pek seven Lord Cricket’i görmeyi de çok istiyordum.

“Söylesene,” dedim, “kocan bir şeyleri tahmin ediyor mu acaba? Seninle ilgili?”

“Hayır. Aklını mı kaçırdın? Bir av bu. Kurallara göre, her şeyi ancak son anda öğrenmeli.”

“Bunca zaman her şeyi gizlemeyi nasıl başardın?”

“İngiliz hayatının formaliteleri yardım ediyor. Aynı yatak odaları, Viktoryen Dönem’e has çıplaklık korkusu, bitmek bilmeyen yatak öncesi ritüeli. Aristokratik çevrelerde bu kolay bir şey; ilkin belli bir rutin geliştirip sonra bundan şaşmamak yiyor. Zorluğu ise başka bir yerde: Finali devamlı ötelemek gerekiyor. Bu da büyük bir irade kuvveti göstermeyi gerektiriyor.”

“Evet,” dedim, “büyük tahammül gösteriyorsun.”

“Brian, benim Moby Dick’im,” dedi İ Huli ve sırıttı. “Gerçi zavallının *dick*’i pek de *moby* sayılmaz...”

“Peşine düşeli ne kadar oldu? Beş sene? Altı?”

“Altı.”

“Peki, ne zamana planlıyorsun...”

“Birkaç güne kadar,” dedi İ Huli.

Şaşkınlıkla kalakaldım. Omuzlarıma sarıldı ve fısıldadı:

“Onun için geldik buraya.”

“Peki, neden bunu Moskova’da yapmaya karar verdin?”

“Burada daha az tehlikeli. Üstelik durum da son derece elverişli. Brian, süper kurtadamın bu şehirde bulunması gerektiğine dair kehaneti sadece bilmekle kalmıyor. Bizzat kendisi süper kurtadam olmaya hazırlanıyor. Nedense bunun için, yıkılıp yeniden kurulmuş tapınakta dua etmesi gerektiğine emin; budala tarikatının uygulamasına göre kara büyü kabilinden bir şey. Ve her şey tanıksız olmalı. Tek yardımcısı ben olacağım zira ben de bu davaya adanmış bulunuyorum.”

“Nasıl?”

“Onun rızasıyla.”

Ansızın aklıma bir şey geldi.

“Dur biraz... Sen de inanıyor musun süper kurtadama?”

“Ne anlamda?”

“Geleceğine, bizim onu göreceğimize, mektubunda yazdığın o şeylere işte?”

“Ben bunlara inandığımı yazmadım. Sadece Brian’ın öyle söylediğini yazdım. Bu gizemli şeyler beni hiç cezbetmiyor. Süper kurtadam ister çıkagelsin ister gelmesin, beni ilgilendirmez. Ayrıca bundan daha iyi bir fırsat da bulamazdım...” Neden bahsettiğini anlamam için parmaklarını şaklattı.

“Kurnaz şey!”

İ Huli büyüleyici bir tavırla gülümsedi.

Niyetini ancak şimdi anlamıştım. Herhalde bir satranç oyuncusu da önüne dâhice bir partinin planı seriliverince benzer bir şey hissediyordur. Oyunun sonu dramatik ve seyirlik olacaktı, yani tam da av kurallarının gerektirdiği gibi: Son dar-

beyi indirmek için geceleyin bir tapınaktan daha iyi mekân düşünmek zordu. Dahası, en baştan beri acayip ama ikna edici bir izahatı, bahanesi vardı her şeyin. Bahane de değil, gösterilerin yıldızının, hatta benim bile inandığım bir hakikat. Birileri soruşturacak olsa neden şüphelenebilirlerdi ki?

Mükemmel ve doğal, gerçekleşmesinin önünde engel olabilecek en ufak bir şey yok. Harika bir plan. Bu sporu desteklemiyordum gerçi ama kardeşin hakkını da vermeliydim. İ Huli hiç şüphesiz şu dünyadaki en iyi avcı, bu seviyedeki biricik sporcuydu. Saygıyla gülümsedim.

“Peki, Lord’dan sonra kimi alacaksın? Yoksa henüz karar vermedin mi?”

“Bir sürü seçeneğim var. Hem de hiç umulmayacak kimseler.”

“Mesela?”

İ Huli gözlerini kıstı ve berrak bir sesle şarkı söylemeye başladı:

“*Don’t question why she needs to be so free...*”

“Mick Jagger mı?” dedim şaşkınlıkla. “Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsin?”

“Ne olmuş yani?” diye sordu İ Huli, bana aldırış etmeden. “Ne de olsa Sir Mick şimdi. *Legitimate target.*” Hem sen hâlâ dokunaklı mı buluyorsun bu sözleri? Bana kalırsa çoktandır bir havayolu şirketi reklamına benziyor.”

Lord Cricket, kaç yaşında olduğu anlaşılmayan insanlardandı. Ve tam bir tasvir için eklemeliyim: Cinsiyeti de anlaşılmayan insanlardan. Kardeş İ, orduda yer almış ünlü bir aileden geldiğini söylüyordu ama bakınca bu anlaşılmıyordu. İlk bakışta, “*war hero or shero*”^{*} sorusu geldi aklıma, üstelik usturaya vurulmuş

* (İng.) “Neden özgür olmaya ihtiyaç duyduğunu sorgulama.” Rolling Stones’un ünlü şarkılarından “Ruby Tuesday”den. -çn

- (İng.) Meşru hedef. -çn

— (İng.) Savaş kahramanı ya da kadın kahraman. -ybn

başına ve keçi sakalına rağmen. Yüzünün ifadesi çok ilginçti: Ruhu henüz gençken özgürlük ve aydınlığa meyilliymiş de otokontrolle vazife zırhını parçalamakta başarısız olmuş ve soruları yüzündeki şaşkın, memnuniyetsiz sırtmada donup kalmış gibi.

Üzerinde koyu renk bir takım elbise, beyaz bir gömlek ve boynunda zarif, yeşile çalan, geniş bir kravat vardı. Yaka dökmünde küçük, yuvarlak, Mao Zedung rozetine benzeyen bir emaye parlıyordu; Çin'de bunları takmak hoş karşılanır, yalnız Cricket'inkinde Mao değil de Alister Crowley'nin yüzü gülümsüyordu (bu Britanyalı satanisti ben tanımazdım ya, İ Huli söyledi).

Aleksandr'la Lord Cricket birbirlerine temkinli yaklaştılar. Askeri üniformayı gören Lord Cricket gülümsedi. Şaşırtıcı bir gülümsemeydi bu: Belli belirsiz ama kesinlikle gözden kaçmayan bir ironi seçiliyordu. Böyle rafine bir gülümseme için ne uzun asırlar geçmiş olmalıydı! Aleksandr ise Lord Cricket'i görünce burnunu sinirli bir tavırla havaya kaldırdı, gözlerini kısı ve can sıkıcı bir şeyler hatırlamışçasına yüzünü astı.

Tartışmaya girişecekler diye korktum. Ama çok geçmeden Ortadoğu, Şii terörizmi ve petrol işiyle ilgili bir *small talk*'a' giriştiler. Huysuz görünüyor olmalıydım ki Lord Cricket klasik bir soru yöneltti bana:

“Neden siz Ruslar pek az gülümsüyorsunuz?”

“Bu konuda yarışa girişmeye gerek görmüyoruz,” dedim somurtarak. “Ne de olsa eziklerden oluşan bir ulusuz.”

Lord Cricket kaşını kaldırdı.

“Abartıyorsunuz,” dedi.

Ama anlaşılan cevabım onu tatmin etmişti ki Aleksandr ile sohbe geri döndü.

Tehlikesiz konular konuştuklarına emin olunca yerel bir iş merkezinden kiraladığımız video projektörünü kurmaya giriş-

tim. Tabii, Power Point'te hazırlanmış bu ezoterik sunumda saçma sapan bir şeyler de vardı. Ama öte yandan, insanların ezoterizmi de öylesine küfür kabilindendir ki Microsoft bile bunu olduğundan daha fazla alçaltamaz.

Bu işlerle uğraşırken, Kardeş İ'ye ahlak dersi vermekten de kendimi alamıyordum.

"Kant'ın kategorik imperatifinin ruhu nasıl özgürleştirdiğini hayal bile edemezsin," dedim alçak sesle ve çabuk çabuk, şu birkaç saniyeye mümkün olduğunca bilgi sıkıştırmaya çalışarak. "Biz tilkiler için insanın hedefe varmakta kullanılacak araç değil, hedefin kendisi olduğunu anladığımda omuzlarımda neredeyse kanatlarım çıktı. Gülme ama!"

İ Huli kaşlarını çatı. Sonra dedi ki:

"Haklısın. Brian ile işimi bitirince safari için Arjantin'e uçağım. Çoktandır helikopterle ava çıkmak istiyordum."

Ne yaparsınız bunu söyleyen birine!

Proje törü dizüstü bilgisayara bir türlü bağlayamıyorduk; *bluetooth'u* çalıştırmak istiyordum ama daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştım. Bir süre teknik meselelerle boğuştu ve oda da olan bitenlere dikkat etmedim. Nihayet olayı çözdüğümde, Lord Cricket ve Aleksandr değerler üzerine sert bir tartışmaya tutuşmuşlardı.

"Gerçekten de," diye soruyordu Lord Cricket, "liberal demokrasiden daha iyi bir toplumsal sistem olduğunu mu ileri sürüyorsunuz?"

"O liberaller lazım değil bize! Onlarca yıl ellerinde çile çektik, yeter. Keyfimiz ancak yerine geliyor."

Müdahale etme zamanının geldiğini anladım.

"Bağışlayın," dedim, Lord Cricket'e belli etmeden Aleksandr'a yumruk göstererek. "Bana kalırsa birbirinizi anlamıyorsunuz. Tamamen dilbilimsel bir yanlış anlama."

"Nasıl yani?" diye sordu Lord Cricket.

"Farklı dillerde tamamen farklı anlamlara gelen bazı ses

kombinasyonları vardır. Örneğin, Rusça ‘Bog’ (tanrı) kelimesi, İngilizcede bataklık demektir. İngilizce ‘God’ ise Rusçada bir yıldır. Sesler aynıdır ama anlamları tamamen farklıdır. Soyadlarında da benzer şeyler vardır, üstelik bazen çok gülünç olur. Mesela, ‘liberal’ kelimesi. Klasik, birçok dilde eşsesli bir kelime. Ama Amerika’da bu; silah kontrolünü, eşcinsel evliliğini, kürtaşı savunan ve fakirlerin haklarını zenginlerden daha fazla gözeten insan demektir. Bizde ise...”

“Bizde ise,” diye sözümü kesti Aleksandr, “gözlerini belertip, şu sözde özelleştirme sürecinin ta en başında doğru yere tezgâh açan bir avuç namussuzun Rusya’yı taşaklarından kavramaya devam etmesi gerektiğini tekrar edip durduğu için kendisine ödeme yapılmasını bekleyen vicdansız bir kemirgen anlamına gelir.”

“Ah, ne kadar kaba!” dedim.

“Ama doğru bu. Rus liberalizminin trajedisi, bu kemirgenlere bir türlü para verilmemesidir.”

“Neden vermiyorlar?” diye sordum.

“Çünkü eskiden bu namussuzlar her şeyi yutuyorlardı. Şimdiyse korkudan altlarına ediyorlar. Yakında da beş parasız kalacaklar.”

Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanların böyle umutsuz bir ifade içinde bir araya gelmesi nadir görülür, diye düşündüm.

“Siz, özelleştirmenin sonuçlarının gözden geçirilmesi taraf-tarı mısınız?” diye sordu dikkatle dinleyen Lord Cricket.

“Neden olmasın?” diye araya girdi İ Huli. “Dikkatlice incellerseniz, insanlık tarihi son on bin yıldır özelleştirmenin sonuçlarının devamlı olarak gözden geçirilmesinden başka bir şey değil. Birkaç kişi bir sürü para alıyor diye de sona ermeyecek bu tarih. Bu birkaç kişi, adam başına üç Fukuyama da tutsa, böyle bir şey olmayacak.”

Kardeş İ bazen radikal, hatta kıskırtıcı fikirler ileri sürmeyi sever; bu onun yırtıcı güzelliğine pek yaraşır ve gelecekteki kur-

banını da derhal büyüler. Şimdi Aleksandr'ın da ona nasıl bir hayranlıkla baktığını görüyordum.

"Kesinlikle!" dedi. "Bunu yazmak gerek. Tüh, kalemim yok. Peki, kim bu Fukuyama? Geyşa falan mı?"

"Öyle de denebilir," dedi İ Huli ve Aleksandr kendisini profilden görececek şekilde döndü. Profilden de hakikaten karşı konulamaz olur.

Seni namussuz, diye düşündüm, bir de söz vermiştin... Yalnız hayran olunmayacak gibi de değildi: Kardeş İ, Rusların meselelerini anlamıyordu ama içgüdüleriyle, nasıl diyelim, kemendi erkeğin boynundan tek bir hamlede nasıl geçireceğini biliyordu. Aleksandr ağzı açık bakıyordu ona; derhal kurtarılması gerektiğini anladım. Daha radikal bir şeyler söylemeliydim.

"Yani, liberalizmle ilgili bütün bu tartışmalar," dedim mevzuu kapatırmış gibi, "bunlar sadece tabela, sadece linguistik bir karmaşa. Biz, bir ilke olarak liberal demokrasiye büyük saygı duyuyor olsak da Rusçada bu kelime daha bir yüz yıl leş gibi kokacak!"

Aleksandr hayran bakışlarını İ Huli'den bana çevirdi. Sonra tekrar İ Huli'ye. Sonra gene bana. Delikanlı bayram ediyor, diye düşündüm.

"Evet, evet," dedi. "Kelimeler konusunda haklısın. Aslında mesele liberalizmin kendisi değil. Onların arkasına gizlenen iğrenç kurtadamlar. Bu *offshore* hesaplı kedilerden birini Amerika'ya gönderip bir liberal olduğunu söyleyeceksin, mazlum zenciler herifin yamyamlıktan yana olduğunu düşünürlər..."

"Söylesenize, meseleye olan bu duygusal bakışınız profesyonel faaliyetlerinize engel olmuyor mu?" diye sordu Lord Cricket.

Aleksandr ironiyi anlamadı.

"Beni doğru anlamalısınız. Demokrasinin kötü bir şey ol-

duğunu söylemiyorum. İyi bir şey. Kötü olan, üçkâğıtçıların ve dolandırıcıların onu kullanması. Bu yüzden, doğru bir yönde ilerlemesi için demokrasiye yardım etmek gerek. Biz böyle düşünüyoruz.”

“Ama bu demokrasi olmaz ki,” dedi Lord Cricket. “Demokrasinin özü, kimsenin ona yardım etmemesinde, sadece kendisinin yardımcı olmasında yatar.”

“Kimsenin yardım etmemesi mi? Çeviride bu, arkamıza yaslanıp üç dört vatandaşlık sahibi ensesi katmerlilerden en çok oy alanın nasıl ırzımıza geçeceğini izlemek anlamına geliyor. Yirmi yıldır izliyoruz bunu zaten. Zaten onlar çoktan Rusya’yı Bantustan’a çevirme planlarını yaptılar, Rusça konuşan personel eğitmeye başladılar, bütün bunları biliyoruz. Talimatlarını da okuduk. Sanıyor musunuz ki civataları sadece hoşumuza gittiği için sıkmaya başladık? Hayır, yanılıyorsunuz. Bunu yapmazsak üç senede bizi mideye indireceklerini bildiğimiz için yapıyoruz bunu.”

“Kim indirecekmiş?” diye sordu Lord Cricket şaşkınlıkla. “Demokrasi mi? Liberalizm mi?”

“Demokrasi, liberalizm – bunlar, sadece tabelalardaki kelimeler. Doğru söyledi,” dedi beni göstererek. “Gerçek ise, bağışlayın bu ifade için, bağırsaklarınızdaki mikrofloraya benziyor. Sizin Batı’da bütün mikroplar birbirini dengeliyor. Yüzyıllar sonucu böyle oldu. Herkes sessizce hidrojen sülfür üretmeye devam ediyor ve çenelerini de kapalı tutuyorlar. Her şey saat gibi incelikle şekillenmiş, sindirimde tam bir denge ve düzen hüküm sürüyor, bunların üzerinde ise sindirime her gün taze tükürük sunan bir medya. İşte böyle bir organizmaya açık toplum deniyor. Hem neden kapansın ki; kimi isterse başlarının üzerine iki bomba yağdırıp kapatıyor. Bizimse karnımıza tü-

* Bantustan Ülkeleri: Güney Afrika’da apartheid döneminde siyahları vatandaşlık haklarından mahrum bırakmak üzere ırkçı rejim tarafından kâğıt üzerinde kurulmuş on ülkeye verilen ortak isim. -ybn

berküloz bakterisi sokmuşlardı, hangi laboratuvarından çıktığını aydınlığa kavuşturmak gerekiyor hâlâ; üstelik ne antikoruna vardı ne de onu zaptedecek başka bir mikrop. Ve öyle bir ishal başladı ki biz meselenin ne olduğunu anlamaya fırsat bulamadan üç yüz milyar dolar dışarıya aktı. Bize de sadece iki seçenek kaldı: Ya iflah olmaz bir şekilde kığımızdan tamamen akıp gidecektik ya da uzun süre antibiyotik kullanıp sonra da dikkatle ve ağır ağır düzelmeye başlayacaktık. Şimdi öyle yapıyoruz.”

“Sizin antibiyotikten yana hiç eksiginiz olmamıştır zaten,” dedi Lord Cricket. “Mesele, bunları kimin reçete ettiği.”

“Aranınca bulunuyor,” dedi Aleksandr. “Ve ilkin tüberküloz mikrobunu yazıp sonra da lazımlığı yanımıza diken o Dünya Bankalarının, IMF’lerin filan aklına ihtiyacımız yok. Biz yolumuza bakarız. Bunlara bakarsan uçurumun kıyısından cesaretle uçacaksın, sonra küt diye yere çakılacaksın, ondan sonra da uluslararası toplumun alkışlarını işiteceksin. Belki de ne böyle alkışçılar ne de uçurum olmasa daha iyidir? Rusya kendi aklıyla yüz senedir hayatta, fena bir şey de olmadı, bunu görmek için dünya haritasına bakmak yeterli. Bunlara bakarsan eriyen demirin içine girme vaktimiz gelmiş çünkü birileri zamanında iyi yere tezgâh atmış. Kimin zamanı gelmiş, göreceğiz. Eğer birileri bizi eritmeye pek meraklıysa böylelerini kara bir dumana katıp cehenneme gitmelerine yardım edebiliriz. Bizim olan şey, daha uzun süre bizim olmaya devam edecek!”

Ve Aleksandr yumruğunu masaya öyle şiddetle vurdu ki projektörle dizüstü bilgisayar havaya fırladı. Sonra bir sessizlik oldu. Pencereyle perde arasında yolunu kaybetmiş bir sineğin vızıltıları bile duyuluyordu.

Bazen hangisinin yüreğimi daha büyük bir endişeye sevk ettiğini ben de bilemiyorum: O bir kurda dönüştüğünde uğraştığım devasa aşk organı mı, yoksa henüz insan formundayken söylediği bu vahşi, hakikaten kurtsu hayat görüşleri mi? Belki bu ikincisini de heyecan verici buluyorumdur, tıpkı, tıpkı... Bu

düşünceleri sonuna kadar götürmeye girişmedim, yeterince ür-kütücüydüler zaten.

Üstelik eğlenceli hiçbir tarafı da yoktu. Olanca radikalizmine rağmen sadece sonuçlardan bahsediyor ve nedenini anmıyordu bile – yani, kendilerini tatmin etmekle meşgul “upper rat”tan (*blowjob* kelimesini bu yüzden sevmiyorum işte, diye düşündüm; rutin hayatın psikopatolojisi). Aleksandr herhalde her şeyi anlıyordu ama tam da bir kurtadama uygun düşecek şekilde kurnazlık ediyordu: Suudi Arabistan’da yaşayıp da kumu fark etmemek sadece çok paran varsa mümkündür, bu da onda vardı. Ama belki de kurnazlık etmiyordu... Mesela ben de *upper rat* ile *huy society*’yi ancak Kardeş Ye mektubunda bunu açıklamaya giriştiğinde anlamıştım. Bir kurdun kafasının nasıl çalıştığını ise henüz bilmiyordum.

İlk kendine gelen Lord Cricket oldu. Yüzünde samimi bir üzüntü belirdi (ben tabii ki bunun samimi olduğunu düşünmedim; Britanyalı aristokratın mimik ustalığı bu kelimeyi gerektirdiği için öyle diyorum). Saatine baktı ve dedi ki:

“Sizin duygularınızı bir ölçüde anlayabilirim. Ama dürüst olmak gerekirse aklınızın ilerlediği bu izleği takip etmek sıkıcı geliyor bana. Verimsiz bir boşluk! İnsanlar bütün hayatlarını buna benzer tartışmalarla sürdürüyorlar. Ama sonunda hepsi de ölüyor.”

“Peki,” diye sordu Aleksandr, “başka bir alternatif var mı?”

“Var,” dedi Lord Cricket. “Sözüme güvenin, var. Bizlerin arasında tamamen başka türlü varlıklar yaşıyor. Siz, anladığım kadarıyla, onlara karşı ciddi bir ilgi duyuyorsunuz. Haklarında büyük bir öfkeyle konuştuğunuz, sizin deyişinizle iğrenç kurtadamlar böyle boş işlerle meşgul olmuyorlar. Liberal tabelaların arkasına da gizlenmiyorlar; bu hususta yanılıyorsunuz. Dahası, suratınızı öfkeden kıpkırmızı yapan ve masaya yumruğunuzu indirmenize neden olan serapları da fark etmiyorlar bile...”

Aleksandr kasvetli bir tavırla başını kaldırdı.

“Neden böyle aksileştiğinizi onlara açıklamaya kalkmanız bile pek olası değil. Thoreau’nun dediği gibi, *they march to the sound of a different drummer...*” Genel olarak ideolojileri de yok ama bu, kaderin onları dezavantajlı kıldığı anlamına gelmiyor. Tam tersine. Onların varlığı, insanın varlığından çok daha gerçek. Sizin demin bahsettiğiniz şeyler sadece hayal. Elli yıl öncenin gazetesini alıp okuyun. Mürekkebi silik harfler, öldüğünün farkında olmayan ölümlerin önemsiz ihtirasları... Bugün böylesine ilgiyle konuştuğunuz hiçbir şeyin de o vakitler akıllarda köpürmüş şeylerden farkı yok – belki sadece başlıklardaki kelimelerin sırası değişti. Uyanın artık!”

Aleksandr başını omuzlarının arasına gömdü. Lord Cricket belli ki basacağı damarı iyi biliyordu.

“Bu başka türden varlıkların kim olduklarını öğrenmek ilginizi çekmiyor mu? İnsanlardan ne farkları olduğunu anlamak?”

Aleksandr darmadağın olmuştu.

“Çekiyor,” diye mırıldandı.

“Öyleyse bütün bu saçmalıkları unutun da işe girişelim. Bugün size, bazı insanların hayvanlara dönüşme yetilerini nasıl gizlediklerini anlatacağım. Gerçek bir dönüşüm, metafor değil. Anthy, hepsi çalışıyor mu? Öyleyse ışıkları kapat lütfen...”

“Şimdi işiteceklerinizin,” dedi Lord Cricket, “ezoterik bilginin alanına girdiği kabul ediliyor. Bu yüzden onları gizli tutmanızı rica ediyorum. Sizinle paylaşmaya hazırlandığım bu bilgiler, Pembe Günbatımı’ndan, daha doğrusu Aleister Crowley, David Bowie, Pet Shop Boys ve onların gizli aktarım silsilesinden alındı. Gizlilik ricası, locadan ziyade sizin kendi güvenliğinizi için elzemdir. Bu şartı kabul ediyor musunuz?”

Aleksandr ile bakiştık.

“Evet,” dedim.

* (İng.) Onlar başka bir davulun sesiyle yürüyorlar. —fn

“Evet,” diye tekrar etti Aleksandr, kısa bir sessizlikten sonra.

Lord Cricket bilgisayarın klavyesine dokundu. Duvarda bir diyagram belirdi: Lotus pozisyonunda oturan bir adam, sırtının üzerine dikey bir çizgi çizilmiş. Yalnız çizginin üzerinde hepsi farklı boyutta çarklara benzeyen Sanskritçe işaretler görünüyordu.

“Şüphesiz, insanın sadece maddi dünyayı kavrama yetisiyle sınırlanmış fiziksel bir beden ve sinir sisteminden ibaret olmadığını biliyorsunuz. İnsan aynı zamanda, üç enerji kanalı ve çakra dediğimiz yedi psişik merkeze sahip, psikoenerji temelli hassas bir yapıdır.”

Lord Cricket parmağını, çarkları omurgaya bağlayan, bisiklet zincirine benzeyen bir şeyin üzerinde gezdirdi.

“Bu hassas yapı, sadece insanın manevi hayatını düzenlemez, etrafındaki dünyanın zihnine nasıl yansıtacağından da sorumludur. Her bir çakra, belli psikolojik görüngülerle ilişkilidir. Bu görüngülerin üzerinde durmayacağım. Bizim için önemli olan, geleneksel okültist görüş açısından, manevi sürecin *kundalini* veya yılan kuvveti diye bilinen kuvvetin merkezi enerji kanalından yükselmekte olduğu.”

Ekranda, omurganın en altında ters üçgenlerin yerleştirildiği alan göründü.

“*Kundalini*, sakrum denilen bu üçgen kemiğin içinde ters dönmüş bir halde bulunmakta. Sakrum, omurganın temelinde yer almaktadır; onun ilk kemiğidir. Ya da hangi açıdan baktığınıza göre son kemiği. Geleneksel okültizmde, çakraların *kundalini*’nin kuvvetiyle tedrici bir şekilde yüklenmesi, vasat bir adamın manevi meselelerde kayıtsızlıktan tanrıyla bütünleşme derecesine yükselip bir azize dönüşmesinin özüdür...”

Lord Cricket bir ara verdi.

“Okültist okulların çoğunda, *kundalini*’nin sadece merkez kanalından yukarıya doğru yükseldiği kabul edilir. Açık kaynaklarda, yılan kuvvetinin aşağı doğru da hareket edebileceğine

dair hiçbir atfa rastlamazsınız. Gene de böyle bir enerji hareketi mümkündür.”

Bir sonraki diyagram da ilkinе benziyordu, yalnız dikey çizgi, oturan adamın çaprazlanmış bacaklarına kadar iniyordu ve onların üzerinde de siyah renkli başka çarklar görünüyordu. Bunların yanında Sanskritçe işaretler yoktu, sadece sayılar vardı. Adama en yakın olan “1”, bir sonraki “2”, en uzaktaki de “3”.

“*Kundalini*’nin ne suretle aşağıya hareket ettirebileceği üzerinde durmayacağım. Bunun için belli bir aydınlanma gerekir ki hiçbiriniz o seviyede değilsiniz...”

“Of, Brian,” diye sözünü kesti İ Huli, “ne olacak ki. Anlat onlara.”

“Anthy,” dedi Lord Cricket, “söylenebilecek her şeyi söyleyeceğim. Bazı prosedürler sayesinde *kundalini* merkez kanalın gölge arketipi boyunca aşağıya yönelir. Bu sırada üç noktada durabilir ki bunlar üç alt çakranın simetrik yansımalarıdır: *muladhara*, *nabi* ve *manipura*.”

Parmağını üç siyah çarkın üzerinde gezdirdi. “1” numaranın yanında dört taç yaprağı olduğunu fark ettim; kıyma makinesinin bıçağını andırıyordu. “2” numaranın yanında iki taç yaprağı vardı, bu haliyle kılıcı andırıyordu. “3” numaranın yanında ise üst üste beş köşeli iki yıldız vardı. Böylece hepsi birden on taç yaprağı oluşturunuyordu.

“Söylemiş bulunduğum gibi, *kundalini*’nin merkez kanaldan yukarıya doğru hareketi, tanrıyla bütünleşmeye ve tanrısallaşmaya yol açar. Bu durumda yılan kuvvetinin hareketinin sonucunun ise tam tersi yönde olacağını önermek mantıklıdır. Burada dikkatinizi son derece ilginç bir duruma çekmek isterim; bunu bana, kelimelerin farklı dillerdeki anlamı üzerine konuşan büyüleyici misafirimiz hatırlattı...”

Lord Cricket bana doğru nezaketle eğildi ve gülümsedi. Karşılık olarak ben de gülümsedim, sonra Aleksandr’a fısıldadım:

“Böyle davranmayı senin de öğrenmen gerek, alık şey.”

“Misafirimizin dediği gibi,” diye devam etti Lord Cricket, “Rusça ‘bog’un İngilizce karşılığı ‘god’dır. Eğer ‘god’ı tersten okuyacak olursanız ‘dog’, yani köpek olur. Bu basit bir tesadüf değildir. Bu noktada dilin mi, yoksa onun yansıttığı gerçekliğin mi önce geldiği tartışılabilir. Ama bu, tavuk ve yumurta tartışması gibi olur.”

Ekranada üç hayvan silueti belirdi: kurt, köpek ve tilki.

“Rusçadaki *oboroten* kelimesi, kurtadam diye çevrilmesine rağmen, bir hayvan suretine girebilen insan anlamına gelir. Kurtadamın İngilizcesi ise *werewolf*tur. Böyle bir insanın dönüşebileceği hayvan suretleri burada gösterilmiştir. Ancak Rusçadaki *oboroten*, Çin kültüründe daha ziyade tilkilerle ilişkilidir. Ama bu köklü bir çelişki demek değildir; tilki de kurt gibi köpek soyundan gelmektedir. Yani tersten ‘god’, kara enerji kütesi, kundalininin aşağıya hareketi.”

“Kara enerji kütesi,” diye sessizce tekrar etti İ Huli ve saygıyla kocasına baktı.

“Bu noktada şu soru doğar: *Kundalini* ne suretle vücudun sınırlarından çıkıp mekân değiştirir? Zira boşlukta kendi başına hareket etmesi mümkün değildir. Burada bizi çok beklenmedik bir şey bekler. Neyin sebep, neyin sonuç olduğunu uzun uzun tartışmak mümkündür ama *kundalini*’nin dışarı çıkması fiziksel bir mutasyonla eş zamanlıdır. İnanılmaz bir şey meydana gelir. Volkan patlamalarıyla ilgili filmleri hatırlıyor musunuz? Bunlarda bazen, dağdan aşağı akan lavın kendine bir an önce orada olmayan bir kanal açtığı görülür. *Kundalini* de kendisi için bir fiziksel kanal açar. *Mulabhara*’dan, yani omurganın en altında bulunan, en alt insan çakrasından aşağı inerken kurtadamın kuyruğu büyümeye başlar!”

Ekranada iki kuyruk göründü; biri kurt, diğeri tilki kuyruğu. Tilki kuyruğu gülünç hatalarla çizilmişti. Bir sonraki slaytta lotus pozisyonundaki insan tekrar belirdi ama şimdi bir de kuyruğu vardı ve bunun üzerine üç siyah çark konulmuştu.

“*Kundalini* enerjisi tam da bu kuyruğun üzerinden diğer üç alt-çakraya iner. Bu merkezlerin Sanksritçe isimleri yoktur. Bunlar kabaca ‘tilki bölgesi,’ ‘kurt bölgesi’ ve ‘uçurum’ olarak adlandırılırlar. Vücuda en yakın olan alt-çakra, tilki bölgesidir.”

“1” numaranın yanında duran siyah kıyma makinesi bıçağını işaret etti.

“Bunun, enerjinin devamlı bir şekilde bulunabileceği istikrarlı bir denge noktası olduğu düşünülür; *oboroten* bu nedenle sınırsız süre tilki formunda kalabilir. Ne var ki bu, hayvan olarak bildiğimiz tilkiye dönüşümün olduğu anlamına gelmez. Yılan kuvveti vücudun ancak pek yakınına ulaşabilir, bu nedenle *oboroten*, fiziksel olarak insandan pek az ayırt edilebilir. Bu daha ziyade, kuyruğu ve değişik kulak biçimi olan bir varlıktır...”

Neredeyse gülecektim.

“Bundan başka, gözbebeğinin biçiminde de dönüşüm meydana gelir, kaşların yayı hafifçe değişir ama sokakta böyle biriyle karşılaştığınızda herhalde şaşırırmazsınız...”

“Ne muhteşem!” dedi İ Huli.

Lord Cricket, kuyruğun ortasındaki çarkı gösterdi.

“*Kundalini*’nin ikinci alt-çakranın yerini alması, çok daha etkileyicidir. Burada *werewolf* denilen klasik kurtadamlarla karşılaşırsınız. *Oboroten*, basit bir kurt değildir. Daha ziyade, tabiri caizse abartılı bir kurttur. İnsandan uzun, inanılmaz kuvvetlidir, dev ve güçlü dişlerle çevrili bir çenesi vardır ama insan gibi arka ayaklarının üzerinde yürür – ne var ki arzu ettiğinde dört ayağının üzerinde de koşabilir. Folklorik anlatılar onu çok belirgin bir şekilde tasvir eder; zira bu, Avrupa’daki kurtadamların en yaygın biçimidir. İlgi çekici bir ayrıntıya daha değineceğim. *Werewolf*’a dönüşümün ayın belli bir biçimiyle ya da karanlık çökmesiyle ilişkisi olduğu düşünülür. Folklorik söylencelere göre bu, şafak sökerken sona erer zira kötü ruhlar gün ışığına dayanamazlar. Gerçekteyse bu durumun ışık ve karanlıkla bir ilişkisi yoktur.

Şunu ileri sürmek doğru olacaktır: *Werewolf*'a dönüşüm kısa sürelidir zira iki numaralı alt-çakra istikrarsız bir denge noktasıdır; kundalini burada uzun süre kalmaz...”

“Peki, ne demek bunlar,” diye sordu İ Huli, “yani istikrarlı denge, istikrarsız denge?”

Lord Cricket bilgisayarın üzerine eğildi.

“Şimdi,” dedi, “bu konuda bir slayt olacaktı...”

Ekranı bir Stonehenge resmi belirdi, sonra yeşil tonlarda bir karavan reklamı; karavanın penceresinde sevimli ama pek de profesyonelce monte edilememiş, içinde nergisler olan bir vazoda vardı; onu da siyah bir sinüs eğrisi takip etti.

“İşte,” dedi Lord Cricket, “bu karışıklık için özür dilerim.”

Eğrinin en dip yerinde mavi bir top vardı. En tepesinde de kırmızı bir top. Toplardan çıkan farklı renklerde oklar, ne yöne hareket ettiklerini gösteriyordu.

“Çok basit,” dedi Lord Cricket. “Her iki top da denge durumunda bulunuyor. Ama mavi topu itecek olursanız, bulunduğu noktaya geri dönecektir. Bu, istikrarlı bir denge. Kırmızı topu itecek olursanız, bir daha bu noktaya dönmeyecek ve aşağıya yuvarlanacaktır. Bu da istikrarsız denge...”

“Bir sorum var,” dedi Aleksandr. “Şimdi sormam mümkün mü?”

“Lütfen.”

“Neden ilk top mavi, ikincisi ise kırmızı?”

“Pardon?”

“Oklar aynı renkte. Topların rengi neden farklı?”

“Ne önemi var ki?”

“Bir önemi yok,” dedi Aleksandr. “Sadece ilgimi çekti. Belki bilmiyorsunuzdur; Rusça mavi anlamına gelen ‘*goluboy*’ diye eşcinsellere de derler. Epeydir düşünüyorum: Neden bütün kampanya afişlerinde mavi ve kırmızı oklar kullanılır acaba? San-ki tarihin muhtevası, ibnelerle komünistlerin mücadelesinden ibaretmiş gibi. Biliyorsunuz diye düşünmüştüm?”

“Neden bu iki rengin kullanıldığını bilmiyorum,” diye saygıyla cevap verdi Lord Cricket. “Devam edebilir miyim?”

Aleksandr başını salladı. Ekranda gene siyah alt-çakralı bir kuyruk belirdi.

“Dediğim gibi, kurda dönüşümün ortaya çıktığı ikinci durum istikrarsız. Sinüs eğrisini bu çizimin üstüne yerleştirirsek, ona komşu pozisyonların, yani ‘1’ ve ‘3’ numaralı olanların istikrarlı olduklarını göreceksiniz. ‘1’ numaralı, tilkinin pozisyonu, bunu konuşmuştuk. Herhalde ‘3’ numaranın ne olduğunu düşünüyorsunuzdur?”

“Evet,” dedi İ Huli, “nedir o, Brian?”

“*Oboroten*’in alt-çakralarının insanın diğer çakralarının simetrisi olduğunu söylemiştim. Kuyruğun en ucunda bulunan son alt-çakra da göbek deliğiyle kalp arasındaki *manipura* ile tam bir simetri içindedir. Merkez kanalı tam burada kesilir. *Kundalini*, eğer ‘hayal okyanusu’ diye bilinen *manipura*’nın etrafındaki alan gerçek manevi bir önder enerjisiyle dolu değilse, yukarı çakralara doğru hareket edemez. Hermes Trismegistus bu durumun *oboroten* alt-çakraları için de geçerli olduğunu onaylar. *Kundalini*’yi alt sınırlarına doğru serbest bırakmak için karanlık envoltasyon, yani üstün şeytani özün manevi yükselişi şarttır ki bu öz, vibrasyonlarıyla, ‘hakikat çölü’ denen şeyi doldurur. Bu yükseliş ise fiziksel merkez kanalın kuyruğun tam ortasında kopması anlamına gelir...”

“Üstün şeytani öz nedir?” diye sordum.

Lord Cricket gülümsedi.

“Bu, kişisel ilişkilerinize bağlıdır,” dedi. “Buradaki herkes kendince imkânlara sahip... Böylece, size anlatabileceklerimin sonuna geldim. Yalnız tek bir şey ekleyebilirim: Uçurum denilen ‘3’ numaralı pozisyon, süper kurtadam dönüşümünün meydana geldiği yerdir.”

“Bunu başarabilen olmuş mu peki?” diye sordum.

“Bazı kaynaklara göre, 1925’te sizin bir vatandaşıınız olan

Moskovalı antroposof Şarikov bunu başardı. Kendisi, Doktor Steiner'in öğrencisi, Maksimilian Voloşin'in ve Andrey Beliy'in da arkadaşıydı. Şarikov bilindiği kadarıyla Çeka tarafından tutuklandı ve sır olup gitti. Ve bu sır büyük bir ciddiyetle korundu: Şu kadarını söylemek yeterli ki Bulgakov'un *Köpek Kalbi* adlı eseri, aslında bu olayla ilgili söylentiler üzerine kaleme alınmıştır. Şarikov'u bundan sonra bir daha gören olmadı."

"Peki, kimdir bu süper kurtadam?" diye sordu Aleksandr.

"Bilmiyorum," dedi Lord Cricket. "Henüz bilmiyorum. Ama açığa çıkarmak için nasıl sabırsızlandığımı tahmin edersiniz..."

"Bugün niye sabahtan gece kıyafeti giydin?" diye sordu Aleksandr. "Topukluları da geçirmişsin ayağına?"

"Neden, yakışmıyor mu?"

"Siyah sana çok yakışıyor," dedi ve yanağını dikkatle sürdü yanağına. "Ayrıca, beyaz da yakışıyor."

Öpüşmek yerine bazen yanaklarımızı birbirine sürtüyorduk. Bu davranışı güldürüyordu beni daha önce; çocuksu bir şeyler vardı bunda. Sonra, kulaklarımın arkasında çok daha hoş olan tenimi kokladığını itiraf etti. O zamandan beri de bu uygulama sırasında hafif bir hoşnutsuzluk hissediyordum; sanki kullanılıyormuş gibi.

"Tiyatroya mı gidiyoruz?" diye sordu.

"Daha ilginç bir şey. Ava çıkıyoruz."

"Ava mı? Ne avlayacağız?"

"Ben avlayacağım. Sen de izleyeceksin."

"Peki ne avlayacaksın?"

"Tavuk," dedim gururla.

"Karnın mı acıktı?"

"Hiç komik değil."

"Öyleyse neden tavuk avına çıkıyorsun?"

"Sadece beni biraz daha iyi tanımanı istiyorum. Hazırlan, şehir dışına çıkacağız."

“Hemen şimdi mi?”

“Evet,” dedim, “yalnız önce şunu oku. Sana ticari bir teklif var.”

Bir e-posta çıktısını uzattım. İ Huli göndermişti.

Merhaba Kızıl,

Dünkü buluşmamız üzerine (ne hoştu!). Bizim oğlanları yalnız başlarına bırakıp eskileri anmaya koyulduğumuzda, onlar da sanat üzerine kavgaya tutuşmuşlar. Brian, Aleksandr’a, Saatchi galerisiyle birlikte yapmayı planladığı bir sergi için çalışmalarının fotoğraflarını göstermiş. Bunların en başta geleni, “Babil’in Kurtuluşu” konulu bir şey – İhtar Kapısı’nın bir maketi; kapının arkasında da paraşütle atlayan İskoç gaydacıları kalkık etekleriyle görünüyor. Bu alçı figürler izleyende cinsel bir arzu uyandırıyor, onların algılarına saldırıyor ve bizatihi onu bir tür sergi objesi haline getiriyor. İzleyici böylelikle fiziksel ve duygusal olarak bu sanatsal objenin çekim gücüyle bükülmüş bir uzayda bulunduğunun farkına varıyor. “Babil’in Kurtuluşu” Aleksandr’ın çok hoşuna gitmiş; diğer sergi objelerini anmıyorum bile.

Venedik Bienali’ndeki en gözde parçayı gördün mü? Belarusya’nın ilk postmodernisti Mikolay Klimakoviç’in dört yıl boyunca polisten gizlendiği bir saman yığını. Aleksandr, bu çalışmanın intihal olduğunu iddia etmiş ve buna benzer bir saman yığınının devrimden önce Vladimir Ulyanov (Lenin) tarafından kullanıldığını, bunun da Razliv Köyü’nde devamlı olarak sergilendiğini söylemiş. Brian, bu tür tekrarların her zaman intihal anlamına gelmediğini, bunun postmodernizmin özü veya daha geniş bir anlamda kendini koyunların klonlanmasından eski filmlerin tekrar çevrimlerine kadar her şeyde ortaya koyan çağdaş kültürel gestalt’ın temeli olduğunu anlatmış ve tarihin sonu gelmişken başka ne yapılabileceğini sormuş. Tam da bu durumun Klimakoviç’i intihalciden postmo-

derniste çevirdiğini iddia etmiş. Aleksandr ise, böyle alıntılarını bu Klimaksoviç olacak herifi Rusya polisinden kurtaramayacağı ve Belarusya'da tarih bittiyse bile Rusya'da bunun hiçbir işaretinin görülmediğini söylemiş.

Brian daha sonra Aleksandr'a Asura Keshami'den, çok beğendiği, hazırlanması ve montajı için de hiç büyük para gerektirmeyen bir çalışmasını göstermiş. Keshami'nin Camille Paglia'dan esinlenen çalışması, içinde kocaman beyaz azı dişlerinin canlandırıldığı elastik kırmızı plastikten kocaman bir boru şeklinde. Açık havaya, Londra stadyumlarından birine konması planlanıyor.

Dünyada çağdaş sanatın en büyük problemlerinden biri, orijinal ve yeni fikirler bulabilmek. Sadece birkaç cümle bulmak yetiyor; sonra bunları kataloglarda ve dergilerde defalarca basabiliyorlar. Eserin kaderi de bu ufaklık ayrıntıya bağlı oluyor. Objeyi beklenmedik, şok edici bir açıdan görmek çok önemli; senin arkadaşın da dünyaya barbarca ve orijinal bakışıyla bunu gayet iyi yapıyor. Bu yüzden Brian, Aleksandr'ın dün eserin kavramsal yerleştirilmesine dair dile getirdiği bir fikri kullanmak için izin istiyor. Aşağıdaki metin, Brian ile Aleksandr'ın düşüncelerinin bir füzyonu:

"Asuro Keshami'nin 'VD-42CC' adlı çalışmasında farklı diller (mühendislik, teknik, bilimsel) bir araya getiriliyor. En temelde konu, fiziksel mekânın, tabu mekânının ve bilinçaltı korkularımızdan oluşan mekânın üstesinden gelinmesi. Mühendislik ve teknik dilleri, objenin hazırlandığı malzemeyle ilgili; ama sanatçı, izleyicileriyle, duyguların diliyle konuşuyor. İzleyici, deriden yapılmış bu sahte kukuyu kullanılmayan bir futbol sahasının üzerine dikmesi için bazı insanların bu küçük nonoşa on beş milyon pound verdiğini öğrenince, kendi yaşam meşgalesini ve bunun için ne kadar ücret aldığını hatırlıyor, sonra bu kemik çerçeveli ve gülünç ceketli küçük nonoşun resmine bakıyor, şaşkınlık hissediyor, anlamıyor; bu duygular

da Alman filozof Martin Heidegger'in 'terk edilmişlik' (*Geworfenheit*) dediği bir ortak duyguya evriliyor. İzleyiciden bu duygulara yoğunlaşması isteniyor ve neticede bunlar, serginin başarılı olmasına yol açacak estetik bir etki doğuruyor."

Brian, Aleksandr'a bu fikirlerinin karşılığı olarak bin pound vermeyi öneriyor. Tabii büyük bir miktar değil ama demin aktardığım metne de zaten son hali verilmiş değil ve yüzde yüz kullanılacak diye bir şey yok. Aleksandr ile konuş, OK? Brian'a bu adresten kendiniz de mektup gönderebilirsiniz; ben biraz kavgalıyım kendisiyle. Pek keyifsiz; dün gece "Night Flight" denen tesise girmesine izin vermediler. İlk *face control* durdurdu (spor ayakkabıları hoşlarına gitmemiş), sonra bu günah mağarasının derinlerinden bir Hollandalı pezevenk çıkageldi ve Brian'a "*more stylish*"¹ giyinmesini söyledi. Brian sabahattan beri tekrarlayıp duruyor: "*Stylish?* Karşıma çıkan o herif gibi mi? Yeşil ceket ve mavi gömlek?" Ve keyifsizliğini bana yansıtıyor. Ama neyse, boş ver :-=))

Unutmadım, sevgim eksilmedi.

Senin, İ.

Aleksandr çıktıyı dikkatle okudu. Sonra kâğıdı ikiye katladı, sonra bir daha, sonra da parçaladı.

"Bin pound," dedi. "Ha. Belli ki kiminle uğraştığını bilmiyor. Sen yaz ona. Ne de olsa İngilizcen daha iyi."

"Sağ ol," dedim mütevazı bir tavırla. "Ne yazacağım peki? Az söyledi diye mi yazayım?"

Beni süzdü.

"Her türlü siktir et herifi. Tabii aristokratik ve rafine bir şey olsun."

"Bu mümkün değil," dedim. "Çok istesem bile..."

* (İng.) Yüz kontrolü. -ybn

- (İng.) Daha sık. -ybn

“Neden?”

“Aristokrat çevrelerde birbirlerini bizim bildiğimiz gibi becermezler. Hoş karşılanmaz.”

“Öyleyse münasip yoldan siktir et,” dedi. “Yalnız, kıcı ikiye ayrılсын herifin. Hani, şu benim ruhumu aşındırdığın iğneleyici üslubunla yazarsın. İşe yarar bir şey olsun.”

Sesinin tonundaki bir şey, işe yarar bir şeyin nasıl olması gerektiğini sormamı engelledi. Çocuk gibi alınmış görünüyordu ve bu alınganlığın bir kısmı bana da geçmişti. Ama dosdoğru konuşacak olursak, bir tilkiden bir İngiliz aristokratını siktir etmesini iki defa istemeye ne gerek var?

Bilgisayarın önüne oturdum, düşünmeye başladım. Enternasyonalist-feminist yanım, önde gelen Amerikan feministlerinin çok kullandığı deyimi kullanarak cevabı “*suck my dick*” üzerine kurmamı istiyordu. Ama akılcı tarafım, Aleksandr tarafından imzalanacak bir mektupta bunun yeterli olmayacağını söylüyordu. Sonunda şunları yazdım:

Dear Lord Cricket,

Being extremely busy, I’m not sure that you can currently suck my dick. However, please feel encouraged to fantasise about such a development while sucking on a cucumber, a carrot, an eggplant or any other elongated roundish object you might find appropriate for that matter.

With kind regards,
Alexandre Fenrir-Gray

Özellikle Alexander diye değil de, Fransızcada olduğu gibi Alexandre diye yazmıştım sonuna. “Fenrir-Gray” soyadını ise son bir esinle uydurmuştum. Gayet aristokrat bir havası vardı. Gerçi akla hemen Earl Gray’i getiriyordu ve bu da imzaya bir

bergamot aroması katıyordu ama olsun, tek kullanımlık bir soyadıydı.

“Bitti mi?” diye sordu.

“Aşağı yukarı şöyle bir şey,” dedim ve Rusçaya çevirerek okudum: “Değerli Lord Cricket, şu anda çok meşgul bulunuyorum ve sizin benim kamışı emeceğinizden emin değilim. Ne var ki hıyar, patlıcan, havuç veya buna benzer, bu amaç için uygun bulacağınız yuvarlak ve uzun formda herhangi başka bir şey emerken bu hususta fanteziler geliştirmekten çekinmeyin. Saygılarla, Saşa Boz.”

“Saygılar koymasak olmaz mı?”

“Aristokrat işi olmaz o zaman.”

“Peki,” dedi içini çekerek. “Gönder... Sonra da buraya gel, şu kurdun kırmızı şapkalı kızla bir işi var.”

“Başka ne işi varmış?”

“Şimdi şey yapacağız... Rus halk masallarının psikoanalizi üzerine bir sohbet. Ben, kırmızı başlıklı kızın sepetine çörek atacağım. Ama ne yazık ki sadece bir çöreğimiz var. Bu yüzden aynı çöreği çıkarıp çıkarıp tekrar atacağım.”

“Ah, ne iğrençsin...”

“Sen kendin mi gelirsın, yoksa ben mi geleyim?”

“Kendim gelirim. Ama anlaşalım: Çarçabuk görelim bu işi. Çıkma zamanımız geldi. Bugün donumu parçalamaya da kalkma sakın, yenisini almak için canım çıktı. Tamam mı? Uyanı zor buluyorum.”

“Hı,hı.”

“Bir de, sen henüz konuşabilirken şunu söyleyeyim...”

“Neyi?”

“Söylesene, neden her defasında sohbete şu kendinden pek emin, saldırgan kabalıklarla başlıyorsun?”

“Nasıl yani?”

“Kırmızı başlıklı kız ve psikoanaliz gibi. Bazen beni bütün bir tarih ve kültürmüşüm gibi becermek istediğini düşünüyorum.”

“Kültür meselesi, pek yanlış değil,” dedi. “Ama tarihle ne ilgisi var? Sfenskeri filan mı kastediyorsun? Kaç yaşındasın sen? On altıdan fazla göstermiyorsun. Aslında kaç yaşındasın?”

Yanaklarımın al al olduğunu hissettim.

“Ben mi?”

“Evet.”

“Biliyor musun,” dedim nihayet, “tirajı az bir hukuk dergisinde bir savcının şiirini okumuştum. Genç bir vatan savunucusuyla ilgiliydi ve şöyle başlıyordu: ‘On beşinden fazla göstermiyordu...’”

“Anlaşıldı,” dedi, “alayın çocuğuymuş. Neden aklına geldi bu şiir?”

“Şundan. Senin gibi üniformalı biri, ‘on beş yaşından fazla göstermiyorsun’ dediğinde, ‘ceza kanununun hangi maddesine göre acaba,’ diye düşünüyorsun.”

“Üniforma seni öfkeliendiriyorsa eğer,” dedi, “şu aptal elbiseni çıkar, çok geçmeden apoletlerin yerinde boz kıllarımı görürsün. Aynen böyle. Ne akıllı bir kızsın sen bugün...”

“Beni dinle, onlar için Kurtarıcı İsa Katedrali’ne giriş izni ayarlar mısın?”

“Uuu!”

“Hayır mı? Haklısın. Gerçi Brian’a daha yeni bir cevap yazdık ama... Gerçekten aristokrat gibi görmesini istiyor musun seni?”

“Rrrr!”

“Eğer her şeyi açıkladığın bu mektuptan sonra ona bir de giriş izni ayarlarsan, hakikaten birinci sınıf olur. Ha?”

“Rrrr!”

“Yani, yapıyor muyuz?”

“Rrrr!”

“Peki. Sana hatırlatırım... Ne budala bir şey, değil mi? Sana dişleme şunu demiştin! Kendine bir evcil hayvan mağazasından plastik kemik al, ben burada yokken onu dişle. Neyin var,

dişlerin mi kaşınıyor? Kurdum benim... Hadi biraz daha çabuk, bir saate kadar ormanda olmamız gerek.”

Araba parkın kenarında, işe girişmek için önceden tespit ettiğim altı katlı beton binanın yakınında durdu.

“Şimdi nereye?” diye sordu Aleksandr.

Çocukların düşüncesiz oyununa kendini kaptırmış dost canlısı bir yetişkin gibi davranıyordu. Öfkelendim. Boş ver, diye düşündüm, bir saat sonra neler söyleyecek, göreceğiz...

Şampanya ve kadehleri koyduğum paketi alıp arabadan indim. Aleksandr şoföre alçak sesle bir şeyler söyledi ve beni takip etti. Acele etmeden ormana doğru yürüdüm.

Ormana yaz gelmişti bile. Muhteşem bir bahar günüydü, yeşillikler ve çiçekler ölümsüz gibi görünüyorlardı, sanki ebediyen muzaffer olacaklarmış gibi. Ama biliyordum: İki üç haftaya kalmaz Moskova'nın havasında güzün nefesi hissedilirdi.

Doğayı hayranlıkla izlemek yerine ayaklarımın ucuna bakıyordum: İncecik topuklularım toprağa batıyordu ve nereye basacağıma dikkat etmem gerekiyordu. İki kavağın arasındaki bir banka kadar yürüdük. Burası, ikinci nihenk noktasıydı. Buradan ormancının evine sadece birkaç adım vardı.

“Oturalım,” dedim.

Banka oturduk. Şişeyi ona uzattım, ustalıkla açtı.

“Burası güzelmış,” dedi kadehlere şampanya doldururken. “Sessiz. Henüz bahar ama her yer yemyeşil. Çiçekler... Oysa kuzeyde kar ve buz.”

“Neden kuzeyi hatırladın?”

“Öylesine. Neye içiyoruz?”

“Başarılı bir ava.”

Kadehleri tokuşturduk. Şampanyayı son damlasına kadar içtim, kadehi bankın kenarında kırdım ve camın keskin kenarıyla elbisenin sağ omzundan bir şerit kestim. Aleksandr benim yaptıklarımı suratsızca, onaylamadığını göstererek izliyordu.

“Amazon kadını canlandırmaya mı niyetlisin?”

Cevap vermedim.

“Hem baksana, neden simsiyah giyindin sen? Gözlüklerin bile siyah? *Matrix* numarası mı?”

Gene cevap vermedim.

“Ama yanlış anlama. Siyah sana çok yaraşıyor, yalnız...”

“Buradan sonra yalnız gideceğim,” diye sözünü kestim.

“Ya ben ne yapacağım?”

“Ben koşmaya başlayınca sen de arkamdan gelebilirsin. Yalnız, uzaktan takip et. Yalvarırım karışma. Hoşuna gitmeyen bir şey olsa bile müdahale etme. Kenarda kalıp seyret.”

“Peki.”

“Mesafeni de koru. Yoksa insanları korkutursun.”

“Hangi insanları?”

“Göreceksin.”

“Hiç hoşuma gitmiyor bunlar,” dedi. “Senin için endişeleniyorum. Yapmasan daha iyi değil mi?”

Kararlılıkla ayağa kalktım.

“Hepsi bu kadar. Başlıyoruz.”

Tavuk avının amacının suprafiziksel dönüşüm olduğunu söylemiştim. Bu işte hazırlıkların doğru bir şekilde sürmesi çok önemlidir. Dönüşümün başlaması için kendimizi son derece utandırıcı bir duruma sokarız: Nefes kesici bir aptallık, hani yer yarılsa da dibine girsem diye hissedeceğiniz türden bir utanç. Gece kıyafeti ve topuklu ayakkabılar bunun için gereklidir. Durumu öyle bir saçmalık derecesine vardırırız ki hayvana dönüşmekten başka bir alternatifimiz kalmaz. Tavuk ise, biyolojik reaksiyonun katalizatörü olarak şarttır. Dönüşüm onsuz olmaz. Her şey bitene kadar hayatta kalması son derece önemlidir; ölecek olursa biz de hızla insan suretine bürünürüz. Bu nedenle, en sağlıklı ve güçlü tavuğu yakalamamız gerekir.

Küme yaklaşırken ormancının evine baktım. Güneş pencerelerinde yansyordu, camların arkasından dışarıya bakan

kimse var mı göremiyordum. Ama içerde kesinlikle insanlar vardı. Açık kapıdan dışarıya müzik akıyordu; sert erkek sesleri (manastır keşişleri sanırım) şarkı söylüyorlardı: “Güzel bir gece... Tanrı huzur verdi... Uyuyan dünyanın üzerinde Tanrı’nın cübbesi...”

Acele etmem gerekiyordu.

Kümes, polietilenden çatısı eğri, kaba keresteden bir kulübe şeklindeydi. Kapıyı kapalı tutan tel bağı çıkardım, yere sürtünen kapıyı açtım ve iğrenç kokulu yarı karanlıkta avımı gördüm. Yanları beyaz, kahverengi bir tavuktı bu; bütün tavuklar kaçıştığı halde bu olduğu yerde çakılı kalmıştı. Beni bekliyor sanki, diye düşündüm.

“Bili bili bili,” dedim hırıltılı, kurnazlık akan bir sesle, hızla eğildim ve onu yakaladım.

Çok uysal bir tavuktı; hoyratlıkla tutulmuş kanadını düzeltmek için çırpındı, sonra sakinleşti. Bu anlarda hep olduğu gibi, meydana gelecek şeylerin muhtevasını ve bunlarda oynayacağı rolü mükemmelen anladığını düşündüm. Göğsüme bastırdım ve kümeden sinsice çıktım. Ayakkabılarımdan biri toprağa saplanmıştı, döndüm ve ayağımdan çıkardım. Arkasından ikincisini de attım.

“Hey, küçük hanım,” diye seslendi biri.

Gözlerimi kaldırdım. Üzerinde hırpani bir iş tulumu olan, kalın ve sarkık bıyıklı, elli yaşlarında bir adam verandada duruyordu.

“Neyin var?” diye sordu. “Başını bir yere mi çarptın?”

Adamın arkasından kırmızı suratlı, bıyıklı, otuz yaşlarında biri daha çıktı – anlaşılan oğluydu. Üzerinde koçaman harflerle CSKA yazan mavi bir eşofman takımını giymişti. Her ikisinin de hızlı bir takip için fazla iri kıyım olduklarını fark ettim.

Hakikat ânı yaklaşıyordu. Gizemli bir tebessümle onlara baktım, elbisemin sağ tarafındaki fermuarı indirdim. Şimdi bir tek sol omzumda asılı duruyordu elbise, ben de kolayca sıyırdım

onu, yere düştü. Üzerimde sadece, hareketlerimi kesinlikle engellemeyen, turuncu renkli kısa bir gece içliğı kalmıştı. Rüzgâr tatlılıkla okşuyordu yarı çıplak vücudumu.

Üçüncü bir seyirci daha verandaya çıktı: Sekiz yaşında, elinde plastik kılıç tutan bir oğlan. Hiçbir şaşkınlık göstermeden bana dikti gözlerini – anlaşılan onun için televizyondaki canlı tablolara benzeyen bir şeydim ama benden daha ilginçlerini de görmüştü orada.

“Utanmıyor musun?” diye sordu evin reisi.

Bu anda gözleri tam yerine takıldı. Utanç, bütün ruhumu doldurdu. Utanç da değil, kendimden tiksinti. Dünya çapında bir kepezeliğin tam merkezindeymişim de bakanlar sadece hakarete uğramış bu tavuk sahipleri değil, göklerin bütün katları, sayısız manevi varlıktı sanki: Öfkeyle ve horgörüyle izliyorlardı beni kendi erişilmez dünyalarından. Ağır ağır kümeden uzaklaşmaya başladım.

Baba ve oğul bakıştılar.

“Tavuğu bırak,” dedi oğul ve verandadan aşağı indi.

Elinde kılıç olan oğlan da eğlence beklentisiyle ağzını açtı. Şu anda sadece aklım değil, son hücrelerine kadar bütün vücudum da bu dayanılmaz utanç kozasından tek bir çıkış olduğunu anlıyordu: Doğruca ormana kaçmak. Ve dönüp koşmaya başladım.

Bundan sonrası senaryoya uygun gelişti. İlk adımlar, çıplak ayaklarımın altına batan dallar ve çakıl taşları yüzünden acı vericiydi. Ama birkaç saniye sonra dönüşüm başladı. İlk, parmaklarımın birleştiğini hissettim. Tavuğu tutmak daha zor olmuştu – şimdi bütün gücümle ama boğmamaya dikkat ederek göğsüme bastırmam gerekiyordu hayvanı. Sonra ayaklarımda hissettiğim acı dindi. Birkaç saniye sonra da hiçbir rahatsızlık hissetmeden üç ayağımın üzerinde koşuyordum.

Bu âna kadar, meydana gelen değişiklikleri fark etmemek mümkün değildi – onlar da fark ettiler zaten. Arkamdan ses-

lenişlerini duyuyordum. Dönüp bakıyor ve sırtıyordum. İki de peşimdeydiler, baba ile oğul. Ama epey geride kalmışlardı. Üzerimdeki gece içliğinden kurtulmak için yavaşladım (zor da olmadı; vücudum kıvraklaşmıştı) ve biraz yaklaşmalarına izin verdikten sonra koşmaya devam ettim.

Böyle bir durumda insanı tilkinin peşine düşmeye iten şey nedir? Çalınan şeyi geri almak arzusu değil elbette. Tilki, supra-fiziksel sıçrayışı gerçekleştirdiğinde, takipçiler artık gasp değil, bir mucize görürler. Ve bundan sonra çalınan tavuğun değil, bu mucizenin peşine düşerler. Puslu hayatlarında ilk defa karşılarına çıkan imkânsızın ışıltısını izlemektedirler. Bu yüzden onlardan kaçmak da epey güç olur.

Talihim vardı ki ormana giden yol boştu (takip sırasında kimse karşımıza çıkmadı). Aleksandr'ın yakında bir yerde olduğunu biliyordum; dalların kırıldığını ve dökülmüş yaprakların patıkada hışırdarak iki yana saçıldığını işitiyordum. Ama kimseyi görmüyordum; yalnız bir ya da iki defa çalıların gölgeleri arasında bir şeyler belirip de kaybolmuş gibi geldi bana.

Tavuk sahiplerinden yaşlı olan geride kalmaya başlamıştı. Arayı kapatmasının mümkün olmadığı ortaya çıktığında elini salladı ve takibi bıraktı. Oğlu ise bir kilometre kadar daha hızla koştu, sonra gücü zayıfladı. Ben de hızımı azalttım, tırıs düştüm; beş yüz metre kadar daha böyle koştuk. Sonra takipçim nefessiz kaldı, gücü de tamamen tükenmişti (sanırım sigara tiryakisiydi). Durdu, ellerini dizlerine dayadı, karanlık gözlerini bana dikti ve bu haliyle ansızın, Natsionalya'daki müteveffa Sih'i hatırlattı bana. Ama kişisel duygularımı bastırdım; buraya uygun değillerdi.

Benim ödevim kaçıp kurtulmak olsaydı, takip de böyle sona ererdi (böylece bir mucize insan hayatından çıkar, yitip giderdi). Ama amacım başkaydı: Av. Durdum. Aramızda yirmi metreden fazla yoktu.

Söylemişim: Tilki, tavuğu bırakacak olursa, en fazla bir da-

kika sonra bütün suprafiziksel değişim kaybolur. Doğal olarak tilki, insandan daha hızlı koşamaz. Bu yüzden şu anki davranışım riskliydi ama Aleksandr'ın izlediğini bilmek dürtüyordu beni. Tovuğu bıraktım. Hayvan kararsızlıkla asfaltta birkaç adım yürüdü ve durdu (takip sırasında kendilerine has bir trans haline girer, afallarlar). Ona kadar saydım, sonra tekrar aldım onu ve göğsüme bastırdım.

Takipçim, alayın bu kadarına da dayanamadı; bütün gücünü toplayıp tekrar bana doğru atıldı. Yüksek tempoda üç yüz metre kadar daha koştuk. Talihim vardı, av kesinlikle başarılıydı.

Ve bu anda beklenmedik bir şey oldu. Tam sapağı geçmiştik ki (sapağın yanındaki ağaçların üzerine herhalde kayakçılar için kırmızı ve mavi oklar konulmuştu ama Aleksandr'ın bu konuda ne düşünmüş olabileceğini bilmiyordum) takipçimin bağırdığını işittim:

“Hey, bu taraftan! Yardım edin!”

Dönüp baktım, birilerine el salladığını gördüm. Sonra demin geçtiğimiz sapaktan iki atlı polis çıkıverdi.

Bu andaki dehşet ve yüceliği nasıl anlatsam bilmiyorum. Puşkin'in “Bakır Atlı”sında da benzer bir şey vardır ama oradaki tek bir atlıydı, burada ise iki. Bir kâbustan çıkma ağır çekim gibi yaylandılar, dört surat birden (ikisi polislerin, ikisi de atların) bana çevrildi ve ok gibi fırladılar.

İngiliz aristokratlarından neden mi böyle çok nefret ederiz? Bu soruyu bir daha sormamak için birkaç saniye de olsa benim postumda olmanız yeter (bu sırada post belirmişti zaten üzerimde, yalnız pürüzsüz, düzgün değil, benek benek). Aynasızlar ahmak bir millettir, kendilerine ne denirse onu yaparlar. Ama bir başkasının çektiği işkenceyi kendileri için eğlence ve spora çeviren kültürlü insanları nasıl affedebilirsiniz? İşte bu yüzden, ben onun yaptığını asla yapmayacak olsam da Kardeş İ'yi yargılamıyorum.

Atlı bir takipten en son kurtulduğumdan beri neredeyse yüz

sene geçti (İç Savaş sırasında, Melitopol yakınlarında olmuştu bu). Ama hemen arkamdan gelen toynak seslerini iştince derhal o günü hatırladım. Canlı ve korkunç bir anıydı bu: Bir an için, aslında 20. yüzyılın hiç yaşanmadığını, sıcak ve oksijen yetersizliği yüzünden onu hayal etmiş olduğumu düşündüm, oysa sarhoş kızıl süvariler öldürmek için tozlu yolda kovalıyorlardı beni hâlâ. Dehşet verici bir histi.

Korku, kuvvetimi artırdı. Üstelik korku sayesinde suprafiziksel dönüşümüm de sıradan bir avda gerçekleşenin çok ötesine ulaştı. İlk bir avantaj gibi göründü bu bana zira şimdi daha hızlı koşuyordum. Ama sonra, bunun beni mahvedeceğini anladım. Tavuğu göğsüme bastırdığım pençem, normal bir tilki pençesi olmuştu şimdi ve onunla hiçbir şeyi tutamazdım. Ve bu süreç üzerindeki kontrolümü de kaybetmiştim. Durmaksızın bir uçuşumun kenarına koşuyordum: Birkaç saniye daha işken-
cenin ardından tavuğu fırlattım. Havada bir takla attı ve öfkeyle gıdıklayarak yol kenarına düştü. Gerçek bir tilkiye dönüşmüş-
tüm ama bu halde uzun süre kalmayacaktım.

Bu anda çok tuhaf bir şey fark ettim.

Ansızın, aslında işlememesi gereken kuyruğumun işlediğini anladım. Tilkiler neden bahsettiğimi hemen anlar ama insanlara izah etmek güç. Aleksandr bir defasında, upuzun penisi olan bir hovarda fıkrasını anlatmıştı: Öyle uzunmuş ki gece kulüplerinin pencerelerini onunla yokluyormuş. “Oy, sanırım burada birinden hoşlandım...” Erotik imaları dışında tutarsanız, bu duygu da böyleydi.

Ayrıca, bunu farkında olmasam bile her zaman yaptığımı da anladım. Dış dünyaya yaptığım gizli ve hipnotik enerji akışı öyle uzun zamandır devam ediyordu ki farkına bile varmamıştım; buzdolabının sesi de böyledir: Ancak sustuğunda fark edersiniz. Enerjinin yönünü takip ettim; kime yöneliyordu? Ve anladım ki... bana, kendime.

BANG, diye yazarlar bu anda, çizgi romanlarda.

Otokontrol bu anda bana ihanet etmedi. Deminki gibi, olanca açıklığıyla görüyordum hem etrafımda hem de zihnimde olan biteni. İçimdeki seslerden biri bas sesiyle Laertes'in Hamlet'e hançeriyle öldürücü darbeyi indirdikten sonra söylediklerini hatırlıyordu:

"Yarım saatten fazla ömrün kalmadı..."

"Ama neden yarım saat? Nasıl bir zehirdi hançerdeki?" diye sordu diğer ses.

"Bunu, Shakespeare uzmanı Şitman ile tartışmak ilginç olurdu," dedi üçüncü bir ses, "yalnız, zavallı, artık bizimle değil..."

"Çok kalmadı, tartışırsın!" diye kükredi dördüncü bir ses.

Dehşete kapılmıştım: Tilkiler, ölmeden önce hakikati görececeklerini düşünürler, buna göre içlerindeki sesler de bir ağızdan konuşmaya başlarlar bu anda. Gerçekten mi? Hayır, diye düşündüm, şimdi olmaz... Ama Hamlet'te olduğu gibi yarım saatim yoktu. En fazla yarım dakika, o da hızla akıyor.

Orman bitti. Patika, yakınlarda oturan kadınların çocuk arabalarıyla gezindiği açıklığa açılıyordu. Beni fark ettiler, çığlıklar ve bağırışlar yükseldi. Son kuvvetimle onların yanından geçtim, ormana geri dönen bir patika gördüm ve oraya saptım.

Ama bedenim bana ihanet etmeye başlamıştı. Patilerimde acı hissettim, ayağa dikildim ve arka patilerim üzerinde koşmaya başladım – pati de değillerdi artık, narin bir kızın ayakları. Sonra çam dikenleriyle dolu bir yere vardım, çığlık attım ve dizlerimin üzerine düştüm.

Polisler yanıma gelip atlarından indiler. İçlerinden biri saçma sarıldı ve yüzümü kendisine doğru çevirdi. Suratı öfkeden çarpılmıştı. Tanıdım: Cumartesi günü gittiğim *spintrii*'dekilerden biriydi. O da beni tanıdı. Bir an bakiştık. Böyle bir anda bir tilkiyle insan arasında neler yaşandığını anlatmak bile saçma. Böylesi ancak yaşanırsa anlaşılır.

"Aptallık bende," diye düşündüm umutsuzca, "boşuna de-

memişler: Yaşadığın yerde sikişme, sikiştiğin yerde yaşama. Tek suçlu benim.”

“Düştün mü elime, kancık?” diye sordu polis.

“Onu tanıyor musun?” diye sordu diğeri.

“Tabii. Cumartesi çağırdığımız kız. Götümdeki uçuk hâlâ iyileşmedi.”

Polis, neden sonuç ilişkisini kavramakta polis milleti için bile nadir görülen bir yeteneksizlik gösteriyordu ama benim için hiç de gülünç değildi bu. Şimdi dövecekler, diye düşündüm. Melitopol’da olanlar tekrarlanıyor... Belki de hakikaten hâlâ oradayımdır, ondan sonra yaşadığımı sandığım her şey de bir düştür?

Ansızın yakınlarda sağır edici bir silah patlaması duyuldu. Bakışlarımı kaldırdım.

Aleksandr, üzerinde jilet gibi gri üniforması, elinde dumanı tüten bir tabanca, kolunun altında da siyah bir paketle yolda dikilmiş duruyordu. Oraya ne zaman, nasıl geldiğini fark etmemiştim.

“İkiniz birden, yanıma gelin,” dedi.

Polisler söz dinleyerek ona gittiler – tavşanların dev yılanı gittiği gibi. Atlardan biri öfkeyle kişnedi ve şaha kalktı.

“Korkma, korkma,” diye fısıldadım. “Kimse seni yemeyecek.”

Gerçi sadece öyle olmasını umuyordum; Aleksandr planlarını benimle paylaşmamıştı. Polisler yaklaşınca tabancasını kılıfına soktu ve sessizce bir şeyler söyledi – durumu rapor edin, dediğini işittim. Berikileri dinledikten sonra konuşmaya başladı. Dediklerini duymadım ama el kol hareketlerinden anlaşıyordu. İlk sağ elini kaldırıp açtı, sanki avucundaki küçük bir şeyi havaya atıp tutuyor gibiydi. Sonra avucunu aşağı çevirdi ve görünmeyen bir şeyin üzerinde gezdirir gibi birkaç daire çizdi. Bu, polisleri âdeta büyüledi; döndüler, sadece beni değil, atlarını da unutup basıp gittiler.

Aleksandr birkaç saniye merakla bana baktıktan sonra yaklaşıp siyah paketi uzattı. İçinde elbisem vardı. Bir şeyin etrafına sarılmıştı. Açtım, tavuğu gördüm. Ölmüştü. Öyle üzgü hissettim ki kendimi, gözümde yaşlar süzüldü. Mesele manevi hassasiyet değildi. Daha kısa süre öncesine kadar o ve ben bir bütündük. Şimdiyse bu küçük şeyin ölümü benim bir yarımı alıp götürmüş gibiydi.

“Giyin,” dedi Aleksandr.

“Neden...” Tavuğu gösterdim.

“Bırakmam mı gerekiyordu?”

Başımı salladım. Ellerini kaldırıp iki yana açtı:

“Hiçbir şey anlamıyorum.”

Ona sitem etmek aptallık olurdu.

“Hayır, affet. Teşekkür ederim,” dedim. “Elbise için de, her şey için de.”

“Beni dinle,” dedi. “Bunu yapmamalısın. Asla.”

“Neden?”

“Alınma ama hiç hoş görünmüyorsun. Yani, dönüştüğünde... bilmiyorum. Neyse, senin işin değil bu.”

“Neden hiç hoş görünmüyorsun?”

“Bunamış görünüyorsun. En az üç yüz yaşında gibi.”

Kızardığımı hissettim.

“Anladım. Direksiyon başında bir karı gibi, ha? Her iki lafın birinde iğrenç bir erkek şovenizmi var...”

“Yapma ama. Sana doğruyu söylüyorum. Bunun cinsiyetle ilgisi yok.”

Hızla giyindim, hatta kesik parçayı bile omzumun üzerine bağladım.

“Tavuğu alacak mısınız?” diye sordu.

Başımı iki yana salladım.

“Öyleyse gidelim. Araba az sonra burada olur. Yarın da saat tam on ikide çıkmaya hazır ol. Kuzey’e uçacağız.”

“Neden?”

“Sen nasıl avlandığını gösterdin. Şimdi de benim nasıl avlandığımı göreceksin.”

Gulfstream; daha önce hiç böyle bir uçağa binmemiştim. Hatta görmemişim bile. Kader beni *upper rat* için yapılmış özel havaalanlarına bile getirmemişti. Uçakta böyle az insan bulunması da sinir bozucuydu; sanki uçuş güvenliği, yolcuların sayısına bağlıydı.

Gerçi, belki de doğrudur bu. Herkesin bir koruyucu meleştiği vardır; Airbus veya Boeing, birkaç yüz kişiyle dolunca bu görünmez, kanatlı muhafızlar, kanatların yükselme kuvvetini artıramasalar bile hiç değilse uçağın düşmesini engellerler. Bu yüzden, daha ziyade habis habercilerin doldurduğu küçük *charter*’lar sık sık kaza yaparlar.

Uçak, yumuşak deri kanepelerle donatılmış bir sigara içme salonuna benziyordu. Aleksandr yanımda oturuyordu. İçeride bizden başka sadece Mihaliç vardı – en uzak koltuğa yerleşmiş, elindeki kâğıtları karıştırıyordu. Aleksandr ile Mihaliç neredeyse hiç konuşmadılar; yalnız, beriki bir defa ona dönüp sordu:

“Yoldaş tümgeneral, bu kâğıtta ‘şeyh ül-maşeyh’ diye bir şey yazıyor. Ne anlama geldiğini biliyor musunuz?”

Aleksandr düşündü.

“Sanırım kırk kilo üzeri plastik demek. Yine de döndüğümüzde kontrol edip netleştir bunu.”

“Emredersiniz.”

Moskova ardımızda kaldı, sonra bulutlarla örtüldü. Aleksandr pencereden bakmayı bıraktı, bir kitap çıkardı.

“Ne okuyorsun?” diye sordum. “Gene polisiye mi?”

“Hayır. Senin tavsiyen üzerine ciddi, akıllı bir kitap aldım. Sen de okuyacak bir şey ister misin?”

“Evet,” dedim.

“Öyleyse şuna bir bak. Göreceklerinin anlamlı olması için. Bizim durumuzla tam örtüşmüyor ama yakın. Senin için özellikle aldım yanıma.”

Dizlerimin üzerine kapağında kırmızı harflerle “Rus Masalları” yazılı eski cildi koydu. Evde, çalışma masasının üzerinde gördüğüm kitap.

“Masalın olduğu sayfayı işaretledim,” dedi.

İşaretin olduğu sayfadaki masalın başlığı “Küçük Havroşeçka” idi. Çok uzun zamandır çocuk kitabı almamıştım elime; gözüm hemen bir tuhaflığa takıldı: Puntolar öyle büyüktü ki kelimeler sanki yetişkin kitaplarında olduğundan farklı anlam taşıyorlardı. Her şey daha basit ve daha sadeymiş gibi.

Epey hüznü bir masaldı. Küçük Havroşeçka, Külkedisi’nin kuzeyli klonuydu; yalnız, büyücü yerine benekli bir inek ona yardım ediyordu. Üvey annesinin Havroşeçka’ya verdiği bütün zorlu işleri de bu inek yerine getiriyordu. Kötü kardeşleri, Havroşeçka’nın nasıl olup da bunca işle başa çıkabildiğine baktılar ve annelerine söylediler. Kadın da aşçıya, ineği kesmesini buyurdu. Havroşeçka bunu öğrendi ve ineğe söyledi. İnek, Havroşeçka’dan, onun etini yememesini, kemiklerini de bahçeye gömmesini rica etti. Sonra bu kemiklerden, altın yaprakları hışırdayan bir elma ağacı bitti, Havroşeçka’nın kaderini de bu ağaç tayin etti: Kız ağaçtan bir elma koparmayı başardı, ödüllü de kendisine güvey bulmak oldu... Üvey anne ile kızlarının cezalandırılmamaları ilginçti, sadece elmasız bırakılmalarıyla yetinilmişti, sonra da unutulmuşlardı.

Bu masalı göt-amfetamin diskuruyla analiz etmek veya “morfolojisini” didiklemek hiç içimden gelmiyordu. Neyle ilgili olduğunu tahmin etme de gerek yoktu; kalbim bunu anlıyordu. Ölümsüz bir Rus masalıydı bu; son demlerine, geçtiğimiz yüzyılın sonlarında ben de tanık olmuştum. Çocukların dertlerini anlattıkları, onlar için basit mucizeler yaratan ve sonra şu

topraklardaki her kız ve erkek çocuğu için altın elmalar verecek büyülu bir elma ağacı büyüsun diye bıçağın altında sakince can veren o benekli ineği tanıyormuşum gibiydi...

Masalda, Rus hayatının en hüüzün verici ve gizemli bir yanıyla ilgili anlaşılmaz bir hakikat de vardı. Kimbilir kaç defa kesmişlerdi bu uysal ineği. Ve kaç defa kâh büyülu elma ağacı kâh koca bir vişne bahçesi olarak dönmüştü geri. Ama nereye gitmişti bu elmalar? Bulamıyordun hiçbir yerde. Belki bir tek, *United Fruits*'i aramak kalmıştı onları soruşturana. Ama hayır, saçmalık bu. *United Fruits* geçen yüzyılda kaldı. Şimdi yapılacak her soruşturma, Amsterdam'daki bir avukatın isimsiz bir hak sahibinin idaresindeki bir tröst adına yönettiği Falkland Adaları'ndaki bir firmaya ait Cebelitarık'taki bir şirkete uzanırken hatlarda kaybolur. Kim mi bu isimsiz hak sahibi? Rublyovka Caddesi *upper rat*'larından her köpek bilir bunu.

Kitabı kapayıp Aleksandr'a baktım. Uyuyordu. Dizlerinin üzerindeki ciddi, akıllı kitabı sessizce aldım ve açtım:

Hayır, geçtiğimiz yüzyılın uçarı romancılarının düşündüğü gibi görünmez Para Ağacı. Mucizeler Tarlası'nda altın dukalar büyümez onda. Musa ile konuşan ateşten çalılar andıran petrol pınarının fışkırdığı buzulların arasında büyür. Ama Para Ağacı'nın etrafında bir sürü Musa dolanıyor olsa da bugün, Rab nedeni belirsiz bir şekilde susar... Çünkü herhalde şundan susar ki bilmektedir: Uzun süre salamayacaktır ağaç, dumanlı ateşlerini. Hesapçı insanlar alevler saçan taşın üzerine bir yangın söndürücü konduracak ve ağacın kara gövdesini, bütün Butalalar Ülkesi'nin üzerinden aşarak terminal noktalarına, limanlarına, Çin'e ve Japonya'ya kadar uzanan soğuk, çelik bir boru gibi büyümeye zorlayacaklardır – yani öyle uzaklara ki çok geçmeden köklerini de unutacaktır ağaç...

Bu tür müphem ve karanlık düşüncelerle dolu birkaç parag-

raf daha okuduktan sonra uykumun geldiğini hissettim. Kitabı kapadım, Aleksandr'ın dizlerinin üzerine geri koydum. Uçuşun geri kalanını uyuyarak geçirdim.

İniş sırasında da uyanmadım. Gözlerimi açtığımda, daha ziyade bir demir yolu istasyonuna benzeyen, Gulfstream'in aydınlatılmış pistinde ilerlediği kara bulanmış bir havaalanı binası gördüm. Üzerinde de uzun bir tabela asılıydı: "Nefteperegonievsk'e hoşgeldiniz!" Göz alabildiğine karla kaplıydı her yer.

Merdivenden inince kışlık kamuflaj giymiş, apoletleri ve unvanları belirsiz birkaç askerle karşılaştık. Aleksandr ve Mihaliç'la eski tanıdıkları gibi selamlaştılar; bana da sanırım biraz şüpheyle, göz ucuyla baktılar. Gene de bu ikisine subay parkası verirken bana da sıcak bir kıyafet uzatmayı ihmal etmediler: İçi elyaflı, yakaları maviye çalan, sentetik kürkten askeri bir kaban ve kulakları örten bir şapka. Kaban büyüktü, içinde tamamen kaybolmuştum.

Bizi almaya üç araç geldi. Tıpkı Moskova'dakine benzeyen siyah *geländewagen*'lardı* bunlar, yalnız, şoförleri askerdi. Karşılama sırasında neredeyse hiç konuşulmadı; sadece hoşgeldinler ve havalarla ilgili birkaç kısa cümle. Moskovalı misafirlerinin neden geldiğini iyi biliyor gibiydiler.

Havaalanından çıkar çıkmaz başlayan şehir, hani derler ya, fantazmagorik görünüyordu. Binalar, orta sınıf için Moskova'nın banliyölerinde yapılan kır evlerini hatırlatıyordu. Tek bir farkları vardı: Bu kır evleri yerden acayip bir şekilde yüksektydi; tavuk bacakları üzerindeymiş gibi. Donmuş toprağa çakılı kazıkların ve kiremit çatıların sıra sıra bir kombinasyonuydu bu; evler, butlarının üzerinde dikilmiş sıra sıra tavuklara benziyordu. Sanırım çünkü av partisinden ve ardından yaşadığım şoktan kurtulamamıştım.

* (Alm.) Arazi aracı. -ybn

Bu kulübelerin arasında, Buran marka kar araçlarının yanında, kar üzerine serdikleri muşambalarda bir şeyler satan işbortacıların silüetleri de seçiliyordu.

“Ne satıyor bunlar?” diye sordum Aleksandr’a.

“Ren geyiği eti. Tundradan getiriyorlar.”

“Buraya anakaradan yiyecek getiriliyor mu?”

“Neden getirilmesinler, getiriliyor. Yalnız bu aralar geyik eti moda. Üstelik çevre dostu bir besin.”

Evlerin arasında gördüğüm Calvin Klein mağazasından pek etkilendim. Daha doğrusu, onun da burada bulunuyor olmasından –bu herhalde Calvin’ciğimin dünyanın en kuzeyindeki karakoluydu. Üstelik kapısının üzerine asılı tabela da birkaç işlevi birden görüyordu: isim, coğrafi bir nirengi noktası ve reklam konsepti:

Nefteperegonevsk

CK

208

Çadır kirişlerinden kurulmuşa benzeyen büyük bir çocuk parkı da dikkatimi çekti; kirişlerin üzerinde şişman ve tembel, bütün vücutları sarıp sarmalanmış çocuklar asılı duruyorlardı. Park, karların içine gizlenmiş, antik çağlardan kalma bir avcı kampını anımsatıyordu. Minik hayvanlar, kardan adamlar ve kırmızı burunlu palyaço resimleriyle süslenmiş kemer şeklindeki girişin üzerinde şöyle yazıyordu:

KUKİS-YUKİS-YUKSİ-PUF!

Bunun ne anlama geldiğini tahmin etmek gücü:

- 1) Çocukları keyiflendirmek için yazılmış anlamsız bir şey;
- 2) sponsorların listesi;
- 3) Yönetimin baskısına karşı bir çeşit Ezop diliyle yazılmış bir protesto.

Rus hayatında her şey öyle bir karıştı ki kesin bir çıkarımda bulunmak mümkün değildi. Hem zaman da yoktu: Hiçbir yer-

de durmadık ve çok geçmeden kuzeyin bu süsleri arkamızdaki beyazlığın içinde kaldı. Kar beyazı bir akşam dört yandan üzerimize çöküyordu.

“Benim sevdiğim şarkıyı koy,” dedi Aleksandr, şoföre.

Canı sıkkın ve kafasında başka şeyler varmış gibi görünüyordu; ben de konuşarak dikkatini dağıtmamaya karar verdim.

Shocking Blue’nun eski şarkısı çalmaya başladı:

I’ll follow the sun
That’s what I’m gonna do
Trying to forget all about you...

Bu “trying to forget all about you”nun bana bir gönderme olduğunu düşünmeden edemedim, kadın psikolojisi böyle şeyleri otomatik olarak, sahibine sormadan yapar. Ama “işte bunu yapacağım” kelimeleriyle desteklenen eski Viking tarzı güneşi takip etme kararlılığı muazzam göründü gözüme.

209

I’ll follow the sun
Till the end of time
No more pain and no more tears for me.”

Zamanın sonundan bahsedildiğini duyunca, Aleksandr’ın evinde gördüğüm, o kurt resminin altındaki yazı aklıma geldi:

FENRİR

Loki’nin oğlu, gökyüzünde güneşi kovalayan dev kurt. Fenrir güneşi yakalayıp yutunca Ragnarok ortaya çıkacaktır.

* (İng.) Güneşi takip edeceğim/ İşte bunu yapacağım/ Unutmaya çalışacağım seni. -ybn
- (İng.) Güneşi takip edeceğim/ Zamanın sonuna kadar/ Ne acım kalacak ne de gözyaşım. -ybn

Bu da tabloyu biraz değiştirdi... Henüz kendim de farkında olmadığım bir şefkatle, eni sonu çocuk, diye düşündüm, hem de öyle gülünç bir çocuk ki...

Çok geçmeden ortalık karardı. Ay ışığında pencereden görünen manzara, başka bir dünyadandı sanki; burada, hemen yanı başlarında böyle bir yer varken insanların neden başka dünyalara gitmek istedikleri anlaşılır gibi değil. Sanırım yolun bir metre ötesindeki, şimdi görünmeyen toprağa hiçbir insan ayağı basmış değildi ve biz ilk olacaktık... Gideceğimiz yere geldiğimizde ortalık tamamen kararmıştı. Dışarıda ne bir bina ne ışık ne insan görünüyordu – hiçbir şey, sadece gece, kar, ay ve yıldızlar. Bu tekdüze manzarayı bozan tek şey, az ilerideki bir tepeydi.

“Gidelim,” dedi Aleksandr.

Dışarısı soğuktu. Kabanın yakasını kaldırıp kulaklarımı da başlığımın içine soktum. Doğa, burada benim için bir hayat öngörmüyordu. Ne yapacaktım burada? Ren geyiği avcılarının arasında macera aramazlardı, arayacak olsalar bile böyle bir ayazda kuyruğumu dışarı çıkaramazdım. Herhalde hemen donuverir ve sarkıt gibi kırılırdı.

Araçlar, güçlü farlarıyla tepeyi tamamen aydınlatacak şekilde sıraya girdiler. Işıkların arasında teçhizatlı insan siluetleri belirdi – benim için anlaşılmaz teçhizatlar. Üzerinde tıpkı benimki gibi askeri kaban olan, elinde de uzunca bir valiz taşıyan bir adam Aleksandr’ın yanına yaklaştı ve sordu:

“Buraya kurabilir miyim?”

Aleksandr başını salladı.

“Birlikte gidelim,” dedi ve bana döndü. “Sen de bizimle gel. Orada manzara çok güzeldir, göreceksin.”

Tepenin zirvesine doğru yürüdük.

“Basınç ne zaman düştü?” diye sordu Aleksandr.

“Dün akşam,” diye cevap verdi asker.

“Su basmayı denediniz mi?”

Asker, tabii ki der gibi elini salladı.

“Bu kuyuda kaç defa düştü basınç?”

“Beş,” dedi asker. “Artık bu kadar, kuruttuk sonunda. Hem burada hem bütün Rusya’da.”

Sessizce küfretti.

“Bütün Rusya mıymış şimdi görürüz,” dedi Aleksandr. “Dilini de düzelt, yanımızda kadın var.”

“Ekipte değişiklik mi olacak?”

“Bir nevi.”

“Güzel. Mihaliç’tan pek umudumuz yok...”

Zirveye ulaştık. Uzakta, ileride alçak bir bina, keskin mavi ve sarı elektrik lambaları, kafes şeklinde metalden yapılar, duman ya da buhar gördüm. Ay, yerdeki borulardan labirenti aydınlatıyordu; bunların bir kısmı kara gömülmüştü, bir kısmı da ufukta kayboluyordu. Ama çok uzaktaydılar, ayrıntılar seçilmiyordu. Hiçbir yerde de insan görmüyordum.

“Hattalar mı?” diye sordu Aleksandr.

“Hattalar,” diye cevap verdi asker. “Bir şey olursa haber verirler. Şansımız ne?”

“Göreceğiz,” dedi Aleksandr. “Düşünüp taşınmanın anlamı yok. Hadi, hazırlanalım.”

Asker bavulu karın üzerine koyup açtı. İçinde, boyu ve şekli itibarıyla büyük bir kavuna benzeyen plastik bir kutu vardı. Kilit şıkırdadı, kavun açıldı, kırmızı kadifenin üzerinde bir sığır kafatası gördüm, çok eski görünüyordu, birkaç yerinden çatlamış ve metal şeritlerle sıkıca tutturulmuştu. Kafatasının altında da metal bir çerçeve vardı.

Asker, bavuldan siyah bir silindir çıkarıp onu da açtı. *Trekking* için kullanılan teleskobik bir şey oldu, ucunda da yuvarlak bir disk vardı. Asker bunu salladı, sivri ucundan kara sapladı ve diskin sıkıca tutup tutmadığını kontrol etti. Yeterince sıkıydı.

Sonra kafatasını kaldırdı, metal çerçevesini bu şeyin ucundaki diske geçirdi ve hafifçe tıkırdatarak birbirlerine bağladı.

“Hazır mı?” diye sordu Aleksandr.

Askerin nasıl çalıştığına değil, uzaktaki ışıklara ve borulara bakıyordu, tıpkı çok geçmeden muharebenin başlayacağı yeri inceleyen bir komutan gibi. Asker, kafatasının boş göz deliğini petrol sahasına çevirdi. Bu tuhaf kamera ile neyi görüntülemek istediği belirsizdi.

“Hazır, komutanım.”

“Gidelim,” dedi Aleksandr.

Tepeden aşağı, araçların yanında bekleyen insanların yanına indik.

“Mihaliç,” dedi Aleksandr, “neden sen başlamıyorsun? Dene bakalım. Bir şey olursa ben yardımcı olurum.”

“Derhal,” dedi Mihaliç. “Yalnız iki dakika verin. Kışım donmasın diye araca gitmem gerek.”

“Yani ketamin olmadan yapamıyor musun artık?”

“Siz nasıl emrederseniz, tümgeneralim,” dedi Mihaliç. “Yalnız kendi sistemime göre yapmak isterdim. Son zamanlarda kastan enjeksiyona geçtim.”

“Peki, bildiğin gibi yap,” diye homurdandı Aleksandr hoşnutsuzlukla. “Göreceğiz. Değneksiz yürümeyi öğrenme zamanın geldi, Mihaliç. Kendine güven! Marş marş! *Wolf-Flow!* Senin torbacıyı paketleseler ne yapacağız? Kefaletini bir araya gelip bütün ülke mi ödeyecek?”

Mihaliç homurdandı ama bir şey söylemedi ve araca doğru yürüdü. Yanımdan geçerken bana göz kırptı. Fark etmemiş gibi yaptım.

“Bir dakika sonra harekete geçiyoruz,” dedi megafondaki ses. “Herkes çemberin dışına çekilsin.”

Farların ışığına toplaşmış olan insanlar hızla araçların arkasına, karanlığa geçtiler. Bizim yanımızda sadece, kafatasını tepenin üzerinde kurması için Aleksandr’a yardım eden asker

kalmıştı. Deminki talimat beni de kapsıyor mu bilmiyordum, soran gözlerle Aleksandr'a baktım.

"Otur," dedi ve başıyla katlanıp açılan iskemleyi gösterdi. "Önce Mihaliç sahne alacak. Yalnız sakın gülmeyesin, pek utangaç. Özellikle de kameraya alınırken."

"Unutmam," dedim ve oturdum.

Aleksandr da yanımdaki iskemleye oturdu ve bana bir sahra dürbünü uzattı. Dürbünün metal çerçevesi, neredeyse tenimi yakacak kadar soğuktu.

"Nereye bakacağım?" diye sordum.

Kurukafanın kazığa geçirildiği yeri işaret etti başıyla. Burası farların ışığı altındaydı.

"On beş..." dedi megafondaki ses. "On... beş... Başla!"

Birkaç saniye hiçbir şey olmadı, sonra boğuk bir kükreme duydu ve bir kurt sahneye çıktı.

Aleksandr'ın dönüştüğü canavardan çok farklıydı bu. Hem de öyle farklı ki âdeta başka bir biyolojik türe ait gibiydi. Daha küçüktü, bacakları daha kısaydı ve katil yırtıcının tehditkâr cazibesi bunda yoktu. Uzun bir fıçıyı andıran vücudu vahşi doğada, özellikle doğal seçilim koşullarında yaşamak için çok ağır gibiydi. Bu iri vücut aklıma antik çağların şiddetini, Hıristiyanların çektikleri acıları, vahşi hayvanlarını düşmanlarıyla besleyen Roma imparatorlarını hatırlatıyordu. En çok benzediği de... Evet, en çok da üzerine kurt postu yerleştirilmiş obez bir sosisköpeğe benziyordu. Dayanamayıp güleceğim diye korktum. Bu yüzden manzara daha da gülünç göründü. Ama kendimi tuttum ve gülmedim.

Mihaliç nihayet tepenin zirvesine çıktı ve üzerine kurukafa asılı kazığın yanında durdu. Kısa bir aradan sonra burnunu aya çevirdi ve gergin kuyruğunu bir orkestra şefinin sopası gibi sallayarak ulumaya başladı.

Aleksandr'ın dönüşümü sırasında yaşadığım duygu doğmuştu gene içimde: Sanki kurt vücudu bir göz yanılgısı veya en iyi

ihtimalle bir kemanın gövdesi gibi boş bir rezonatördü de bütün sır, kuyrukla burun arasında görünmeyen bir telden çıkan şu sesteydi. Tek gerçek, bu tel ve onun ürkütücü *appassionato*'ydu, geri kalan her şey ise bir hayaldi... Bu yaratıkla bir akrabalık da hissediyordum: Mihaliç tilkilerin yaptığına benzer bir şey yapıyordu ve bu işte tıpkı bizdeki gibi kuyruğu yardım ediyordu ona.

Uluması acı verircesine hassaslaştırdı kuyruğumun kökünü, sonra da zihnime ulaştı. Bu seste bir anlam vardı ve ben onu anlıyordum. Ama bu anlamı insanların dilinde ifade etmek güç; öyle çok, sayısız kelimeyi çağrıştırıyordu ki hangisini seçeceğimi bilemem. Tamlıktan gayet uzak olmakla birlikte belki şöyle diyebilirim:

Benekli inek! Duyuyor musun beni, benekli inek? Kulağına fısıldayan benim, ihtiyar alçak kurt Mihaliç. Neden buradayım biliyor musun, benekli inek? Hayatım öyle karanlık ve korkunç oldu ki Tanrı'nın suretini reddettim ve sözümona bir kurt oldum. Şimdi de yüzümü aya, gökyüzüne ve yeryüzüne, senin kafatasına çevirmiş, mevcut ne varsa ona çevirmiş, uluyorum ki toprak merhamete gelsin, yarılsın ve bana petrol versin. Acımanı gerektirecek bir şey yok, biliyorum. Ama gene de acı bana, benekli inek. Eğer sen de bana acımazsan, dünyada kimse yapmaz. Ve sen, toprak, bak bana, korkuyla titre ve karşılığında biraz para alacağım petrolünü sun. Çünkü Tanrı'nın suretini kaybetmek, kurt olmak ve parasız kalmak dayanılmaz, dayanılmaz; kendisini reddettiğim Tanrı da izin vermez buna...

Çağrı tuhaf, büyüleyici bir güç ve içtenlikle doluydu. Mihaliç'a acımıyordum ama bu çağrısı, Rus hayatının bütün temel kavramlarıyla tamamen örtüşüyordu. Tabiri caizse, ölçüsüz bir şey istemiyordu dünyadan, her şey mantık çerçevesinde ve Rusya'da kabul edilmiş metafizik adabımuaşeret kuralları dahilindeydi. Ama dürbünle baktığım kurukafada hiçbir şey olmadı.

Mihaliç on dakika kadar aşağı yukarı bu minvalde uludu. Ulumaları bazen şikâyetçi, bazen de tehditkâr oluyordu, ben bile korkuyordum o zaman. Öte yandan, ne olması gerektiğini de bilmiyordum (hatta bir şey olmasının gerekip gerekmediğini de); bunu bekliyordum çünkü Aleksandr bana, kurukafaya bakmamı söylemişti. Ama Aleksandr'ın askerle konuştuğu birkaç kelimeden, Mihaliç'in başarısız olduğunu anladım.

Belki de bunun nedeni, ulumasındaki kimyasal, doğal olmayan bir şeydi. İlk hissedilmiyordu bu ama ulumaya devam ettikçe ben de hissetmeye başladım; sonuna doğru da öyle rahatsız edici oldu ki gırtlığıma bir yumru oturmuş gibi oldu.

Uluma kesildi, dürbünü indirdim: Tepedeki kurt kaybolmuştu. Onun yerinde Mihaliç, emekler halde duruyordu. Farların ışığında net görünüyordu; kaputunun üzerindeki kırışıklara kadar. Yüzü soğuğa rağmen iri ter damlalarıyla örtülüydü. Kalktı, aşağı doğru inmeye başladı.

“Ee?” diye sordu yanımıza gelince.

Asker, telsizi kulağına götürdü, dinledi biraz, sonra kaldırdı. “Değişiklik yok,” dedi.

“Çünkü bu petrol rezervinde beşinci turu deniyoruz,” dedi Mihaliç. “İkinci defasında her deneyişimde başarılı olurum. Üçüncüsünde genellikle. Ama beşinci... Ne için uluyacağım bile pek belli değil.”

“Beyler, düşünmemiz gerek,” dedi asker. “Bölgedeki neredyse bütün kuyulardan dördüncüye petrol çekiyoruz. Beşinci tura ulaşamazsak, Atlantikçiler bizi iki yılda Bantustan'a çevirir. Aleksandr, bir fikrin var mı?”

Aleksandr ayağa kalktı.

“Şimdi öğreniriz,” dedi ve gözlerini kısarak aradaki mesafeyi ölçer gibi kurukafaya baktı. Sonra tepenin zirvesine çıktı. Yarı yolda sırtındaki parkayı çıkardı; kollarından sıyrılan parka kara düştü.

Puşkin'in düelloya gittiği gibi gidiyor, diye düşündüm parkaya bakarak, “ya da Edmond Dantes gibi...”

Zirveye çıkan Aleksandr, elini dikkatle kurukafanın üzerine koydu ve onu yüz seksen derece çevirdi, yani dosdoğru kendisine bakacak şekilde; boş göz deliklerini ve altındaki metal çerçeveyi, üzerindeki çatlağı bağlayan metal pençeyi net şekilde görebiliyordum. Sonra aşağı indi. Parkasının yanına gelince başını gökyüzüne kaldırıp ulumaya başladı.

Henüz insanken başlamıştı ulumaya ama bu uluma onu, tensel olarak uyarıldığında olduğundan daha hızlı kurda dönüştürdü. Büküldü, bir yay gibi gerildi ve sırtının üzerinde döndü. Dönüşüm öyle hızlıydı ki sırtı parkaya dokunduğunda neredeyse tamamen bir kurt olmuştu bile. Bir an bile ulumayı kesmeyen kurt kar üzerinde birkaç saniye debelendi, etrafında beyaz bir bulut kaldırdı, sonra ayaklarının üzerinde doğruldu.

Fıçıyı andıran, iri kıyım Mihaliç ile karşılaştırıldığında Aleksandr çok daha hoş görünüyordu. Asil ve korkunç bir hayvandı bu; kuzeyli tanrıların hakikaten korkacağı türden. Ama uluması, Mihaliç gibi ürkütücü değildi. Daha alçak sesle uluyordu; çok geçmeden tehditkârdan ziyade hüzünlü bir hal aldı.

Benekli inek! İşitiyor musun, benekli inek? Biliyorum, senden tekrar petrol istemek için ar damarım çatlamış olsa gerek. Böyle olsun istemiyorum. Hak etmedik. Bizim hakkımızda ne düşündüğünü biliyorum. Ne kadar verirsem vereyim, diye düşünüyorsun, Havroška'ya bir damla bile vermezler ve dahi gün ışığını bile gizleyen bu kukis-yukisler, yuksu-puksiler ve o türden diğer çekirgeler her şeyi yer yutar. Haklısın, benekli inek, öyle olur. Ama biliyor musun... Ben seni biliyorum. Sen, bizden önce burada yaşayan herkessin. Analar, babalar, dedeler, atalar ve onların da öncesi, onların da... Sen, gelecekte doğacak mutluluk inancıyla ölen herkesin ruhusun. Lakin o mutluluk geldi işte. İnsanların başka bir şey için değil, kendileri için yaşayacağı gelecek geldi. Petrol kokusuyla karışık saşimi yerken, ayaklarımızın altındaki son buzulun eridiğini fark etmezmiş

gibi davranırken nasıl hissettiğimizi biliyor musun? Bu, son neslini bizim oluşturduğumuz bir halkın bin yıldır yöneldiği nihai hedefiymiş gibi rol yaparken? Gerçekte sadece sendin yaşayan, benekli inek. Senin uğruna yaşayacağın biri vardı, bizim yoktu... Senin için biz vardık, bizim için kimse yoktu kendimizden başka. Ama şimdi bizim gibi kötü hissediyorsun sen de çünkü Havroşka için elma veremiyorsun artık. Sadece şu rezil kurtlara petrol verebiliyorsun: Kukis-yukis-yuksi-puksi avukatının parasını ödesin, avukat güvenlik şefinin rüşvetini verebilsin, güvenlik şefi berbere, berber aşçıya, aşçı şoföre parasını bayılabilsin, şoför de senin Havroşka'yı saati yüz elli papelle kiralayabilsin diye... Ve senin Havroşka anal seksten sonra aynasızlarla haydutlara paylarını verip de uykuya daldığında, belki işte o zaman, onun için olmak istediğin o elmaya verecek parası kalır, benekli inek...

217

İnek, boş göz delikleriyle bana bakıyormuş gibi hissediyordum. Sonra dürbünden, bu göz deliklerinin kıyısında gözyaşları belirmediğini gördüm. Yaşlar, kurukafadan aşağı yuvarlandı, kara karıştı, sonra onların izinden ikincileri, üçüncüleri geldi...

Aleksandr ulumaya devam etti ama gerisini anlayamıyordum. Belki anlam da yoktu artık; uluma, ağlamaya dönüşmüştü. Ben de ağlıyordum. Hepimiz ağlıyorduk... Sonra, ağlamaktan ziyade uluduğumuzu fark ettim; Mihaliç, tepeye direği diken asker, karanlıkta araçların arkasındaki insanlar, hepimiz yüzlerimizi aya doğrultmuş ağlıyorduk, uluyor ve ağlıyorduk halimize, bu hiçbir şeye benzemeyen ülkemize, acınası hayata, budalaca ölüme ve varil başına ödenen kutsal dolarlara...

“Hey,” dediğini işittim birinin, “kendine gel!”

“Ha?”

Gözlerimi açtım. Aleksandr ve asker iskemlemin yanımda ayakta dikilmişlerdi. Az ötede de Mihaliç.

“Bitti,” dedi asker. “Petrol çıktı.”

“Nasıl da uluyordun!” dedi Aleksandr. “Düpedüz büyülen-dik.”

“Evet,” dedi Mihaliç. “Kız işe yaradı. Yoldaş tümgeneral, il-kin onu neden yanınıza aldığınızı anlamamıştım.”

Aleksandr cevap vermedi; seans sırasında araçların arkasın-da duranlardan biri yanına yaklaşmıştı. Adamın üzerinde üni-forma vardı ama rütbesini gösterecek işaretler konulmamıştı. Diğerleri gibi.

“Bu sizin için,” dedi ve Aleksandr’a küçük bir kutu uzattı. “Vatana Hizmet nişanı. Böyle çok nişanınız olduğunu biliyo-rum. Ülkemizin size nasıl değer verdiğini bilmenizi istiyoruz.”

“Teşekkür ederim,” dedi Aleksandr kayıtsızlıkla ve kutuyu cebine koydu. “Hizmete devam edeceğim.”

Elimden tutup beni araca götürdü. Diğerlerinden uzakla-şınca fısıldadım:

“Doğru söyle bana; kurdun tilkiye söyleyeceği gibi. Hakika-ten, kendilerini kimi zaman boğa kimi zaman ayı gibi gösteren şu kokmuş balık kafası yüzünden değil de kukis-yukis yüzün-den mi elma kalmayacağını düşünüyorsun Havroşka’ya?”

Şaşkına dönmüştü.

“Ne kukisi? Ne balık kafası?”

Sözlerimin ne kadar acayip olduğunu ancak o zaman fark ettim. Evet, strestendi bu; dünya ile onun zihnimdeki tasavvuru arasındaki farkı ayırt etmeyi bırakmıştım artık. Aleksandr bir şey söylememişti, sadece ulumuştı inek kurukafasına dönüp, geri kalan her şey ise benim şahsi yorumumdu.

“Demek bir de ayı kattın,” diye homurdandı.

Gerçekten aptalcaydı. Ayı ve balık kafasını onunla hiç ko-nuşmamıştım bile.

“Masallar yüzünden,” dedim mahcup bir edayla. “Uçakta okuduklarım var ya...”

“Ha. Anlaşıldı.”

Ancak acayip görüneceğinden korkmadan bir soru sorabi-

lirdim. Ama bu defa ilkin kullanacağım kelimeleri iyice düşünüp taşındım, sonra ağzımı açtım:

“Biliyor musun, o kurukafaya beni Havroşka’yymışım gibi gösterdiğini düşünüyorum. Doğru mu tahmin etmişim?”

Gülümsedi.

“Neden olmasın? Öyle hassassın ki...”

“Dikkatli bak bana,” dedim. “Havroşka’ya benzer yanım var mı benim?”

“Peki, Magdalalı Meryem diyelim o halde,” dedi. “Ne farkı var? Pragmatik bakıyorum ben. Benim işim petrol çıkarmak. Bunun için de kurukafanın ağlaması gerek. Kendisine 5 cc ketamin enjekte ettikten sonra bile Mihaliç için ağlamıyorsa ne yapacaktım?”

“Ama bu... bu doğru değil,” dedim şaşkın bir tavırla.

Kıkırdadı.

“Yani sana göre sanat gerçek mi olmalı?”

Cevaben sadece birkaç defa gözlerimi kırıştırdım. Gülünç olan, hakikaten bunu düşünmüş olmamdı. Başkalarının zihinlerinin sinik manipülatörü hangimizdik bilemiyordum.

“Biliyor musun,” dedi, “bu konsepti Saatchi galerisine satabilirsin. Belki salamura bir köpekbaliğının yanında sergilerler onu. Ya da Brian satın alır. Ne de olsa bana bile bin pound teklif etmişti.”

Heyhat, Brian artık hiçbir şey satın alamazdı... Gerçi, ölmüş birini anarken böyle demenin modası geçti günümüzde. Bazen simsar, müşterisi öldüğü halde hiçbir şey olmamış gibi borsada oynamaya devam eder. Ve kötü haber geldiğinde, unutulmuş bir bilgisayar programı, siber ortamda eşik değerlere ulaşınca kadar pound ve yen alıp satmaya devam eder. Ama Brian hakikaten de bir şey alamazdı benden. Özellikle de sanatın gerçek olması gerektiği fikrini.

Moskova beni bu üzücü haberle karşıladı. Mistik bir şekilde

gene açılış sayfam haline gelen dedikodu.ru sitesindeki haberin başlığı şöyleydi:

İNGİLİZ ARİSTOKRAT, KURTARICI İSA KATEDRALI'NDE ÖLÜ BULUNDU

Mide bulantısına benzer bir duygu, haberin tamamını okumama izin vermedi; şöyle bir bakınacak gücü ancak buldum kendimde ve şu gazeteci klişelerini yakaladım: “Kurbanın yüzü ifade edilemeyecek bir dehşetle donup kalmıştı.” “Acılı düşün gözyaşları...” “Elçilik yetkilileri...” “Soruşturma açıldı.” İ Huli’nin kaderi endişelendirmiyordu beni; bütün bunlar sıradan şeylerdi onun için. Ama soruşturma memurları için endişelenmeye değerdi zira onlardan birinin yüzü de ifade edilemeyecek bir dehşetle donabilirdi.

220

Gerçi Lord Cricket’e de acımak gerekti. Hatırlamaya çalıştım ama onun yüzü yerine nedense tilki avı belgeselinden birkaç sahne geldi aklıma: Yerde koşturan kırmızı yaratık, savunmasız, korku ve umutla dolu; başlarında şık kepleriyle onu takip eden atlılar... Ama gene de başsağlığı ilanını okudum.

Dikkatimi çeken sonraki şey, bir sütunun başlığıydı:

Bitsevskiy Parkı’nda Dev Bir Yırtıcı

Bu eserde beni şahsen ilgilendiren küstah bir paragraf vardı:

Postunun birçok yeri çıplak olan tilki (daha doğru bir ifadeyle derisinin bazı yerlerinin kıllarla kaplı olduğunu söylemek gerek), olayın tanıklarında yalnızca büyük bir acıma duygusu değil, yakınlarda radyoaktif bir sızıntı olabileceğine dair şüphe de uyandırdı. Bu yaşlı, büyük hayvan, insanların arasına belki

de acısına son vereceklerine dair bir *coup de grace* umuduyla gelmişti. Ama kalpleri taşlaşan Moskovalılardan böyle bir hizmeti bile bedava beklememek gerek. Öte yandan, iki atlı polis hayvanı takibinin nasıl sonuçlandığı da gizemini koruyor.

Rezil yalancı, diye düşündüm; zira tanıklardan hiçbiri radyo-aktif sızıntıyla ilgili bir şey söylememişti, yerini doldurmak için kendi uydurmuştu bunu. İnternet *blogger*'ları her şey hakkında aynı tekdüze alçaklıkla yazarlar: siyaset, kültür, hatta Mars'ın kolonileştirilmesi. Şimdi de tilkiler... Bu dedikodu.ru sitesi yazarının kendine has bir numarası da vardı; birini tepeden tırnağa boka bulamak istediğinde merhametli olmak gerektiğini hatırlatıyordu hep. Bu beni hep şaşırtırdı; en yüksek insani duygu olan merhamet, bu herifte zehirli bir dikene dönüşüyordu.

Gerçi düşününce bunda hiç de şaşırtıcı bir şey yoktu. *Blogger* dediğiniz nedir ki? Toplama kampının bekçi köpeğinden az daha ileri bir yaratık; ama tilkilere göre son derece aşağı.

1) *Blogger* ile toplama kampı köpeği arasındaki benzerlik, her ikisinin de kesinlikle belli bir mekânda havlamalarında yatar.

2) Fark ise, toplama kampı köpeği nerede havlayacağını bilmezken *blogger*'ın bunu bilmesidir.

3) *Blogger* ile tilki arasındaki benzerlik, her ikisinin de hedef kitlelerinin gerçek olarak kabul edeceği bir serap yaratıyor olmasındadır.

4) Fark ise, tilki bu serabı yarattığında sonuç alırken, *blogger*'ın sonuç alamamasıdır.

Bu sonuncusu şaşırtıcı değildir. Gerçek yerine konulabilecek seraplar yaratan bir kimse *blogger* olarak çalışabilir mi? Pek mümkün görünmüyor. *Blogger*, uydurduğu şeylerin doğru olduğuna bırakın başkalarını, kendini bile inandıramaz, diye dü-

şündüm yumruklarımı sıkarak. Bu yüzden sessizce oturmalı ve havlamadan önce beklemeli ki...

Ve ansızın *blogger*'ları da, toplama kampı köpeklerini de unuttum çünkü pırıl pırıl bir fikir gelmişti aklıma.

"Uydurduğun şeylerin gerçekliğine kendini inandırmak," diye tekrar ettim. "Tabii ya, mesele bu işte!"

Böylece, çoktandır bana işkence eden bilmeceyi beklenmedik şekilde çözmüştüm. Zihnim günlerce bir o yandan, bir bu yandan yaklaşmıştı buna, gelgelelim bir sonuç alamamıştım. Şimdiyse her şey bir anda yerli yerine oturmuştu. Bulmacayı tesadüfen çözmüştüm.

Biz tilkileri kurtadamlardan ayırt edenin ne olduğunu anlamıştım. Bu, mutasyona uğramış bir akrabalıktan başka bir şey değildi. Tilkiler ve kurtadamlar yakın akrabaydılar; büyülerinin temeli, algıların yönlendirilmesine dayanıyordu. Ama bu yönlendirmenin araçları farklıydı.

Burada kısa, teorik bir mülahazada bulunmak gerek, aksi takdirde korkarım ki sözlerim anlaşılmaz kalacak.

İnsanlar sık sık bu dünyanın gerçekten var olup var olmadığını tartışırlar. Yoksa *Matrix*'teki gibi bir şeydir midir dünya? Budalaca bir tartışma. Bu tür problemler, insanların kullanılan kelimeleri anlamıyor olmasından kaynaklanır. Bu meseleyi tartışmadan önce "var olmak" kelimesinin anlamını ortaya koymak gerekir. O zaman son derece ilginç sonuçlar açığa çıkar. Ama insanlar pek nadiren doğru şekilde düşünebilirler.

Şüphesiz, bütün insanların geri zekâlı olduklarını söylemek istemiyorum. Bunlar arasından kimilerinin zekâsı neredeyse tilkilerin zekâsına erişir. Örneğin, İrlandalı filozof Berkeley. Berkeley, var olmanın algılanmak anlamına geldiğini ve bütün nesnelerin de ancak algılandıklarında var olduklarını söyler. Bu mevzudaki bütün diğer görüşlerin Osiris kültü ya da Mithra inancına benzediğini anlamak için üç dakika sakince düşünmek yeterlidir. Bu, benim düşünceme göre kepezellikle dolu tarihi boyunca Batı aklı-

na uğramış biricik doğru düşüncedir; bütün o Hume'lar, Kant'lar ve Baudrillard'lar, sadece bu derin içgörüyü işlemişlerdir.

Ama başımızı çevirip artık onu görmez olduğumuzda nesne nerede var olmaktadır? Çocukların ve Amazon yerlilerinin sandığı gibi yitip gitmekte midir? Berkeley, nesnenin, Tanrı'nın algısında var olmaya devam ettiğini söyler. Katharlar ve gnostikler ise şeytani bir yaratıcının algısında var olduğunu söylerler ki bu, Berkeley'nin savından hiç de aşağı kalmaz. Onların görüşüne göre madde, ruhu prangaya vuran bir kötülüktür. Yeri gelmişken: Stephen Hawking'in korku hikâyelerini okurken sık sık, Albigeois'ler' radyo teleskobuna sahip olsalardı, Büyük Patlama'yı şeytanın isyanı olarak ilan ederlerdi diye düşünürdüm... Bu geri zekâlı sazlığında bir orta yol vardır: Dünyanın bir kısmının Tanrı'nın, bir kısmının da şeytanın algısında var olduğuna inanmak.

Buna ne denebilir? Tilkilerin görüşünce Büyük Patlama filan var olmadı, tıpkı Breughel'in resmettiği Babil Kulesi'nin de olmadığı gibi. Hayalini kurduğunuz odada bu tablonun bir reproduksiyonu asılı olsa bile, bu böyledir. Tanrı ile şeytan ise sadece onlara inanan kimselerin zihninde var olan kavramlardır; kuş şakırken Tanrı'nın şanını filan anmaz, öyle olduğunu papaz düşünür. Berkeley, algının muhakkak bir nesneye bağlı olması gerektiğini ileri sürmüştü, bu yüzden dolabın arkasına yuvarlanan demir paralar ya da yatağın altına düşen çoraplar, yaratıcının bu amaçla yaratmış olduğu kafatasına gömülmektedir. Peki ya varoluşumuzu algısına borçlu olduğumuz Berkeley'nin tanrısının esasen yıllık beş bin avro gelire sahip Avrupa ırkından belirli kişilerin zihninde var olmasını nasıl açıklayacağız? Ve onun, Çinli bir köylünün ya da tanrıya ait olduğundan bihaber bir kuşun zihninde var olmayışını? Eğer var olmak aslında algılanmak anlamına geliyorsa, bunun izahı nedir?

* Katharlar, Güney Fransa'daki Albi yöresinde yerleşik olduklarından kimi zaman Albi'li anlamında bu şekilde anılır. -ybn

İzahı falan yok, der tilkiler. Tilkilerde felsefenin temel sorununa dair temel bir cevap vardır. Bu da temel sorunu unutmaktır. Felsefi problem filan yoktur; sadece dilin hakikati ifade etmeye yetkin olmayışının ortaya çıkardığı dilbilimsel çıkmazlar vardır.

Ama kırk yıl aradıktan ve beş bin sayfa yazı karaladıktan sonra yapmak yerine, bu çıkmazla daha ilk paragrafta karşılaşmak daha iyidir. Berkeley meselenin ne olduğunu nihayet anladıktan sonra sadece, Kuzey Amerika'da karşılaştığı bir ekstratın mucizevi etkileri üzerine yazmaya koyuldu. Bu yüzden sayısız cahil o zamandan beri Berkeley ile dalga geçer; bunlar, o sıralarda bu ekstratın Amerika'da Jimson Weed veya Datura adını taşıyan bir bitkiden yapıldığını bilmezler. Rusçada ise afyon denir bu maddeye.

İkiyüzlü dinciler bizi, kurtadamları, tilkileri, insanların akıllarını karıştırmak ve Tanrı'nın suretini çarpıtmakla suçlarlar. Böyle söyleyenlere Tanrı'nın sureti nasıldır diye sorsanız bilmezler, bunu daha ziyade kendi sofı suratlarına benzetirler. Her halükârda, aklını karıştırmak ile çarpıtmak, hüküm yanı ağır basan kelimelerdir; böyle bir dil, sorunu duygulanımsal düzleme taşır ve mevzunun esasını anlamaya imkân vermez. Bu, şöyle bir şeydir (lütfen aşağıdaki paragrafı dikkatlice okuyun zira nihayet en önemli noktaya varmış bulunuyorum):

Şeylerin oluşu onların algılanabilirliğinden ibaret olduğundan, her tür dönüşüm iki yoldan gerçekleşebilir: ya dönüşümün algılanması yoluyla ya da algının dönüşümü yoluyla.

Büyük İrlandalının şerefine, bu kuralı Berkeley Kanunu diye anacağım. Bunu bilmek, bütün hakikat arayıcıları, haydut ve dolandırıcılar, pazarlamacılar ve yakalanmayı arzu etmeyen pedofililer için kesinlikle zaruridir. İşte tilkiler ve kurtadamlar kendi pratiklerinde Berkeley Kanunu'nun farklı veçhelerini kullanırlar.

Biz tilkiler *algının dönüşümünü* kullanırız. Müşterilerimizin algılarına etki eder, onları bizim istediğimiz şeyleri görmeye zorlarız. Bizim ürettiğimiz bu illüzyonlar onlar için mutlak gerçek olur; Pavel İvanoviç'in sırtındaki unutulmaz yaralar bunun en iyi kanıtıdır. Ama biz tilkiler de en temeldeki gerçekliği, Berkeley'nin düşüncesine göre, Tanrı'nın gördüğü gibi görmeye devam ederiz. Bu yüzden bizi Tanrı'nın suretini çarpıtmakla suçlarlar.

Bu, şüphesiz, çifte standarda dayanan ikiyüzlü bir suçlama. Algının dönüşümü, sadece tilki sihrinin değil, pazar teknolojisindeki birçok uygulamanın da temelidir. Örneğin Ford firması F-150 kamyonlarını ucuza elden geçirir, pek güzel bir ön panel yapar, karoseri değiştirir ve ortaya çıkan ürüne de "Lincoln Navigator" adını koyar. Ve hiç kimse, Ford firmasının Tanrı'nın suretini çarpıttığını söylemez. Siyasetle ilgili hiç ağzımı açmayacağım. Oysa öfkeyi hep biz tilkiler çekeriz.

Kurtadamlar bizden farklı olarak *dönüşümün algılanmasını* kullanırlar. Bunlar, başkaları için değil, kendileri için illüzyonlar yaratırlar. Ve buna öyle çok inanırlar ki illüzyon artık illüzyon olmaktan çıkar. Sanırım Kitab-ı Mukaddes'te de bununla ilgili bir pasaj vardı: "... bir hardal tanesi kadar imanınız olsa şu dağa, 'Buradan şuraya göç' derseniz göçer; sizin için imkânsız bir şey olmayacaktır." Kurtlarda bu iman vardır. Onların dönüşümü, simya reaksiyonu kabilinden bir şeydir.

Kurtadam ilkin kendini kuyruğunun çıktığına inanmaya zorlar. Kurtlarda da tıpkı tilkilerdeki gibi bir hipnoz organı olan kuyruk ortaya çıktığında kurdun kendi zihnini etkisi altına alır ve onu, gerçekten dönüşmekte olduğuna ikna eder. Bu tamamen bir kurtadam haline gelinceye kadar devam eder. Teknoloji uzmanları bu duruma pozitif geribesleme derler.

Aleksandr'ın dönüşümü her defasında aynı noktadan baş-

lıyordu: Vücudu bükülüyor, kuyruğuyla başı arasında âdeta görünmeyen, gergin bir yay meydana geliyordu. Neden böyle olduğunu şimdi anlıyordum. Tilkilerin insanlara yönelttiği enerjiyi kurtlar kendi içlerinde kilitliyor ve dönüşümü evvela başkalarınınkinde değil, kendi algılarında kabul etmeyi, kavramayı zorluyorlar, başkaları bundan sonra geliyor.

Böyle bir dönüşümün gerçek olduğunu söylemek mümkün müdür? Bu “gerçek” lafının anlamını hiçbir zaman anlayabilmiş değilim zira her tarihi aşama buna kendi anlamını katar. Örneğin çağdaş Rusçada “gerçek” kelimesi esasen dört amaçla kullanılır:

- 1) Haydutlar ve FSB personeli arasında *ev sahibi* ya da tedarikçi değişimi sırasında savaş çılgılığı olarak;
- 2) *upper rat* ve *huy society* tarafından yurtdışı hesaplarından söz ederken özel bir jargon olarak;
- 3) gayrimenkullerle ilgili teknik bir terim olarak;
- 4) “dolar karşılığı var” anlamında genel kabul görmüş bir isim olarak.

Son anlam, “gerçek” terimine “metafizik” ile eşanlam kazandırır zira dolar çağımızda esas itibarıyla yarının da bugüne benzeyeceği inancına dayanan mistik bir değerdir. Ne var ki mistik şeylerle kurtadamlar değil, meslekleri bunu gerektiren kimseler meşgul olur, yani siyaset mühendisleri ve iktisatçılar. Bu nedenle, kurtadam dönüşümünü “gerçek” olarak nitelemek istemiyorum; aksi takdirde bunda insanlar arasında moda olan ucuz bir kara büyü olduğu hissiyatı doğabilir. Ama iki şey kuşku götürmez:

- 1) Kurdun dönüşümü, (her ne kadar ikisi de aynı etkiye dayanıyor olsalar da) tilkinin illüzyonundan nitelik olarak farklıdır.
- 2) Kurdun dönüşümü için çok büyük miktarda enerji harcanır; biz tilkilerin müşterilerine yönelttiği enerjiden çok daha büyük.

Kurtlar bu nedenle uzun süre kurt suretinde kalamazlar ve

halk inanışında bu dönüşüm muhtelif sürelerle sınırlandırılır: karanlık gece, dolunay ya da ona benzer şeyler. Müteveffa Lord Cricket bu konuda kesinlikle haklıydı.

Av sırasında hissettiğim tuhaf duyguyu hatırladım. Kendime doğrulttuğum kuyruğun ışınlamını ilk defa fark ettiğim zamanı. Ama neyi telkin etmiştim kendime? Tilki olduğumu mu? Telkine gerek olmadan da biliyordum bunu... Neydi peki? Önemli, bütün hayatımı değiştirebilecek ve son beş yüzyıldır bulunduğum manevi çıkmazdan beni çıkarabilecek bir şeyin eşliğinde durduğumu hissediyordum. Ama ne yazık ki ilk düşündüğüm hiç de bu manevi pratik olmadı.

İtiraf etmeye utanıyorum: İlk düşündüğüm, seksti. Aleksandr'ın o sert, boz kuyruğunu hatırlamış ve aramızdaki cinsel hazzı yeni bir seviyeye nasıl çıkaracağımızı anlamıştım. Tilkiler ve kurtlar tarafından kullanılan bilince etki etme mekanizması esas itibarıyla aynıydı; yalnızca telkinin yoğunluğu ve nesnesi açısından farklıydı. Mesela ben müşteriye şampanya ikram ediyordum, böylece adam neşeleniyordu. Aleksandr ise kendisi bir şişe votkayı dikliyor, sonra etrafındaki herkes dehşete kapılıyordu. Ama etkin madde her iki durumda da alkoldü.

Yani karşılıklı olanaklarımızı birleştirip şampanya ve vodka-dan çok çeşitli kokteyller yapabiliirdik. Seks de vücutların belli parçalarının birleşmesinden ibaret değildir. Bundan başka, iki varlık arasında bir enerji birliğidir. Birlikte erotik bir illüzyona dalmak için hipnoz vektörlerimizi bir araya getirmeyi öğrenirsek, diye düşünüyordum, her ikimiz için de öyle bir kadeh teşkil edebilirdik ki her bir damlası ağırlığınca altına değerdi.

Sadece bir güçlük vardı. İlk neyi görmek istediğimizi kararlaştırmamız gerekiyordu. Sadece kelimelerle değil; kelimelere güvenilemezdi. Sadece onlara yaslanırsak yolculuğun son durağını çok farklı hayal etmemiz gerekirdi. Zihinlerimizdeki tasarımların başlangıç noktası olarak hazır bazı imgeler gerekiyordu. Örneğin bir tablo...

Uygun, klasik bir kanvas hayal etmeye çalıştım kendime. Ama ne yazık ki aklıma hiç ilginç bir şey gelmedi; sadece Picasso'nun erken dönem şaheserlerinden "*İhtiyar Yahudi ve Oğlan Çocuğu*" eseri. Uzun yıllar önce, Freud'un "*Günlük Yaşamın Psikopatolojisi*"ni okurken bu tablonun reproduksiyonu olan bir kartpostal kullanmıştım. O kitabın da üstesinden gelemedim hiç; o zamandan beri bu iki karanlık, hüznü figür bütün ayrıntılarıyla aklımdadır.

Hayır, tablo uymuyordu. Üç boyutlu bir objeyi ona bakarak canlandırmak mümkün değildi. Video çok daha iyi olurdu. Aleksandr'ın kocaman bir televizyonu var, diye düşündüm. Bir işe yaramaz mıydı acaba?

İçinde resimli çıkartması olan bir Türk cikleti vardır. Bu çıkartmalarda bir sürü gülünç durumda bir âşık çift çizilir. Altında da "*Love is...*" diye başlayan bir şey yazılıdır. Eskiden bunları sadece asansörlerde ve sinema duvarlarında görürdüm. Bu karikatürlerin kendimce bir versiyonunu çizmem gerekseydi kuyrukları dolanmış, televizyonun karşısında oturan bir kurtla tilki çizerdim.

Mucizeyi uygulamak beklediğimden daha basit çıktı. Hipnotik organlarımızı mümkün olan herhangi bir pozda birleştirmek yeterliydi. Sadece kuyruklarımız birbirine dokunmalıydı: Ekranda olanları takip etmek gerekiyordu ve daha fazla yakınlaşmak da amacımıza engel oluyordu.

Ritüel şaşılacak kadar hızla yerine oturdu. Genelde hep yan yatar, ayaklarını halıya sallardı; ben de yanına oturdum. Filmi açtık, dönüşüm başlayınca kadar da onu okşadım. Sonra ayaklarımı onun kıllı böğrüne dayadım, sonra da delice, kuyruksuz varlıkların hiçbirinin anlayamayacağı bir şeye dönüşmeye başladı. Üstelik öyle yoğundu ki sakinleşmek için özel bir tekniğe başvurmam gerekti: Gözlerimi ekrandan ayırdım ve "Kalp Sutra"dan bir mantrayı ezberden okumaya başladım;

kuyu kadar derin ve serin bir mantra, bu Sanskritçe hecelerde her tür manevi gerginliği eritmek mümkündü. Biri kızıl, diğeri boz kuyruklarımızın birleştğini izlemek hoşuma gidiyordu. Sanki biri çürük bir kütüğü yakmış da neşeyle dans eden ateşin büyüüne kapılmış gibi... Ama bu karşılaştırmamı Aleksandr'la hiç paylaşmadım.

Meselenin teknik veçhesinin basitliği ortaya çıktıysa da bu gezintilerimizin yönünü seçmek için her seferinde tartışmamız gerekti. Zevklerimiz farklı olmakla kalmıyordu, dahası tamamen farklı karakterdeydiler de. Onda estetik prensiplerden mamlü belirli bir üslubu yoktu. Sekizinci sınıf öğrencisi gibi, kahramanca duygulara hitap eden şeylere bayılıyordu; beni samuray dramaları, western filmleri ve kesinlikle tahammül edemediğim robotlarla ilgili Japon çizgi filmlerini saatlerce izlemeye zorluyordu. Sonra da rejisörlerin cinayetlerle kavgalar arasında hiç değilse bir mola olsun diye filmlerine koydukları tali nitelikli aşk sahnelerini sergiliyorduk. İşin aslı başlangıçta ilginçti bu. Ama sadece başlangıçta.

229

Tecrübeli bir profesyonel olarak bu standart aşk sahnelerinden, *quickie*'lerden çok geçmeden bıktım – bu konuda insanlığa, kendisi için çektiği porno filmlerde olandan daha fazla hayal telkin etmiştim. Benim hoşuma giden, çağdaş cinselliğin *terra incognita*'sında dolanmak, ona sınır olan alanları, toplumsal ahlakın arkaplanını incelemektir. Oysa buna hazır değildi; şu dünyada hiç kimse bizim bu ortak halüsinasyonlarımıza tanık olamayacağı halde içindeki bir muhafız durduruyordu onu.

Benim, alışılmadık yolculuklara çıkma çağrılarıma ya şaşkın itirazlarla cevap veriyordu ya da tersine, benim asla aklıma gelmeyecek şeyler öneriyordu. Örneğin bir Tokyo gökdeleninin çatısında birbirlerine olan ilgilerini keşfeden çizgi film transformers çiftine dönüşmek... Korkunç! Ben, *Kazablanka*'daki Alman binbaşısı olmak ve onu da henüz "Summertime and the Livin' is Easy"yi söyleyen zenci piyanist olmaya çekmek istedi-

ğimde, bu seferde o, sanki vatanını satması için ayartıyormuşum gibi bir dehşete kapılıyordu.

Dr. Spengler için ilginç bir konu olabilirdi bu: Rus erkeklerinin büyük bölümü, suçlular arası onur kodu Rus aklını âdetâ bir kanser gibi sımsıkı sardığı için, homofobiktir. Ne işle meşgul olursa olsun, az çok önemli her erkek bilinçaltında kendini bir cezaevi ranzası üzerinden değerlendirir ve hizmet raporunun, bedelini kıcıyla ödeyeceği herhangi bir hapishane tabusunun ihlalini içermemesine çalışır. Bu yüzden bir Rus maçosunun hayatı, devamlı bir spritüalist seansına benzer: Beden lüks içinde yüzerken ruh hapishanede gün sayar.

Meselenin neden böyle olduğunu biliyordum; tuğla gibi, parlak bir kitap bile yazabilirdim bunun üzerine. Kitabın ana-fikri şu olurdu: Rusya içtimai bir ülke; köylü cemaatinin parçalanması, suçlular cemaatinin halk ahlakının temeli haline gelmesine yol açtı. Yeraltı dünyasının kuralları, daha önce Tanrı'nın yaşadığı yeri işgal etti veya daha doğrusu, Tanrı bizzat bu kodlardan biri haline geldi - şu kökeni bilinmeyen hapishane dövmesinde olduğu gibi: Sözümün eriyim. Ve son dini protez, yani Sovyet "iç parti komitesi" de dağıtıldığında Rus ruhunun esas alabileceği tek şey hapishane melodileri çalan bir gitar oluverdi. Ama hapishane ahlakı ne kadar mide bulandırıcı olsa da başka bir şey kalmamıştı. Tıpkı Lermontov'un söylediği gibi: etraf karpuz arabalarıyla dolu ama düzgün adam yok. İlginç: Karpuz arabaları, çağdaş Rusçada, Tayland'daki kardeşe yazdığım türden milyarlık davalar anlamına geliyor. Karpuz var ama düzgün adam yok; sadece FSB memurları, bir de liberal değerlerin propagandasında uzmanlaşmış *spintrii* gazetecileri...

Oh. Bu son cümleyi bilhassa karalamayacağım: Bırakayım okur takdir etsin. İşte tilki aklı. Biz tilkiler ve kurtadamlar doğ liberallerizdir, hani ruhun doğal halinin Hıristiyan olduğu gibi. Ama ne yazıyorum ben? *Ne yazıyorum?* Korkunç. Bütün bunların nereden geldiği belli olsaydı bari. *Spintrii* gazetecilerle ilgili

FSB memurlarından bilgi topladım. FSB memurlarıyla ilgili de *spintrii* gazetecilerinden. Elden bir şey gelmez: Bir tilki böyle bir yargı işittiğinde, karşılaştığı ilk kişiye söyler. Doğamız böyle. Bu meselelerle ilgili kendi fikrimiz yoktur ama insanların arasında yaşamamız gerekir. Biz de servisten gelen topu karşılarız. Rusya ile ilgili bir kitap yazmam gerekmiyor ya, gerçekten çok iyi bu. Yasnaya Polyana'da Soljenitsin olacak halim yok ya? *Yalanla yaşamayın. LG.* Ama gene mevzuu dağıttım.

Aleksandr ile, homofobikliği üzerine nadiren tartıştım (bundan bahsetmek hoşuna gitmiyordu) ama bunun köklerini Rus bilincinin kriminal katakompunda aramak gerektiğine emindim. Homofobisi öyle bir ifrata varmıştı ki azıcık mavişlik^{*} barındıran ne varsa reddederdi. Ama bu mavişlik en beklenmedik yerlerde karşısına çıkıyordu: Örneğin, Bunin'in "Kilise Haçına Tünemiş Horoz"^{**} şiirinin Çarlık Rusyası'ndaki geylerin yaşadıkları zorluklara adanmış olduğunu düşünüyordu." Oysa şiir çok açıktı: "Yaşadığımızı, öleceğimizi, günden güne hem de, söylüyor türkülerinde..."

231

"Neden bu kadar nefret ediyorsun geylerden?" diye sordum.

"Çünkü doğaya aykırıdır."

"Ama onları da doğa yarattı. Nasıl doğaya aykırı olabilirler?"

"Şöyle," dedi. "Çocuklar, karpuzun içindeki çekirdekler gibi, seksin içinde gizliler. Mavişler de karpuzu çekirdeksiz yeme hakkı için mücadele eden insanlar."

"Kiminle mücadele ediyorlar?"

"Karpuzla. Çoktandır kimse buna aldırış etmiyor. Ama karpuz çekirdeksiz olmaz. Bu yüzden, doğaya aykırı olduklarını söylüyorum. Öyle değil mi?"

"Tanıdığım bir karpuz vardı," diye cevap verdim. "Karpuzların çoğalmasının, insanların zihnine, çekirdeklerini de yutmanın pek sıhhatli olacağı fikrini telkin etmelerine bağlı olduğunu

* Rus argosunda "mavi" homoseksüelliği işaret eder. -ybn

** Rusçada horoz, aynı zamanda eşcinsel erkek anlamına gelir. -fn

düşünürdü. Ama karpuzlar hipnoz yeteneklerini abartırlar. Aslında karpuzların çoğalması, kesinlikle farkında olmadıkları bir süreçte meydana gelir zira buna tanık olamazlar. Nedeni de şu: Bu süreç ancak karpuzun hayatının bittiği yerde başlar.”

“Gene lafi dolandırdın, kızıl kafa,” dedi hoşnutsuzlukla. “Daha kısa, böyle ibne hokus pokusları olmadan anlat.”

Aleksandr, özellikle de Luchino Visconti’yi sevmezdi. Bu yönetmenden bahsetmek bile her defasında ona kişisel bir hakaret gibi gelirdi; oysa bence yirminci yüzyılın en büyük ustalarından biridir. Bu tartışmalarımızdan biri aklımda. Diğer tartışmalarımızı hafızamda kaldığı kadarıyla yazıyorum ama bu kelimesi kelimesine böyle çünkü tesadüfen teybe almışız. Bunu nakledeceğim, Aleksandr’ın sesini tekrar dinlemek istiyorum – yazarken dinleyebilirim.

AS: *Venedik’te Ölüm* mü? Ama sıktın artık, kızıl kafa. Neyim ben sana göre, ibne mi?

AH: Öyleyse *Aile Toplantısı*’nı izleyelim?

AS: Hayır. Takeshi Kitano’yu izleyelim. Zatoichi, geyşa suikastçıyı cezalandırıyor... Sonra da geyşa suikastçı, Zatoichi’yi cezalandırıyor.

AH: İstemiyorum. En iyisi, *Rüzgâr Gibi Geçti*.

AS: Hadi canım. Merdiven çok uzun.

AH: Ne merdiveni?

AS: Seni yatak odasına çıkarmam gereken merdiven. Sen de işkence olsun diye beş kat daha uzatıyorsun. Son defasında ter içinde kaldım. Gerçekten. Üstelik de kanepeden hiç inmediğimiz halde.

AH: Bazen beni ellerinde taşıman gerekiyor tabii. Peki, bu defa kısa bir merdiven olacak. Tamam mı?

AS: En iyisi... Silahlı filan bir şey yapalım.

AH: *Mulholland Çıkmazı*! Orada ateş de ediyorlar. Hadi, lütfen!

AS: Gene eski hikâye. Olmaz, kaç defa söyleyeceğim sana. Git sokakta kendine bir ibne bul, onunla izle.

AH: Ne alakası var? Filmde lezbiyenler var.

AS: Hiç farkı yok!

(Kayıtta uzun bir sessizlik var; bu sırada hışırta ve tıkırtılar duyuluyor. Yere saçılmış video kasetlerini elden geçiriyorum.)

AH: Beni dinle: King'in kitabından yapılan bir film var. *Dreamcatcher*. İzledin mi?

AS: Hayır.

AH: Hadi deneyelim. İnsan olmayacağız, uzaylı olacağız.

AS: Ne tür uzaylılar?

AH: Ağızları dik, boydan boya diş, gözleri de yanlarında. Öpücükler ne kadar kanlı olur, düşünebiliyor musun? *Cunilingus* da öyle. Bence öyle çoğalıyorlardır.

AS: Hayatım, böyle şeyler işte bunaltıyor zaten beni. Daha romantik bir şey bulalım.

AH: Daha romantik... Romantik... *Matrix 2* var. Keanu Reaves'i becermek ister misin?"

AS: Pek değil.

AH: Öyleyse ben beceririm.

AS: Reddedildi. *Matrix*'in üçüncüsü var mı?"

AH: Var.

AS: Oradaki makinelerle ilginç bir fantezi olabilir.

AH: Hangi makineler?

AS: Hani insanların bindiği insana benzer robotlar var ya. Siyah ahtapotlarla kapışıyorlar. Düşünsene: Bu robotlardan biri siyah ahtapotu yakalamış...

AH: Bana bak, yirmi yaşında mısın sen?

AS: Peki, *Matrix*'i boş ver.

(Gene hışırta. Sanırım CD'leri karıştırıyorum.)

AH: *Yüzüklerin Efendisi*?

AS: Gene acayip şeyler çıkarıyorsun başımıza.

AH: Peki, bir hobbitin altına yatmayacağım, orası kesin. Ne-

den korkuyorsun ki? Seni işte tanıyacıklarından mı? Ah-laksız mı geliyor?

AS: Neden korkayım? Sadece istemiyorum.

AH: Bak ne diyeceğim, alt yazısız filmler de var. İlginç olabilir.

AS: Ne buldun?

AH: *Midnight Dancers... Sex Life in LA...*

AS: Olmaz.

AH: *Versace Murder?*

AS: Hayır.

AH: Neden?

AS: Öyle.

AH: Miami'deki gay'lerin *vice versa* yerine ne dediklerini biliyor musun? *Vice Versace*. Çok zekice kelime oyunları var, bir düşünsene...

AS: Önce biri öbürünü beceriyor, sonra yer değiştiriyorlar. Zekice şeyler dediğin bu.

AH: Takayım mı?

AS: Sana söyledim. Tverskaya'daki Plevne Kahramanları Parkı'na git, ya da şu kafeye, Denizin Armağanları'na; kendine bir ibne bul, onunla eğlen.

AH: Bana bak, böyle gerici olma. Vahşi hayatta bile homoseksüellik varmış, okudum. Koyunlar. Maymunlar.

AS: Maymunlar mevzusunda bence ibnelerin işine yarayacak bir şey çıkmaz.

AH: Peki, seni iyi terbiye etmişler. Düzelmezsin. Elindeki kasette ne var?

AS: *Romeo ve Juliet*.

(Horgörüyle homurdandığımı duyuluyor.)

AH: Çöpe at.

AS: Hadi, bir defacık daha izleyelim?

AH: Bin defa izlenmez ki.

AS: Bu son. Hadi? Şu tişörtün içinde Juliet'e benziyorsun zaten.

AH: Seninle ne yapacağız biz, Romeo... Peki. Yalnız bir şartla.

AS: Nedir?

AH: Sonra da *Mulholland Çıkmazı*'ı izleyeceğiz.

AS: Rrrr!

AH: Tatlım, bu kadar çabuk mu?

AS: Rrrr!

AH: Peki, peki. Giyiyorum. Bu filmi ezberledim artık. Olayların geçtiği Verona şehrinde ikisi de aynı ölçüde saygın domuzlar; aralarında ölümcül bir husumet vardır; kan davasına son vermek istemezler...

AS: Uuuu!

AH: Sana söylemedim, kurdum. Rahat ol. Shakespeare bu. Hem üstelik domuzlardan bahsediyor. Sana söylemiş miydin, hatırlamıyorum. Domuzlar gökyüzüne bakamazlar, boyunları izin vermez. Metaforu düşünebiliyor musun? Yapamazlar, hepsi bu. Gökyüzünün olduğunu bile bilmez...

235

Aşk ile trajedi el ele giderler. Homeros, Euripides, Stendhal, Oscar Wilde yazmışlardı bunu. Şimdi de benim sıram.

Aşkın ne olduğuna dair kendi tecrübelerimi edinene değin, onun kuyruksuz maymunların birliktelikleriyle sekse ek olarak edinebildikleri özel bir tür haz olduğunu düşünürdüm. Şiirlerde ve kitaplarda karşılaştığım bir sürü tasvirle oluşmuştu bu düşünce. Yazarların aşkı hiç de olduğu gibi değil, başka türlü tasvir ettiklerini ve kâğıt üzerinde pek güzel görünen kelimelere dayanan imitasyonlar inşa ettiklerini nereden bilebilirdim? Kendimi aşk işinde profesyonel sayardım zira yüzyıllardır başkalarına telkin ediyordum bunu. Ama Hiroşima'nın üzerindeki B-29'a pilotluk etmek başka şey, şehrin ortasındaki meydandan ona bakmak başka şey.

Aşk, hiç de onun hakkında yazdıkları gibi bir şey değildi. Ciddi olmaktan çok gülünç olmaya yakındı; ama bu, elinin tersiyle itilebileceği anlamına gelmiyor. Sarhoşluğa benzemiyordu

(edebiyattaki en klişe karşılaştırma) ama ayıklığa da hiç benzermiyordu. Dünyayı kavrayışım değişmemiştir: Aleksandr benim için hiç de Maybach'taki büyüğü prens değildi. Bütün ürkütücü yanlarıyla görüyordum onu ama bunlar, tuhaf şey, benim gözlerimdeki büyüğüne sadece yeni şeyler ekliyordu. Onun vahşi siyasi görüşleriyle bile uzlaşma noktaları buluyor ve onlarda çelik gibi sert bir kuzeyli varoluşu görüyordum.

Aşkın hiçbir anlamı yoktu. Ama geri kalan her şeye bir anlam katıyordu. Yüreğimi uçan balon gibi hafifletiyor, boşaltıyordu. Ne oluyordu bana, anlamıyordum. Ama aptallaştığımdan değil; olan bitende anlaşılacak bir şey yoktu da ondan. Böyle bir aşkın derin olmadığını söyleyen çıkabilir. Ama bana kalırsa derin olan şeyler aşk değil, gizli hesaplar ya da şizofrenidir.

Aşkın ne olduğunu söylemeye ben de cesaret edemem; belki de onu ve Tanrı'yı apofasisle, sadece ne olmadıklarıyla niteleyebiliriz. Ama apofasis de yanlış olur çünkü bunlar aslında her şeydir. Aşk üzerine yazan yazarlar ise üçkâğıtçıdırlar; bunların en kötüsü de elinde "*Kreutzer Sonat*" değneğini sallayan Lev Tolstoy'dur. Yalnız, Tolstoy'a büyük saygı duyduğumu ekleyeyim.

Bu romantik maceramızın Aleksandr için bir felaket olduğunu nereden bilebilirdim? Oscar Wilde şöyle demişti: "*Yet each man kills the thing he loves...*" O, ilkel bir insanmerkezci çağda yaşamıştı; bu yüzden "*man*" kelimesini kullanmıştı (cinsiyetçilik de o zamanlar pek ucuza gidiyordu, özellikle geylerde). Ama cümlemin geri kalanı çok yerindedir. Canavarı, *the Thing*'i öldürmüştüm. Güzel, Çirkin'i öldürmüştü. Cinayet silahı ise aşkın kendisiydi.

O gün nasıl başladı hatırlıyorum. Uyandıktan sonra da uzun süre yataktan kalkmadım: Asla hatırlayamayacağım harika bir düşün derinlerinden yüzeye çıkıyordum. Böyle durumlarda ki-

* (İng.) Yine de her insan öldürür sevdiğini. -ybn

pırdamadan ve gözlerini açmadan yatmak gerektiğini biliyordum: Tam uyandığın pozisyonda çünkü o zaman hatırlarsın düşünüy. Öyle de oldu, bir dakika geçti geçmedi hatırladım.

Güneşle ve kuş şakımlarıyla dolu fantastik bir bahçe görüyordum düşümde. Uzaklarda beyaz kumsal şeridi ve deniz görünüyordu. Hemen önümde dimdik bir kayalık, orada da girişi büyük, düz bir taşla örtülmüş bir mağara vardı. Bu taşı yerinden oynatmam gerekiyordu ama ağırdı ve yapamıyordum bunu. Bütün gücümü toplayıp ayaklarımı toprağa dayadım, bütün kaslarım gerildi ve onu ittim. Taş kenara kaydı ve mağaranın girişi kara bir delik gibi açıldı. Rutubet ve eskimiş leş kokusu dışarı yayıldı. Sonra karanlığın içinden gün ışığına doğru tavuklar çıktı: önce biri, ikincisi, üçüncüsü... Öyle çoklardı ki saymayı bıraktım. Aydınlığa ve mutluluğa çıkıp duruyorlardı boyuna ve hiçbir şey engel olamıyordu şimdi onlara; çıkışın yerini öğrenmişlerdi. Onların arasında kendi tavuğumu gördüm: kahverengi, beyaz benekli; elimi salladım ona (düşümde ellerim yerine pençelerim vardı, tıpkı suprafiziksel sıçrayışta olduğu gibi). Oysa bana bakmadı bile, önümden geçip gitti. Ama hiç dert etmedim bunu.

237

Ne şaşırtıcı bir düş, diye düşündüm ve gözlerimi açtım.

Duvar da gün ışığı dans ediyordu. Bu, güneşten bana düşen sanal paydı, üstelik hiç mücadele etmeden kazanmıştım onu; yukarıdan gelen ışığı yansıtan küçük bir aynaydı onu yapan. Aleksandr'ı düşündüm ve aşkımızı hatırladım. Duvar da oynayan şu sarı benek kadar şüphe götürmezdi bu aşk. Bugün inanılmaz bir şeyler geçecekti aramızda, gerçekten mucizevi bir şey. Ona ne diyeceğime henüz karar vermeden telefona uzandım.

"Alo," dedi.

"Merhaba. Seni görmek istiyorum."

"Gel öyleyse," dedi. "Ama zamanımız az. Akşam kuzeye uçacağım. Sadece üç saatim var."

"Bana yeter," dedim.

Taksi ağır ağır götürüyordu beni, trafik lambalarının yeşile dönmesi sonsuzluk kadar uzun sürüyordu, her sapakta birkaç saniye daha bekleyecek olsam yüreğim göğsümden dışarı fırlayacakmış gibi geliyordu.

Ben asansörden inince o da yüzündeki sargı bezini açtı ve havayı kokladı.

“Galiba senin kokuna hiç alışamayacağım. Sanki bir yerlerden hatırlıyormuşum gibi onu. Ve her defasında belleğimdeki kokunun tamamen başka bir şey olduğunu hissediyorum. Şu kuyruğundan birkaç kıl koparmam gerek.”

“Neden?” diye sordum.

“Şey... göğsümdeki madalyonun içinde taşımak için,” dedi. “Bazen çıkarıp koklamak için. Ortaçağ şövalyeleri gibi.”

Gülümsedim. Ortaçağ şövalyelerini belli ki masallardan çıkarmıştı. Belki de tam bu yüzden gerçeğe çok benziyorlardı. Tabii şövalyeler, madalyonlarının içinde sevgililerinin kuyruğundan kılları taşımazlardı ama tablo gene de gerçeğe fazlasıyla denk düşüyordu.

Kanepenin yanında daha önce görmediğim bir şey fark ettim. Dev martini kadehi şeklinde bir yer lambası. Uzun ayağının üzerine ampulleri koni şeklinde yerleştirilmişti.

“Ne güzel. Nereden geldi?”

“Rengeyiği avcılarının hediye,” dedi.

“Rengeyiği avcıları mı?” Gülümsedim.

“Daha doğrusu, Rengeyiği vıcılarının derneğinden. Londra’dan eğlenceli birkaç kişi. Güzel, değil mi? Yusufçuk gözü gibi.”

Öyle çok istiyordum ki ona atılıp sımsıkı kucaklamayı, ancak kendimi zorlayarak kalabildim yerimde. Korkuyordum: Bir adım atsaydım kıvılcımlar çakacaktı aramızda. Belli ki o da böyle düşünmüştü.

“Bugün çok tuhafsın. Bir şey yemedin herhalde? Ya da koklamadın?”

“Korkuyor musun?” diye sordum, göz ucuyla ona bakarak.

“Ha,” dedi. “Daha korkunç şeyler de gördüm.”

Ağır ağır etrafında dolanmaya başladım. O da sırtıyor ve gözlerini benden ayırmadan aynı çemberin karşı tarafında yürüyordu; kurt suretindeyken kıllı kuyruğunu arkamdan dola-yarak izlemeyi çok sevdiği *Animatrix*’ten çıkmış kılıç ustaları gibiydik. Sonra aynı anda durduk. Ona doğru bir adım attım, ellerimi apoletlerinin üzerine koydum, kendime çektim ve görüşmeye başladığımızdan beri ilk defa dudaklarından öptüm. İnsanların yaptıkları gibi.

Daha önce hiç öpüşmemiştik. Demek istediğim, fiziksel olarak, ağızlarımızın yardımıyla. Tuhaf bir duyguydu: ıslak, sıcak, dişler birbirine hafifçe çarpıyor. Bütün aşkımlı ilk öpücüğüme koymuştum. Bir saniye sonrasında Aleksandr dönüşmeye başladı.

İlkin her şey her zaman olduğu gibi görünüyordu: Kuyruğu omurgasından uzadı (daha doğrusu pat diye çıkıverdi), kıvrıldı; onunla Aleksandr’ın başı arasında görünmez bir enerji bağı oluştu. Genelde bundan hemen sonra kurt olurdu. Ama bu defa yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Kasıldı ve sanki kuyruğu dayanılmaz ağırlıkta bir şeymiş de onu devirivermiş gibi, sırtüstü yere düştü. Sonra kolları ve bacakları hızla, korkunç bir şekilde kasılmaya başladı (beyin travması geçiren insanlarda olduğu gibi) ve birkaç saniyede siyah, evsiz ve sahipsiz bir sokak köpeğine dönüşüverdi.

Evet, köpeğe. Büyüklüğü çoban köpeği kadar vardı ama daha ziyade kırmaya benziyordu. Bir sürü cinsin karışımıydı, bu yüzden acayip görünüyordu ama gözleri akıllı, parlak ve meşum bakıyordu, neredeyse insan gibi: Metroların önünde serserilerle birlikte gecele-yen sahipsiz itlerin gözleri de böyledir. Yalnız bu köpek siyaha çalan koyu lacivert renkteydi, daha doğrusu siyaha çalan koyu menekşe renginde, tıpkı Aslan Udoyev’in sakalı gibi.

Belki ışıktandı, belki de uzaklardaki bir sesi almış gibi dik, kalkın kulakları yüzünden: Şeytani bir şeyler vardı bu köpekte;

kargalar ve darağaçlarıyla, şeytanla ilgili fikirler geliyordu aklıma... Benim gibi bir yaratık, “şeytanla ilgili fikirler geliyordu aklıma” dediğinde tuhaf karşılanacağını biliyorum ama hakikaten de öyleydi. En ürkütücü olanı ise kimi zaman öyle hissettiren, kimi zaman da hakikaten dört bir yandan gelen dehşet iniltisiydi – sanki inleyen o değil de yeryüzüymüş gibi.

Öyle korkmuştum ki çılgılık atmaya başladım. O sızrayarak uzaklaştı benden, aynaya döndü, kendini gördü, sendeledi ve sızlanmaya başladı. Ancak o zaman kendime geldim. Ancak o zaman anladım: Korkunç bir şey olmuştu ona, bir felaket; sorumlusu da bendim. Benim öpücüğüm, dudaklarımı onun ağzına dayadığımda kapattığım aşkın elektrik devresi – işte, bunlardı sebep.

Yanına çöküp omuzlarından sarıldım. Kendini paralıyordu; ben onu zapt etmeye çalıştığımda da elimi ısırdı. Çok şiddetli değil ama köpek dişlerinin geldiği yerde kan belirdi. İnleyerek geri sıçradım. O diğer odanın kapısına atıldı, pençeleriyle itti ve içeride kayboldu.

Bir saat boyunca dışarı çıkmadı. Yalnız kalmak istediğini biliyordum ve rahatsız etmiyordum. Dehşet içindeydim, her an şakağına bir kurşun sıkabilir diye (bir defasında tamamen gereksiz bir sebepten kendini vuracağını söylemişti). Ama silah yerine bir müzik sesi duydum. “I Follow the Sun”ı çalıyordu. Bir defa dinledi, sonra tekrar başlattı. Sonra gene. Sonra gene. Belli ki ruhuna oksijen gerekiyordu.

Kanepenin önünde, halıda oturuyordum. Biraz sakinleştikten sonra neler olduğunun açıklaması gelmeye başladı aklıma. İlk hatırladığım, Lord Cricket’in kuyruktan aşağı inen yılan kuvvetiyle ilgili sözleriydi. O zaman süper kurtadam efsanesini işitir işitmez bu sözleri Cricket’in uçuyor olmasına vurmuştum: Profan ezaterizmin bataklığındaki leş kokusuna giydirilmiş bir taç gibiydi. Ama şimdi olanlar Lord’un sözlerine bir açıdan belli bir önem kazandırıyordu.

Aleksandr dönüşmeden hemen önce yere düşmüştü. Biri kuyruğunu çekmiş gibi. Ya da kuyruğu inanılmaz ağırlaşmış gibi. Her ne idiye, onu hazırlıksız yakalayan alışılmadık bir şeydi bu ve hipnotizma organıyla ilgili bir şeydi. Lord Cricket bir kurttan, onun deyimiyle süper kurtadamlığa geçişin, *kundalini* kuyruğun ucuna kadar indiğinde meydana geldiğini söylemişti. Dahası...

Olayın en tatsız tarafı buydu. Dahası, bunun için “karanlık bir involüsyonun” kaçınılmaz olduğundan, “üstün şeytani özün” manevi olarak aktif hale geldiğinden söz etmişti.

Little me?

Buna inanmak güçtü. Diğer yandan, müteveffa lordun sözlerinde Aleister Crowley’nin bir yerlerden bulup çıkardığı hakikatın bir parçası bulunuyor olabilirdi. Gizli topluluklar ve mistik ritüeller çok vardır dünyada; nihayetinde bunların hepsi birden şarlatanlık da değildir. Bir şey kuşku götürmezdi: Bu olanlarda ölümcül bir rol oynamıştım. Belli ki bilinmeyen bir simya reaksiyonunda katalizatör rolü oynamıştım. Haruki Murakami’nin dediği gibi, bir kadından yayılan güç büyük değildir ama erkeğin yüreğini hoplatabilir...

Ama en korkuncu bu olanlardan geri dönüş olmayıştıydı – bir tilki ya da kurtadam böyle şeyleri gördüğünde hiç yanılmaz. Aleksandr’ın bir daha asla eskisi gibi olmayacağını hissediyordum. Sadece bir önerme değildi bu, kuyruğumla hissediyordum. Paha biçilmez bir vazoyu düşürmüşüm de bin parçaya bölünmüş gibi; ve bir daha asla yapıştırılamayacaktım o parçaları.

Cesaretimi topladım, Aleksandr’ın ardında gizlendiği kapıya yaklaştım ve açtım.

Bu odaya daha önce hiç girmemiştim. Kapının arkasında gardırobu andıran küçük bir oda vardı; içeride de bir sehpa, bir koltuk ve duvarların önünü saran bir de dolap. Sehpanın üzerinde küçük, dijital bir teyp. Teyp gene Shocking Blue’yu çalıyor ve şarkı da kıyamete kadar güneşi takip etmeye söz veriyordu.

Aleksandr tanınmaz haldeydi. Üzerini değiştirmişti; şimdi general üniforması değil de koyu gri bir ceket, onun altında da siyah bir süveter vardı. Böyle giyindiğini de daha önce hiç görmemişim. Ama en önemlisi, yüzünde anlaşılmaz bir şeyler olmuştu: Gözleri sanki birbirine yaklaşmış ve solmuştu. Yüzünün ifadesi de değişmişti: Öfkeyle birlikte umutsuzluk vardı şimdi; sanırım onun hep sakın görünen yüzündeki bu ifadeleri bir tek ben ayırt edebilirdim. Hem oydu hem de değildi. Dehşete kapıldım.

“Saşa,” dedim alçak sesle.

Gözlerini bana kaldırdı.

“Alyonka’nın çiçeği masalını hatırlıyor musun?”

“Hatırlıyorum,” dedim.

“O masalın anlamını ancak şimdi kavradım.”

“Nedir?”

“Aşk kimseyi başkalaştırmaz. Sadece yüzündeki maskeyi indirir. Bir prens olduğumu sanıyordum. Ama ortaya çıktı ki... İşte, benim ruhum böyle.”

Gözlerimde yaşlar belirdiğini hissettim.

“Konuşma sakın,” diye fısıldadım. “Doğru değil bu. Hiçbir şey anlamıyorsun. Ruhla ilgisi yok bunların. Bu... Bu öylesine oluverdi.”

“Yumurtadan civcivin çıktığı gibi,” dedi kederle. “Geri sokamazsın.”

İnanılmaz bir netlikte dile getirmişti duygularımı. Demek ki dönüşüm gerçekten de geri dönüşsüzdü. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Yer yarılrsa da içine girseydim, yok olup gitseydim... Ama o beni suçlu görmüyordu. Tersine, olanların sebebini kendinde gördüğünü de açıkça göstermişti. Ne asil bir yürek, diye düşündüm.

Ayağa kalktı.

“Kuzeye uçuyorum,” dedi ve parmaklarını şefkatle yanaklarımda gezdirdi. “Olan oldu. Üç gün sonra görüşürüz.”

İki gün sonra döndü.

Onu o sabah beklemiyordum, içgüdülerim de bir şey söylememişti. Kapıyı tuhaf, güçsüzce dövdü. Polis, itfaiye, sağlık idaresi, belediye kadastrocuları ya da milliyetçilik propagandası yapmaya gelmiş olsalardı kapı böyle zayıf çalınmazdı ancak biri para için geldiğinde böyle çalardı kapıyı. İhtiyar temizlikçi olduğunu düşündüm. Bazen çayını karıştırmak için kaynar su isterdi benden. İki defa elektrikli çaydanlık vermiştim ama gene de geliyordu – yalnızlıktan olacak.

Aleksandr'dı. Ölü gibi bembeyaz, gözlerinin etrafında mor halkalar, sol yanağında bir yara izi. Üzerinde de kırış kırış bir yazlık yağmurluk. Yağmurluk alkol kokuyordu – eski değil, sanki açık bir votka şişesi gibi. Daha önce hiç böyle bir şey de görmemiştim.

“Nasıl buldun beni?” diye sordum.

Bundan daha budalaca bir soru düşünemezdim. Cevap vermeye bile gerek görmedi.

“Zamanım yok. Beni gizleyebilir misin?”

“Elbette,” dedim. “Gir içeri.”

“Burası uygun değil. Bizimkiler seni biliyorlar. Başka bir yerin var mı?”

“Var, var. Gir, konuşuruz.”

Başını hayır anlamında salladı.

“Hemen gidelim. Beş dakika sonra çok geç olabilir.”

Meselenin ciddi olduğunu anlamıştım.

“Peki,” dedim. “Buraya dönecek miyiz?”

“Pek sanmam.”

“Öyleyse çantamı alayım. Bisikletimi de. İçeri gelsene.”

“Burada beklerim.”

Birkaç dakika sonra binicilik kompleksinden çıkmış, ormanın içindeki patikada yürüyorduk. Bisikletin gidonundan tutmuş itiyordum, omzumda da ağır bir çanta vardı ama Alek-

sandır bana yardım etmek için en ufak girişimde bulunmuyordu. Böyle yapmazdı – ama zorlukla yürüdüğünü de hissediyordum.

“Daha çok var mı?” diye sordu.

“Acele etmezsek yarım saat.”

“Nasıl bir yer?”

“Göreceksin.”

“Sağlam mı?”

“Daha sağlam yer olmaz.”

Kişisel bomba sığınağıma götürüyordum onu.

Savaş durumunda kullanmak için hazırlanmış bir şeyin başka bir zamanda başka bir amaçla kullanıldığı çok olur. Seksenlerde birçok insan, Soğuk Savaş’ın sıcakla bitmesini bekliyordu; böyle bir durumun yakın zamanda ortaya çıkacağına dair de en azından üç işaret vardı:

1) Ta Stalin zamanında Üçüncü Dünya Savaşı ihtimali düşünülerek üretilmiş et konserveleeri marketlerde ortaya çıkmıştı (Bu konserveleeri tanımak çok kolaydı: Üzerlerinde markaları filan yoktu, metalleri kendine has sarı renkteydi, içinde kalın bir vazelin tabakası, altında da tamamen lezzetsiz, neredeyse renksiz et bulunuyordu).

2) Amerikan başkanının adı Ronald Wilson Reagan’dı. Bu üç ismin her biri de altı harften müteşekkildi kiböylece kıyamet alameti olan 666 ortaya çıkıyordu; *Komünist* dergisi bu hususta alarm yayınları yapıyordu.

3) Dahası Reagan soyadı, “ray gun,” yani ışın silahı gibi telaffuz ediliyordu; bunu da ben fark etmiştim.

Birkaç yıl sonra bütün bu işaretlerin savaşa değil de SSCB’nin günbatımına dair olduğu açıkça ortaya çıktı: *Upper rat* yağ bağladı, böylelikle de büyük jeopolitik misyonunun ilk kısmını tamamladı. Ama bu sırada savaş hâlâ gayet mümkün görünüyordu; ben de savaş başlayacak olursa yapacaklarımı düşünüp taşınmaya başlamıştım.

Bu düşüncelerle basit bir karar aldım. Daha o zamanlar

Bitsevskiy Parkı'nın yakınında yaşıyordum ve sık sık da onun derin ve gizemli beton boruları, kuyuları ve kanalları arasında geziniyordum. Bu yeraltı yapıları, betonun cinsinden açıkça görüldüğü gibi, Sovyet döneminin farklı evrelerinde yapılmıştı. Kimisi kanalizasyon sisteminin parçasıydı, kimisi yeraltından geçen sıcak su borularına ve kablolarla bağlıydı, kiminin de ne olduğu anlaşılmıyordu ama askeri şeylere benziyordu.

Bunların büyük kısmı görünür durumdaydı. Ama deliklerden biri, amaçlarıma çok uyuyordu. Sık çalıkların arasındaydı, içki içen delikanlılar ya da çiftlerin gelmesi tehlikesi düşünüldüğünde de konutlardan çok uzaktaydı. Patika filan yoktu buraya gelen, dolaşmaya çıkan birinin ortaya çıkması da pek ihtimal dahilinde değildi. Şöyle görünüyordu: Dere yatağı tarafındaki dar yolda toprakta yaklaşık bir metre genişliğinde beton bir boru ağzı açılıyordu. Onun karşısında, birkaç adım ilerisinde yarın diğer sırtı yükseliyordu; bu yüzden boruyu yukarıdan fark etmek çok zordu. Bu beton kanal, yerin altında iki geniş oda gibi dallanıyordu. Bunlardan birinde duvarda elektrik kabloları ikiye ayrılıyordu; dahası betondan sarkan bir demirde lamba için duya da asılıydı. Belli ki yakınlardan yeraltı elektrik kabloları geçiyordu.

Burayı keşfettiğimde içeride hiç hayat işareti yoktu, sadece inşaat çerçöpüyle tabanı parçalanmış bir çizme teki vardı. Buraya devamlı konserve, bal kavanozları, Vietnam işi bambu keçeler ve kıyafetler taşımıştım. Ama savaş yerine *Perestroyka* başladı; bomba sığınağına da ihtiyaç kalmadı. "*Bunker*" adını koyduğum bu yeri zaman zaman kontrol etmeye de gelirdim.

Getirdiğim her şey bozulmuştu tabii ama mekân el değmemiş olarak duruyordu: Bütün demokrasi dönemi boyunca sadece bir defa serserinin biri burayı mesken tutmaya kalkmıştı (herhalde cinnet geçirip de düşmüştü bu iki yarın arasına, sonra da kanalı görüp içine girmişti). Sert bir seans yapmam gerekmişti: Korkarım, serseri sadece burayı değil, başka birçok

şeyi daha unutmuştu. Sonra girişe bir koruyucu tılsım asmıştım – aslında bundan genellikle kaçınırım çünkü şeylerin doğasını değiştiren bir büyünün bedeli, er ya da geç ölüm olur. Ama burada pek az müdahale gerekmişti.

Aleksandr kendisini gizlememi isteyince buradan daha iyi bir yer olamayacağını düşünmüştüm hemen. Ama varmak kolay değildi: Giderek daha ağır yürüyordu, sık sık soluklanmak için mola veriyordu.

Nihayet yara vardık. Fındık çalılıkları ve kızilotlarına benzeyen, adını hep unuttuğum bitkiler örtüyordu burayı – acayip büyüyorlardı ki burada neredeyse ağaç kadar oluyorlardı; hatta bunun radyasyon ya da bir çeşit zehirli kimyasaldan kaynaklandığını düşünüp tedirgin de olmuştum. Aleksandr yardan aşağı indi, eğildi ve kanala girdi.

“Sola mı, sağa mı?”

“Sola,” dedim. “Şimdi ışığı açıyorum.”

“Ohoo, ışığın da var demek. Tam bir lüks,” diye homurdandı.

Bir dakika sonra yağmurluğunu çıkarmasına yardım ettim ve onu bambu hasırların üzerine yatırdım. Gri ceketinin kana bulanmış olduğunu da ancak o zaman fark ettim.

“Kurşun yedim,” dedi. “İki ya da üç tane. Çıkarabilir misin?”

Çıkmadan çantama *Leatherman*’ı tıktırmayı akıl etmiştim. Biraz tıbbi tecrübem de vardı – gerçi son defa uğraşmamın üzerinden epey vakit geçmişti bu işle ve bir erkeğin vücudundan kurşun değil de ok temreni çıkarmıştım. Ama büyük bir fark yoktu.

“Peki,” dedim. “Yalnız, çılgılık atma.”

Ben uğraşırken (üstelik de hiç kısa sürmedi) çıt çıkarmadı. Elimdeki enstrümanı etinin içinde epey beceriksizce çevirdikten sonra bile öyle sessizdi ki ölmüş olmasın diye korktum. Ama o elini votka şişesine uzattı ve bir yudum içti. Nihayet, ameliyat bitti. Gayet güzel kesip biçmiştim; üç gümüş mermi çekirdeğini de çıkarmıştım – bunların ikisine siyah kıllar gö-

mülmüştü; o zaman anladım ki kurşun sıktıkları sırada... Yeni dönüştüğü bu surete ne demek gerektiğini bilmiyordum; köpek demek de hakaret gibi geliyordu.

“Bitti,” dedim. “Şimdi sterilize bir şeyle sarmak gerek. Sen burada yat, ben eczaneye gidip geleyim. Başka bir şeyler almamı ister misin?”

“Evet. Zincir ve tasma al.”

“Ne?”

“Şaka yapıyorum,” dedi ve gülümsemeye çalıştı. “İlaçlar için tasalanma; köpek dediğin çabuk iyileşir. Birkaç permatikle tıraş köpüğü al. Bir de soda. Paran var mı?”

“Var. Dert etme.”

“Evine gitme. Asla. Orada bekliyor olmalılar.”

“Sen söylemesen de tahmin ettim,” dedim. “Bana bak... Şimdi aklıma geldi. Mihaliç'ta bulunduğun yeri tespit eden bir cihaz vardı. Vericiyi takip ediyor. Benim eşyaların arasında böyle bir verici kalmış olmasın?”

“Korkma. Seni makaraya sarıyordu. Verici filan yok. Kapına gelip kaynar su isteyen ihtiyar temizlikçi kadın sayesinde buldular seni. Kadın 1985'ten beri bize çalışıyor.”

Her gün yeni bir şeyler öğreniyorsun.

Birkaç saat sonra iki alışveriş paketiyle birlikte döndüğümde uyuyordu. Yanına oturdum ve uzun süre yüzüne baktım. Çocuk gibi sakindi. Yerde ise içinde üç kanlı gümüş mermi çekirdeği olan bir bardak vardı. Kurtadam öldürmek kolay değildir. Mesela Mihaliç: Kafasına şişeyi ne kadar vurursan vur, sadece neşelenir. Şampanya yüzünden gevşedim der üstelik. Zeki herif. Buradaysa şampanya değil, mermi var. Ama olsun; böyle ucuz şeyler Saşa'mı elimden alamaz.

Bir kurtadamı ancak gümüş mermilerin öldürebileceği miti, bizim camiaya öyle bir yardımcı olur ki!

1) Gümüş yarası hiç iltihaplanmaz, yani dezenfeksiyon gerekmez. Gümüş, doğal bir antiseptiktir.

2) Daha az kurşun sıkılır; insanlar değerli metallerden iktisat ederler ve genellikle de ava sadece, bu kadarının yeterince ölümcül olacağı düşüncesiyle, tek bir şarjör veya fişeklikle çıkarlar.

Ama gerçek hayatta kurşun sıkılamak avcı için genellikle çok daha ölümcüldür. İnsanlar beyinlerini çalıştıracak olsalar, gümüş mermilerle ilgili söylentileri kimin yaydığını tahmin ederlerdi. Gerçi insanlar bir sürü şey düşünürler ama ya doğru değildir bunlar ya da lüzumsuzdur.

Getirdiğim paketlerde yiyecek ve birkaç da ev eşyası vardı. Yardan aşağı inip bunları peşim sıra karanlık, beton kanala doğru çekeştirirken ansızın, aslında şu anda çelimsiz omuzlarında evlerinin bütün yükünü taşıyan binlerce evli Rus kızından hiçbir farkım olmadığını düşündüm. Her şey öyle hızlı gerçekleşmişti ve hayatta daha önce oynamam gereken rolden öyle farklıydı ki bunlar, bu işin hoşuma gidip gitmeyeceğini bile düşünememiştim.

248

Genellikle kurtadamların manevi problemlerden etkilenmedikleri düşünülür. Yani kurt ya da tilkiye dönüşüyorsun, aya dönüp uluyorsun, birinin gırtlaklarını parçalıyorsun ve hayattaki en büyük meseleler bir anda çözülüyor; ansızın anlıyorsun: Kim kimdir, neden bu dünyadasın, nereden geldin ve nereye gideceksin... Ama hiç de öyle değildir. Varlık meselesi, bize çağdaş pazar insanından çok daha fazla işkence eder. Ama gene de sinemacılar bizi halinden memnun, birbirlerinden ayırt edecek farklı özellikleri olmayan, midesinden başka şey düşünmeyen açgözlü oburlar, sefil ve zalim kan dökücüler olarak resmederler.

Düşünüyorum da belki insanların bize hakaret etmek için bilinçli bir girişimi olabilir bu. Aslında bu da onların sınırlılıklarının sonucu. Bizi kendileri gibi tasvir ediyorlar çünkü rol modeli olarak alabilecekleri başka kimse yok.

İnsanların bizimle ilgili bildikleri pek az şey bile son derece

çarpık ve kabadır. Örneğin, tilkilerle ilgili, onların insanların mezarlarında yaşadıkları söylentileri yaygındır. Bunu duyan insanlar hemen kemikler, leş kokusu, bozulmuş cesetler hayal ederler. Ve şöyle düşünürler: Bu tilkiler iğrenç yaratıklar olmalı, öyle yerlerde yaşadıklarına göre... kocaman leş kurtçukları gibi bir şey.

Bu tabii ki bir yanılgıdır. Mesele şu ki eski mezarlar birkaç kuru ve geniş odadan oluşan, bronz aynalar yardımıyla gün ışığının eksik olmadığı (çok aydınlık olmazdı ama çalışmak için yeterdi) odalardan oluşan karmaşık bir kompleksti. İnsanların meskenlerinden uzakta yapılan böyle bir mezar dünyevi patırtıya karşı kayıtsız ve münzevi tefekküre meyilli bir varlık için ev olmaya gayet uygundu. Ama artık böyle mezarlar kalmadı: Pulluklarla sürüldüler, kanallar ve yollarla parçalandılar. Ölüler için yapılan çağdaş apartmanlarda müteveffalar bile daraldıklarını hissediyorlar.

Ama nostalji, beni bugün bile arada bir Vostriakovskoe Mezarlığı'na gitmeye iter. Geniş yollarında yürüyüp sonsuzluğu düşünmek için. Haçlara ve yıldızlara bakar, soyadlarını okur, solgun fotoğraflardaki yüzleri görüp düşünürsün: Keufer anlamış gerçekten bu hayatı... Solonyan da anlamış... Karı koca Yagupolskiy'ler de anlamışlar... Her şeyi anlamışlar da en önemlisi eksik kalmış.

Zavallılar; oysa hayatın bu en önemli veçhesine öyle yaklaşmışlar ki.

Rusya'ya gelmeden önce birkaç yüzyıl Luoyang şehrinin yakınlarındaki bir han mezarında yaşadım. Mezarın iki geniş odası vardı; güzel akşamlıklar ve gömlekler, bir arp ve bir flüt, bir sürü kap kacak da saklanmıştı ölüyle birlikte – mütevazı bir hayat için gereken her şey. İnsanlar mezara yaklaştıkça korkuyorlardı çünkü orada öfkeli bir kötü ruhun yaşadığı söylentileri dolaşıyordu. Eğer abartılı duygusal değerlendirmeleri bir kenara atacak olursak, doğrudu bu.

O günlerde manevi egzersizlerle çok meşgul oluyordum ve etraftaki köylerde kalan birkaç bilge insanla da görüşüyordum (Çinli öğrenciler yanlarında kitaplarıyla köylerde yaşarlardı genellikle, sınavlar için şehre giderlerdi ve memur olarak zorunlu hizmetlerini gördükten sonra da baba evlerine geri dönerlerdi). Kimileri benim kim olduğumu biliyordu ve eski zamanlarla ilgili sorularıyla başımın etini yiyorlardı: Şu vakayinameler doğru mu yazıyor, şunun tarihinde bir hata yok ya, üç yüz sene önceki saray darbesini kim örgütlemişti, bunun gibi şeyler. Hafızamı yoklayıp cevap vermem gerekiyordu çünkü karşılığında bu bilge adamlar da bana, manevi egzersizlerimde bazen ihtiyacım olan eski metinler veriyorlardı.

Daha cesur olan başkaları ise eski mezarların arasında safahat âlemi yapmak için misafirlige geliyorlardı. Çinli ressamlar ve şairler, özellikle de sarhoşken, bir tilkiyle inzivaya çekilmeye değer verirlerdi. Ertesi sabah yosun bağlamış bir mezar taşının yanında uyanmayı, ayağa fırlamayı ve dehşet çığlıklarıyla saçlarını rüzgârda dalgalandırarak en yakın tapınağa koşmayı da seviyorlardı. Çok güzel oluyordu: Bir ağacın arkasında sesim çıkmasın diye kolumu ağzıma bastırarak kıkırdıyordum... Birkaç gün sonra gene geliyorlardı. Öyle asil, yüce, zarif insanlar vardı ki o zamanlar! Çoğu zaman para bile almazdım.

O şiir gibi zamanlar, içimde en güzel hatıraları bırakarak hızla geçip gitti. Daha sonra hayat beni nereye savurduysa, her zaman özlemimi duydum o rahat mezarların. Bu yüzden, ormanın içinde bu kovuğa yerleşmek mutluluk vermişti bana. Eski günler geri dönmüş gibi gelmişti. Birlikte yaşadığımız o iki oda bile, planıyla eski sığınaklarımı hatırlatıyordu: Gerçi bu odalar daha küçüktü ve şimdi günlerim yalnızlık içinde değil, Aleksandr ile geçiyordu.

Aleksandr bu yeni yerini hızla benimsedi. Yaraları iyileşti; en azından geceleri köpeğe dönüşmek için yeterince iyileşti. Sabahları da öyle kalıyordu; yarda dolaşmaya çıkıyordu. Bu be-

deninden utanmadığı için mutluydum; âdeta yeni bir oyuncak gibi eğlendiriyordu bu onu. Yalnız belli ki hoşuna giden bu suretin kendisi değil de kazandığı istikrardır: Kurt olarak ancak kısa süre kalabilirdi, köpek olarak ise ne kadar isterse.

Dahası bu kara köpek konuşabiliyordu da. Doğru, çok gülünçtü konuşması ve ilk işittiğimde gözlerimden yaşlar gelene kadar gülmüştüm. Ama Aleksandr alınmamış, ben de çok geçmeden alışmıştım. İlk günlerde ormana çok sık gidiyordu; etrafımızdaki şeyleri tanıyordu. Tutkuları yüzünden ormanın büyük bölümünü mimleyeceğinden korkuyordum ama gurunun incitmemek için bunu ona söylemiyordum. Hem bir şey olursa da baş başa oturabilirdik burada. “Biz...” Bu zamire bir türlü alışamıyordum.

Belki de bu yer bana uzun yıllar boyunca ruhumu mükemmelleştirdiğim yeri hatırlattığı için, hayatta anladığım en önemli şeyi açıklamak istiyordum Aleksandr’a. En azından denemem gerekiyordu, yoksa aşkımın ne değeri kalırdı ki? Ormanın hemen kıyısında başlayan o gelişmekte olan cehennemin buzdan büyüğü içinde bir başına bırakabilir miydim onu? Kuyruğumu ve elimi uzatmam gerekiyordu ona çünkü benden başka bunu yapabilecek kimse yoktu.

Ona her şeyin en derinindeki özü açmaya karar verdim. Bunun için birkaç yeni fikri benimsemesi gerekiyordu, sonra da onların üzerinden basamaklar gibi daha yukarıya çıkması. Ama bu ilk ve basit hakikatleri dahi açıklamak güçtü.

Mesele şu ki hakikati anlatacak kelimeleri herkes bilir; bilmiyorsa da Google’a bakıp beş dakikada öğrenebilir. Hakikat kimseye yabancı değildir. Şaşı bak şaşır resimleri gibi bir şey: Rengârenk çizgiler ve noktaların kaotik bir iç içe geçişi; bu iç içe geçiş doğru bir şekilde bakıldığında devasa bir resme dönüşebilir. Basit gibi görünür ama bakan başkasının yerine yoğunlaşamaz, onun iyiliğini en çok isteyen biri bile. Hakikat, böyle bir resme benzer. Herkesin gözleri önündedir, kuyruksuz may-

munların bile. Ama pek az insan onu görebilir. Gene de çokları, onu anladığını sanır. Tabii saçmalıktır bu; hakikatte de aşkıta olduğu gibi, anlaşılacak bir şey yoktur. Hakikatmiş gibi kabul edilen şey ise genelde entelektüel paçavradan ibarettir.

Bir keresinde Aleksandr'ın boynuna gri bir sicimle asılı küçük, sicimle aynı renk bir kese fark ettim. Bu rengin kurt postuna uygun olsun diye seçildiğini tahmin ettim; yani kurda dönüşüğünde kese görünmesin diye. Ama şimdi, siyah bir köpeğe dönüşüğünde görünüyordu. O akşam keyfi yerinde olduğunda sormaya karar verdim.

Geceleri uyumadan önce kötü kokulu Küba purosunu içme âdeti vardı. Montecristo III veya Cohiba Siglo IV. İsmini biliyordum puronun çünkü alışverişe ben çıkıyordum. Konuşmak için en iyi zamanlar bunlardı. Bilmeyen varsa, tütün içmek beyne dopamin (keyif duygusu veren bir madde) pompalar: Tirya-ki, bu keyif duygusunu kendi geleceğinden çalar ve onu sağlık problemlerine dönüştürür. Akşam evimizin eşliğinden dışarı adım attık ve o purosunu yaktı (içeride tütürmesine izin vermiyordum). Puronun yarıya gelmesini bekledikten sonra sordum:

“Baksana, şu boynunda asılı kesede ne var?”

“Haç,” dedi.

“Haç mı? Haç mı taşıyorsun?”

Başını salladı.

“Neden gizliyorsun peki? Şimdi takmakta sakınca yok ki.”

“Takmaya takılabilir,” dedi. “Ama dönüşüğümde göğsümü yakıyor.”

“Canın yanıyor mu?”

“Canım yandığından değil. Her defasında yanık kıl kokuyor.”

“İstersen sana küçük bir mantra öğretebilirim,” dedim. “O zaman haç da bir daha yakmaz.”

“Yani haç göğsümü yakmasın diye senin mantranı mı okuyacağım? Ne büyük bir günah olur bu, biliyor musun?”

Şaşkınlıkla ona baktım.

“Dur bakalım. Senin inancın var mı?”

“Tabii ki var,” dedi.

“Ortodoks Hıristiyan kültürü anlamında mı, ciddi mi?”

“İkisi arasında ne fark var bilmiyorum. Kitab-ı Mukaddes’te bizimle ilgili şöyle denir: ‘İnanırlar ve titrerler.’ Ben de inanıyorum ve titriyorum.”

“Ama kurtadamsın sen, Saşa. Yani, Ortodoks inanişına göre gideceğin yer cehennem. İlginç: Tuttuğunda cehenneme gitmek zorunda olacağın bir yola neden girdin?”

“İnancını seçemiyorsun,” dedi suratını asarak. “Vatanını seçemediğin gibi.”

“Ama din, kurtuluş umudu versin diye gerekli. Senin bek-lentin ne?”

“Yaptığım karanlık işlerden ötürü Tanrı’nın beni bağışlama-sı.”

“Hangi karanlık işleri yaptın?”

“Biliyorsun onları. Tanrı’nın suretini kaybettim. Sonra sen varsın...”

Öfkeden neredeyse nefesim kesildi.

“Yani sana göre ben senin şu kurt hayatındaki en aydınlık ve saf şey değilim de tersine kefaretni ödemen gerekecek karanlık bir işim? Öyle mi? Seni hain kurt!”

Omuzlarını silkti.

“Seni seviyorum, bunu biliyorsun. Şahsi bir mesele değil bu. Birlikte yaptığımız şey işte, biliyorsun...”

“Neyi biliyorum?”

Kalın bir duman bulutu saldı.

“Günah...”

Öfkem bir anda buharlaştı. Onun yerine, çoktandır olmadığım kadar neşeli hissettim kendimi.

“İlginç,” dedim, boğazımda bir kahkaha yumrusu takıldığını hissederek. “Yani, ben senin günahınım?”

“Sen değil,” dedi sessizce, “ama...”

“Ne?”

“Kuyrukçuluk,” dedi fısıldar gibi ve gözlerini indirdi.

Dudaklarımı ısırdım. Kesinlikle gülmemem gerektiğini biliyordum; en derin duygusunu paylaşmıştı benimle. Ben de gülmedim. Ama bunun için öyle çok çaba harcadım ki herhalde kuyruğumda kır bir kıl çıkmıştır bu yüzden. Bakar mısınız; yeni bir terim de icat etmiş: “kuyrukçuluk.”

“Sakin alınma,” dedi. “Hissettiklerimi içtenlikle anlatıyorum sana. İstersen yalan da söyleyebilirim. Ama o zaman konuşmanın anlamı kalmaz.”

“Evet, haklısın,” dedim. “Yalnız çok beklenmedik oldu bu.”

Birkaç dakika konuşmadan kızilotlarının tepelerinin rüzgârda salınışını izledik.

“Çoktandır mı böylesin... inanıyorsun?” diye sordum.

“Beş sene oldu.”

“Dürüst olmak gerekirse ben seni kuzey panteonuna daha çok yakıştırıyordum. Fafnir orada, sonra Nagelfahr, Fenrir, Loki, Baldur’un düşleri...”

“O da var,” diyerek dalgın bir tavırla gülümsedi. “Yalnız dışsal bu, bir kabuk. Estetik bir çerçeve. Neva Nehri kıyısındaki sfenskler gibi.”

“Peki ne oldu da inanmaya başladın?”

“Gençken Castaneda’ya çok meraklıydım. Ve sonra onun kitaplarından birinde, kartalın besininin farkındalık olduğunu okudum. Kartal, benim anladığım kadarıyla kasvetli, Tanrı’ya benzer bir şeydi. Ben hiç de ödleğ değilimdir. Ama bundan dehşete kapıldım... Böylece yüzümü Ortodoksluğa döndüm. Hem de vaziyetin müphemliğine rağmen. O zaman kurtadam olmuştum; beni sürüye kabul etmeleri üzerinden üç sene geçmişti. O zamanlar bir sürümüz vardı hâlâ; Albay Lebedenko da hayattaydı...”

Elini salladı.

“Kartalın besini farkındalık, öyle mi?” diye sordum.

“Evet,” dedi Aleksandr. “Kadim Yucatan büyücüleri de buna inanırlardı.”

Hâlâ çocuk gibi, diye düşündüm şefkatle.

“Aptal şey. Farkındalık, kartalın besini değil. Kartalın kendisi, farkındalığın gıdası.”

“Tam olarak hangi kartalın?”

“Herhangi bir kartalın. Ve kadim Yucatan büyücüleri de seminerleri, atölyeleri, video kasetleri ve yaşlı Nagual’larıyla farkındalığın besini. Bunların istisnasız hepsi birden farkındalığın besini. Bu anlamda sen de, ben de öyleyiz.”

“Nasıl yani?” diye sordu.

Elindeki puroyu aldım, bir nefes çekip dumanını saldı.

“Görüyor musun?”

Dumanı takip etti.

“Görüyorum,” dedi.

“Farkında mısın?”

“Farkındayım.”

“Kurtadamlar, tilkiler de bu bulut gibi. Yaşiyor, biçim, renk ve oylum değiştiriyor. Sonra da kayboluyor. Ama bulut dağılırken farkındalığa bir şey olmuyor. Yalnız onun yerinde başka bir şey ortaya çıkıyor.”

“Peki farkındalık ölümden sonra nereye gidiyor?”

“Bir yere gitmesi gerekmiyor,” dedim. “Mesela sen bir yere gidiyor musun? Burada oturup sigara içiyorsun. O da böyle.”

“Peki ya cennet, cehennem?”

“O da dumanın halkaları. Farkındalık hiçbir yere gitmiyor. Tersine, bir yerlere giden her şey hızla onun besini oluyor. Şu duman gibi. Ya da senin düşüncelerin gibi.”

“Peki kime ait bu farkındalık?” diye sordu.

“Bu da farkındalığın besini.”

“Hayır, soruyu anlamadın. Kime ait?”

“Bu da,” dedim sabırla.

“Ama gene de...”

“O da,” diye sözünü kestim.”

“Peki kim...”

Ama bu anda vazgeçti. Çenesini avucunun içine aldı ve düşünmeye başladı.

Bu tür şeyleri soyut terimlerle açıklamak güçtür. Kelimelerle kafan karışır: “Algıda ne özne ne de nesne; sadece aşkın doğanın arı tecrübesi vardır ve her şey bu tecrübedir, fiziksel objeler, manevi unsurlar, ki algılanan objenin ve algılayan sübjenin fikirleri de bunlarla ilgilidir...” Daha üçüncü kelimeden sonra neden bahsettiği anlaşılmaz olur. Ama örnekle anlatmak kolaydır: Şöyle kalın bir sigara dumanı, hepsi bu. Anlamıştı. Ya da neredeyse anlamıştı.

“Peki, etrafımızdaki bütün bu şeyler ne sana göre?” diye sor-du purosunu geri alıp. “*Matrix*’teki gibi mi?”

“Aşağı yukarı ama tamamen değil.”

“Farkı ne?”

“*Matrix*’te objektif bir realite de var: Şehir dışında hepsi de düş gören insanlarla dolu bir depo. Yoksa portföy yatırımcıları filme para vermezlerdi, böyle şeyleri çok ciddiye alırlar. O depoyu saymazsan her şey *Matrix*’teki gibi.”

“Nasıl yani?”

“Düş var ama düş gören kimse yok. Yani onlar da düşün unsurları. Kimileri düşün kendi kendine olduğunu söylerler. Ama kelimenin kesin anlamıyla ‘kendi’ de yok.”

“Anlamadım.”

“*Matrix*’te her şey kablolarla gerçekliğe bağlı. Gerçekteyse her şey düşten itibaren ve tekil düşler bir tür GPRS ile başka tekil düşlere bağlı. Bu düşler birbirlerine bağlı oldukları sürece varlar. Ama bağ kalkınca icra edilecek bir mal falan kalmıyor. Ayrıca gömecek ceset de olmuyor.”

“Burada yanılıyorsun. Bir sürüsü oluyor,” dedi kararlı bir tavırla.

“Ne derler bilirsin: Bırak sanallar, kendi sanallarını gömsünler. Gömen ve gömülenler ancak birbirleriyle ilişkileri içinde gerçektirler.”

“Ama nasıl olabilir bu?”

Omuzlarımı silktim.

“Etrafına bir bak.”

Bir süre susup düşündü. Sonra sertçe başını salladı.

“Yazık ki zamanında bunları anlatmak için yanımda değilmişsin. Şimdiyse çok geç. Olan oldu.”

“Evet, zavallım benim,” dedim içimi çekerek. “Şimdi düşüncelerini Kutsal Ruh’un olduğu yere çeviriyorsun.”

“Alay mı ediyorsun?” diye sordu. “Gül bakalım, kızıl, gül bakalım. Haklısın, aptalca. Peki, sen inanıyor musun Tanrı’ya?”

Afalladım.

“İnanıyor musun?” diye sordu.

“Tilkiler, Adonai’nin dinine saygı gösterirler,” dedim diplomatik bir tavırla.

“Saygı gösterirlermiş. İnanıp inanmadığını söyleyebilir misin?”

“Tilkilerin kendi inançları vardır.”

“Neye inanıyorlar peki?”

“Süper kurtadama.”

“Lord Cricket’in sözünü ettiği şey mi?”

“Lord Cricket sadece dedikoduları işitmiş. Süper kurtadama ilgili hiçbir fikri yoktu.”

“Peki kim bu süper kurtadam?”

“Anlamanın birkaç seviyesi vardır. En ilkel seviyesinde, bir gün gelip de kurtadamlara ve tilkilere, en önemli şeyin ne olduğunu açıklayacak bir mesih bulunur. Bu yorumda insan dinlerinin etkisi hissedilir; bu yorumdaki en profan sembol de insanlardan alınmıştır.”

“Neymiş bu en profan sembol?”

“Ters dönmüş beş köşeli bir yıldız. İnsanlar onu doğru an-

lamazlar. Bunu, yukarıda iki boynuzuyla bir keçi kafasına benzetirler. Şeytanı ayna ve televizyon dışında her yerde görmeye pek meraklıdırlar.”

“Peki bu yıldız aslında ne anlama geliyor?”

“Bir tilki çarmıhı. St. Andrew’nun, kuyruk için de bir köşesi bulunan çarmıhı. Tabii kimseyi çarmıha germeye niyetli değiliz, biz insan değiliz. Burada kastedilen, tilkilerin günahlarının sembolik kefaretidir; en büyük günah da cehalettir.”

“Peki süper kurtadam bu günahların kefareti nasıl öder?”

“Tilkilere kurtadamin kutsal kitabını verir.”

“Bu kitap nedir?”

“Denildiğine göre, kurtadamin başlıca sırrı burada ortaya serilecektir. Onu okuyacak olan her kurtadam ve her tilki, bu sırrı beş defa anlayabilecektir.”

“Peki bu kitabın adı ne?”

“Bilmiyorum. Kimse de bilmiyor. Bu ismin, bütün engelleri yok eden büyümlü bir pentagram olacağını söylerler. Ama bu sadece bir efsane. Süper kurtadam kavramının masallarla ilgisi olmayan gerçek bir anlamı da vardır.”

Bu gerçek anlamın ne olduğunu sormasını bekledim ama o başka bir şey sordu:

“Peki beş defa anlamak nasıl olacak? Mesela sen bunu zaten biliyorsun, öyle değil mi?”

“Tam tersine. Birçok durumda, bir şeyi anladığında onu tekrar anlayamazsın çünkü zaten bildiğini düşünürsün. Oysa ebediyen bilmek diye bir şey yoktur. Bunu gözlerimizle değil de aklımızla gördüğümüzden ‘anlıyorum’ deriz. Ama anladığımızı düşündüğümüzde aslında kaybetmiş bulunuyoruzdur. Hakikate vâkıf olmak için onu devamlı görmek gerekir ya da başka türlü söyleyecek olursak, tekrar ve tekrar, her saniye aralıksız anlamalıyızdır. Ama pek az insan buna yetkindir.”

“Evet,” dedi. “Anlıyorum.”

“Ama bu, iki gün sonra da anlayacağın anlamına gelmez.

Kelimelerden ölü bir kılıf kalacaktır ama hakikatin bu kılıfa iki gün önceki gibi sarılı olduğunu düşüneceksindir. İnsanlar öyle sanarlar. Manevi hazineleri ve kutsal metinleri olduğuna içtenlikle inanırlar.”

“Peki, sana göre kelimeler hakikati yansıtamaz mı?”

Başımı iki yana salladım.

“İki kere iki dört,” dedi. “Peki bu hakikat mi?”

“Mutlak değil.”

“Neden?”

“Mesela iki hayan ve iki de burun deliğın var. İki kere iki. Ama ben dört filan görmüyorum.”

“Ya toplarsak?”

“Burun delikleriyle hayaları nasıl toplayabilirsin? Bırak insanlar yapsın böyle şeyleri.”

Düşünceye daldı. Sonra sordu:

“Peki, süper kurtadımın ne zaman gelmesi gerekiyor?”

“Süper kurtadam, sen hakikati gördüğün her defasında gelir.”

“Ya hakikat ne?”

Sustum.

“Ne?” diye tekrar etti.

Susmaya devam ettim.

“Ha?”

Gözlerimi devirdim. Bu mimik bana acayip yakışır.

“Sana soruyorum, kızıl.”

“Gerçekten anlamıyor musun? Cevabı susmamda.”

“Kelimelerle anlatmak mümkün değil mi? Anlaşılır olması için?”

“Anlaşılacak bir şey yok,” diye cevap verdim. “Biri çıkıp da sana ‘Hakikat ne?’ diye sorarsa, yalan söylememek için sadece tek bir şekilde cevap verebilirsin. Hakikati kendi içinde görüyorsundur. Ama dışında sessizliği koruman gerekir.”

“Peki, sen kendi içinde hakikati görüyor musun?” diye sordu.

Sustum.

“Peki, başka türlü sorayım. Hakikati kendi içinde gördüğünde tam olarak ne görüyorsun?”

“Hiçbir şey,” dedim.

“Hiçbir şey mi? Hakikat bu mu?”

Sustum.

“Eğer hiçbir şey yoksa neden hakikat hakkında konuşuyoruz ki biz?”

“Sebeup ve sonucu karıştırıyorsun. Biz hakikat hakkında, orada bir şey olduğu için konuşmuyoruz. Tersine, ‘hakikat’ sözcüğü mevcut olduğuna göre orada bir şey olması gerektiğini düşünüyoruz.”

“Kesinlikle. Ama kelime mevcut. Neden?”

“Öyle işte. Kelimelerin düğümünü çözmeye sonsuzluk bile yetmez. Sonsuz sayıda soru ve cevap uydurabiliriz; kelimeleri yan yana da getirebiliriz ve her defasında onlara bir anlam yapışır. Bunun işlevi yoktur. Bir serçenin kimseye soracak sorusu yoktur. Ama onun hakikate Lacan ya da Foucault’dan daha uzak olduğunu düşünmüyorum.”

Lacan ve Foucault’nun kim olduklarını bilmeyebileceğini düşündüm. Gerçi onlarda bir tür karşı-beyin-yıkama yetisi vardır... Neyse, daha basit konuşmak gerekiyordu.

“Kısacası, insanlar tam da kelimeler yüzünden kışkırtıldılar. Onlarla birlikte biz kurtadamlar, tilkiler de. Çünkü biz kurtadam olsak da onlarla ayrı dillerde konuşuyoruz.”

“Ama kelimelerin olmasının bir sebebi var,” dedi. “Eğer insanlar kışkırtıldı düşünürlerse neden düştüklerini anlamak gerek.”

“Kışkırtıldı düşüşünde iki şey yapabilirsin. Birincisi: Neden düştüğünü anlamaya çalışırsın. İkincisi: Doğrulamaya çabalarsın. Tek tek insanların ve koca koca ulusların hatası, bu iki davranışın birbirleriyle bir şekilde ilişkisi olduğunu sanmalarıdır.

Ama öyle değildir. Doğrulamak, neden kışüstü düştüğünü anlamaktan çok daha kolaydır.”

“Neden?”

“Bir defa doğrulamak yeter, ondan sonra olanları unutabilirsin. Neden kışüstü düştüğünü anlamak içinse koca bir hayat gerekir. Oysa o hayatı geride bırakmışsındır.”

Bir süre konuşmadık. Karanlığa bakıyorduk. Sonra sordu:

“Peki ama eğer sadece bela getiriyorsa neden dilleri var insanların?”

“Birincisi, yalan söylemek için. İkincisi, zehirli kelimelerle birbirlerini yaralamak için. Üçüncüsü, neyin olmadığını düşünmek için.”

“Ama neyin olduğunu düşünmek için değil?”

Parmağımı kaldırdım.

“Ne oldu?” diye sordu. Parmak hareketi mi yapıyorsun bana?”

“Parmak hareketi değil bu, parmak. Olan bir şeyi düşünmeye gerek yoktur. Zaten gözlerinin önündedir. Parmağınla göstermen yeter.”

O akşam daha fazla konuşmadık ama ilk tohumların toprağa serpildiğini biliyordum. Şimdi yeni bir fırsat beklemek gerekti.

Eğer bizim sevişme şeklimizi iğrenç bulan birisi çıkarsa (kuyrukçuluk mu demişti? İstesene de unutamıyorsun) bu durumda, insanların birbirlerine yaptıklarına dikkatle bakmalarını öğütlerim. İlkın vücutlarını yıkarlar, kıllarını temizlerler, doğal kokularını silen sıvılar sürünürler (Kont Tolstoy’un bundan büyük öfkeye kapıldığını hatırlıyorum) – ve bütün bunlar, bir süreliğine *fuckable** olabilmek içindir. Seviştikten sonra ise kişisel hijyenlerinin küçük düşürücü ayrıntılarıyla uğraşırlar gene. Dahası, insanlar bedenlerinden utanırlar veya hoşnut olmazlar: Erkekler pazularını şişirir, kadınlar bütün güçleriyle zayıflar ve

* (İng.) Sevişilebilir. –ybn

kendilerine silikon protezler taktırır. Plastik cerrahlar yeni bir hastalık bile icat etmişlerdir: Mikromastiya – kadınların memesi bir çift karpuzdan küçükse böyle derler. Erkekler ise cinsel organlarını uzatmaya çalışır, işini gördükten sonra da çalışabilsin diye özel tabletler satarlar. Hastalık pazarı olmazsa ilaç pazarı da olmaz. Doktorların açık etmemeye yemin ettikleri Hipokrat sırrıdır bu.

İnsanların cinselliği son derece istikrarsız bir duygudur. Aptalca bir cümle, kötü bir koku, berbat bir makyaj, bağırsaklardaki tesadüfi bir kasılma, ne olursa bunu öldürebilir. Ayrıca göz açıp kapayıncaya kadar olur bu, yani kimse kontrol edemez. Üstelik insanların bütün duygularında olduğu gibi bunda da dipsiz bir saçmalık, trajikomik bir uçurum vardır: Akıl kolaylıkla bunun üstesinden gelebiliyorsa sırf varlığından haberi olmadığı içindir.

Bu uçurumu en iyi tarif eden, 1919 güzünde karşılaştığım bir kıvıllı komutandı. Zırhlı treninin tekerleklerinin yanından topladığım mantarlardan yemeye davet etmiştim onu. Şöyle demişti: “Sırf güzel ve mis kokulu yüzü hoşuma gitti diye bir kıvıllının ıslak organını neden becermem gereksin sorusunu düşünmeyi çoktan bıraktım ben!” Kabaca, erkekçe söylemişti bunu ama özünde doğruydı. Dahası, basıp tarlalara vurmadan hemen önce ilginç bir fikri daha dile getirmişti: “Düşünecek olursan, kadınların çekiciliği saç stillerinden veya parlaklığından ziyade benim hayalarımına bağlıdır.”

Ama insanlar gene de seks yaparlar – gerçi doğru, son yıllarda esas itibarıyla lastik bir kese aracılığıyla yapıyorlar bunu, yalnızlıklarını kimse bozmasın diye. Bu şüphesiz müphem spor, kayakla slalom yarışına benzemeye başladı: Hayatını aşağı yukarı aynı ölçüde riske atıyorsun, dikkat etmen gereken tek şey pistteki dönüşler değil de üzerindeki kayak kıyafetinin uyup uymadığı. Bu meşgaleye gönül vermiş olan bir insan, ahlakçılığı ölçüsünde gülünç geliyor bana; neyin sapıklık olup olmadığına karar vermek hiç de onun işi değil.

Kurtadamlar ve tilkilerin birbirleri üzerinde yarattığı cazibe bu aldatıcı dış görünüşlerin çekimine bağlı değildir. Ama bu gene de bir rol oynar. Aleksandr'a olanların aramızdaki özel ilişkiye etkide bulunacağını tahmin etmiştim. Ama travmanın bu kadar derin olacağını düşünmemiştim. Aleksandr hep olduğu gibi müşfikti bana karşı ama belli sınırlar dahilinde: Bu şefkatin eskiden aktığı yerlerde şimdi âdeta dikenli teller çekilmişti. Belli ki bu yeni sureti içinde benim artık ilgimi çekmediğini sanıyordu. Kısmen haklıydı; bu kara köpeğin bende sırf görünüşüyle bile nefesimi kesen güçlü gri kurt gibi bir duygu uyandırdığını söyleyemezdim. Köpek çok tatlıydı, doğru. Ama o kadar. Sempatimi kazanabilirdi ama ihtirasımı değil.

Ama bu durum hiçbir rol oynamıyordu. İnsanlar gibi kaba seks yapmayı, daha birbirine dolanmış olan kuyruklarımızın bizi masalların bile ötesine taşıyabileceğini öğrendiğimiz sırada bırakmıştım. Bu yüzden onun dönüşümü, birbirimize duyduğumuz ihtirası mesela (gri yerine giymeye başladığı) siyah iççamaşırıları kadar bile etkilemiyordu. Ama galiba bunu anlamıyor ve onu fiziksel suretiyle tanımladığımı düşünüyordu. Ya da belki, olanların yarattığı şok ve irrasyonel suçluluk duygusu öyle güçlüydü ki hazzı düşünmeyi kendine yasak etmişti bu yüzden – nihayetinde erkekler, ister kuyruklu ister kuyruksuz olsunlar, görünüşteki sertliklerine rağmen psikolojik olarak bizden daha kırılğındırlar.

İnisiyatif almadım. Ama artık hoşuma gitmediğini düşündüğümde değil. İlk adımı erkeğin atması gerektiği kabul edilmiştir ve ben de içgüdüsel olarak bu kuralı takip ediyordum. Belki de, diye düşünüyordum, canı çok sıkındır, kendine gelmek için zamana ihtiyacı vardır. Ama günün birinde bana sorduğu bir soru üzerine, problemleri olduğuna kanaat getirdim.

“Şu filozof Berkeley hakkında konuşuyordun,” dedi. “Her şeyin tamamen algılanmak suretiyle mevcut olduğunu söylüyordu ya...”

“Evet, konuşuyordum,” dedim.

Gerçekten de bunu ona açıklamaya çalışmıştım ve belli ki biraz başarılı da olmuştum.

“Öyleyse seks ve mastürbasyon aynı şey mi?”

Afalladım.

“Neden?”

“Eğer her şey algılanması ölçüsünde mevcutsa, bu demektir ki gerçek bir kızla sevişmek ile bu kızı hayalinde canlandırmak aynı şeydir.”

“Tamamen değil. Berkeley, şeylerin Tanrı’nın algısıyla var olduğunu söyler. Güzel bir kız fikri sadece senin fikrin olur. Ama bir de Güzel Bir Kız kavramı vardır ki bu da Tanrı’nın fikridir.”

“Bunların her ikisi de fikir. Tanrı’nın fikri olan bir şeyle seks yapmak iyi de ama kendi fikrin olan bir şeyle seks yapmak neden kötü?”

264

“Bu da Kant’ın kategorik imperatifi.”

“Bakıyorum da her kapıyı kapatmışsın,” diye homurdandı hoşnutsuzlukla ve çıkıp ormana gitti.

Bu konuşmadan sonra, ona derhal yardım etmek gerektiğini anladım. Üstelik özsaygısını yıpratmadan yapmak gerekiyordu bunu.

Ormanda yürüyüşten dönüp benim odanın köşesindeki hasırların üzerine uzanınca dedim ki:

“Beni dinle, birlikte çıkarken birkaç DVD de almıştım. İçlerinde görmediğimiz bir film de varmış.”

“Peki neyde izleyeceğiz bunu?” diye sordu.

“Benim dizüstü bilgisayarda. Ekranı küçük ama görüntü kaliteli. Yakın otururuz.”

Bir süre sustu. Sonra sordu:

“Ne filmiymiş bu?”

“*Aşk Zamanı*. Wong Kar Wai’nin. 60’lar Hong Kong’u.”

“Neyle ilgili?”

“Bizimle ilgili,” dedim. “İki kişi komşu odalarda kalıyorlar. Ve giderek birbirlerine yakın hissetmeye başlıyorlar.”

“Şaka mı yapıyorsun?”

DVD kutusunu aldım ve kısa özetini yüksek sesle okudum:

“Su ve Chow komşu odalarda kalıyorlar. Eşleri devamlı iş gezisinde. Chow, Su’ya kocasının hediye ettiği el çantasını tanıyor. Karısında da aynı çantadan var. Su ise Chow’a karısının hediye ettiği kravatu tanıyor. Onun kocasında da aynı kravattan var. Hiç söylemeye gerek yok ki eşleri onları birbirleriyle aldatıyor. Ne yapacaklar? Belki de aşk zamanı için şöyle tatlı bir müzik koymak yeter?”

“Hiçbir şey anlamadım,” dedi. “Ama neyse, izleyelim bakalım...”

Bilgisayarı yere koydum, diski sürücüye taktım.

Yirmi dakika kadar sessizce izledi filmi. Hiçbir tepki göstermedi. Ben filmi ezbere biliyordum, bu yüzden ekrandan çok gözücüyle ona bakıyordum. Gevşemiş ve sakın görünüyordu. Fırsattan istifade, giderek daha çok yaklaştım ona, elimi postuna koydum ve kuyruğu bana dönük olacak şekilde yan yatırdım onu. Gözlerini ekrandan ayırmadan sessizce homurdandı ama bir şey demedi.

Harika bir cümle: “... sessizce homurdandı ama bir şey demedi.” Ne var ki aynen böyle oldu. Onu ürkütmemeye çalışarak kot pantolonumu çıkardım, kuyruğumu serbest bıraktım ve...

Ah, ne muhteşem bir akşamdı! Hiç böyle derinlere dalmamıştık. Daha önce aşk halüsinasyonları sırasında nerede olduğum ve neler olduğu hiç aklımdan çıkmıyordu. Ama bu defa ki öyle bir tecrübeydi ki kim olduğumu bile unuttum bir süre: Rusça Su ismini taşıyan Hong Kong’lu bir kadın mıyım, yoksa Çince A Huli ismini taşıyan Rus bir tilki miyim? Hatta birkaç defa, sanki gerçek bir lunapark trenine bilet almışım gibi korkuya da kapıldım.

Bunun nedeni Aleksandr’dı. Öyle güçlü bir hipnotik dal-

ga yayıyordu ki direnemiordum ona. Uzun sürmedi gerçi ama kendi hipnozmun kurbanı olmama, dışarının hiçbir izi kal-maksızın bir illüzyona dalmama yetti. Bir defa hafifçe ısırdı beni kulağımdan ve dedi ki:

“Bağırma.”

Bağırdığımın farkında bile değildim... Uçuyordum. Kuyruklarımızı işe koyduğumuzda müşterilerimizin neler yaşadıklarını şimdi anlıyordum. Gerçekten, insanların bize karşı kendilerini teyakkuzda hissetmeleri sebepsiz değildi. Öte yandan, onlara ne sınırsız duygular verdiğimizi bilmiş olsaydım en azından iki kat fazla paralarını alırdım.

Her şey bittikten sonra onun yanında, hasırda yatmaya devam ettim. Yavaş yavaş kendime geldim. Bütün vücudum karıncalanıyor gibiydi; kan dolaşımım düzelene kadar yatmam gerekiyordu. Nihayet konuşabileceğimi hissettim. Aleksandr bu arada insan suretine geçmişti gene.

“Hoşuna gitti mi?” diye sordum.

“Fena değil. Güzel, etkili bir çalışma. Yönetmeni de hiç aptal değilmiş.”

“Hayır, filmi kastetmemiştim.”

“Neyi kastetmiştin peki?” diye sordu bir kaşını kaldırıp.

Gayet keyifli olduğunu anlamıştım.

“Bunu, Saşa, bunu.”

“Bunu derken şarkıyı kastettiysen, çok beğendim. O şarkıyı baştan koyalım mı?”

“Hangi şarkıyı?”

“*Tassan Los Dios* ile ilgili olan.”

Alnımı kırıştırdım.

“Ne, ne?”

“Şarkının isminde öyle bir şeyler vardı,” dedi azıcık mahcup bir tavırla. “Tabii başka bir şeydir de, yakındı.”

“*Tassan* mı? Ha, anladım. ‘*Yasi pasan los días, Yyo desperando.*’

İspanyolca, ‘Günler işte böyle geçiyor ve ben umutsuzluk içindeyim,’ demek.”

“Öyle mi?”

“Senin şu yanlış anlamaların da... Hani ‘Tambov Yolcusu Çocuk’ filminin ikinci bölümünü izlesen, çocuk Tambov’a gidiyordu diyeceksin; oysa çocuk filan yok, genç bir adam hüznü, nostaljik bir şarkı söylüyor.”

“Şaka yaptım...” dedi sevimli bir havada. “Şarkının olduğu yeri bir daha takıyor muyuz? Ya da belki bütün filmi baştan izlemek daha iyi olur?”

Ertesi gün bir daha izledik filmi, sonraki gün bir daha, sonraki gün bir daha. Ve o fırtına her defasında ilk seferindeki gibi boşalttı bütün ruhumu. Uzun uzun, yan yana yatıyorduk. Konuşmuyorduk da; konuşacak ne bir şey oluyordu ne de kuvvetimiz kalıyordu.

O kara bir yumak gibi olduğunda ayağımı üzerine koymak hoşuma gidiyordu; bazen gördüğü şeyden ötürü uluyordu ama bunun benim gibi onun da hoşuna gittiğini biliyordum. Hatırladıkça öyle bir ürperiyor ki ruhum o günleri! İki canlı birbirlerine mutluluk ve haz vermenin yolunu bulduğunda ne harikadır! Ve nasıl bir ikiyeüzlülüktür, başkalarına benzemiyorlar diye ayıplamak onları!

İkimiz birlikte hasırın üzerinde kıpırdamaya bile gücümüz kalmamış halde yatarak kaç defa dinlendik? Bana sonsuzluk gibi geliyor. Her defasında zaman yitip gitti ve olağan akışına geri dönmelerini bekledik biz de. Nat King Cole en sevdiğimiz şarkıyı söylerken ben de tembel bir hazla düşünüyordum: Bundan daha bilge bir hayat olabilir mi? Kocamandı, kül rengiydi, kabaydı Aleksandr. Güneşi bile mideye indirmeye hazırdı. Belki indirirdi de. Ama şimdi ayaklarımın dibinde yatan kara bir köpekti, sakın, sessizdi ve takılıp kızdırmayayım diye yalvarıyordu bana. Yuvayı dışı kuş yapar. Uygarlık ve kültürün çıktığı

yerdi burası. Oysa kendimi bu rolü oynarken bulacağımı hiç düşünmemiştim.

Ah, tatlı Saşa, diye düşünüyordum; hiç söylemiyorsun bunu. Ben de sormaya cesaret edemiyorum... Ama geçmiş yalnız, köksüz ve kurt hayatından pişmanlık duymuyor musun? Benim yanımda olmak, yalnız olmaktan daha iyi değil mi?

Ha?

... Y tú, tú contestando:

Quizás, quizás, quizás...

Bir kurttan, kurdun tilkiden uzak olduğu kadar uzak bu köpeğin nereden çıktığını düşünüyordum sık sık. Buna benzer bir sürü mitolojik hikâye vardı ama kendim böyle bir şeyle hiç karşılaşmış değildim. Bu lacivert-siyah köpek, savunmasız bir yaratığa benziyordu ama onda ölümcül bir sırrın gizli olduğuna dair şüphe içimi yiyip duruyordu. Her şey tesadüfen aydınlandı.

O gün küçük bir tartışmayla başladı. Ormana yürüyüşe çıkmış, yıkılmış bir ağacın üzerine oturmuştuk; Li Bo'nun "Dağ Karakolunun Üzerindeki Ay" şiirinden bestelenmiş, tuhaf, Çince bir şarkıyı söyleyerek onu eğlendirmeye karar verdim. Hiç de fena söylemedim üstelik ama sesim çok yüksek çıkmıştı – eski Çin'de öyle söylenmesi makbuldü. Ama bu ustalığım kültürel bir bariyerle karşılaştı – ben şarkıyı bitirince Aleksandr başını iki yana sallayıp homurdandı:

"Benim gibi bir Rus subayı nasıl düştü bu hayata?"

Öyle alındım ki kıpkırmızı oldum.

"Ben de bunu yedim. Ne biçim bir Rus subayısın sen? Kırallık katiller taburunda komutan."

"Biz masumları öldürmüyoruz," dedi kuru bir tavırla.

"Peki ya Şitman'ı kim gönderdi ölüme? Kimsenin bilmediğini mi sanıyorsun?"

* (İsp.) Sen, sen cevap veriyorsun: Belki, belki, belki... 77

“Ne Şitman’ı?”

“Ya da adı her ne idiye... Bir sigaraya karşılık *blowjob* yapan adam...”

“Bana bak, bence senin psikolojik sorunların var. Önce balık kafası, ayı kafası, sonra bu Şitman hikâyesi, her şeyin sorumlusu da benim.”

“İşte ne yaptığını bildiğimi söylemek istemiştım. Ama seni bu halinle seviyorum ben.”

“Bütün problemlerimin altında da bu yatıyor,” dedi alçak sesle, “senin beni seviyor olman.”

Kulaklarıma inanamadım.

“Ne? Tekrar etsene şunu?”

“Şaka yapıyorum, şaka,” dedi telaşla. “Sen boyuna şaka yaparsın, bir defa da ben yaptım.”

En korkuncu da söylediklerinin doğru olmasıydı. İkimiz de biliyorduk bunu. Ağır bir sessizlik oldu.

“O Şitman dediğini de ölüme değil, kahramanlığa gönderdik biz,” dedi bir dakika sonra. “Hatırasını kirletme.”

Evet, bu anda konuyu değiştirmek gerekti aslında.

“Yani o da biliyor muydu bunu?” diye sordum.

“Zihninin bir yerinde biliyordu muhakkak.”

“Yani pişman olacağın bir şey yok?”

Aleksandr omuzlarını silkti.

“Birincisi,” dedi, “elimizde onun akıl hastanesindeyken yazdığı dilekçe var; burada ‘Londra’yı görüp öyle ölmek istiyorum,’ diyor, altına da tarihi ve imzasını koymuş. İkincisi, insani meselelerle ilgili bir uzmana danıştık. Her şeyin normal olduğunu söyledi.”

“Pavel İvanoviç mi?” diye tahmin ettim.

Aleksandr başını salladı.

“Peki o nasıl başladı size çalışmaya? Pavel İvanoviç’i diyorum.”

“Pişmanlıklarını bilmemiz onun için önemliydi. Tuhaf tabii ama adamı geri çevirmemizi gerektirmiyordu. Özellikle de ger-

çekten içtenlikle pişman olduysa. Ama istihbarata her zaman ihtiyaç vardır; kültür alanında da kimin bizim yanımızda, kimin karşı olduğunu bilmek gerek. Danışmanları da. Böylece bize katıldı... Neyse, bırakalım bu mevzuyu. Şitman şimdi Tanrı'nın yanında. Tabii imamlar yalan söylemiyorlarsa."

Ondan sonra akşama kadar hiç konuşmadık; ben ona surat yaptım, o da bana. İki taraf da yeterince konuşmuştu. Akşam, suskunluktan sıkılınca elindeki bulmacayla ilgili sormaya başladı bana.

O gün hep insan suretindeydi ve bu sayede oda çok daha rahat geliyordu. Hasırın üzerinde, lambanın altına uzanmış, Stephen Hawking'in son kitabını okuyordum: *Her Şeyin Teorisi* (yani, aşağı yukarı). Aleksandr'ın soruları dikkatimi dağıtıyordu ama sabırla cevap veriyordum. Hatta bazı soruları kitaptan bile çok eğlendiriyordu.

"Doğrusu nasıl: Jinekoloji mi, hinekoloji mi?"

"Jinekoloji."

"Harikasın. Doğru. Bense 'j' yerine 'h' olduğunu sanmıştım."

"Bilinçaltında kadınları *hyaen*, sırtlan sayıyorsun da ondan."

"Hiç de değil," dedi ve ansızın gülmeye başladı. "Hey, şuna bak..."

"Başka ne var?"

"Jinekolojik stomatoloji."

"Neymiş bu jinekolojik stomatoloji?"

"Bulmacada iki sütunda yan yana 'jinekolojik' ve 'stomatoloji' çıkmış. Birlikte okununca çok gülünç oluyor."

"Sen doğru düzgün eğitim almadığın için komik geliyor," dedim. "Aslında böyle bir kültürolojik konsept var. Camille Paglia adında Amerikalı bir kadın yazar var. Onun... Yok, onun değil. Ama o, 'vagina dentata' diye bir kavramı esas alarak yazar. Dişli vajina yani. Apollon'un (formalciliğe kesin bir yöneliş anlamına gelen) erkek ilkesine karşı biçimsiz ve her şeyi yutan bir kaosun sembolüdür."

“Biliyorum,” dedi.

“Nereden?”

“Okudum. Üstelik birçok defa.”

“Camille Paglia’da mı okudun?” diye sordum hayretle.

“Yok, onda değil.”

“Nerede?”

“FSB akademisinde.”

“Beyin kontrolü bahsinde mi?”

“Hayır.”

“Peki nerede?” diye ısrar ettim.

“Duvar gazetesinde,” dedi isteksizce. “Başka Meridyenlerden Tebessümler’ diye bir köşe vardı. Öyle bir şaka koymuşlardı: ‘Atom bombasından daha korkunç şey nedir? Dışli amcık.’”

Böyle bir şeyi beklemiyordum.

“Peki neden birçok defa okudun?”

“Duvar gazetesi üç yıl asılı kaldı.”

“Anlaşıldı,” dedim. Belli ki sesimin tonu canını sıktı.

“Eğitim görmediğim için boyuna küçük görüyorsun ya beni,” dedi öfkeyle. “Tabii sen bütün bu tartışmaları pek iyi biliyorsun. Ama ben de aptal değilim. Sadece bilgim başka bir alana, pratik alanına dair. Bu yüzden de senin bilginden çok daha değerli.”

“Ne açıdan baktığına bağlı.”

“Hangi açıdan bakarsan baka. Diyelim ki senin şu Camille Paglia’nı ezbere biliyorum. Ne yapacaktım onunla?”

“Senin eğilimlerine, hayal gücüne bağlı bu.”

“Camille Paglia okumanın herhangi birine gerçek hayatta yardım ettiğine dair tek bir örnek verebilir misin bana?”

Bir an düşündüm.

“Veririm.”

“Ee?”

“Spritualist bir müşteri vardı. Seansları sırasında şair İgor Severyanın’ın ruhuna bu Camille Paglia’dan pasajlar okumuş.

İgor Severyanin de bardak altlığıyla cevap verirmiş ona; şairin çok hoşuna gidermiş bu pasajlar ve kendisi de buna benzer bir şeyler düşünürmüş ama formüle edemezmiş. Hatta bir şiir bile yazdırmış: 'İkimizin buluşması, *vagina dentata*, bir defa da olsa, ebediyen içimde. Ona kadar ve ondan sonra bir askerin tekdüze hayatıdır benim yaşadığım...'”

“Görüyorsun ya,” dedi, “yalnız askerin hayatını normal bir şekilde ve senin jinekolojik stomatolojin olmaksızın da yaşadım ben. Üstelik vatana hizmet de ettim.”

“O da ücretini ödedi. Hep olduğu gibi.”

“Bu yüzden utanmamı gerektirecek bir şey yok.”

“Bu yüzden kimsenin utanmasını gerektirecek bir şey yok. Sen nerede yaşadığının hâlâ farkında değilsin galiba?”

“Değilim,” dedi. “Ve olmayacağım da. Yaşadığım dünyayı ben kendim yaratıyorum. Onda yaptıklarımla.”

“Sen hâlâ Pavlik Morozovculuk peşindesin. Şu anlattığın masalları işitselerdi, sana bir nişan daha takarlardı herhalde. Yani burası, senin bizim için yarattığın yer?”

“Daha ziyade senin yarattığın yer.”

Kendime geldim.

“Evet, özür dilerim. Haklısın. Lütfen bağışla.”

“Önemli değil,” dedi ve bulmacasına gömüldü.

Utanmıştım. Yanına yaklaşıp oturdum ve kucakladım onu.

“Neden tartışıyoruz biz, Saşa? İyisi mi ikimiz birden uluyalım, ne dersin?”

“Şimdi olmaz,” dedi, “gece, ay batınca.”

Öylece omuzlarına sarılmış duruyordum. Oysa susuyordu. Bir ya da iki dakika sonra bütün bedeninin belli belirsiz titreğini hissettim.

Ağlıyordu. Daha önce hiç görmemiştim.

“Ne oldu?” diye sordum şefkatle. “Kimmiş benim küçüğümü darıltan?”

“Kimse değil,” dedi. “Öyle işte. Orasında dişleri olan Camille Paglia yüzünden.”

“Ama nasıl ağlattı seni?”

“Onun orasında dişleri var, benimse aynı yerimde pençelerim var diye.”

“Nerede?”

“Orada işte,” dedi. “Dönüştüğümde. Beşinci bir ayak gibi. Sana bir türlü söyleyemedim.”

Şimdi her şeyi anlamıştım: Onun bu yeni içe kapanıklığını, köpek olduğunda etrafını saran irrasyonel korku atmosferini. Evet, her şey yerli yerine oturmuştu. Zavallı, çok acı çekmiş olmalı, diye düşündüm. Ama eğer henüz görmediyse böyleyken de benim için değerli olduğunu hissettirmek gerekti.

“Seni aptal şey,” dedim. “Ne olmuş yani? Bırak oranda bir de kaktüs bitsin. Yeter ki kuyruğun sağlam kalsın.”

“Gerçekten senin için önemi yok mu bunun?” diye sordu.

“Tabii ki yok, hayatım.”

“Yani sana yetiyor mu... Yani böyle yapmak?”

“Fazlasıyla.”

“Gerçekten?”

“Madem söyledin bunu, rollerimizi değiştirmeyi isterdim. Yani senin bazen Chow değil de Su olmanı. Oysa ben her zaman Su'yum.”

“Hayır, bu pençeler canıma yetiyor zaten. Bir de benden no-noş çıkarmaya kalkma...”

“Öyle diyorsan istemem,” dedim. “Sordun, ben de söyledim.”

“İçtenlikle mi konuşuyoruz şu anda?”

Başımı salladım.

“Söylesene, neden bütün bu Hong Kong hikâyesi boyunca bana bir defa bile *blowjob* yapmadın? Aslında kara bir köpek olduğum için mi?”

İçimden ona kadar saydım. Bu “*blowjob*” lafına dayanamıyor olmam nihayetinde onun değil benim problemimdi; alınmaya gerek yoktu.

“Gerçekten kara bir köpek olduğunu mu düşünüyorsun?” diye sordum.

“Hayır,” dedi, “kara köpek, aslında onun ben olduğumu düşünüyor.”

“Bu yüzden mi son zamanlarda insan suretine daha az bürünüyorsun?”

Başını salladı.

“Aslında istemiyorum. Senden başka hiçbir şeyim kalmadı. Her şey orada kaldı... Ve benim değil, o köpeğin hepsi... Kelimelerin sadece kafa karıştırdığını söylerken haklıydın. Neyse, *blowjob* işine ne diyorsun?”

Tekrar ona kadar saydım ama bu defa dayanamadım:

“Benim karşımda bu kelimeyi kullanmamanı isteyebilir miyim?”

Omuzlarını silkti ve yüzünde çarpık bir tebessüm belirdi.

“Artık kelimeleri kullanmama da izin yok. Sadece sen kullanabilirsin, öyle mi? Beni çok fazla sıkıştırıyorsun, kızıl.”

İçimi çektim. Bütün erkekler genel olarak aynılar, bizden istedikleri de hep aynı şey. Gerçi, bunu hâlâ istiyorlarsa bu da iyi bir şey, dedi içimdeki bir ses.

“Peki, filmi tak. Yalnız en başta yapmam, üçüncü kısımdan itibaren...”

Bu uzun ve utanmaz Hong Kong randevusundan sonra hep olduğu gibi uzun süre dinlendik. Tavana, dış dış olmuş, soluk elektrik ışığında eski zamanlardan kalma bir gökyüzüne benzeyen betona bakıyordum. O da yanımda yatıyordu. Tatlı şey, diye düşündüm; ne kadar hassas aşk işlerinde. Onun için bütün bunlar yeniydi. Benimle karşılaştırıldığında çok yeni. Yalnız, kazara yüksek sesle tatlı şey dememek gerek, yoksa anlamaz, gücüne gider. Evet, bir erkeğin böyle pençeleri olması kötü. Gerçi, beşinci ayağı olan bir köpekten bahsedildiğini işitmiştim... Ama tam olarak nasıl bir şeydi? Unutmuştum...

“Hey,” diye seslendi. “Nasılsın?”

“İyidir,” diye cevap verdim. “Hoşuna gitti mi?”

Bana baktı.

“Gerçekten?”

“Gerçekten.”

“Resmen *pizdets*.”

Bu kelimeyi nasıl çevirsem bilmiyorum. Kimi zaman belle-yen anlamına gelir, o zaman genellikle olumsuzdur; kimi zaman da gene belleyen ama olumsuz anlamda değil. İşi bitiren gibi bir şey.

Oturdum.

“Bana bak, hatırladım!”

“Neyi hatırladın?”

“Senin kim olduğunu hatırladım.”

“Kimmişim ben?”

“Beş ayaklı köpekle ilgili bir şeyler okumuştum. Köpek Piz-dets. Karların içinde uyur, Rusya’ya düşmanlar musallat oldu-ğunda da uyanır ve üzerlerine saldırır... Aynen böyle. Kuzey mitlerinde de galiba ‘Garm’ deniyordu bu köpeğe. Hiç duyma-dın mı? Ne de olsa Kuzey söylenceleri senin alanın.”

275

“Hayır,” dedi. “Duymadım. İlginçmiş. Anlatsana.”

“Korkunç bir köpek, kurt Fenrir’in ikizi. İlk olarak Ragnarok zamanında kendini gösterecek. Şimdilik ölümler evini koruyor.”

“Başka bir bilgi var mı?”

“Örtük şeyler... Erkeklerin ateşi nasıl yaktıklarını gözleyip bu sırrı kadınlara vermesi gibi.”

“Onları boş ver,” diye homurdandı. “Başka?”

“Başka hatırlamıyorum.”

“Peki bunun pratik sonuçları neler?”

“Garm’la ilgili başka bir şey bilmiyorum. Oradakilerin fikri-ne başvurmak için İzlanda’ya gitmen gerek. *Pizdets’e* gelince... Bir şeylerin icabına bakmayı dene bakalım.”

Bunu şakayla söylemiştim ama o çok ciddiye aldı.

“Neyin?”

Ciddiyeti ansızın bana da bulaştı. Gözlerimi etrafta gezdir-dim. Bilgisayar? Hayır. Elektrikli semaver? Hayır. Lamba?

“Lambanın icabına bakmayı dene,” dedim.

Bir saniye geçti. Lamba, maviye çalan parlak bir alevle kıvılcımlandı ve söndü. Ortalık karardı ama retinamda fotoğraflanan spiral birkaç saniye daha süren ışığın yansılılarıyla birlikte aydınlattı iç dünyamı. Bu iz silindiğinde zifiri karanlık oldu. Kalktım, elimle yoklayarak masa yerine kullandığımız ahşap çekmecenin üzerindeki feneri buldum ve yaktım. Odada ben-den başka kimse yoktu.

İki gün hiç gelmedi. Endişe ve belirsizlik yüzünden bitkin düşmüştüm. Ama çıkıp geldiğinde hiç sitem etmedim ona. Yüzünde bir tebessüm görmek, çektiğim bütün işkencelere karşılık yeterli bir ödüldü. Çehov haklıydı: Kadın ruhu kendine has bir şey; sevgilinin hüznünün ve saadetinin doldurduğu boş bir kaptır.

“Ee? Anlatsana!”

“Neyi anlatayım,” dedi. “Göstermek gerek.”

“Öğrendin mi?”

Başını salladı.

“İcabına bakabiliyor musun bir şeylerin?”

“Her şeyin,” dedi.

“Her şeyin mi?”

Tekrar başını salladı.

“Benim?”

“Sen istemedikçe hayır.”

“Kendi kendinin?”

Tuhaf bir şekilde kıkırdadı.

“İlk yaptığım bu oldu. Lambadan hemen sonra. Yoksa ne tür bir *pizdets* olurdu?”

Şaşırmış, merak etmiştim, üstelik biraz korkmuştum da; neticede ciddi metafizik bir durumdan bahsediyorduk.

“Nasıl bir *pizdets*’sin peki?” diye sordum saygıyla, fısıldar gibi.

“Tam bir *pizdets*,” diye cevap verdi.

Bu anda öyle romantik bir güç ve gizem yayıyordu ki dayanamayıp öpmek için yaklaştım yanına. Bembeyaz oldu, geriledi ama belli ki bir maçonun böyle davranmayacağını düşünüp başladığım işi bitirmeme izin verdi. Vücudundaki bütün kaslar gerilmişti ama korkutucu hiçbir şey olmadı.

“Senin için öyle mutluyum ki tatlım!” dedim.

Kurtadamlardan pek azı, başkaları için böyle bir mutluluk hissetmeyi bilir. Kuyruksuz maymunlar ise hiç bilmezler bunu; tek yapabildikleri sosyal uyumluluklarını yükseltmek için ağzını yayarak gülümsemek ve satılacak şeylerin oylumunu artırmaktır. Bir kuyruksuz maymun, başkaları için mutluluk duygusunu taklit ederken ya kıskançlık hisseder ya da en iyi durumda kayıtsızlığını korur. Ama ben gerçekten hissediyordum dağdan akan bir deredeki su gibi saf ve arı olan bu duyguyu.

“Hayal bile edemezsin senin için ne kadar mutlu olduğumu,” diye tekrarlardım ve bir daha öptüm onu.

Bu defa uzaklaşmaya kalkmadı.

“Gerçekten mi?” diye sordu. “Neden peki?”

“Çünkü nihayet keyiflisin. Kendini daha iyi hissediyorsun. Ve ben seni seviyorum.”

Yüzü hafifçe karardı.

“Ben de seni seviyorum. Ama devamlı beni terk edeceğini düşünüp duruyorum. Belki de kendini daha iyi hissedeceksin o zaman. Ama gene de senin için bir mutluluk hissetmiyorum.”

“Birincisi, senden ayrılmaya hiç niyetim yok,” dedim. “İkincisi de sözünü ettiğin şu duygu aşk değil, bir bencillik semptomu. Senin içindeki erkek şövenist için ben sadece bir oyuncak, mülk ve zaferinin sembolüyüm. Beni kaybetmekten tıpkı mal sahibinin eşyasını kaybetmekten korktuğu gibi korkuyorsun. Başkası için mutluluğu hiç hissedemeyeceksin.”

“Peki nasıl hissedilir bu?”

“Kendin için hiçbir şey istemeyerek.”

“Sen kendin için hiçbir şey istemiyor musun?” diye sordu inanmazcasına.

Başımı iki yana salladım.

“Neden peki?”

“Sana anlatmıştım. Uzun süre kendine dönüp baktığında orada hiçbir şey olmadığını anlıyorsun. Bu hiçlik için bir şey istemek mümkün olabilir mi?”

“Ama eğer senin içinde hiçbir şey yoksa, başkalarında da yoktur.”

“Eğer iyice düşünürsen görürsün: Hiçbir yerde gerçek bir şey yoktur,” dedim. “Sadece bu boşluğu doldurduğun tercihlerin vardır. Ve başkası için mutluluk hissettiğinde, boşluğu aşkla dolduruyorsundur.”

“Kimin aşkı? Eğer hiçbir yerde hiç kimse yoksa kimin o zaman bu aşk?”

“Boşluk için bunun önemi yok. Bu yüzden tasalanma. Ama eğer hayatına bir anlam gerekiyorsa daha iyisini hiçbir zaman bulamazsın.”

“Ama aşk – o da boşluk değil mi?”

“Boşluk.”

“Öyleyse farkı ne?”

“Farkı da boşluk.”

Bir süre düşündü.

“Peki, boşluğu, mesela... adaletle doldurmak mümkün mü?”

“Boşluğu adaletle doldurmaya giriştiğinde çok geçmeden bir savaş suçlusuna olursun.”

“Bir şeyleri karıştırıyorsun, kızıl. Neden savaş suçlusuna olayım?”

“Neyin adil olup olmadığına kim karar verecek?”

“İnsanlar.”

“Peki insanların neye karar vermesi gerektiğine kim karar verecek?”

“Bunu düşünelim,” dedi ve yanından geçen sineğe baktı. Sinek yere düştü.

“Neyin var, kontrolünü mü kaybettin? Onlar gibi mi olmak istiyorsun?”

Başımla şehrin olduğu tarafı işaret ettim.

“Onlar gibiyim zaten,” dedi.

“Onlar dediğin kim?”

“Halk.”

“Halk mı?” diye sordum inanmazcasına.

Sanırım verdiği cevaptaki gösteriştten kendi de mahcup olmuştu; konuyu değiştirmeye karar verdi.

“Bir işe girsem mi acaba diye düşünüyorum. Oradaki hayatı öğrenmek için.”

Afalladım.

“Sen ciddi misin? Üç kurşun yedin, az mı geldi? Daha mı istiyorsun?”

“İşte bazen yanlış anlaşılabilir olabiliyor.”

“Ne yanlış anlaşılması,” diye kükredim. “Sistemin ta kendisi bu! Sistemin solistlere ihtiyacı olduğunu mu sanıyordun? Ona sadece tekdüze bir koro gerek.”

“Gerekirse ben de koroyla birlikte söylerim. Düşünsene: Para bitince ne yapacağız?”

“Hiç problem değil. Bunu dert etme. İnsanlarla aramızda bir kilometreden az var. Alışverişe giderken bile yol kenarına çıkabilirim.”

Kaşlarını çattı.

“Böyle konuşma!”

“Sen de benimle ‘böyle konuşma’ diye konuşma, anladın mı?”

“Benim kadınımla yol kenarına çıkacak... Aklım almıyor.”

“Benim kadınımla, benim kadınımla... Ne zaman özelleştirdin bu kadını?”

“Sen orospulukla para kazanacaksın, ben de onu yiyeceğim, öyle mi? Tam bir Dostoyevski romanı.”

“Sikmişim Dostoyevski’yi,” diye patladım.

Merakla bana baktı.

“Ee, nasıldı bari?”

“Vasat.”

Gülmeye başladık. Onun neye güldüğünü bilmiyorum ama benim kendimce bir nedenim vardı. Rus edebiyatına saygımdan ötürü bu sayfalarda anmaya kalkmayacağım ama şunu söyleyeyim sadece: *Ecinniler*'deki kırmızı örümcek benim sarafanın eteğinde geziniyordu o zaman... Ah, ruh dünyalarını anlatan nice deve küçük, gülünç hediyeler verdim! Tek pişmanlığım, Vladimir Vladimiroviç Nabokov'un dudaklarına, onun öylesine büyük ustalıkla tasvir ettiği kupayı hiç uzatmamış olmam. Ama Sovyetler zamanında yurtdışı seyahatleri problemliydi. Bu da toplum vicdanında karanlık komünist rejime karşı başka bir nefret, öfke sebebi olsun.

Böylece, doğmuş bulunan tartışma kahkahalarla sona erdi. Neredeyse bir hata yapmıştım; asla doğrudan karşına almamalıydın bir erkeği, özellikle de hayattaki anlamına dair şüpheleri içini kemiriyorsa. İlk, aklında neler olduğunu anlamak gerekti.

“Petrol bölgene mi dönmek istiyorsun?” diye sordum.

“Hayır. Oraya değil. Şimdi orada Mihaliç uluyor.”

Yokluğu sırasında da dış dünyayla temasını koruduğunu tahmin ediyordum; belki birileriyle buluşuyor ya da telefonla görüşüyordu. Bu mevzuda özel bir merak göstermeye de kalkmamıştım.

“Mihaliç mı? Ama o uluduğunda kurukafa ağlamamıştı.”

“Yeni bir teknik geliştirdiler. 5 cc ketamine 3 cc pervitin katıyorlar, iğneyi vurduktan sonra da elektrik veriyorlar.”

“Kurukafaya mı?”

“Mihaliç’a.”

“Sapıklık.”

“Kesinlikle,” dedi. “Bir senede posasını çıkarırlar.”

“Mihaliç’in mı?”

“Yok, Mihaliç’in dünya umurunda değil. Kurukafanın. Onca

gözyaşı yüzünden bir sürü çatlak belirdi zaten. Petrol akıyor, para birikiyor; gerisine kimse aldırmış etmiyor. Yarın ne olacağını düşünmek bile istemiyorlar.”

“Baksana, özelliği ne bu kurukafanın?” Çoktandır kafamı kurcalayan soruyu sormaya karar vermiştim.

“Bunu söyleyemem,” dedi hüznle. “Devlet sırrı. Ve işimle ilgili de konuşmamamız gerek.”

Eski ofisini hâlâ işi olarak görmesi beni şaşırtmamıştı. Kendi arzunla ayrılamayacağın yerler vardır. Ama üzerine üç gümüş mermi çekirdeği saplayan insanlara geri dönmek isteyebileceğini beklemiyordum. Ayrıca bunu kimin, neden yaptığını da bilmiyordum; hiçbir şey anlatmamıştı.

“Petrole değilse nereye gideceksin peki?” diye sordum.

“Bir süper kurtadam için de uygun iş bulunacaktır.”

“Ne?” Suratımı buruşturdum. “Ne süper kurtadamından söz ediyorsun sen?”

“Kendimden,” diye cevap verdi şaşkın bir tavırla.

“Sen ne zaman süper kurtadam oldun?”

“Nasıl yani? Sanki görmemişsin gibi...”

“Yani süper kurtadam olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Ne demek ‘düşünüyorsun’? Biliyorum.”

“Nereden biliyorsun?”

“Oradan biliyorum,” dedi. “Baksana.”

Tavana yakın uçan bir sinek daha yere düştü. Tuhaftı: Sinekler yere dik olarak değil de hareketlerine devam edip parabol çizerek düşüyorlardı ve yüksekten düşmanlarının üzerine dalış yapan mikroskobik kamikazeleri andırıyorlardı.

“Bırak şunu yapmayı,” dedim. “Ne ilgisi var bunun süper kurtadamlıkla?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Diyelim ki üç sineğin icabına bakıyorsun. Diyelim ki Pizdets ve Garm’sın. Ama neden, bunlardan başka bir de süper kurtadam olduğuna karar verdin?”

“Peki ben değilsem kim süper kurtadam?”

“Sana söylemiştim,” dedim. “Süper kurtadam bir metafor. Tekil bir varlığı süper kurtadam olarak anmak onu çok ilkel bir seviyeye indirmek demek.”

“Öyleyse ben de bu ilkel seviyede o oluyorum,” dedi barışçıl bir tonda. “Ne o, üzüldün mü yoksa, kızıl?”

“Hayır, bu meseleyi böyle bırakamayız. Şunu etraflıca bir inceleyelim.”

İçini çekti.

“Diyelim ki Arbat Caddesi’nden kendime bir üniforma alıyorum ve giyip şehirde FSB generaliymişim gibi dolaşmaya başlıyorum. Bana general olmadığımı söylüyorsun. Ben de senden rica ediyorum: Yahu bırak general olayım, buna mı üzülüyorsun?”

“Bu tamamen başka bir durum. General dediğin, belli bir kurum tarafından verilen unvan.”

“Doğru. Ben de bundan bahsediyorum. Şimdi, bu süper kurtadamı nereden öğrendiğini düşün. Mihaliç’tan değil, öyle değil mi?”

“Hayır, ondan değil.”

“Herhalde bu kelimenin geldiği bir değerler sistemi olmalı. Süper kurtadam da tıpkı general gibi bir unvan. Yalnız bu unvanı veren, gelenekler. Senin bu geleneklerle ilişkin ise ancak benim senin ofisinle ilişkim kadar. Anladın mı, bozcuğum?”

“Kızıl, senin bu gelenekle ilişkin var, değil mi?”

“Sadece ilişkim olmakla kalmıyor,” dedim. “Ben geleneğin taşıyıcısıyım. Daha doğrusu, dizinin içinde bir taşıyıcıyım.”

“Ne dizisinin?”

“Geleneği sonra gelenlere aktaran dizinin.”

“Yani bu konuda tam bir otoritesin?” diye sordu. “Yalnız bu biraz fazla abartılı değil mi? Bunca yükü taşıyabilir misin?”

“Mistik bir geleneği Shangri-La gazinosuyla karıştırma. Di-

zinin taşıyıcıları diyorlar bize ama bunun nedeni yükü taşıyor olmamız değil, naklediyor olmamız.”

Cevabım onu şaşırtmış görünüyordu.

“Peki nedir bu aktarım dizisi?” diye sordu. “Ne aktarılıyor onun üzerinden?”

“Hiçbir şey.”

“Nasıl yani?”

“Öyle işte. Hiçbir şey. Defalarca açıkladım sana, yakında şu çaydanlık bile anlayacak.”

“Peki neyi naklediyor bakalım bu taşıyıcılar?”

“Aktarım dizisinde hiçbir şey yok ama nakletmek mümkün.”

“Anlamıyorum.”

“Anlaşılabilecek bir şey de yok. Bunu görmek, dizinin taşıyıcısı olmak demek.”

“Peki,” dedi, “öyleyse basit kelimelerle söyle bana. Bu geleneye göre yeryüzünde birinin süper kurtadam diye anılmaya resmi bir hakkı bulunuyor mu? En ilkel bir seviyede olsa dahi?”

“Bulunuyor,” dedi.

“Peki kimdir bu?”

Mütevazı bir tavırla gözlerimi indirdim.

“Kim?” diye tekrar etti.

“Senin özsaygına bir darbe olacağını biliyorum bunun,” dedim. “Ama birbirimizle sadece doğruları konuşmaya anlaşıştık...”

“Gene sensin yani?”

Başımı salladım. O da sessizce küfretti.

“Peki bu dizi kimden başlıyor?”

“Bunu sonra bir fırsatta söylerim.”

“Hayır, şimdi söyle. Söyle ki bir şeyler uydurmaya fırsatın olmasın.”

Peki, diye düşündüm, hakikati gizleyemezsin. Bir gün muhakkak öğrenecek zaten.

“Tamam. Öyleyse lafımı kesmeden dinle. Bundan yaklaşık bin iki yüz yıl önce bir akşam, şimdi Çin dedikleri ülkede, tahtirevanımın içinde bir şehirden başkasına gidiyordum. O şehirde ne vardı, neden seyahate çıkmıştım, şimdi hiçbir önemi yok. Önemli olan, o akşam, Sarı Dağ’daki manastırın kapısında bir mola verdik...”

Eski Çin’de bazen akşamlar sisli ve sessiz olurdu; o zaman dünya âdeta çocuk yüzünü açar, başlangıçta nasıl olduğunu gösterirdi. Etraftaki her şey: Evler, çitler, ağaçlar, bambu kamışları, üzerlerine fenerler asılı direkler, her şey mucizevi bir biçim alır, sanki sen bütün bunları daha demin renkli bir kâğıttan kesmişsin de dikkatle yerleştirmişsin çevrene, sonra da sanki karşıdaki büyük mü büyük bir dünyaymış ve onun içinde şimdi dolaşıp uğramaya çıktığın insanlar yaşıyormuşçasına rol yapıyormuşsun gibi hissetmeye başlardın... İşte on iki asır evvel öyle bir akşam vakti Sarı Dağ’daki manastırın kapısının yanında tahtirevanımda oturuyordum. Etrafımdaki her şey muhteşemdi, ben de tahtirevanın küçük penceresinden bakarak kâh mutluluğa kapılıyordum kâh kederleniyordum ama gözlerimde yaşlar da asılı duruyordu.

Müzik de derinden etkiliyordu beni. Yakınlarda bir yerde epeydir bir flüt çalıyordu – kalbimdeki bütün duyguları dile getiriyordu. Çocukken kocaman bir evde yaşar ve büyü oyunları oynardık. Ama sonra öyle daldık ki oyuna, kendi uydurduklarımıza inanmaya başladık; eğlenmek için kuklaların arasından dolaşmaya çıkar ve kaybolurduk, o zaman hiçbir kuvvet eve geri döndüremezdi bizi, sadece oyun oynadığımızı hatırlayınca kadar. Ne ki bunu hatırlamak neredeyse imkânsızdı, öyle büyüleyici ve tuhaf olurdu ki oyun...

Müzik belli bir şeyle ilgili olabilir mi, bilmiyorum; çok eski bir tartışma bu. Bu konuyla ilgili hatırladığım ilk konuşmayı, Qin Shi Huang zamanında yapmıştık. Yüzyıllar sonra, nihilist

bir kız öğrenci gibi Yasnaya Polyana'ya geldiğimde, Lev Nikolayeviç Tolstoy bütün akşam alay etmişti bu düşünceyle, özellikle de Beethoven'ı yerden yere vurarak: Efendim, neden ay ışığı sonatıymış? Flütün sesinin tam da böyle bir anlam taşıdığını iddia etmeye kalkmayacağım. Ya da herhangi bir anlam olduğunu. Ama o anda, kalkıp flütü çalan kimseyle konuşmam gerektiğini anlamıştım.

Tabii akıllıca düşünecek olursak, tahtırevandan hiç inmem gerekiyordu. Yakınında bir yerde çok güzel flüt çalıyorlarsa en iyisi onu dinlemekle yetinmektir, flütü çalan kimseyle arkadaşlık kurmaya kalkmak değil. Eğer onunla konuşacak olursan müzik de sona erer. Üstelik ilginç bir şey söyleyip söylemeyeceğini de bilemezsin. Ama aklın başına geç gelir. Özellikle de biz tilkiler – anatomimizin sonucudur bu.

Sis vardı, insanlar evlerinde oturuyorlardı, bir tehlike de beklemiyordum. Tahtırevandan atladım, sesin geldiği yere yöneldim; zaman zaman duruyor ve kuyruğumu, başka hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak olan bu muhteşem akşamın şaşkınlığı yüzünden zor tutuyordum yerinde. 18. yüzyıldan beri böyle şeyler görünmüyor; dediklerine göre havadaki kimyasal bileşenlerin değişmesiyle ilgiliymiş. Belki daha ciddi sebepleri vardır.

Manastır bir sürü müstemilattan oluşuyordu; bunlar kocaman, güzel ve çok pahalı bir yapı olan ana kapının yakınında iç içe girmişlerdi. Kapının çevresinde çit de yoktu. Manastırın bilgeleri bunun, tarikatlarının öğretisini alegorik olarak yansıttığını söylüyorlardı: Kapı, başladığı yere geri dönen yolu simgeliyor. Kapı, aslında kapı değil, her yönü alabildiğine bir açıklık ve aydınlık, ferah bir alan; üzerindeki hiyeroglifleri bile hatırlıyorum. Çit örmeye paralarının yetmediğini düşündüm. Birisi çit için para dökse, diye geçti aklımdan, öğretilerini de buna göre değiştirirler.

Flüt ana binada çalıyordu; Öğretinin Nakli Salonu'nun olduğu yerde. Başka zaman olsa şu romantik leylak rengi sise rağ-

men burnumu oradan içeri sokmayı aklıma bile getirmezdim ama müzik cesaret vermişti.

“Kaplandan korkan ormana gitmez,” diye düşündüm. “Her şey olacağına varır...”

Kuyruğum beklenmedik bir duruma karşı hazırlıklı olsun diye üzerimdeki cübbenin eteklerini toplayıp yürüdüm. Eski Çin’de bütün kıyafetler geniş ve bol olurdu, yani şu siste bile birkaç aylakla karşı karşıya gelsem, hiçbir tehlikesi yoktu – beni fark etmezlerdi bile. Böyle durumlarda işi tesadüfe bırakmazdım; illüzyonla görünmez kııldım şu ufak A Huli’yi.

Biri beni gördüğünde, kızıl mağrurluğumla gözleri faltaşı gibi açılırdı ama bir an sonra neden böyle acayip ürperdiklerini bile anlamazlardı, zira hiçbir şey görmezlerdi etraflarında, sadece rüzgârın kuru yaprakları döndürüp durduğu çıplak zemin. Kolay gelebilir ama tilkilerin en karmaşık numaralarından biridir; karşımıza üçten fazla kimse çıktığında da problemler başlar. Tam da bu sebepten, Sun Tzu zamanından beri kalelerin girişlerine dört muhafız koymak da âdet olmuştu: Kardeşlerimizden korkuyorlardı ve haksız değillerdi.

Ana binada bir pencereden ışık sızıyordu. Flüt orada çalıyordu, hiç şüphe yoktu. İkinci katta, köşede bir odaydı, oraya çıkmak da güç değildi; duvardaki tuğla çıkıntısına sıçramam ve onun üzerinden de şu karanlık pencerenin önünden geçmem gerekiyordu. Hiç zorlanmadan yaptım bunu; sessiz ve ayağını sağlam basan adımlarla. Flüt çalan pencerenin kepenkleri indirilmişti. Oraya çömeldim ve dikkatle içeriyi gözlemeye başladım.

Flütü çalan, yerde, sırtı bana dönük oturuyordu. Üzerinde mavi ipekli bir cüppe vardı, başında da küçük, huni şeklinde, samandan bir başlık. Üzerinde keşiş kıyafetleri olmasa bile başının usturaya vurulduğu belliydi. Omuzları geniş, vücudu kemikli, hafif ve güçlüydü – böyle şeyleri hemen hissederim. Yerde, hemen karşısında bir çaydanlık, mürekkep hokkası ve

birkaç tane de kâğıt duruyordu. Duvarda iki tane yağ kandili yanıyordu.

“Belli ki,” diye düşündüm, “kaligrafi yapıyormuş, dinlenmeye karar vermiş, flütü eline almış... Peki ne söyleyeceğim buna?”

Hiçbir planım olmadığını da söylemeliyim; belirsiz imgeler dönüp duruyordu kafamın içinde: İlkin içtenlikle konuşsam dedim, sonra hipnotize etsem, yoksa insanlarla oturup konuşmak, olmaz. Gerçi sakince bir düşünseydim eğer, bunun bir işe yaramayacağını anlardım: Sonrasında hipnotize edileceğini bilirken kimse içtenlikle konuşmazdı benimle. Ama eğer baştan hipnotize edersem, nasıl içtenlikle konuşacağım?

Ama bunu düşünmeye fırsatım olmadı. Aşağıda meşalelerin alevleri titredi, ayak sesleri ve konuşmalar geldi. On kişi kadar dılar; hepsini birden hipnotize edemezdim. Hiçbir şey düşünmeden pencereden içeri atladım.

Flütçüyü hızla hipnotize edip sonra gizlenmeye karar vermiştim, kalabalık dağılınca da sessizce tahtirevanıma dönecektim, o zaman ortalık iyice kararmış olurdu zaten. Ses çıkarmadan çömeldim, kuyruğumu kaldırdım ve alçak sesle odadaki adama seslendim:

“Saygıdeğer efendim!”

Flütü sakince yere bıraktı ve bana döndü. Derhal kuyruğumu gerdim ve bütün gücümü ucuna yoğunlaştırdım; o zaman tamamen yeni ve hiç beklemediğim bir şey oluverdi. Kuyruğumun insanların zihninde bıraktığı o elastik pelte yerine (bu konuda tecrübesi olmayan birine açıklamak yararsız olacak) hiçbir etkiye bulunmadı.

Bir sürü insanla, güçlüler ve zayıflarla karşılaştım. Onlarla çalışmak, muhtelif malzemelerden yapılmış duvarları delgiyle delmek gibidir: Her şey delinir ama farklı yöntemlerle. Oysa bu defa, başımın üzerinde kıvılcımlanan elektrik dalgaları içinde yoğunlaşmış irademin gücünü yöneltebileceğim hiçbir şey görmemişim. Bu beklenmedik durum karşısında dengemi ke-

limenin tam anlamıyla kaybettim ve tavuk gibi yere çöktüm, kuyruğumu kıstırdım ve bacaklarımı da öne doğru edepsizce uzattım. Bütün topları ve kumaş şeritleri çamura bulanmış bir panayır hokkabazı gibi hissediyordum kendimi.

“Merhaba, A Huli,” dedi adam ve nezaketle başını eğip selamladı beni. “Dönüp bana bakacak zaman ayırdın ya kendine, çok memnun oldum. Bana Sarı Efendi diyebilirsiniz.”

“Sarı Efendi,” diye düşündüm bacaklarımı бүkerken, “herhalde manastırın bulunduğu Sarı Dağ’dan olacak. Belki de imparator olmaya heveslidir.”

“Hayır,” deyip gülümsedi, “imparator olmak istemiyorum. Sarı Dağ’a gelince, doğru tahmin ettin.”

“Yüksek sesle mi konuştum ben?”

“Düşüncelerin öyle belirgin yansıyor ki yüzünde, okumak hiç zor değil,” dedi ve gülmeye başladı.

Utandım, kolumun yeniyle yüzümü kapadım. Sonra yenimin yırtık olduğunu hatırladım ve daha da utandım; kollarımı kavuşturdum. Üzerimde güzel bir cüppe vardı o zaman, imparatorun bir cariyesinin omuzlarından almıştım ama yeni değildi, sağında solunda delikler de vardı.

Ama elbette, utanmam bir bahaneydi. Aslında bir çıkış arıyordum ve ne düşündüğümü okuyamasın diye özellikle kapatmıştım yüzümü. Tek bir insanın bana karşı böyle zafer kazanması olacak iş değildi. Ve zihnini de hissetmiyordum onun. Ama bu, zihni olmadığı demek değildi. Belli ki bazı büyü numaraları biliyordu... Belki de aslında olduğu yerde göstermiyordu kendini? Böyle şeyler olduğunu işitmiştim. Ama böyle numaraları tek bilen o değildi ya!

Biz tilkilerin insan iradesini bir anlığına ezerek hipnoz güçlerimizi her yöne yöneltebildiğimiz bir yöntemimiz vardır. Bunu belli bir müşteriye yöneltmeyiz ama “şimdi ve burada” aynasının üzerine düşen büyük ve ağır bir taş gibi oluruz ve insanların kafalarını bulandıran dalgalar yayarız dört yana. Ve

oryantasyonunu şaşırmış insan aklı, kendisine sunulan ilk şeye kapılır. Anlaşılır oldu mu, bilmiyorum. Bu tekniğin adı, “Cennet Sarayının Üzerindeki Fırtına”dır.

Onu uyguladım; dört ayak üzerine sıçradım, üzerimdeki cüppeyi attım ve kuyruğumu başımın üzerinde şiddetle sallamaya başladım. Kuyruğumun ucu değil, köküydü sallanan, yani çıktığı yer, bu yüzden yaptığım iş şüphe uyandırıcı görünüyordu, hatta biraz da edepsizce, özellikle de cüppe üzerimden düştüğünde. Ne var ki biz tilkiler içkin utanma duygularımıza hükmedebiliriz çünkü insan aslında doğru dürüst görececek fırsat bulamaz.

Normal bir insan, demek istiyorum. Sarı Efendi ise sadece görmekle kalmadı, incitici kahkahalarla gülmeye de başladı.

“Ne kadar hoş bir şeysin sen,” dedi. “Ama unutma: Ben bir keşişim.”

Teslim olmak istemiyordum; irademin olanca gücünü kullandım ve o zaman, başı ağrıyormuş gibi kaşlarını çatarak başlığını çıkardı, bana doğru fırlattı. Başlık doğruca kuyruğuma geçti ve onu yere yapıştırdı – sanki samandan yapılmış bir huni değil de koca bir değirmen taşıymış gibi.

Sarı Efendi bunun arkasından hiyeroglifler çizilmiş iki sayfayı kaldırdı, rulo yaptı ve bana doğru attı. Ben daha hiçbir şey düşünmeden kâğıtlar iki demir pranga gibi bileklerimi de yere yapıştırdı. Kâğıtlardan birini dişlerimle kaldırmaya çalıştım (çok korktuğumuz zamanlarda da tavuk avına çıktığımızda olduğu gibi olur bize: İnsan yüzümüz uzar, birkaç saniyeliğine sevimli, sivri dişli bir yüze dönüşür) ama beceremedim. Şüphesiz bir büyücülük olmalıydı bu. Kâğıtta çizili hiyerogliflerden birkaçını okuyabildim: “Yaşlılık ve ölüm yoktur... ve aynı şekilde, onlardan kurtuluş da yoktur...”

Yüreğim bir anda hafifledi; Budistlerin Yürek Sutra’sıydı bu ve karşımdaki adamın bir taocu olmadığı anlamına geliyordu. Her şey yoluna girebilirdi. Didinmeyi bırakıp sakinleştim.

Sarı Efendi, çaydanlığı kaldırdı ve bitmeye yakın tablosunu inceleyen ve son fırça darbelerini nereye vurması gerektiğini düşünen bir ressam gibi beni süzerek çayını yudumladı. Sırtüstü yattığımı ve vücudumun alt kısımlarının edepsizce açıldığını fark ettim. Bu aşağılanma yüzünden kızardım bile. Ama sonra korkuya kapıldım. Bu büyücünün aklından neler geçirdiğini kim bilebilirdi! Hayat korkunç ve merhametsiz. Bazen insanlar kardeşlerimizden birini yakaladıklarında öyle şeyler yaparlar ki ona, hiç hatırlamamak daha iyidir.

“Uyarıyorum,” dedim titreyen bir sesle, “eğer bir bakireye tecavüz etmeyi düşündüyseniz, bu günah yüzünden yer ve gök sarsılır! Ve yaşlılığınızda huzur bulmazsınız.”

Öyle bir gülmeye başladı ki kahkahalarla, çaydanlıktaki çay yere saçıldı. Dayanılmaz utancım yüzünden başımı çevirdim ve elimi sımsıkı bastıran kâğıttaki hiyeroglifleri gördüm. Bu, diğer sayfaydı ve hiyeroglifler de farklıydı: “Mesnet olarak alıp... ve zihnin önünde bir engel yoktur...”

“Konuşalım mı?” diye sordu Sarı Efendi.

“Fahişeler mahallesinden bir şarkıcı değiliz ki sizinle etekliğim başıma sıyrılmışken konuşayım,” diye karşılık verdim.

“Ama sen kendin sıyırdın onu oraya,” dedi vakur bir tavırla.

“Olabilir,” diye cevap verdim, “ama şimdi örtemiyorum.”

“Kaçmaya kalkmayacağına söz verir misin?”

Yüzümde manevi ve zorlu bir mücadelenin çizgileri belirdi. Sonra içimi çekip dedim ki:

“Veriyorum.”

Sarı Efendi, Yürek Sutra’sının Çince son cümlesini alçak sesle mırıldandı. Tanıdığım bütün bilgiler, bu mantrayı sadece Sanskritçe okumak gerektiğini iddia ederlerdi çünkü Muzaffer Olan ilk defa bu dilde okumuş onu. Ama gene de bileklerimi bastıran prangalar çözüldü, iki buruşuk kâğıda dönüştü.

Eteğimi düzelttim, erdemli bir tavırla yere oturdum ve dedim ki:

“Pek de kullanışlıymış! Bir efendi, aynı sutrayı hem kilit hem anahtar olarak kullanıyor. Yoksa bu, bu mantranın, Buda’nın vaat ettiği gibi hakikaten de bütün ıstıraplardan kurtardığı anlamına mı geliyor?”

“Yürek Sutra’sını okudun mu?” diye sordu.

“Az buçuk okudum,” diye cevap verdim. “Biçim boşluktur, boşluk da biçimdir.”

“Belki biliyorsundur bu kelimelerin anlamını?”

Pencereyle aramdaki mesafeyi hesapladım gözlerimle. İki sıçrayışta yetişirdim. İmparatorun özel muhafızı olsa bile, diye düşündüm, beni mümkün değil yakalayamaz.

“Elbette biliyorum,” dedim olduğum yerde yaylanmaya hazırlanarak. “Örneğin, karşınızda tilki A Huli oturuyor. Gerçek gibi görünüyor, bir biçimi var. Ama dikkatlice baktığınızda, A Huli falan yok, sadece boşluk!”

Ve bu sözlerin arkasından ilk yıldızların parlamaya başladığı karanlık özgürlük dikdörtgenine fırladım.

291

Devam etmeden şunu söylemek isterim: Bu tecrübe bana, daha sonra, Kazimir Maleviç’in “Kara Dikdörtgen” tablosunu anlamamda yardımcı oldu. Yalnız, ben olsam birkaç küçük lacivert-beyaz noktacık kondururdum ona. Ne ki Maleviç kendisini suprematist sayıyor olsa bile hayatın gerçeğinden emindi: Rusya’da gökyüzünde genellikle ışık olmaz. Ve ruhun da görünmez yıldızları kendi içinden bulup çıkarmaktan başka yolu yoktur – tablonun anlamı buydu. Ama bu düşünceler ancak yüzyıllar sonra ziyaret edeceklerdi beni. O anda dayanılmaz, hiçbir şeyle karşılaştırılmaz bir utançla yere düştüm. Öyle çok canım yanmıştı ki çılgılık bile atamadım.

Sarı Efendi, bileklerimdeki prangaları çözmüştü. Pencere daha da yakındı şimdi. Ama kuyruğumu yere bastıran başlığı unutmuştum.

Bu çektiğim ıstırapla ne bir fiziksel ne de manevi acı karşılaştırılabilir. Münzevilerin tövbe yıllarında çektikleri her şey inanılmaz yoğun bir duygu halini almıştı şu bir saniye içinde: Sanki bir şimşek, ruhumun karanlık köşelerini aydınlatmıştı. Bir avuç toz gibi yere saçılıvermiştim, gözlerimden de sel gibi yaş akıyordu. Hemen karşımda, Yürek Sutra'sının buruşuk kâğıdı vardı; sutra, kayıtsız işaretleriyle bana bakıyor ve benim, şu başarısız firarımın, o anda hissettiğim ifade edilemez acılarımın boşluktan başka bir şey olmadığını söylüyordu.

Sarı Efendi gülmüyor ve âdeta acır gibi bakıyordu bana ama gülmesini zor tuttuğunu da hissediyordum. Bu yüzden daha çok acıyordum kendime ve ağladım, ağladım, ta ki gözyaşlarımın aktığı o işaretler kaybolup dağılmış kara mürekkep lekelere dönüşene kadar.

“O kadar çok mu acıdı?” diye sordu Sarı Efendi.

“Hayır,” diye cevap verdim gözyaşları içinde. “Ben... ben...”

“Ne olmuş sana?”

“İnsanlarla açık açık konuşmaya alışkın değilim.”

“Senin durumunda bu şaşırtıcı değil,” dedi ve gülümsedi. “Peki neden ağlıyorsun?”

“Utandığımdan...” dedim fısıldayarak.

Öyle perişan hissediyordum ki kendimi bu anda, aklıma hiçbir kurnazlık gelmiyordu ve Sarı Efendi'nin başıma sardığı bu kaderi de hak etmediğimi düşünüyordum – işlediğim şeylerin cezasını gayet iyi biliyordum. Eğer diri diri derimi yüzecek olsaydı, herhalde çok fazla itiraz etmezdim.

“Neden utandın?”

“Yaptıklarımın... Korkuyorum.”

“Neden?”

“İntikam ruhlarının beni cehenneme göndereceklerinden korkuyorum,” dedim belli belirsiz duyulacak bir sesle.

Tamamen doğruydı bu; iç gözlerimin önünde demin beliren şeyler arasında şöyle bir şey de vardı: Buzdan bir hücrenin

içinde kara bir tekerlek, kuyruğumu kendisine dolamış çeki-yordu ama kuyruk kopmuyordu bir türlü, tersine örümceğin karnındaki teller gibi büyüüp duruyordu, bu kâbus her saniye dayanılmaz ıstıraplara neden oluyordu. Ama en korkuncu, bu-nun ebediyen süreceğini biliyor olmamdı... Hiçbir tilki bundan daha korkunç bir cehennem hayal edemez.

“Tilkiler intikama inanırlar mı?” diye sordu Sarı Efendi.

“Bizim inanmaya veya inanmamaya ihtiyacımız yoktur. Kuyruğumuzu hızla çektikleri her defasında intikam saati gelip çatmış demektir tilkiler için.”

“Demek öyle,” dedi düşünceli bir tavırla, “demek ki onun da kuyruğunu çekmek gerekti...”

“Kimin?”

“Birkaç yıl önce buraya başkentten, günahları için tövbe et-mek üzere epey gelişkin bir tilki gelmişti. Yalnız, o senin gibi değildi: Cehennemden hiç korkmuyordu; tersine, herkesin mu-hakkak oraya düşeceğinden emindi. Şöyle düşünüyordu: Bazen insanlar bile iyi olurlar, demek ki tanrısal merhamet dünyevi merhametten yücedir! Kadir-i Mutlak olanın istisnasız herkesi affedeceği ve onları muhakkak cennete göndereceği kesindir. İnsanlar kendileri, cenneti cehenneme çevirirler; tıpkı yeryüzü-ne yaptıkları gibi...”

Genelde meraklıyım ama bu anda öyle kötü hissediyor-dum ki kendimi, başkentten gelen bu tilkinin kim olduğunu bile sormadım. Yine de sözleri ikna edici gelmişti. Gözyaşları-mı içime akıtarak fısıldadım:

“Yani umut yok mu demek oluyor bu?”

Sarı Efendi omuzlarını silkti.

“Her şeyi aklın yarattığını bilmek en korkunç cehennemi bile yıkar,” dedi.

“Anlamaya anlıyorum bunu,” diye cevap verdim. “Kutsal ki-tapları okudum ben; ne anlattıklarını da gayet iyi anlıyorum. Ama bana kalırsa, meşum bir yüreğim var benim. Ve meşum

bir yürek de başkentten gelen o tilkinin dediği gibi, muhakkak etrafında bir cehennem yaratır. Nerede olursa olsun.”

“Eğer meşum bir yüreğin olsaydı, flütümün sesine kapılıp gelmezdin buraya. Senin yüreğin meşum değil. Sadece, bütün tilkilerde olduğu gibi kurnaz.”

“Peki kurnaz bir yüreğe yardım etmek mümkün mü?”

“Dediklerine göre, kutsal bir hayat sürüyorsun kurnaz bir yürek üç *kalpa*’da iyi olabilir.”

“Nedir bu *kalpa*?”

“Kâinatın ortaya çıkışıyla yok oluşu arasında geçen zaman dönemi.”

“Ama tilkiler bile yaşamaz o kadar!” dedim.

“Evet,” diye kabul etti. “Kurnaz bir yüreği ahlak ilkelerini izlemeye zorlayarak iyi etmek zordur. Şu sebepten ki kurnazdır o, muhakkak bütün bu kuralların etrafından dolanacak yollar arayıp bulur ve herkesi faka bastırır. Ama üç *kalpa*’da, aslında sadece kendisini aldattığını anlayabilir.”

“Daha çabuk bir yolu yok mu bunun?”

“Var,” diye cevap verdi. “Büyük bir arzun ve kararlılığın varsa mümkün.”

“Nasıl?”

“Buda, bir sürü farklı öğreti sundu. Bunlar arasında insanlar için olan öğretiler de var, ruhlar için olanlar da, hatta aşağı dünyalara inmek istemeyen tanrılar için olanlar da. Yüce yollardan geçen büyülü tilkiler için olan bir öğreti de var ama sana bunu bir insan anlatırsa güvenle düşer misin o yola?”

En saygılı tavrımı takındım ve dedim ki:

“İnanın, büyük bir saygı duyuyorum ben insanlara! Bazen onların hayat enerjisini koparıp almam gerekse bile tek nedeni yaradılışımın böyle olması. Yoksa beslenip yaşayamam ben.”

“Peki,” dedi Sarı Efendi. “Talihin varmış ki ölümsüz tilkiler için gizli bir öğretiyi biliyorum ve sana anlatmaya da hazırım. Dahası, böyle yapmaya da mecburum. Yakında ayrılacağım

dünyadan ve bu hayret uyandırıcı bilgi benimle birlikte yitip giderse çok yazık olacak. Hem galiba başka bir tilkiyle de karşılaşmam bundan sonra.”

“Peki ya başkentten gelen konuğunuz? Bu öğretiyi neden ona anlatmadınız?”

“İ Huli buna uygun değil,” dedi.

Başkentten gelen tilki oydu demek! Günahlarının kefareтини ödemek için gizlice gelmişti anlaşılan buraya. Oysa lafa geldi mi günahların varlığını bile kabul etmez.

“Kardeş İ neden uygun değil buna?” diye sordum. “Kendiniz söylediniz: Yaptıklarına tövbe etmek için gelmiş buraya.”

“Fazlasıyla sinsî. Kesinlikle meşum bir iş tezgâhlarken pişman oluyor. Ruhunu da daha fazla kötülüğe yer açılsın diye hafifletmeye çalışıyor.”

“Ben de yapabilirim öyle,” diye cevap verdim dürüstçe.

“Biliyorum,” dedi Sarı Efendi. “Ama bunu yaparken bir suç işlemeye hazırlandığını hatırlarsın sen, bu yüzden sahte pişmanlıkla dolandırmaya kalkmazsın kendini. İ Huli ise, bir sonraki şerrini planladıktan sonra önceki şerrinden öyle bir içtenlikle pişman oluyor ki gerçekten de hafifliyor ruhu. Çok kurnaz, bu yüzden giremeyecek Gökkuşağı Akışı’na.”

Bu iki kelimeyi özel bir vurguyla söylemişti.

“Nereye?” diye sordum.

“Gökkuşağı Akışı’na,” diye tekrar etti.

“Nedir o?”

“Kutsal kitapları okuduğunu söylüyorsun. O halde hayatın kendi gerçek doğasını görmeyen akla gerçekmiş gibi görünen hayali suretler bahçesinde bir gezinti olduğunu biliyor olmalısın. Yolunu kaybeden akıl tanrıların dünyasına, iblislerin dünyasına, insanların dünyasına, hayvanların dünyasına, aç ruhların dünyasına ve cehenneme düşebilir. Muzaffer Olan bütün bu dünyalardan geçerken o dünyaların sakinlerine ölümden ve doğumdan kendilerini nasıl iyi edeceklerine dair öğretiler bıraktı.”

“Bağışlayın,” diye sözünü kestim bilgili olduğumu göstermek için, “oysa sutralarda, en değerli şeyin insanların doğumu olduğu söylenir çünkü sadece insan erişebilir kurtuluşa denir. Öyle değil mi?”

Sarı Efendi gülümsedi.

“Ben bu sırrı açmazdım insanlara ama sen tilki olduğuna göre bilmelisin: Bütün dünyalarda aynı şey iddia edilir. Cehennemde, sadece cehennem sakininin kurtuluşa erişebileceğini söylerler çünkü geri kalan her yerde bütün varlıklar hayatlarını cehennemde olmayan zevkler peşinde koşarak geçiriyorlardı. Tanrıların dünyasında tersine, kurtuluşa sadece tanrıların erişebileceğini söylerler çünkü onlar için özgürlüğe sıçramak herkes için olduğundan daha kolaydır ve aşağı dünyalara düşmekten de en çok onlar korkarlar. Her dünyada o dünyanın selamete en uygun olduğu söylenir.”

“Peki ya hayvanlar? Orada bunlar söylenmez herhalde?”

“Sakinlerinin selamet mefhumuna sahip olduğu dünyalardan söz ediyorum. Böyle bir mefhumun olmadığı yerde kurtuluşa kimsenin ihtiyacı yoktur.”

Anladım, diye düşündüm. Tilki gibi akıllı.

“Peki hakkında konuştuğumuz şu selamet; bütün dünyalarda aynı mı, yoksa her birinde farklı mı?”

“İnsanlar için kurtuluş nirvanaya ermektir. Cehennemin sakinleri için kurtuluş leylak rengi dumana karışmaktır. İblis Asura için boşluğun kılıcına sahip olmaktır. Tanrılar için elmasın parlaklığında erimektir. Eğer söz konusu olan biçimlerse selamet her dünyada farklıdır. Ama iç yapısı, doğasıyla her yerde aynıdır çünkü bütün bu dünyaları tasarlayan aklın doğası hiç değişmez.”

“Peki tilkiler için nasıldır bu?”

“Aslında kurtadamlar ve tilkiler biçimsel olarak sözünü ettiğim bu altı kategoriden hiçbirine girmezler. Siz özel bir durumunuz. Bazen iblisler dünyasında doğan aklın, kendi zalimliğinden korkuya kapılıp bu dünyanın, iblis gerçekliğinin insanlar ve

hayvanlar dünyasıyla temas halinde olduğu kıyılarında yaşamaya çekildiğini söylerler. Böyle bir varlık, dünyalardan hiçbirine ait değildir çünkü insanlar, hayvanlar ve iblisler dünyası arasında gider gelir. Büyülü tilkiler bu kategoridedir.”

“Evet,” dedim hüzünle, “aynen öyle. Üç sandalyenin arasına oturuyoruz hayattan korktuğumuz için. Peki bizim için bir çıkış var mı?”

“Var. Bir defasında bir tilki, bencilliği tamamen bir kenara bırakmış olan bir tilki, Buda ve öğrencilerine güzel yemekler sunmuş, karınlarını doyurmuştu. Gerçi bu öğrencilerle ilgili özel niyetleri vardı tilkinin ama gene de yapmıştı bunu. Buda çok açtı ve minnettarlığından, bu tilkiye, kurtadamlar ve tilkiler için onları tek bir hayat süresinde kurtuluşa eristirebilecek bir öğreti bıraktı. Bu sırada tilkilerin ve kurtadamların yaklaşık kırk bin yıl yaşadıklarını hesap ediyordu. Buda’nın zamanı azdı, bu yüzden öğreti de kısa oldu. Ama onu Muzaffer Olan bizzat verdiği için büyülmüş bir gücü de vardı öğretinin. Eğer onu takip edersen, A Huli, yalnızca kendin selamete ermekle kalmazsın, yeryüzünde yaşayan bütün kurtadamlara ve tilkilere de kurtuluşun yolunu gösterebilirsin.”

Heyecandan başım dönüyordu. Hayatım boyunca böyle bir şeyin düşünüyordum.

“Neden bahsediyor bu öğreti?” diye sordum fısıldayarak.

“Gökkuşağı Akışı hakkında,” diye cevap verdi Sarı Efendi fısıldayarak.

Benimle şakalaştığını tahmin ettim ama alınmadım buna.

“Gökkuşağı Akışı mı?” diye sordum normal bir sesle. “Nedir bu?”

“Süper kurtadamin nihai hedefi.”

“Peki süper kurtadam kim?”

“Gökkuşağı Akışı’na girebilecek olan kurtadam ya da tilki.”

“Onunla ilgili başka şeyler de söyleyebilir misiniz?”

“Dışarıdan bakıldığında diğer kurtadamlar ve tilkiler gibidir

ama ruhunda farklıdır. Ama diğerleri dış görünüşüne bakarak kesinlikle tahmin edemezler bunu.”

“Peki nasıl süper kurtadam olunur?”

“Gökkuşağı Akışı’na girmek gerek.”

“Peki o nedir?”

Sarı Efendi şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı.

“Daha şimdi söyledim. Süper kurtadamın nihai hedefi.”

“Peki bu Gökkuşağı Akışı’nı tasvir etmek mümkün mü? Yani nereye gitmem gerektiğine karar vermem için?”

“Değil. Gökkuşağı Akışı öyle bir şeydir ki her tür tasvir onun hakkında sahte bir izlenim yaratır ve böylece ona erişmeye engel olur. Kesin bir şey söylemek mümkün değildir onun hakkında, sadece orada olunabilir, hepsi bu.”

“Peki Gökkuşağı Akışı’na girmek için ne yapmalı süper kurtadam?”

“Tek bir şey yapmalı. Girmeli.”

“Ama nasıl?”

“Nasıl olursa, nasıl başarırsa.”

“Ama süper kurtadamın e’inde bir eylem programı, bir talimatname filan olmalı?”

“Onda da bunu yazar.”

“Hepsi bu mu?”

Sarı Efendi başını salladı.

“Yani süper kurtadam, Gökkuşağı Akışı’na girecek olan kişi; Gökkuşağı Akışı da süper kurtadamın gireceği yer?”

“Aynen öyle.”

“Ama bu durumda ilki ikincisi tarafından, ikincisi de ilki tarafından belirlenmiş oluyor. Bunun anlamı ne?”

“Çok derin. Gökkuşağı Akışı da, süper kurtadamın yolu da dünyanın dışındadır; sıradan akıl, tilki akılı bile onu kavrayamaz. Ama bunların birbirleriyle son derece dolaysız ilişkileri de vardır. Bu yüzden ilki ancak ikincisiyle birlikte anlatılabilir. İkincisi de sadece birincisiyle birlikte.”

“Buna başka bir şey eklemek mümkün mü?”

“Mümkün.”

“Nedir?”

“Gökkuşağı Akışı aslında akış değildir; süper kurtadam da aslında kurtadam değildir. Kelimelere bağlanmamak gerek. Onlar sadece geçici mesnet noktaları olarak gereklidir. Eğer onları yanından ayırmamaya kalkarsan seni uçuruma götürürler. Bu yüzden derhal fırlatıp atmalıdır onları.”

Bir süre düşündüm anlatılanları.

“Çok ilginç. Demek ki tilkiler için en yüksek öğreti, sadece birbirleriyle ilişkisi olan ve başka bir açıklaması bulunmayan iki kelimeden ibaret. Ayrıca bu kelimeler bile söylendikten sonra fırlatılıp atılmalı... anlaşılan, Buda'nın karnını doyuran o tilkinin karması pek iyi değilmiş. Peki o erişebilmiş mi Gökkuşağı Akışı'na?”

Sarı Efendi başını salladı.

“Doğru, pek eski zamanda olmadı bu. Ve o tilki, arkasında başka kurtadamlar ve tilkiler için bir izlek de bırakmadı. Bu yüzden öğretiyi sana benim aktarmam gerekiyor.”

“Böyle bir öğretinin doğruluğuna inanmak güç.”

“Yüksek öğretilere alışkın olunanlardan farklı oldukları için yüksek öğretiler denir. Ve sana doğru gibi görünen şeyleri de yalan saymak mümkündür.”

“Neden?”

“Çünkü aksi takdirde hiçbir öğretiye ihtiyacın olmazdı senin. Hakikati zaten biliyor olurdun.”

Mantıklıydı. Ama Sarı Efendi'nin açıklamaları, öncelikle akıllı çıkmaz sokaklara sokmayı amaçlayan felsefi kıyasları hatırlatıyordu.

“Ne var ki,” dedim gene de kolay teslim olmayıp, “bir öğreti nasıl olur da iki kelimeden oluşabilir?”

“Öğreti yükseldikçe, yaslandığı kelimeler de azalır. Kelimeler, çapalara benzer; görünürde hakikate sağlam bir şekilde

bağlanmanı sağlarlar ama aslında sadece akli tutsak tutarlar. Bu yüzden en yüksek ve mükemmel öğretilerde ne kelimeler ne de işaretler olur.”

“Şüphesiz öyle,” dedim. “Ama kelimeler olmadan var olan bir öğretinin üstünlüğünü açıklamak için bile bir sürü söz söylemek gerekir. Öyleyken sadece iki kelime hayatın dümenine nasıl geçebilir?”

“Yüksek öğretiler, yüksek yetilere sahip varlıklar içindir. Böyle yetileri olmayanlar içinse ciltler dolusu saçmalık var; hayatları boyunca onların içinde eşinebilirler.”

“Peki benim yüksek yetilerim var mı?” diye sordum sessizce.

“Olmasaydı burada oturuyor olmazdın.”

Bu, vaziyeti biraz değiştirdi.

“Peki çok mu dünyada, süper kurtadamlar?”

“Sadece bir tane. Şimdi sensin o. Eğer istersen Gökkuşağı Akışı’na girebilirsin. Ama bunun için çaba göstermen gerekecek.”

Yüksek yetileri olduğunu işiten kimin koltukları kabarmaz? Ve şu dünyada biricik olduğum düşüncesiyle de nefesim kesildi. Düşüncelere daldım.

“Peki Gökkuşağı Akışı’na giren o tilki – onunla ilgili ne biliyoruz?”

“Pek az şey. Senin o atan, bir dağ köyünde yaşıyordu, son derece çileci bir hayat sürüyordu ve insanlarla görüşmekten de tamamen kaçınıyordu.”

“Peki karnını nasıl doyuruyordu?”

“Baharın geldiğine inandırmak için, balkabağı tohumu atılmış toprağa telkinde bulunuyordu kuyruğuyla. Sonra da kabağın hayat enerjisini emiyordu...”

“Ne korkunç,” diye mırıldandım. “Peki ne oldu ona?”

“Bir gün kayboldu, hepsi bu.”

“Hiçbir not bırakmadı mı?”

“Hayır.”

“Çok bencil davranmış.”

“Belki de. Öyleyse sen bırakırsın geride.”

“Erkeklerden vazgeçip meyvelerle beslenmem şart mı?”

“Buda bununla ilgili bir talimat bırakmadı. Yüreğinin sesini dinle. Ve tuttuğun yoldan geri dönme.”

Karşısında iki defa yerlere kadar eğilip saygımı gösterdim.

“Eğer konuştuğunuz şu şeyleri bana nakledecek olursanız hedefimden ayrılmayacağıma söz veriyorum.”

“Naklettim zaten.”

“Ne zaman?” diye sordum.

“Demin.”

“Hepsi bu mu?”

Çok şaşkın görünüyor olmalıydım.

“Bu kadarı yeter de artar bile. Geri kalanları sadece o kızıl kafanı karıştırır.”

“Peki ne yapmam gerek şimdi?”

Sarı Efendi içini çekti.

“Eğer bir insan olsaydın, kafana değneği indirirdim,” dedi, budaklı bastonunu göstererek başıyla, “ve bostanda çalışmaya gönderirdim seni. Bu öğretilerden daha yüksek bir şey yok, sen de bir gün anlayacaksın bunu. Ama süper kurtadamın yolu kendine hastır. Ne ki böyle ısrarla ne yapacağım diye sorduğun için, söyleyeceğim şimdi. Anahtarı bulman gerek.”

“Anahtar mı? Neyin anahtarı?”

“Gökkuşağı Akışı’nın.”

“Nasıl bir anahtar bu?”

“Hiçbir fikrim yok. Süper kurtadam değilim ben. Basit bir keşişim. Şimdi git, tahtırevanın seni bekliyor.”

“O zamandan beri de yürüyorum yolumda,” dedim ve sustum. Anlaşılan anlattıklarım Aleksandr’ı derinden etkilemişti.

“Ee?” diye sordu. “Anahtarı buldun mu?”

“Elbette.”

"Neymiş peki?"

"Bir varlığın kendi tabiatını doğru anlaması. Sana açıklama-ya çalıştığım şeyler."

"Yani, Gökkuşağı Akışı'na girdin bile?"

"Öyle de denebilir," diye cevap verdim.

"Neye benziyordu?"

"İlkin bir süper kurtadamın ne olduğunu anlamak gerek."

"Nedir?"

"Sensin."

"Ben de sana bunu söylüyorum," dedi kaşlarını çatarak. "Ama sen kafamı karıştırıp duruyorsun. Bir yandan da süper kurtadamın aslında sen olduğunu söylüyorsun. Her yerde sen varsın."

"Gene anlamadın. Bir bakışınla lambayı patlattığın ve sineği öldürdüğün için süper kurtadam olduğunu sanıyorsun..."

"Sadece sinek değil," dedi. "Ve sadece bakışınla da değil. Neler yapabileceğimi hayal bile edemezsin."

"Neler yapabiliyorsun?"

"Bakmam bile gerekmiyor, anlıyor musun? Düşünmem yeterli. Mesela dün akşam siyaset kuramcısı Tatarskiy'e dadandım. Böyle birinden haberin var mıydı?"

"Evet. Peki öldü mü?"

"Neden ölsün? Uykusunda homurdanmaya başladı ve diğer tarafına döndü. Adamı anasından doğmuş gibi pırıl pırıl yaptım."

"Ne demek bu?"

"Bundan böyle hiçbir yere davet etmeyecekler. Vakfında oturup duracak, duvar kâğıtlarına karışana kadar. Tabii vakfı ona bırakırsak."

"Ne harika bir şeysin sen," dedim. "Nasıl yapıyorsun bunu?"

Bir süre düşündü.

"Sekste olduğu gibi, yalnız tersine. Açıklaması zor. Hani derler ya, gözler bakmaya korkar ama eller işini görür. Gerçi

ellerle ilişkisi yok olayın ama... Bütün iş kuyrukta. Yalnız, ayrıntılarına henüz hâkim değilim. Neyse, süper kurtadam olduğumu kabul ediyorsun yani?”

“Yanlış anladın her şeyi. Siyaset kuramcılarına ve sineklere zarar vermek, kurtadam yapmaz seni. Üstelik süper kurtadam olduğunu düşünme hakkına da sahip değilsin henüz.”

“Ama sen bu hakka sahipsin?”

“Evet, sahibim,” dedim mütevazı ama kararlı bir tavırla.

“Üzerime çok fazla varıyorsun, kızıl. Dünyada bana hiç yer kalmayacak bu gidişle.”

“Ama bütün bu dünya senin. Sadece gerçekte kim olduğunu bil.”

“Süper kurtadam.”

“Doğru. Ama süper kurtadam nasıl bir şey?”

“Benim.”

“Gene aynı şey. Ben senin keskin gözlü bir aslan olduğunu sanmıştım, meğer kör bir köpekmişsin.”

Kamçı vurulmuş gibi ürperdi.

“Ne var?”

“Aslan bakışı öğretisi bu,” dedim aceleyle; gereksiz konuştuğumu hissetmiştim. “Dediklerine göre bir köpeğe sopa fırlattığında dönüp bu sopaya bakarmış. Ama bir aslana sopa fırlattığında gözlerini ayırmadan sopayı atana bakarmış. Eski Çin’de tartışmalar sırasında eğer konuştuğun kişi kelimelere takılır ve esas meseleyi görmeyi bırakırsa öyle derlerdi.”

“Peki,” dedi, “bunu bırakalım. Belki sen söylersin süper kurtadamın ne olduğunu?”

“Süper kurtadam uzun süre kendine dönüp baktığında görüğüdür.”

“Ama orada bir şey olmadığını söylüyordun.”

“Doğru. Orada bir şey yok. Bu da süper kurtadam zaten.”

“Neden?”

“Çünkü bu hiçlik, ne istersen o olabilir.”

“Nasıl yani?”

“Bak. Sen bir kurtadamsın çünkü, ee, kurt olabiliyorsun. Ben de bir *oboroten*’im çünkü insan gibi davranabilen bir tilkiyim. Süper kurtadam ise yeri geldikçe sen, ben, şu elma paketi, şu çaydanlık, şu çekmece, yani baktığın her şey olabilir. Süper kurtadam denmesinin ilk nedeni budur. Ayrıca, mecaz konuşacak olursak her kurtadamı, her *oboroten*’i kuyruğundan yakalamak mümkündür.”

“Öyle kabul edelim,” dedi.

“Süper kurtadamı, veya *oboroten*’i ise kuyruğundan yakalayamazsın. Çünkü bedeni yoktur. Bu da ona öyle denmesinin ikinci nedeni. Anladın mı?”

“Tam değil.”

“Hatırlıyor musun, çocukken onları giyip Güneş’e çıkabileceğin, okyanusun dibine dalabileceğin, kara deliklere sıçrayıp geri dönebileceğin bir çeşit dalgıç takımının hayalini gördüğünü anlatmıştın bana?”

“Hatırlıyorum.”

“Süper kurtadam işte aynen öyle bir dalgıç takımı giyer. Neyle istersen onunla doldurabileceğin bir boşluktur aslında bu. Hiçbir şey yapışıp kalmaz bu boşluğa. Hiçbir şey ona dokunamaz çünkü tekrar eski haline dönmesi için, onu dolduran şeyleri çıkarıp almak yeter. Karakol polisinin kayıt mührünü vurabileceği bir yer yoktur, senin Mihaliç da üzerindeki pireyi ona atamaz.”

“Anladım. İşte şimdi anladım,” dedi ve bembeyaz oldu. “Çok etkileyici. Böyle bir kurtadamı hiçbir gizli servise, özel time almazlar.”

“Hakkını verdiğin için memnunum.”

“Ama süper kurtadam olmak için ne yapmak gerek?”

“Hiçbir şey,” dedim.

“Neden?”

“Düşün, bak.”

“Tek bir süper kurtadam var ve o da sensin diye mi? Doğru mu anladım, kızıl?”

“Hayır, boz, hayır. O olamazsın çünkü hep oydun. Süper kurtadam, senin kendi, sabahtan akşama kadar her tür saçmalığı düşündüğün aklın.”

“Yani ben gene de bir süper kurtadamım?”

“Hayır.”

“Ama akılsa benim aklım. Problem nerede?”

“Senin aklının aslında senin olmayışında.”

“Kimin peki?”

“Onun başkasının olduğunu söylemek de mümkün değil. Ya da nasıl olduğunu, nerede olduğunu... Bütün bunlar, aklın içinde doğan sorular, yani bütün her şeyden önce zaten mevcut bulunuyorlar. Anlıyor musun? Sen kendi kendine ne tasarlarsan tasarla, bunu yapacak olan akıl.”

“Beyin mi demek istiyorsun?”

“Hayır. Beyin de aklın içinde bir kavram.”

“Ama akıl, beyin olduğu için ortaya çıkmıyor mu?” dedi karsızlıkla.

“O namussuzlar nasıl korkutmuşlar seni,” dedim ve içimi çektim. “İnsanlar aklın ne olduğunu bilmezler, bunun yerine kimi zaman beyni, kimi zaman psikolojiyi, kimi zaman Freud’un Einstein’a aşk mektuplarını incelerler. Ve biliminsanları aklın, beyindeki kimyasal ve elektriksel süreçler neticesinde meydana geldiğini düşünürler ciddi ciddi. Ama bu, televizyonun, onda gösterilen filmlerin sebebi olduğunu düşünmekten farksızdır. Ya da ücretin, insanın varlık sebebi olduğunu.”

“İktisatçılar öyle düşünürler.”

“Doğru. Bırak öyle düşünsünler. Bırak elektrik dürtüleri üretsınler, kredi borçlarını ödemesınler, resmi protestolarda bulunsınlar, salınım ve hızı ölçsünler, *blowjob* yapsınlar, türev katsayılarını çıkarsınlar, sonra reytinglerini hesaplasınlar. Ama iyi ki sadece o palyaçoların değil, tilkilerin de olduğu bir dünya

bu. Biz sırrı biliyoruz. Şimdi sen de biliyorsun onu. Ya da neredeyse biliyorsun.”

“Eh,” dedi. “Peki tilkilerden başka kim biliyor bunu?”

“Sadece seçilmişlerin bilmeye hakkı vardır.”

“Ve sen, onu bana açmaktan korkmuyorsun?”

“Hayır.”

“Neden? Ben de seçilmiş olduğum için mi?”

“Bu sırrı sadece akıl bilebilir de ondan. Ve akıldan da kimse gizli tutamaz onu. Birdir o.”

“Bir mi?”

“Evet,” dedim. “Her şeyin içinde bir ve her şey birden.”

“Peki kim bu seçilmişler?”

“Seçilmişler, her kurtçuğun, kelebeğin ya da hatta yol kenarındaki bir otun da tıpkı kendisi gibi seçilmiş olduğunu ama şimdilik bunu bilmediklerini ve onlardan birisini kazara incitmemek için çok dikkatli davranmak gerektiğini bilen kimse-lerdir.”

“Hâlâ anlamadım aklın ne olduğunu,” dedi.

“Kimse de anlamaz bunu. Ama başka bir açıdan herkes zaten biliyordur. Çünkü benim şu sözlerimi işiten de akıldan başkası değil.”

“Aha,” dedi. “Anlaşıldı... Yani baştan sona anlamadım ama zaten son da yok...”

“İşte!” dedim. “Her zaman böyle olmalı.”

“Diyelim ki süper kurtadamın ne olduğunu çözdük. Ya Gökkuşağı Akışı nedir?”

“Etrafındaki dünya,” dedim. “Renkleri görüyor musun: mavi, kırmızı, yeşil? Onlar senin aklında belirip yok oluyorlar. İşte bu, Gökkuşağı Akışı. Her birimiz Gökkuşağı Akışı’nda bir *oboroten*’iz.”

“Yani Gökkuşağı Akışı’na zaten girmiş bulunuyoruz?”

“Hem evet hem hayır. Bir açıdan, süper kurtadam en baştan beri Gökkuşağı Akışı’ndadır. Diğer bir açıdan ise hiçbir zaman

giremeyecektir oraya çünkü Gökkuşağı Akışı sadece bir illüzyondur. Ama burada sadece görünürde bir çelişki vardır çünkü sen ve dünya bir ve aynı şeysin.”

“Aha,” dedi. “İlginç. Peki, devam edelim.”

“Süper kurtadam göksel bir varlıktır. Göksel bir varlık asla göklerle bağını yitirmez.”

“Bu ne demek?”

“Bu dünyada tozdan başka bir şey yoktur. Ama göksel bir varlık tozu görünür kılan ışığı hatırlar. Kuyruksuz maymun ise ancak tozu görür gözlerinde. Bu yüzden, göksel varlık ölürken ışık olur. Kuyruksuz maymunsa ölürken toza dönüşür.”

“Işık, toz,” dedi, “yani bir şey var! Bir kimse var! Mesela sende kesinlikle var, kızıl. Son zamanlarda açıkça hissettim bunu. Yok diyebilir misin?”

“Bu kişilik, bütün çizgileriyle ve aptallıklarıyla, aklımın berak ışığında bir kukla gibi dans eder sadece. Ve bu kuklanın çizgileri ne kadar netse, tekrar tekrar öğreneceğim ışık da o kadar berraktır.”

“Şimdi ‘benim aklım’ diyorsun, oysa daha demin senin olmadığını söylüyordun.”

“Bu, dilden kaynaklanıyor. İnsanın sonsuz budalalığın büyüdüğü kök, dil. Biz *oboroten*’ler de ondan sıkıntı çekeriz çünkü biz de hep konuşur dururuz. Ağzını açıp da hata etmemek mümkün değil. Demek ki kelimelere saplanıp kalmamak gerek.”

“Peki. Ama şu kukla gibi dans eden kişilik, sen değil misin o?”

“Hayır. O kişiliğin benim olduğunu kabul etmiyorum çünkü ben bir kukla değilim. Ben, onu görünür kılan ışığım. Ama ışık ve kukla sadece benzetme; onlara takılmamak gerek.”

“Evet, kızıl,” dedi. “Bu meseleleri uzun uzun düşünmüşsün... Baksana, kaç yaşındasın sen?”

“Ne kadar gerekiyorsa,” dedim ve kıpkırmızı oldum. “Köpek

ve aslan meselesine gelince; lütfen alınma. Klasik bir alegori bu, üstelik de çok eski, gerçekten. Köpek sopaya bakar, aslan ise onu fırlatana. Üstelik bunu anlayınca bizim basını okumak çok daha kolay oluyor...”

“Köpek ve aslan meselesini anladım, tekrar etmene gerek yok,” dedi alayla. “Basın meselesini ise sen anlatmadan da biliyorum. Söylesene, tilkiler nereye bakarlar?”

Mahcup bir tavırla gülümsedim.

“Biz tilkiler bir gözle sopaya, diğeriyle de onu fırlatana bakarız. Çünkü güçlü yaratıklar değiliz biz, hem sadece ruhumuzu kemale erdirmeyi değil, biraz da yaşamayı isteriz. İşte bu yüzden gözlerimiz azıcık şaşı olur.”

“Nereye bakacağını görmek için sopa atmak gerek sana.”

“Bugün keyfiniz yerinde, kumandanım.”

Aleksandır çenesini kaşıdı.

“Peki, anafikir nedir?” diye sordu.

“Ne?”

“Yani bütün bunları nasıl kontrol edeceksin? Nasıl faydalanacaksın?”

“Kontrol etmek çok güç,” dedim.

“Neden?”

“Kontrolör aramak için koşturup duruyorsun.”

“Evet, öyle görünüyor,” dedi. “Yalnız bunun hoşuma gittiğinden emin değilim.”

“Nesi yanlış?”

“Süper kurtadam, Gökkuşağı Akışı, bunlar güzel. Diyelim ki bu kontrol meselesini de çözdük. Ama en önemli şeyi anlıyorum. Kim yarattı bunları? Tanrı mı?”

“Biz kendimiz,” dedim. “Üstelik, Tanrı’yı da biz yarattık.”

“Ama fazla ileri gittin, kızıl,” diyerek sırtıttı. “Hiç değilse Tanrı’yı karıştırmıydın. Neyle yaratıyoruz? Kuyruğumuzla mı?”

Olduğum yerde donakaldım.

Bu ânı tasvir etmek güç. Son ayların bütün tahminleri ve iç-görürleri, bütün o kaotik düşüncelerim, bütün sezgilerim, hepsi bir anda hakikatin kör edici parlaklıktaki tablosunda yerini almıştı. Bu aydınlığın sonuçlarını bilmiyordum henüz ama sırrın artık benim olduğunu anlamıştım. Heyecandan başım döndü. Belki beyazladım bile.

“Neyin var?” diye sordu. “Kötü mü hissediyorsun?”

“Hayır,” dedim ve kendimi zorlayarak gülümsedim. “Sadece yalnız kalmam gerekiyor. Hemen, şimdi. Lütfen yalnız bırak beni. Çok, çok önemli.”

Dünya gizemli ve anlaşılmaz bir surette inşa edilmiştir. Yetişkinler kurbağaları çocukların zalimliğinden korumak istediğinde, onları ezerlerse yağmur yağacağını söylerler; sonuçta da çocukların birbiri ardınca kurbağaları ezmesi yüzünden yaz boyunca yağmur yağar. Ama bazen de bütün gücünle hakikati açıklamaya çalışırsın birine ve ansızın kendin anlarsın.

Herhalde böylesi, istisna olmaktan ziyade kuraldır tilkiler için. Biz tilkilerin bir şeyi anlamak için bunu birine açıklamamız gerektiğini anlatmıştım. Bu, esasen insan kişiliğinin simülasyonu olarak her kültürün mimiklerini taklit edebilen aklımızın kendine has özellikleriyle ilişkilidir. Basitçe anlatacak olursam, bizim özümüz, devamlı rol yapıyor olmamızdır. Birine bir şeyler açıkladığımızda da kendimiz zaten biliyormuşuz gibi rol yaparız. Ama akıllı varlıklar olduğumuzdan, isteyelim veya istemeyelim bizim de anlamamız gerekir o şeyi. Kuyruğumuzdaki kır kıllar işte bu sebepten olur, derler.

Ben rol yaptığımda her zaman doğal olamam. Bu yüzden hep rol yaparım; böylece, mesela ansızın olduğum gibi davranmaya karar verdiğim zamanlardan bile daha gerçek görünür. Olduğum gibi davranmak ne demek? Gerçek özünü davranışlarında dolaysızca yansıtmak demek. Ama eğer benim özüm rol yapmak ise, demek ki benim için gerçek içtenliğin biricik

yolu rol yapmakta yatıyordu. Hiçbir zaman dolaysızca davranmadığımı söylemek istemiyorum. Tersine, yüreğimdeki bütün içtenliğimle simüle ediyorum dolaysızlığı. Aslında kelimeler gene yetersiz; çok basit bir şeyden söz ediyorum ama iki ayrı aslı olan sahte bir varlık gibi görünüyorum. Öyle değil. Benim hiç aslım yok.

Bir tilki, nasıl isterse öyle davranabildiğinden, yüksek bir hakikate erişmiş gibi rol yaptığı anda bu yüksek hakikate erişir. En iyisi de bunu daha az gelişmiş bir varlıkla konuşma esnasında yapmaktır. Ama Aleksandr ile konuşurken kesinlikle kendimi düşünmüyordum. Gerçekten, bütün gücümle ona yardım etmeye çalışıyordum. Ama neticede o bana yardım etti. Ne şaşırtıcı, ne anlaşılabilir bir paradoks... Ama bu paradoks, hayatın başlıca yasasıdır.

Adım adım yaklaşıyordum hakikate:

1) Aleksandr'ı gözlerken bir kurtadamin hipnoz darbelerini kendi zihnine yönelttiğini anlamıştım. Kurtadam kendine, kurda dönüşmekte olduğunu telkin eder ve bunun arkasından gerçekten de kurda dönüşür.

2) Tavuk avı sırasında, kuyruğumun benim üzerimde hipnoz etkisinde bulunduğunu fark etmiştim. Ama kendi kendime telkinde bulunduğumu bilmiyordum: Belki de diye düşünüyordum, bu, beni tilki yapan döngünün tersinden ibarettir. Hakikatten sadece iki adım ötedeydim ama onu göremiyordum.

3) Aleksandr ile konuşurken bu dünyanın ve onun bir ve aynı şey olduğunu söylemiştim. Böylece, nihai bir içgörü için gerekli her şey elimdeydi. Şimdi bir tek, Aleksandr'ın şeyleri isimleriyle anması gerekmişti. Ancak o zaman hakikate eriştim.

Ben ve dünya, bir ve aynı şeyiz. Peki kuyruğumla neyi telkin ediyordum kendime? Bir tilki olduğumu mu? Hayır, bunu biliyorum zaten; bütün bu dünyayı telkin ediyordum kendime!

Yalnız kalınca lotus pozisyonunda oturdum ve derin bir meditasyona daldım. Ne kadar zaman geçti, bilmiyorum; belki

birkaç gün. Böyle bir durumdayken günler ve saatler arasında fark olmuyor. Şimdi, en önemli şeyi görmüşken, bu *ouroburos*'u (boşuna değil bu kelimeyi devamlı tekrar etmem) daha önce neden görmediğim de apaçık ortaya çıktı. Hakikati görmüyordum çünkü ondan başka hiçbir şeyi görmüyordum. Kuyruğumun bilincime gönderdiği hipnoz dalgalarından ibaretti dünya. Daha doğrusu, bu dalgaları dünya olarak kabul ediyordum.

Stephen Hawking'in bütün kitaplarında iki sayfada bir geçen "artık ışınım" kelimesini anlamadığından şüphelenmişimdir her zaman. Artık ışınım, aslında karmaşık ve pahalı cihazlarla yakalanabilecek radyo sinyalleri değildir. Artık ışınım, ister *oboroten* olalım ister insan, etrafımızda gördüğümüz bütün dünyadır.

Şimdi, dünyayı nasıl yarattığımı anlamışken bu etkiyi kontrol etmenin bir yolunu öğrenmem gerekiyordu. Ama ne kadar yoğunlaştıysam da yapamadım bunu. Bildiğim bütün teknikleri kullandım: Tibet'in dağlı barbarları arasında revaçta olan şaman görüntüleme tekniklerinden Tao'nun takipçileri tarafından uygulanan mikrokozmik yörüngenin kutsal ateşine kadar. Hiçbiri işe yaramadı, bir dağa omuz vurarak yerinden kıpırdatmaya çalışmak gibiydi.

Ve o anda, anahtarı hatırladım. Sarı Efendi gerçekten de bir anahtardan bahsetmişti... onun, şeylerin özünü doğru kavramak için bir metafor olduğunu düşünmüştüm hep. Ama eğer en önemli meseleye böylesine yoğunlaştığım halde nüfuz edemiyorsam bir hata olabilirdi. Neydi acaba bu anahtar? Bilmiyordum. Hiçbir şeyi anlamamış mıydım yoksa?

Konsantrasyonum dağıldı, düşüncelerim yolunu şaşırdı. Yan odada sabırla bekleyen Aleksandr'ı hatırladım; meditasyonum sırasında sükûneti bozmaktan korkarak çıt bile çıkarmamıştı. Bu düşünce her zaman olduğu gibi ateşli bir aşk dalgası uyardırdı içimde.

Nihayet o zaman anladım en, en önemli şeyi:

1) İçimde bu aşktan daha güçlü bir şey yoktu ve madem ki bu dünyayı kuyruğumla yaratıyordum, demek dünyada ondan daha güçlü bir şey yoktu.

2) Benim kuyruğumdan kaynaklanan ve dünya olarak kabul ettiğim enerji akımında aşkın hiç yeri yoktu; bu yüzden dünya nasılsa öyleymiş gibi geliyordu bana.

3) Şimdiye kadar bulamadığım anahtar aşktı.

Nasıl olup da anlamamıştım bunu? Aşk, kuyruğumun soyu tükenen ışınlamını zihnimden koparabilecek biricik güçtü. Tekrar konsantre oldum, aşkı gözlerimin önünde küçük ve parlak bir kalp şeklinde canlandırdım ve kuyruğuma doğru ağır ağır indirmeye başladım. Bu ateşten kalbi kuyruğumun neredeyse köküne kadar getirdim ki ansızın...

Ansızın inanılmaz bir şey oldu. Başımın içinde, gözlerimin arasında bir yerde gökkuşağını andıran parıltılar çaktı. Fiziksel olarak algılamadım onu; daha ziyade, çalıp da uyanık anlarıma kaçırmayı başardığım bir düş gibiydi. Işıklar, bahar güneşinin altındaki bir çayı andırıyordu. Her tondan kıvılcımlar oynuyordu içinde ve yürüyüp bu tatlı ışığın içine girmek mümkündü. Gökkuşağı ışıltıları etraftaki her şeyi içine gömsün diye aşkın alevden topunu, tilkinin kuyruğunun kökünden beş santim yukarıdaki ulu sınır noktasının ötesine, daha aşağıya bastırmak gerekiyordu. Yapılabilecek bir şeydi bu. Ama sonra bu gökkuşağı akışının içinde bu narin şehri ve orada bıraktığım Aleksandr'ı bir daha hiç bulamayacağımı hissettim. Birlikte gitmeliydik buradan, yoksa aşkın anlamı neydi? Üstelik oydu bana bu yeni kâinatın anahtarını veren; ben bilmezken bunun varlığını...

Hemen her şeyi anlatmaya karar verdim ona. Ama ayağa kalkmam kolay olmadı; lotus pozisyonunda otururken bacaklarım uyuşmuştu. Kan dolaşımı düzene girinceye kadar bekledim, doğruldum ve yan odaya gittim. İçerisi karanlıktı.

"Saşa," diye seslendim. "Hey! Saşa! Neredesin?"

Kimse karşılık vermedi. Işığı yaktım. Odada kimse yoktu.

Masa niyetine kullandığımız ahşap çekmecenin üzerinde yazılı bir kâğıt gördüm. Onu elime aldım, parlak ışıkla gözlerimi kırıştırdım ve okudum:

Adele!

Son zamanlarda on yediden **fazla olduğunu** tahmin etmiştim gerçi ama yaşını gizlediğine hiç **dikkat etmemiştim**. Öyle akıllı-sın ki! Kendine iyi bakmış, diye düşünüyordum, herhalde aslında yirmi beş, taş çatlasa otuz yaşındadır ama kızların çoğu gibi yaşımdan ötürü kompleks yapıyor galiba. Otuz yaşından az fazla olduğunu kabul etmeye bile hazırdım. Herhalde kırka bile razı olurum. Ama bin iki yüz! İyisi mi dosdoğru ve dürüstçe söyleyeyim sana: Bir daha seks yapamam seninle. Bağışla. Ben de şu kör köpek hikâyesi yüzünden bağışlıyorum seni. Belki de seninle karşılaştırıldığımda hakikaten kördüm ben. Ama olan oldu.

Yarın sabahattan itibaren işe başlıyorum. Belki bu kararımdan ötürü pişmanlık da duyacağım. Belki pişmanlığa bile fırsatım olmayacak. Ama her şey planladığım gibi giderse ilkin bizim dairede sorun olan bazı meseleleri aydınlatacağım. Sonra da bütün diğer yerlerdeki meseleleri aydınlatmaya girişeceğim. Senden almış olduğum büyük kuvveti ülkeme hizmet için kullanacağım. Bunun için teşekkür ederim; kendim ve (senin önyargılı ve adaletsiz yaklaştığın) bütün teşkilatım adına. Ve (herhalde tamamen olmasa, geçici olsa bile) anlamama yardım ettiğin bütün o harika şeyler için de teşekkürler. Her zaman bir parçammışsın gibi seveceğim seni. Elveda. Ve teşekkürler, son âna kadar Boz diye çağırdığın için beni.

Kara Saşa.

313

Başım, camı kırık, karanlık bir fener gibiydi. O ânı hatırlıyorum. Şaşkınlık filan yoktu. Hep biliyordum: Tutamayacaktım onu, bir gün çekip gidecekti. Ama bu kadar acı vereceğini düşünmemiştim.

Benim küçük ay ışığım... Peki, oyna bakalım, oyna, diye düşündüm şefkatle. Ama bir gün aklın başına gelecek. Ama yazık: En önemli sırrı öğrenmedin benden. Gerçi... Belki, ben de bir not bırakmalıyım sana? Seninkinden uzun olacak ve sonuna kadar okuduğunda beni terk etmeden önce sana söylemeye fırsat bulamadığım şeyleri anlayacaksın. Bana kazara hediye etmiş olduğun şu özgürlüğün bedelini başka nasıl ödeyebilirim?

Peki o halde, diye düşündüm. Bir kitap yazacağım ve bir gün mutlaka eline geçecek. Oligarkların ve savcılarının, liberallerin ve muhafazakârlarının, nonoşların ve normal cinsiyetlerin, internet *blogger*'lerinin, apoletli kurtadamlarının ve portföy yatırımcılarının dişlerini gıcırdatıp durdukları o buzdan karanlıktan nasıl kurtulacağını öğreneceksin. Ve belki sadece sen değil, yüreği ve kuyruğu olan, bu kitaptan faydalı bir şeyler çıkarabilecek başka asil varlıklar da öğrenecekler... Ama şimdilik, anlamama yardımcı olduğun bu en önemli şeyden ötürü teşekkürler. Aşkın için de teşekkürler...

Daha fazla dayanamadım; gözyaşlarım sel olmuş akıyordu yanaklarımdan. Uzun uzun ağladım, çekmecenin üzerine oturup onun düzgün satırlarla doldurduğu şu beyaz, dikdörtgen kâğıda bakarak. Son âna kadar boz diye seslenmişim ona ve ou incitmekten korkmuştum hep. Ama güçlüydü. Merhamete ihtiyacı yoktu.

İşte böyle. Şu boğucu Moskova'da iki yalnız insan karşılaştı. Biri iki bin yaşında olduğunu söyledi; diğeri en olmayacak yerinde bir pençe daha çıktığını itiraf etti. Bir süre kuyruklarını buluşturdular, yüksek mevzulardan konuştular, yüzlerini Ay'a dönerek uludular ve denizdeki gemiler gibi ayrıldılar...

*Je ne regrette rien.** Ama biliyorum ki bir daha asla, Bitsevskiy Parkı'nın kıyısında bir yerde, yüreğimde bahtiyar bir boşluk ve elimde onun kuyruğuyla Hong Kong'un 60'lı yıllarına daldığım kadar mutlu olmayacağım.

* (Fr.) Hiçbir şeyden pişman değilim. -ybn

Bu kitap neredeyse bitmişti ki bisiklet gezintilerimden biri sırasında Mihaliç'a rastladım. Pedalları çevirmekten yorgun düşmüş, Bitsevskiy Parkı'nın yanındaki çorak arazide, kocaman kütükten banklardan birinin üzerinde dinlenmek için otuyordum. Bisikletleriyle rampadan atlayan çocuklara takılmıştı gözlerim ve bir süre onları izledim. Nedense bisikletlerinin se-leleri çok alçaktı. Belki, diye düşündüm, rampa atlamaları için özel bisikletler yapıyorlardır. Ama se-leleri dışında sıradan dağ bisikletleriydi bunlar. Sonra başımı öte yana çevirdim, Mihaliç yanımda duruyordu.

Görüşmediğimiz sırada çok değişmişti. Şimdi saçları moda-ya uygundu, o eski haydut kıyafetleri de yoktu üzerinde, bu-nun yerine Diesel'in "rebel shareholder" koleksiyonundan şık, siyah bir takım giymişti. Ceketinin altında, üzerinde "I fucked Andy Warhol" yazılı siyah bir tişört. Tişörtün altında da altın bir zincir görünüyordu, ne kalın ne ince, olması gerektiği gibi. Basit görünüşlü, yuvarlak, çelik bir saat, ayaklarında da Mick Jagger'inki gibi siyah Nike Air'ler. Son Nabokov için Yejev'un daçasına gittiğim zamanlardan beri gizli servisler ne büyük bir yol katetmişlerdi...

"Merhaba, Mihaliç," dedim.

"Merhaba, Adele."

"Nasıl buldun beni?"

"Cihaz zayesinde."

"Cihaz filan yok. Bırak numarayı. Saşa anlattı bana."

Yanıma oturdu.

"Cihaz var, Adele, var. Yalnız, gizli. Yoldaş tümgeneral se-ninle talimatların gerektirdiği gibi konuşmuş. Bense, sana gös-terdiğimde talimatları ihlal etmiş oldum. Yoldaş tümgeneral de sonra beni düzeltti, anladın mı? Ama şimdi gene ihlal ediyorum

* (İng.) Asi hissedar. -ybn

** (İng.) Andy Warhol'le yattım. -ybn

talimatları. Yoldaş tümgeneral ise her zaman son derece bağlıdır onlara.”

Hangisinin yalan söylediğini anlamamıştım.

“Peki binicilik kompleksindeki temizlikçi kadın gerçekten size mi çalışıyor?”

“Bizim çok farklı yöntemlerimiz var,” dedi kaçamak bir tavırla. “Yoksa, zaten çalışamazdık. Ülke bu kadar büyük olunca...”

“Doğru ya...”

Bir ya da iki dakika sessizlik oldu. Mihaliç rampadan atlayanları ilgiyle takip ediyordu.

“Peki Pavel İvanoviç nasıl?” diye sordum. Kendim bile beklemiyordum soracağımı. “Danışmanlığa devam ediyor mu?”

Mihaliç başını salladı.

“Geçen gün bize uğradı. Bir kitap önerdi, şey adı...” Ceke-tinin cebinden bir kâğıt çıkarıp bana gösterdi. Kâğıtta tükenmez kalemle şöyle yazıyordu: Martin Wolf, *Why Globalization Works*. “İşler aslında o kadar da kötü değil, diyor.”

“Öyle mi?” dedim. “Harika öyleyse, ben de tam endişelenmeye başlamıştım. Beni dinle, çoktandır sormak istiyordum. Bütün o devlet adamları; Dünya Bankası’ndan Wolfenson, Amerikan Savunma Bakanlığı’ndan Wolfovitz; bunlar da öyle mi?”

“İnsanlar gibi kurtlar da başka başkalar,” dedi Mihaliç. “Yalnız, bizimle hayatta yarışamazlar. Bizim departman tamamen başka olanaklara sahip şimdi. Nagual Rinpoche, dünyada bir tane.”

“Kim?”

“Yoldaş tümgenerale öyle diyoruz.”

“Konusu açılmışken, o nasıl?” diye sordum dayanamayarak.

* Martin Wolf, *Why Globalization Works* [Neden Küreselleşme İşe Yarıyor] 2004. -ybn

“İyi.”

“Ne yapıyor?”

“Dağ gibi işler. Mesaiden sonra da arşive geçiyor. Tecrübeleri analiz ediyor.”

“Kimin tecrübeleri?”

“Yoldaş Şarikov’un.”

“Ah, şu. Bulgakov’un *Köpek Kalbi*’nde yazdığı.”

“Bilmediğin şeyler hakkında konuşmamak daha iyidir,” dedi Mihaliç sertçe. “Onunla ilgili bir sürü yalan, kara çalma, iftira dolaşıyor. Ama gerçeği kimse bilmiyor. Yoldaş tümgeneral işe ilk defa yeni üniformasıyla geldiğinde, en yaşlı çalışanlarımız bile birkaç gözyaşı döktü. 1959’dan beri böylesini görmemişler. Yani yoldaş Şarikov öldüğünden beri. Zaten ondan sonra her şey dağılmış. Herkesi bir arada tutan oymuş.”

“Peki nasıl ölmüş?”

“Uzaya ilk çıkan olmak istemiş. Ne zaman ki bir köpeğe yetecek büyüklükte uzay aracı yapmışlar, o zaman çıkmış. Böyle birini yerinde tutamazsın... Tabii riski çok büyük; o ilk uçuşlar sırasında iki kalkıştan biri yere çakılıyor. Ama gene de kararını vermiş. Sonra...”

“Budala,” dedim. “Şöhret budalasısı.”

“Şöhretle filan ilgisi yok. Yoldaş Şarikov neden çıkmış uza-ya? Boşluk ona saldırmadan evvel o boşluğa saldırmak istemiş. Ama olmamış. Üç saniye ile başarısız olmuş...”

“Aleksandr da biliyor mu bu Şarikov’u?” diye sordum.

“Şimdi biliyor. Dedim ya, geceleri arşivden çıkmıyor.”

“Peki ne dedi?”

“Yoldaş tümgeneral şöyle dedi: Titanların bile sınırları vardır.”

“Anlaşıldı. Peki titanların bana ne tür soruları var?”

“Aslında, yok. Sana sözlü bir mesaj aktarmam talimatını aldım.”

“Aktar bakalım.”

“Sanki süper kurtadammışsın gibi davranıyormuşsun...”

“Ne olmuş?”

“Söyleyeceğim. Bizim ülkemiz öyle bir yerdir ki herkes kime karşı sorumlu olduğunu bilmelidir. İnsanlar da, *oboroten*’ler de.”

“Ben nasıl bir ihlalde bulunuyorum?”

“İhlalde filan bulunmuyorsun. Ama süper kurtadam ancak bir tane olabilir. Aksi takdirde nasıl süper kurtadam olsun?”

“Ne sefil bir kavram şu süper kurtadam,” dedim, “söyleyen hapsin yolunu tutuyor. Ben...”

“Dinle,” dedi Mihaliç ve elini kaldırdı. “Beni temizlik yapmaya değil, bildirmeye gönderdiler.”

“Anlıyorum,” dedim. “İçimi çektim. “Ne yapmam gerek? Buhar mı olayım?”

“Neden buhar olasın? Sadece buralardan uzaklaş. Kimin süper kurtadam olduğunu da unutma. Bir daha da buralara ayak basma. Tabii kafanda delik olmasını istemiyorsan. Anlaşıldı mı?”

“Kimin kafasında delik olduğunu tartışabilirim seninle,” dedim. “İlkin...”

“Tartışma filan yapmayacağız,” diye tekrar sözümü kesti Mihaliç. “Nagual Rinpoche’nin dediği gibi: Buda ile karşılaşsan öldürmeyecek ama seni alıp götürmesine de izin veremeyeceksin.”

“Peki, tartışmayız öyleyse. Hepsi bu kadar mı?”

“Hayır, bir sorum daha var. Kişisel.”

“Nedir?”

“Benimle evlenir misin?”

Bu beklenmedik bir şeydi. Şaka yapmadığını biliyordum; bu yüzden onu dikkatle süzdüm.

Ellilerinde, güçlü kuvvetli, hayatının son dönemecine atılmak için hazır ama bu dönemecin nereye götürdüğünü (ne mutlu ki) henüz bilmeyen biri vardı karşımda. Buna benzer çocuklarını toprağa vermiştim. Bana baktıklarında hep son şans-

larını görürler. Ama yetişkin erkekler, son şanslarının kendileri olduğunu anlamazlar. Üstelik bu şansın ne anlama geldiğini de bilmezler. Saşa bir şeyler anlamıştı gerçi. Ama bu... Mümkün değil gibi görünüyor.

Mihaliç delice bir umutla bakıyordu bana. Bu bakışı da tanıyordum. Ne çok zaman geçirdim bu dünyada, diye düşündüm hüznle.

“Kendine ait bir adada yaşamak gibi olacak,” dedi Mihaliç hırıltılı bir sesle. “Hatta ‘gibi’sini de boş verebilirsin eğer istersen; o zaman gerçekten bir adan olur. Kendi hindistancevizi Bounty barın da... Senin için her şeyi yaparım.”

“Peki adanın adı ne?” diye sordum.

“Ne önemi var?”

“Adanın bir adı olmalı. Ultima Tule, mesela. Ya da, Atlantis.”

“Sen nasıl istersen adını öyle koyarız,” dedi sırtarak. “Bu mu problem?”

Mevzuyu değiştirmenin zamanı gelmişti.

“Peki, Mihaliç,” dedim. “Bu ciddi bir karar. Düşüneceğim, tamam mı? Bir ya da iki hafta.”

“Düşün,” dedi. “Yalnız iyice tart. Birincisi, petrol işinde en önemli kişi şu anda benim. Gerçekten. Bütün oligarklar petrolü benim musluğumdan emiyorlar. Kaşlarımı çatsam oturup başka şeyleri de emecekler. İkincisi, unutmama. Kurtları seviyorsun, değil mi? Biliyorum. Ben de kurdum, gerçek bir kurt. Yoldaş tümgeneral ise... Tabii onun sorumlulukları daha fazla; süper kurtadam sorumlulukları. Bütün şube ona tapıyor. Ama aramızda kalsın, benimkisi onunkinden daha büyük.”

“Ayrıntıya girmesen?”

“Peki, ayrıntıya girmeyelim. Sen iyice düşün; belki normal bir ayrıntıyla daha iyi görünür? Hem yoldaş tümgeneralin durumunu kendin de biliyorsun...”

“Biliyorum,” dedim.

“Şu da var: Ülkenin iç ve dış düşmanları olduğu sürece

bir daha insana dönüşmemeye ant içti. Tıpkı eskiden yoldaş Şarikov'un yaptığı gibi... Bütün departman gözyaşlarına boğuldu. Ama dürüst olmam gerekirse burada mesele düşmanlar değil. Sadece insan olmaktan sıkılıyor."

"Anlıyorum, Mihaliç. Her şeyi anlıyorum."

"Biliyorum," dedi, "akıllı karısındır sen."

"Peki. Sen şimdi git. Yalnız kalmak istiyorum."

"Bana da öğretsene şu şeyi," dedi hayallere dalmış gibi, "yani, şu kuyrukçuluğu..."

"O mu bahsetti bundan?"

"O hiçbir şeyden bahsetmedi. Sana harcayacak vaktimiz yok şu aralar. Senin düşünebileceğinden bile çok işimiz var."

"Ne işleriymiş bunlar?"

"Ülkede bir temizliğe gerek var. Bütün şu *offshore* sıçanlarını yakalayana kadar gevezeliğe bile zamanımız yok."

"*Offshore* olduklarına göre nasıl yakalayacaksınız?"

"Nagual Rinpoche'nin burnu iyi koku alıyor. Duvarın arkasından bile kokluyor. Kuyruk meselesinde de hakikaten bir şey söylemedi. Ben cihazdan işittim. Onları nasıl birbirine dolayacağıınızı tartışıyordunuz."

"Demek cihazdan işittin, anlaşıldı. Peki, git artık, arsız kurt."

"Aramanı bekleyeceğim. Teması koparmayalım. Nerede yaşadığını da unutma."

"Unutmak ne mümkün."

"Peki o halde. Ararsın."

Kalktı, ormana doğru yürümeye başladı.

"Beni dinle, Mihaliç," diye seslendim birkaç metre uzaklaşıncaya.

"Ne var?" diye sordu bana dönerek.

"Şöyle tişörtler giyme. Andy Warhol 1977'de öldü. Pek genç olmadığın hemen anlaşıyor."

"Bu konuda problemlerin olduğunu da işittim," dedi vakur bir tavırla. "Yalnız böyle hoşuma gidiyorsun. Kaç yaşında oldu-

ğundan bana ne? Pasaportu becermeyeceğim ya? Zaten seninki sahte.”

Gülümsedim. Cazibesi olduğunu inkâr edemezdim; nihayet kurtadam, kurtadamdır.

“Doğru, Mihaliç, pasaportu becermeyeceksin. Ölmüş Andy Warhol’u becereceksin.”

Gülmeye başladı.

“Aslında hiç karşı değilim,” diye devam ettim. “Ama onu bende bulacak olman, birazcık dehşete sürüklüyor. Üstelik, sana insan olarak duyduğum onca sempatiye rağmen.”

Bizim ortamlardaki en korkunç hakaretle saldırmıştım ona ama o sadece aygır kişnemesi gibi kahkahalarla gülüyordu. Herhalde sandığımdan da budala. Daha açık konuşmak gerekti.

“Gerçekten, böyle tişörtler giyme, Mihaliç. Nekrofil geylere benziyorsun onunla.”

“Rusça konuşabilir misin?”

“Tabii. Ölü beceren ibne.”

Kıkırdadı, dilini sarkıttı, ucunu havada salladı ve tekrar etti:

“Ara, bekleyeceğim. Bakarsın, bizim departmana verecek bir cevabımız olur.”

Sonra döndü ve ormana doğru basıp gitti. Kara bir dikdörtgeni andıran sırtına baktım yeşilliklerin arasında kaybolana kadar. Maleviç burada satıldı... Ama kimin ihtiyacı var ki böyle imalara?

Söyleyecek fazla bir şeyim kalmadı. Çok uzun yaşadım bu ülkede ve böyle karşılaşma ve konuşmaların, gizli servisle teması koparmama öğütlerinin ne anlama geldiğini bilirim. Birkaç günü eski elyazmalarımı toplamak ve yakmakla geçirdim. Aslında yaptığım, ateşe atmadan hemen önce gözlerimi sayfalara üzerinde çapraz gezdirmekten ibaretti. Çok fazla şiir vardı bunlar arasında:

Uzak Tula'dan kanatsız bir sinek olma,
Her yanını örten geceden korkma.
İki şey gezinir sinsice karanlık gecelerde:
Ben, tilki A Huli ve gizemli dostum köpek Pizdets.

Şiirleri büyük bir kederle yaktım, kimseye okuyamamıştım orıları. Ama ne yapabilirdim, gizemli dostum çok meşguldü. Tek bir şey kaldı yapacağım, onun da kuyruğuna vardım. İki bin yıl önce Sarı Efendi'nin dediği şey. Özgürlüğü nasıl kazanacaklarını bütün tilkilere göstermeliyim. Aslında neredeyse yaptım bunu ama bütün şu söylediklerimden açık, berrak bir talimat çıkarmak kaldı bir tek.

Tilkilerin bu dünyanın illüzyonunu kuyruklarıyla kendi kendilerine telkin ettiklerini söylemişim. Bu, sembolik olarak bir ouroboros işaretiyle temsil edilir: Zihnimin, büyük sırrın orada yattığını hissederek yüzyıllarca etrafında dönüp durduğu sembol. Kuyruğunu yutan yılan...

Kuyrukla bilinç arasındaki parçalanmaz bağ, bizim bildiğimiz dünyanın üzerinde yükseldiği temeldir. Hiçbir şey bu nedenle sonuç halkasına müdahale edemez ve onu kopartamaz. Tek bir şey dışında. Aşk.

Biz *oboroten*'ler birçok anlamda insanlardan üstünüzdür. Ama onlardan farklı olarak aşkın hakikatini neredeyse hiç bilmeyiz. Bu yüzden bu dünyadan çıkışı gösteren gizli yol, bizden saklıdır. Ve öyle basittir ki ancak güçlkle inanırız: Oto-hipnoz zincirini kopartmak, aklın tek bir hareketiyle mümkündür.

Şimdi, aklı ve kuyruğu olan herkes için kurtuluş sebebi olabilmesi umuduyla, asla aşlamayacak bir öğretiyi aktaracağım. Çok eski zamanlardan beri unutulmuş olan bu teknik ben, tilki A Huli tarafından bu kitapta tasvir edilmiş bulunan şartlarda ve varlıklar sayesinde yeniden keşfedildi. Eski çağlarda "boşluğun kuyruğu" olarak bilinen bu gizemli yöntem şundan ibarettir:

1) *Oboroten*, ilkin aşkın ne olduğunu kavramalıdır. Bizim

ataletle gün gün inşa ettiğimiz dünya kötülükle doludur. Ama bu fesat döngüyü parçalayamayız çünkü başka bir şey inşa etmeyi bilmeyiz. Aşk ise tamamen başka bir şeydir, tam da bu yüzden hayatımızda böylesine azdır. Daha doğrusu, hayatımız böyledir çünkü onda aşk yoktur. İnsanların aşk niyetine kabul ettikleri şey, çoğu zaman tensel elektriklenme ve ana-baba içgüdüdür; bunlar da sosyal kibirle katlanır. *Oboroten*, kuyruksuz maymunlara benzeme. Kim olduğumuzu unutma!

2) *Oboroten*, aşkın ne olduğunu kavrayınca bu boyutu terk edebilir. Ama öncelikle hesaplarını kapatmalıdır: Bu yolda ona yardımcı olan herkese minnet duygularını sunmalı ve yardıma ihtiyacı olanlara da yardım etmelidir. Bundan sonra otuz gün oruç tutmalı, bu sürede de dünyanın erişilmez sırrını ve onun sonsuz güzelliğini düşünmelidir. *Oboroten* ayrıca, yaptığı karanlık işleri hatırlamalı ve bunlardan pişman olmalıdır. En azından on karanlık işini hatırlayıp bunlardan pişmanlık duyması gerekir. Bu sürede *oboroten*'in gözlerinde en az üç defa ve içtenlikle gözyaşları belirmelidir. Bu sadece boş bir duygusal hassasiyet meselesi değildir. *Oboroten* ağladığında üçüncü aşamada etkili olacak psikolojik kanallar da temizlenir.

3) Bu hazırlık uygulamaları tamamlandıktan sonra *oboroten* bir sonraki dolunayın çıkacağı günü beklemelidir. O gün sabah erkenden kalkmalı, temizliğini yapmalı ve insanlardan hiç kimsenin kendisini göremeyeceği uzak bir yere çekilmelidir. Orada kuyruğunu serbest bırakmalı ve lotus pozisyonunda oturmalıdır. Eğer lotus pozisyonunda oturamıyorsa da sorun değildir; bir sandalyeye veya ağaç kütüğüne de oturabilir. En önemlisi, sırtının dümdüz, kuyruğunun da hiçbir engelle karşılaşmaksızın gevşemiş olmasıdır. Sonra birkaç defa derin derin nefes alıp vermeli, kalbinde maksimum güçte samimi bir aşk üretmeli ve kendi adını yüksek sesle haykırıp aşkı da mümkün olduğunca kuvvetli olarak kendi kuyruğunun içine yöneltmelidir.

Her *oboroten*, “aşkı kuyruğunun içine yöneltmek” sözlerinin

ne anlama geldiğini derhal anlayacaktır. Ama *oboroten* için bu öyle tuhaf ve anlaşılmaz bir şey, bütün âdetlerin öyle büyük bir ihlalidir ki benim delirdiğimi söyleyenler bile çıkabilir. Ancak her şey tamı tamına böyle olmalıdır; özgürlüğe giden gizli yol buradan geçer. Bunun sonucu, bir hava kabarcığı damarlarından kalbine doğru giderken hissettiklerine çok benzer. Bu, zamanın başlangıcından beri içinde gezindiğimiz ve kendi kendini yeniden üreten kâbus motorunun durması için yeterlidir.

Eğer kalpte doğan aşk samimiyse, o zaman kuyruk, haykırışın ardından bir saniye için bu dünyayı yaratmayı bırakır. Bu bir saniye, bir özgürlük anıdır ve o an, bu acılarla dolu uzayı ebediyen terk etmek için yeterlidir. O saniye geldiğinde *oboroten* bundan sonra yapması gerekenleri kusursuzca bilir.

Kuyruksuz bir maymunun bu dünyadan nasıl kaçabileceği irfanına da eriştim. İlkın, onun için uygun talimatları da buraya koymaya niyetlenmişim ama yetiştiremeyeceğim. Bu yüzden kısaca anlatayım en önemli yanlarını. Öğretinin anahtar noktaları yukarıdaki gibidir. Kuyruksuz maymun ilkin yüreğinde aşkı doğurmalı, bunu da aşkın en basit biçiminden başlayarak ve yavaş yavaş, ne nesnesi ne öznesi olan gerçek aşka yükselerek yapmalıdır. Sonra bütün hayatını gözlerinin önünden geçirmeli, hedeflerinin hiçliğini ve yollarının meşum olduğunu anlamalıdır. Pişmanlığı genelde sahte ve kısa süreli olduğundan yaptığı meşum işler için en azından otuz defa gözyaşı dökmelidir. Ve nihayet üçüncü maddede anlatılan gibi bir büyülü eylemi gerçekleştirmelidir ki aradaki fark, kuyruğunun olmamasında yatar. Bu nedenle ilkin, dünyayı nasıl yarattığını ve kendine nasıl telkinde bulunduğunu kavramalıdır. Bütün bunlar gayet basittir ama bunun üzerinde durmaya devam etmeye zamanım kalmadı.

Daha önemli bir şeyden söz edeyim. Yol'a çıkan bir *oboroten*, hakikate götüren başka bir yol bulursa onu, kuyruksuz maymunların yaptıkları gibi muhtelif kafa karıştırıcı sembol

ve ritüellerle maskelememelidir. Bu keşfini başka *oboroten*'lerle mümkün olduğunca basit ve berrak biçimde paylaşmalıdır. Ama şunu da hatırdan çıkarmamalıdır: "Hakikat nedir?" sorusunun biricik doğru cevabı sessizliktir ve konuşmaya başlayan her kimse, bundan haberi yoktur.

İşte hepsi bu. Nat King Cole "Los Dias" şarkısını bitirecek ve ben de yüzyıllardır hayalini kurduğum Tambov'a gideceğim. Şöyle görünecek: Bu sayfayı da yazıp bitireceğim, kaydedeceğim, dizüstü bilgisayarımı sırt çantama koyacağım ve bisikletime atlayacağım. Sabah erken saatlerde, Bitsevskiy Parkı'nın açıklığındaki rampanın civarında kimse olmaz. Uzun zamandır atlamak istiyordum oradan ama yere yapışırım diye korkuyordum. Ne var ki artık nasıl yapılacağını öğrendim.

O açıklığın tam ortasına gideceğim, bütün aşkı toplayacağım yüreğimde, hızlanacak ve rampadan yukarı çıkacağım. Ve bisikletin tekerleri yerden ayrılır ayrılmaz adımı haykıracak ve bu dünyayı yaratmayı bırakacağım. Başka hiçbir şeye benzemeyen şaşkınlık uyandırıcı bir an gelecek. Sonra yitip gidecek bu dünya. Ve nihayet o zaman, gerçekte kim olduğumu öğreneceğim.